

AUTUMN 2025 // EB 104.2

GD COMM // EUROBAROMETER IN SURVEYS UNIT

EVROPSKI PARLAMENT

EUROBA ROMETER

PREGLED ZA LETO 2025

PARLEMETER

Evropski parlament

IMPRESSUM

Poročilo je za Evropski parlament pripravila družba Verian Belgium.

ODGOVORNI

Nicolas LE POLAIN DE WAROUX, vodja enote

DOVOLJENJA ZA PRISPEVANJE

Dimitra TSOULOU MALAKOUDI, vodja projekta

Monika ALPOEGGER

Filip TILJAK

Olaf ZÜHLKE

PROIZVODNJA

Katarzyna ONISZK

GRAFIČNA OZNAČBA

Cesare PINZUTI

Jezikovna raznolikost

Izvirnik: EN

O uredniku

Ta dokument je objavil Oddelek za raziskave Eurobarometra pri Direktoratu za odnose z javnostmi (GD COMM) Evropskega parlamenta.

Če želite stopiti v stik z enoto, pišite na naslov: dgcomm-esbu@europarl.europa.eu

Rokopis je bil dokončan januarja 2026.

Bruselj, © Evropska unija, 2026

Razkritje

Za mnenja, izražena v tem dokumentu, so odgovorni izključno avtorji in ne predstavljajo nujno uradnega stališča Evropskega parlamenta.

Razmnoževanje in prevajanje v nekomercialne namene sta dovoljena ob navedbi vira, Evropski parlament pa je o tem predhodno obveščen in prejme kopijo.

Kazalo vsebine

10 ključev za prevzem.....	5
POVZETEK IZVRŠNEGA POVZETKA.....	8
METODOLOGIJA.....	16
KONTAKT.....	19
1. ODKRIVANJE V PRIHODNOSTI.....	24
Obeti za prihodnost sveta.....	25
Obeti za prihodnost Evropske unije.....	29
Obeti za prihodnost države.....	34
Pogledi na lastno in družinsko prihodnost.....	38
2. JAVNE ZADEVE O VARNOSTNIH TVEGANJU.....	43
Pomisli v zvezi z varnostjo.....	43
Komunikacija in družbena vprašanja.....	58
3. GLOBALNI IZZIVI ZA UPRAVLJANJE.....	73
Vloga EU pri zaščiti državljanov EU.....	73
Soočanje s svetovnimi izzivi.....	78
Vidiki osredotočenosti za okrepitev položaja EU v svetu.....	85
Soočanje s svetovnimi izzivi in članstvo v EU.....	92
4. PREDNOSTNE NALOGE DRŽAVLJANOV V EVROPSKEM PARLAMENTU.....	96
Prednostne naloge državljanov za Evropski parlament.....	96
Pričakovane spremembe življenjskega standarda.....	104
Vrednote, ki bi jih moral Evropski parlament prednostno zagovarjati.....	110
Zadovoljstvo z demokracijo.....	116
5. POGODBE DRŽAVLJANOV V ZVEZI Z EU IN EP.....	124
Podoba Evropskega parlamenta.....	124
Vloga Evropskega parlamenta.....	129
Podoba Evropske unije.....	133
Članstvo v Evropski uniji.....	137
SKLEPNA UGOTOVITEV.....	142
Pripombe.....	143
TEHNIČNE SPECIFIKACIJE.....	145
Način anketiranja po državah.....	147
Meje napake.....	148

Dokument, ki ga je pripravil Pierre Dieumegard za [Eŭropo-Demokratio-Esperanto](#)

Namen tega "začasnega" dokumenta je omogočiti več ljudem v Evropski uniji, da se seznani z dokumenti, ki jih pripravi Evropska unija (in se financirajo z njihovimi davki).

Če prevodov ni, so državljani izključeni iz razprave.

Ta dokument „Eurobaro meter“ [je obstajal samo v angleščini](#), v datoteki pdf. Iz začetne datoteke smo ustvarili odt-datoteko, ki jo je pripravila programska oprema Libre Office, za strojno prevajanje v druge jezike. Rezultati so zdaj [na voljo v vseh uradnih jezikih](#).

Zaželeno je, da prevajanje pomembnih dokumentov prevzame uprava EU. „Pomembni dokumenti“ niso le zakoni in predpisi, temveč tudi pomembne informacije, potrebne za sprejemanje informiranih odločitev skupaj.

Da bi skupaj razpravljali o naši skupni prihodnosti in omogočili zanesljive prevode, bi bil mednarodni jezik esperanto zelo koristen zaradi svoje preprostosti, pravilnosti in natančnosti.

Kontaktirajte nas:

[Kontakto \(europokune.eu\)](mailto:europokune.eu)

<https://e-d-e.org/-Kontakti-EDE>

10 ključev za prevzem

Združena EU, močnejša prihodnost

Državljeni želijo, da Evropska unija deluje enotno in ambiciozno. 89 % vprašanih meni, da bi morale biti države članice EU enotnejše pri soočanju s trenutnimi svetovnimi izzivi, 86 % pa jih želi, da bi imela EU močnejši glas na mednarodni ravni.

EU, ki varuje

66 % Evropejcev želi, da bi imela EU večjo vlogo pri njihovi zaščiti pred svetovnimi krizami in varnostnimi tveganji. Menijo, da so obramba in varnost (40 %), konkurenčnost, gospodarstvo in industrija (32 %) ter energetska neodvisnost, viri in infrastruktura (29 %) ključna področja za okrepitev položaja EU v svetu.

Članstvo v EU: zelo cenjena

Velika in vse večja večina državljanov meni, da je članstvo njihove države v EU dobro (62 %), kar je za dve točki več, kot je bilo nazadnje zastavljeno februarja/marca 2024.

Skrb za varnost

Večina Evropejcev pravi, da so „zelo zaskrbljeni“ zaradi vrste vprašanj, kot so aktivni konflikti in vojne v bližini Evropske unije (72 %), terorizem (67 %), naravne nesreče, ki so jih podnebne spremembe še poslabšale (66 %), in kibernetični napadi iz držav, ki niso članice EU (66 %).

Zaskrbljenost nad digitalnim prostorom

Državljeni in državljanke so med drugim zelo zaskrbljeni zaradi dezinformacij (69 %), sovražnega govora (68 %), zavajajočih vsebin, ki jih ustvarja umetna inteligenca (68 %), varstva osebnih podatkov na spletu (68 %) in groženj svobodi govora (67 %).

Gospodarstvo & varnost: najpomembnejša vprašanja

Evropejci želijo, da bi Evropski parlament prednostno obravnaval inflacijo, naraščajoče cene in življenjske stroške (41 %), sledijo gospodarstvo in ustvarjanje delovnih mest (35 %) ter obramba in varnost EU (34 %). Delež anketirancev, ki so pozvali k osredotočenosti na gospodarstvo in ustvarjanje delovnih mest, se je od maja 2025 povečal za pet točk.

Peace & Demokracija: najvišje vrednosti

Evropejci menijo, da bi moral Evropski parlament dati prednost miru (52 %) in demokraciji (35 %), svobodi govora in misli (23 %) ter varstvu človekovih pravic v EU in po svetu (22 %).

E U & podoba EP, na katero vpliva svetovni kontekst

Javno mnenje o EU in Evropskem parlamentu se je od maja 2025 nekoliko poslabšalo, vendar je v zadnjih dveh desetletjih še vedno močno. 49 % (–3 odstotne točke) vprašanih ima pozitivno mnenje o EU, 38 % (–3 odstotne točke) pa pozitivno mnenje o EP.

Steklo na pol prazno?

Večina vprašanih meni, da so pesimistični glede prihodnosti sveta (52 %), 39 % jih je pesimističnih glede prihodnosti EU, 41 % pa jih je pesimističnih glede prihodnosti svoje države. Kljub temu je več kot tri četrtine Evropejcev (76 %) optimističnih glede svoje prihodnosti in prihodnosti svoje družine.

Kozarec napol poln za mlade

Optimizem glede prihodnosti prevladuje na vseh ravneh med osebami, starimi od 15 do 30 let. Večina mladih Evropejcev je optimističnih glede prihodnosti sveta (50 %), EU (65 %), svoje države (60 %) ter svoje prihodnosti in prihodnosti svojih družin (80 %). Izrazili so tudi močno podporo združeni in ambiciozni Evropski uniji.

POVZETEK IZVRŠNEGA POVZETKA

POVZETEK IZVRŠNEGA POVZETKA

V hitro spreminjajočem se in zahtevnem svetovnem okolju si državljani želijo, da bi Evropska unija delovala enotno in ambiciozno. Obramba, varnost in gospodarstvo so ključne prednostne naloge za krepitev EU na nacionalni in mednarodni ravni. Evropejci so še posebej zaskrbljeni zaradi varnostnih vprašanj, kot so sedanji konflikti in vojne, pa tudi družbenih in digitalnih vprašanj, vključno z dezinformacijami, varstvom podatkov na spletu in zavajajočimi vsebinami, ki jih ustvarja umetna inteligenca. V zvezi s tem si evropski državljani želijo, da bi imela EU pomembnejšo vlogo pri njihovi zaščiti. Velika večina Evropejcev še vedno meni, da je članstvo v EU dragoceno, pozitivna podoba EU pa ostaja visoka, čeprav se je v zadnjih nekaj mesecih nekoliko zmanjšala. Rezultati raziskave Eurobarometra iz jeseni 2025, ki je bila novembra 2025 izvedena med 26 453 državljani EU v vseh državah članicah, kažejo na poziv k ukrepanju za močnejšo EU v sedanjih mednarodnih razmerah. Zlasti mladi imajo visoka pričakovanja glede vloge EU in so še vedno med najbolj gorečimi podporniki evropskega projekta.

Globoka zaskrbljenost glede varnostnih, družbenih in digitalnih vprašanj

Večina Evropejcev pravi, da so „zelo zaskrbljeni“ zaradi vrste vprašanj, povezanih z varnostjo in zaščito, začnši z aktivnimi konflikti in vojnami v bližini Evropske unije (72 %). Sledijo terorizem (67 %), naravne nesreče, ki so jih še poslabšale podnebne spremembe (66 %), kibernetški napadi iz tretjih držav (66 %) in nenadzorovani migracijski tokovi (65 %). Na splošno vsaj tri četrtine državljanov izraža močno ali zmerno zaskrbljenost glede vsakega od devetih vprašanj, povezanih z varnostjo in zaščito, ki so bila preizkušena v raziskavi.

QA11 Kako zaskrbljeni ste ali niste glede vsakega od naslednjih vprašanj, povezanih z varnostjo ali varnostjo? Prosimo, uporabite lestvico od 1 do 10, kjer 1 pomeni, da sploh niste zaskrbljeni, in 10, da ste zelo zaskrbljeni. (EU27) (v %)

Aktivni konflikti in vojne v bližini Evropske unije

Terorizem

Kibernetski napadi iz držav, ki niso članice EU

Naravne nesreče, ki so jih podnebne spremembe še poslabšale

Nenadzorovani migracijski tokovi

EU se mora pri oskrbi z energijo zanašati na države, ki niso članice EU

Droni iz držav zunaj EU, ki delujejo nad državami EU ali v njihovi bližini

EU se mora pri obrambi zanašati na države, ki niso članice EU

Države, ki niso članice EU in poskušajo vplivati na volitve ali politiko v (NAŠA DRŽAVA)

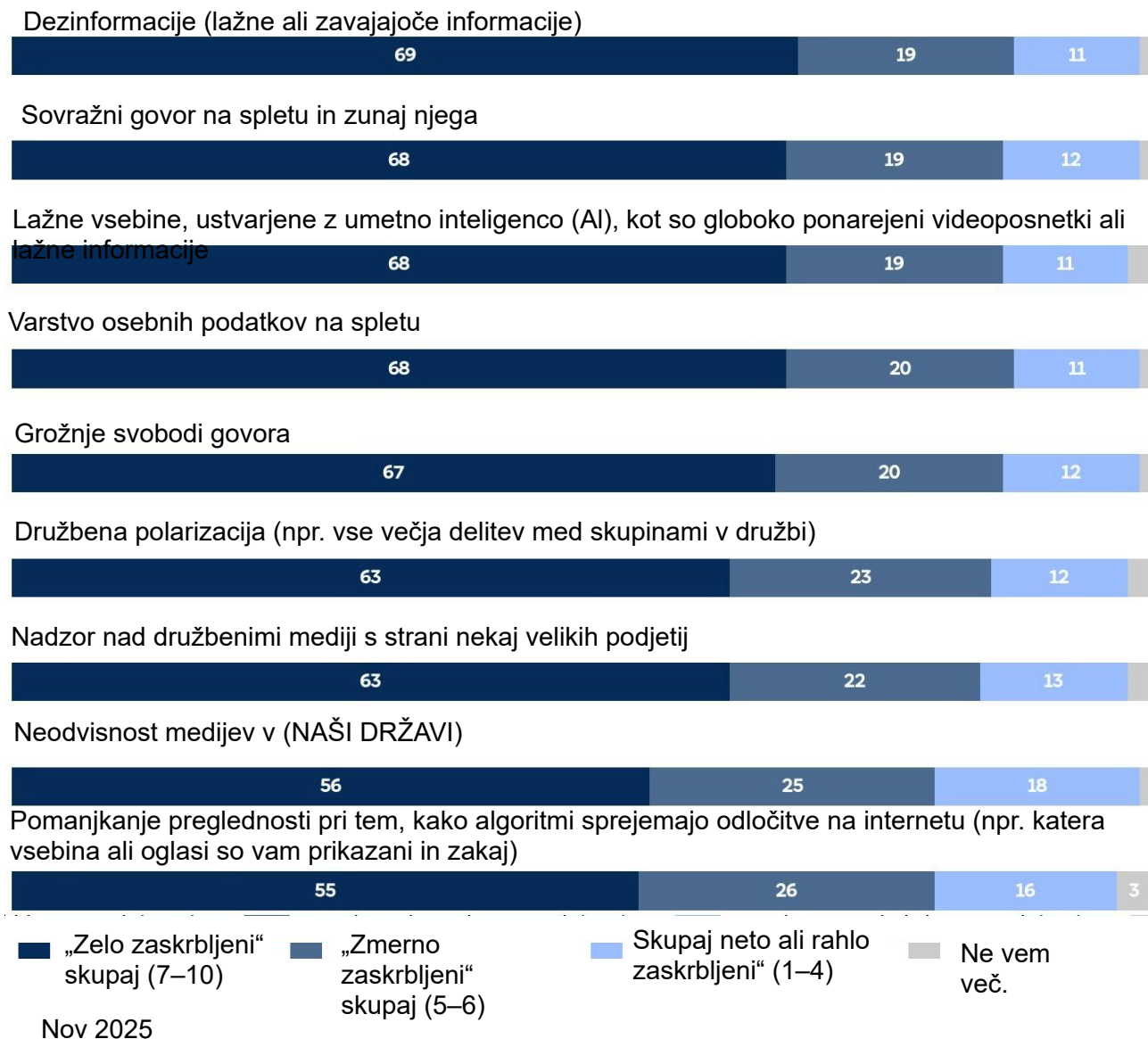

„Zelo zaskrbljeni“ skupaj (7–10)
 „Zmerno zaskrbljeni“ skupaj (5–6)
 Skupaj neto ali rahlo zaskrbljeni (1–4)
 Ne vem več.

Nov 2025

Kar zadeva komuniciranje, družbo in digitalno področje, državljani izražajo veliko zaskrbljenost zaradi dezinformacij (lažnih ali zavajajočih informacij) (69 %), sovražnega govora na spletu in drugje (68 %), lažnih vsebin, ki jih ustvarja umetna inteligenca, kot so globoki ponaredki ali lažne informacije (68 %), varstva osebnih podatkov na spletu (68 %) in groženj svobodi govora (67 %). Več kot osem od desetih vprašanih po vsej EU je zelo ali zmerno zaskrbljenih zaradi devetih navedenih vprašanj.

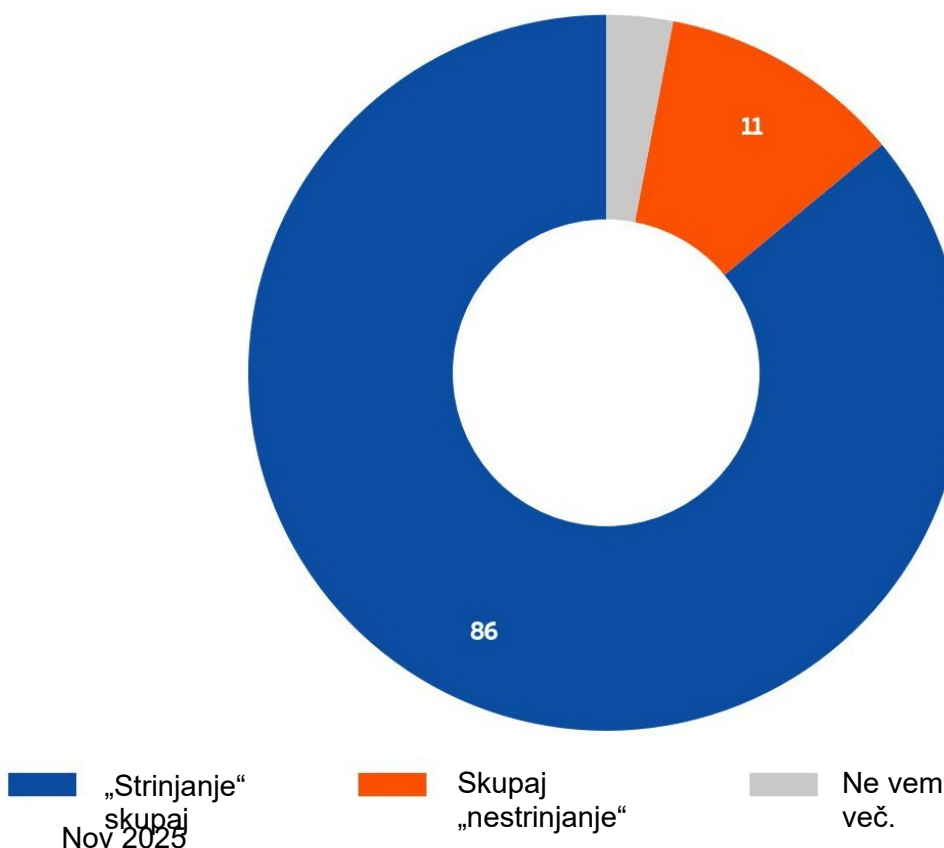
QA12 In kako ste zaskrbljeni ali ne glede vsakega od naslednjih vprašanj, povezanih s komunikacijo in družbo? Prosimo, uporabite lestvico od 1 do 10, kjer 1 pomeni, da sploh niste zaskrbljeni, in 10, da ste zelo zaskrbljeni. (EU27) (v %)

Evropejci si želijo združeno, močno in zaščitno Evropo

Glede na te zunanje in notranje pomisleke večina državljanov želi, da bi EU dejavno prispevala k njihovi varnosti in zaščiti temeljnih vrednot evropskega projekta. 66 % Evropejcev si želi, da bi vloga EU pri njihovi zaščiti pred svetovnimi krizami in varnostnimi tveganji postala pomembnejša, 86 % pa jih meni, da bi morala imeti Evropska unija močnejši glas na mednarodni ravni.

**QA7.3 V kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z vsako od naslednjih trditev?
Evropska unija bi morala imeti večjo vlogo na mednarodni ravni (EU-27) (v %)**

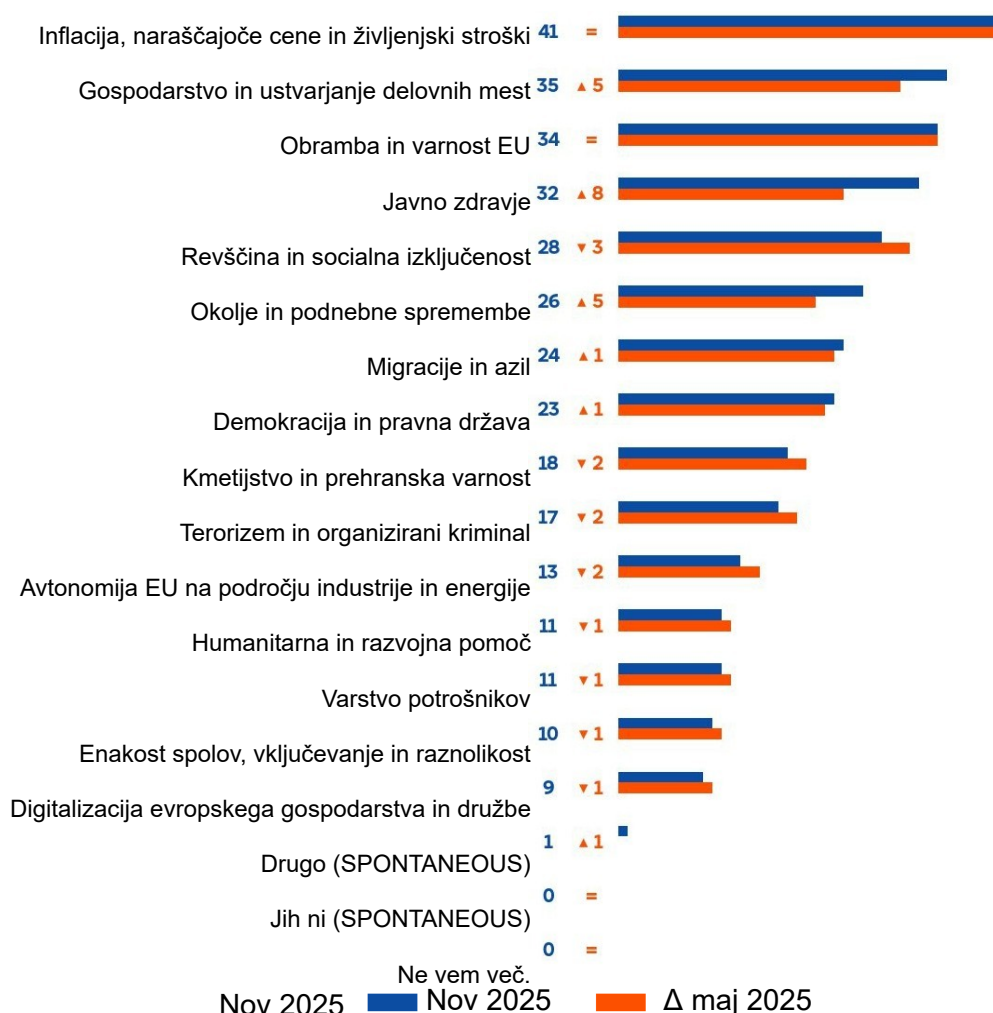

Poleg tega 89 % vprašanih meni, da bi morale biti države članice EU bolj enotne pri soočanju s sedanjimi svetovnimi izzivi, 73 % pa se jih strinja, da Evropska unija potrebuje več sredstev za soočanje s sedanjimi svetovnimi izzivi.

Gospodarstvo in obramba postajata vse pomembnejša

Prejšnje raziskave Eurobarometra so že pokazale, da sta zunanja varnost/obramba in stanje gospodarstva najpomembnejši temi za državljane, kar potrjujejo tudi rezultati te raziskave. Anketiranci pravijo, da bi se morala EU za okrepitev svojega položaja v svetu osredotočiti predvsem na obrambo in varnost (40 %), konkurenčnost, gospodarstvo in industrijo (32 %) ter energetska neodvisnost, vire in infrastrukturo (29 %). To so tudi glavne naloge, za katere ljudje želijo, da se Evropski parlament osredotoči na: inflacija, naraščajoče cene in življenjski stroški (41 %), gospodarstvo in ustvarjanje delovnih mest (35 %) ter obramba in varnost EU (34 %). Medtem ko je razvoj večine tem stabilen v primerjavi z majem 2025, izstopajo tri spremembe: delež za javno zdravje se je povečal za osem odstotnih točk, delež za gospodarstvo in ustvarjanje delovnih mest ter okolje in podnebne spremembe pa za pet odstotnih točk. Gospodarska prednostna naloga je lahko tesno povezana s pričakovanji Evrope glede razvoja njihovega življenjskega standarda: znaten delež 28 % jih pričakuje, da se bo zmanjšal, 54 % jih pričakuje, da bo ostal nespremenjen, le 16 % pa jih pričakuje, da se bo povečal.

QA4ab Katera od naslednjih tem bi po vašem mnenju Evropski parlament obravnaval prednostno? Najprej? In potem? (MAX. 4 OPOZORILA) (EU27) (%)

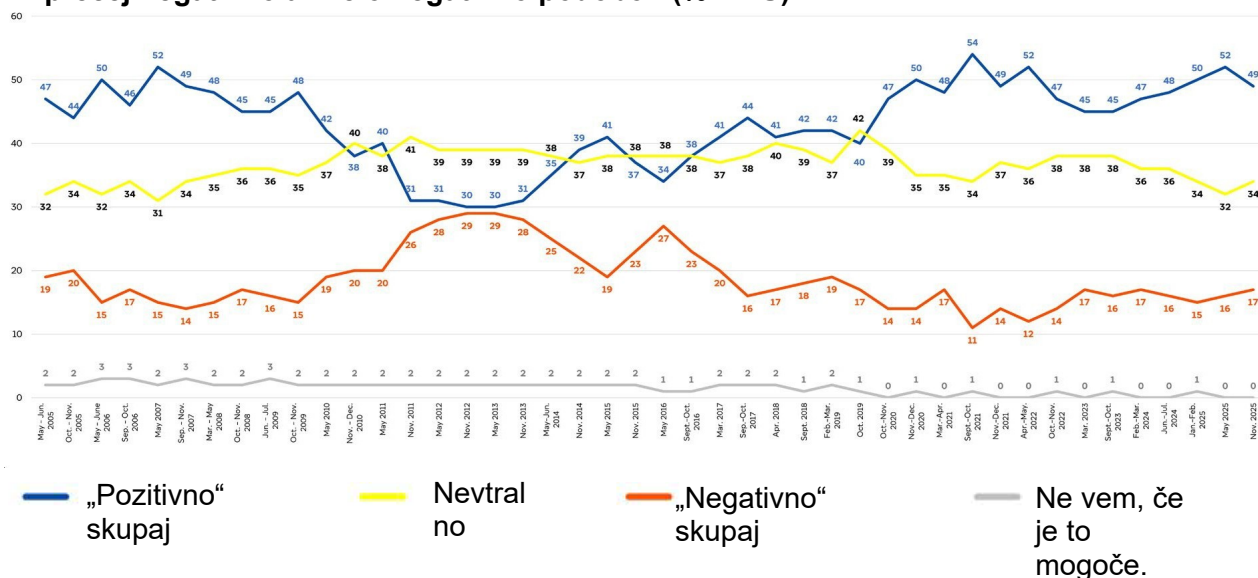

Najpomembnejši vrednoti, ki bi ju moral zagovarjati Evropski parlament, sta mir (52 %) in demokracija (35 %), sledita pa jima svoboda govora in misli (23 %) ter varstvo človekovih pravic v EU in po svetu (22 %).

Pozitivna podoba EU in Evropskega parlamenta se rahlo zmanjšuje, vendar je članstvo v EU še vedno zelo cenjeno

(Geo)politične razmere in nenehna večkrizna situacija vplivajo tudi na stališča Evropejcev o članstvu njihove države v EU ter na njihovo lastno podobo Evropske unije in Evropskega parlamenta. Prav zaradi zunanjih in notranjih vprašanj, ki skrbijo državljane, večina meni, da je članstvo njihove države v EU dobro: 62 % vprašanih je odgovorilo pritrdilno, kar je za dve točki več, kot je bilo nazadnje zastavljeno februarja/marca 2024. Čeprav je pozitivna podoba EU v zadnjih 20 letih ostala na visoki ravni, se je v primerjavi z majem 2025 nekoliko zmanjšala: 49 % (– 3 odstotne točke) Evropejcev meni, da imajo pozitivno mnenje o EU, 34 % (+2 odstotni točki) nevtravno in 17 % (+1 odstotna točka) negativno mnenje.

D78 Ali vam EU na splošno pričara zelo pozitivno, dokaj pozitivno, nevtravno, precej negativno ali zelo negativno podobo? (% – EU)

Podobno se je za tri točke zmanjšala pozitivna podoba Evropskega parlamenta (zdaj 38 %), prav tako pa tudi poziv, naj igra pomembnejšo vlogo (zdaj 59 %, –3 odstotne točke).

Mladi Evropejci imajo pozitiven pogled na prihodnost

Geopolitični pretresi, v katere so ujeti Evropejci, močno vplivajo na njihove obete, saj jih večina (52 %) meni, da so pesimistični glede prihodnosti sveta, 39 % jih je pesimističnih glede prihodnosti EU, 41 % pa glede prihodnosti svoje države. Pozitivno je, da je več kot tri četrtine Evropejcev (76 %) optimističnih glede svoje prihodnosti in prihodnosti svoje družine.

Optimizem pa presega pesimizem na vseh ravneh med državljani, starimi od 15 do 30 let. Večina mladih Evropejcev je optimističnih glede prihodnosti sveta (50 %), EU (65 %), svoje države (60 %) ter svoje prihodnosti in prihodnosti svoje družine (80 %). Poleg tega mladi državljani pogosteje kot starejši vidijo Evropsko unijo in Parlament v pozitivni luči: 58 % jih ima pozitivno mnenje o EU (v primerjavi z 49 %–43 % v starostnih skupinah starejših), 68 % pa jih želi močnejšo vlogo Evropskega parlamenta (v primerjavi z 58 %–54 %). Mlajši Evropejci tudi močno podpirajo večjo enotnost med državami članicami v sedanjih razmerah (90 %), več sredstev za Evropsko unijo (78 %) in močnejši glas EU na mednarodni ravni (87 %). Na podlagi ugotovitev preteklih raziskav Eurobarometra ta raziskava ponovno poudarja pozitiven odnos mladih do EU in njihove optimistične obete za prihodnost.

METODOLOGIJA

METODOLOGIJA

Metodologija, uporabljena v tej raziskavi Eurobarometra Evropskega parlamenta iz jeseni 2025, ki je vključena v val 104.2, je metodologija raziskav Eurobarometra, ki so bile izvedene za Generalni direktorat Evropskega parlamenta za komuniciranje (oddelek za evrobarometer in raziskave). Anketo je družba Verian izvedla med 6. novembrom in 30. novembrom 2025 v vseh 27 državah članicah EU. Skupaj je bilo opravljenih 26453 razgovorov. Rezultati EU so bili ponderirani glede na število prebivalcev v vsaki državi.

Raziskave Eurobarometra se izvajajo osebno na domovih ljudi ali na njihovem pragu v nacionalnem jeziku. V vseh državah je bil uporabljen CAPI (Computer Assisted Personal Interviewing).

Na Cipru, Danskem, Malti, Nizozemskem, Finskem in Švedskem so bili nekateri razgovori opravljeni prek računalniško podprtega video razgovora (CAVI). Izpraševalec vprašalnik anketirancu upravlja na daljavo prek videokonference, kjer se lahko oba dela medsebojno vidita: pogoji razgovorov so zelo podobni pogojem osebnih razgovorov.

V skladu s splošno uredbo EU o varstvu podatkov so bili anketiranci vprašani, ali se strinjajo z vprašanji o vprašanjih, ki bi se lahko štela za občutljiva.

Bralec se mora zavedati, da se v tem poročilu razvoj enega posebnega kazalnika na splošno šteje za stabilnega, če se spreminja za ± 2 odstotni točki ali manj. Več informacij je na voljo v preglednici, navedeni na strani, 148 v kateri je navedeno dovoljeno odstopanje glede na število razgovorov.

Opomba: V tem poročilu se na države EU sklicuje njihova uradna kratica. Kratice, uporabljene v tem poročilu, ustrezajo:

Belgija	BE	Litva	LT
Bolgarija	BG	Luksemburg	LU
Češka	CZ	Madžarska	HU
Danska	DK	Malta	MT
Nemčija	DE	Nizozemska	NL
Estonija	EE	Avstrija	AT
Irska	IE	Poljska	PL
Grčija	EL	Portugalska	PT
Španija	ES	Romunija	RO
Francija	FR	Slovenija	SI
Hrvaška	kadrovska	Slovaška	SK
Italija	IT	Finska	FI
Republika Ciper	CY *	Švedska	SE
Latvija	LV		
Evropska unija – tehtano povprečje za 27 držav članic			EU-27
BE, FR, IT, LU, DE, AT, ES, PT, IE, NL, FI, EL, EE, SI, CY, MT, SK, LV, LT, HR			Evrsko območje
BG, CZ, DK, HU, PL, RO, SE			Neevrsko območje

*Ciper kot celota je ena od 27 držav članic Evropske unije. Vendar je bil pravni red Skupnosti začasno ustavljen v delu države, ki ni pod nadzorom vlade Republike Ciper. Iz praktičnih razlogov so v kategorijo „CY“ in v povprečje EU-27 vključeni samo razgovori, opravljeni v delu države, ki je pod nadzorom vlade Republike Ciper.

*Bolgarija v času terenskega dela novembra 2025 ni bila članica euroobmočja.

KONTAKT

KONTAKT

Terensko delo za raziskavo Eurobarometra Evropskega parlamenta iz jeseni 2025 je med 6. in 30. novembrom v vseh 27 državah članicah EU izvedla družba Verian Belgium. Za pravilno razlago rezultatov ankete je bistveno upoštevati politični in družbeni kontekst v času terenskega dela. Vse nacionalne rezultate za vprašanja, zastavljena v tej anketi, in s tem tudi povprečne evropske rezultate, je treba obravnavati ob upoštevanju razmer in javne razprave v času terenskega dela.

Ruska vojna proti Ukrajini in drugi konflikti

V času terenskega dela za jesensko raziskavo Eurobarometer 2025 je vojna v Ukrajini še naprej vplivala na odnos javnosti po vsej Evropski uniji. Svet Evropske unije je 23. oktobra 2025 sprejel 19. sveženj sankcij proti Rusiji.¹ Novi ukrepi so usmerjeni v ključne sektorje, ki spodbujajo rusko vojno gospodarstvo – energijo (vključno s postopno prepovedjo utekočinjenega zemeljskega plina), finance, trgovino in vojaško-industrijske dobavne verige – ter razširjajo seznam sankcioniranih oseb in subjektov. Hkrati so novembra 2025 potekale razprave o morebitni uporabi imobiliziranih ruskih sredstev za podporo okrevanju in obrambi Ukrajine. Medtem so evropski voditelji in voditeljice še naprej obljubljali znatno podporo Ukrajini, pri čemer so združevali vojaške, gospodarske in diplomatske ukrepe.² 17. novembra 2025 je bil napovedan pomemben dolgoročni dogovor o obrambnem sodelovanju med Francijo in Ukrajino.³

Hkrati je napoved predsednika Donalda J. Trumpa o novem „mirovnem načrtu“ za Ukrajino, ki ga podpirajo ZDA in naj bi vključeval predloge za sporazumno rešitev z Rusijo, sprožila val diplomatskih odzivov v Evropi. Evropski voditelji in voditeljice so poudarili, da bi morali v vsak verodostojen mirovni sporazum vključiti evropske in ukrajinske deležnike, da bi zaščitili suverenost in varnost Ukrajine.⁴ Številne evropske vlade so izrazile zaskrbljenost, da bi elementi predloga ZDA, vključno z morebitnim zmanjšanjem števila ukrajinskih oboroženih sil in prisilnimi ozemeljskimi koncesijami, ogrozili dolgoročna varnostna jamstva in ne bi bili sprejemljivi, če ne bi bili bistveno spremenjeni.

V zvezi s tem je bil jeseni 2025 ponovno poudarjen evropski poudarek na obrambi in varnosti, kar odraža zaskrbljenost zaradi strateških tveganj in hibridnih groženj, vključno z domnevnimi ruskimi hibridnimi napadi, kot so vdori dronov, sabotaze, kibernetски napadi in dezinformacijske kampanje.⁵ EU si je za reševanje teh izzivov prizadevala za večje naložbe v svojo obrambno industrijo in skupne zmogljivosti. Evropski parlament je 25. novembra 2025 prvič odobril namenski instrument za financiranje obrambne industrije: program za evropsko obrambno industrijo (EDIP) s proračunom v višini 1,5 milijarde evrov za obdobje 2025–2027.⁶ V okviru EDIP je 300 milijonov evrov namenjenih „instrumentu za podporo Ukrajini“, kar kaže na prizadevanja za vključitev in podporo industrijske baze ukrajinske obrambe v širši evropski okvir za tehnološko in industrijsko

1 <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2025/10/23/19th-package-of-sanctions-against-russia-eu-targets-russian-energy-third-country-banks-and-crypto-providers/>

2 <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2025/11/24/remarks-by-president-antonio-costa-following-the-informal-eu-leaders-meeting-of-24-november-2025-in-luanda/pdf>

3 <https://www.euronews.com/2025/11/17/ukraine-signs-deal-with-france-for-100-rafale-jets-and-air-defence-systems>

4 <https://www.euronews.com/my-europe/2025/11/22/european-pushback-trumps-peace-plan-call-it-a-draft-only>

5 <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2025/07/18/hybrid-threats-russia-statement-by-the-high-representative-on-behalf-of-the-eu-condemning-russia-s-persistent-hybrid-campaigns-against-the-eu-its-member-states-and-partners/>

6 <https://www.europarl.europa.eu/news/en/press-room/20251120IPR31493/parliament-greenlights-first-ever-european-defence-industry-programme>

obrambo. Poleg tega je več držav članic EU razvilo ali razširilo programe prostovoljnega služenja vojaškega roka, kot sta Francija⁷ in Nemčija.⁸

Hkrati so vojna v Gazi ter njene humanitarne in politične posledice postale glavna tema javnih in političnih razprav v EU. Evropski parlament je 11. septembra 2025 izrazil veliko zaskrbljenost zaradi katastrofalnih humanitarnih razmer v Gazi ter pozval k neoviranemu in obsežnemu zagotavljanju humanitarne pomoči. Poslanci so pozvali k takojšnjemu in trajnemu premirju, takojšnji in brezpogojni izpustitvi vseh izraelskih talcev, ki so pridržani v Gazi, ter k obnovitvi zavezanosti rešitvi z dvema državama, doseženima s pogajanjem. Parlament je ponovno potrdil pravico Izraela, da se brani, vendar je poudaril, da ta pravica ne more upravičiti vsesplošnega vojaškega posredovanja v Gazi.⁹ Varnostni svet Združenih narodov je 17. novembra 2025 potrdil mirovni načrt za Gazo, ki ga je predlagal predsednik ZDA Donald J. Trump.¹⁰

Gospodarske razmere

V obdobju terenskega dela so gospodarske razmere v Evropski uniji ostale pomemben element javne razprave. Glede na najnovejšo napoved Evropske komisije naj bi gospodarstvo EU v letu 2025 ohranilo¹¹ zmerno rast ob podpori postopne stabilizacije svetovnega okolja in nekoliko boljših razmer na trgu dela. Hkrati se je pričakovalo, da se bo inflacija, čeprav je še vedno nad predkriznimi normami, še naprej zniževala. Uradni statistični podatki, ki jih je objavil Eurostat, potrjujejo, da se stopnje inflacije v številnih državah članicah znižujejo glede na najvišje vrednosti, dosežene med energetske krizo v obdobju 2022–2023,¹² stopnje brezposelnosti pa ostajajo skupaj razmeroma nizke in stabilne, čeprav se med državami precej razlikujejo.¹³

Vendar pa te previdno optimistične gospodarske obete zmanjšuje več pomembnih zaviralnih dejavnikov. Vztrajno visoke obrestne mere še naprej zavirajo potrošno gospodinjstev in poslovne naložbe, kar vpliva na stroške zadolževanja in zavira povpraševanje. Tudi cenovna dostopnost stanovanj in naraščajoče cene nepremičnin so v več državah članicah še naprej vzbujale zaskrbljenost javnosti. Poleg tega je zaradi zimskega pristopa zaskrbljenost glede cen energije še vedno pereča: medtem ko so se stroški energije od najvišje vrednosti znižali, nestanovitnost svetovnih energetskih trgov in geopolitična tveganja (zlasti sedanja vojna v Ukrajini in nestabilnost v drugih regijah) še naprej vplivajo na pričakovanja potrošnikov in podjetij glede cenovne dostopnosti in energetske varnosti.

Institucije EU in zakonodajni okvir na ravni EU

Za spodbujanje demokratične odpornosti je Evropska komisija napovedala načrte za ustanovitev novega Evropskega centra za demokratično odpornost. Ta pobuda je osrednji element predvidenega „zaščite demokracije“ Komisije, namenjenega krepitvi zmogljivosti Unije za boj proti tujemu manipuliranju z informacijami in vmešavanju.¹⁴

Proračunska pogajanja so bila v tem času tudi osrednji del agende EU. Svet in Evropski parlament sta 15. novembra 2025 dosegla politični dogovor o proračunu EU za leto 2026, ki zajema ključne prednostne naloge na področju odhodkov, kot so konkurenčnost, obrambna pripravljenost in

7 https://www.lemonde.fr/en/france/article/2025/11/27/france-unveils-new-voluntary-military-service_6747883_7.html

8 <https://www.euronews.com/2025/11/12/germany-inches-close-to-agreement-on-contentious-military-service-bill-but-questions-remain>

9 <https://www.europarl.europa.eu/news/en/press-room/20250905IPR30185/parliament-pushes-for-gaza-aid-the-hostages-release-and-justice>

10 Resolucija Varnostnega sveta Združenih narodov 2803 (2025)

11 https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-forecast-and-surveys/economic-forecasts/autumn-2025-economic-forecast-shows-continued-growth-despite-challenging-environment_en

12 <https://ec.europa.eu/eurostat/en/web/products-euro-indicators/w/2-19112025-ap>

13 <https://ec.europa.eu/eurostat/en/web/products-euro-indicators/w/3-02122025-bp>

14 https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_25_2660

pripravljenost Evrope, podpora humanitarni pomoči in migracijski pritiski.¹⁵ Hkrati so se nadaljevale razprave o naslednjem dolgoročnem proračunu EU, pri čemer so institucije in države članice ocenile dolgoročne potrebe po financiranju glede na spreminjajoče se geopolitične, gospodarske in družbene izzive. Ta pogajanja so del širše razprave o zagotavljanju zmogljivosti EU za odzivanje na krize ob hkratnem ohranjanju stabilnega večletnega finančnega načrtovanja.

Parlament je 13. novembra 2025 v okviru ukrepov „omnibus“ za povečanje konkurenčnosti in blaginje EU podprl zmanjšanje obveznosti poročanja in zahtev glede potrebne skrbnosti za podjetja.¹⁶ Ukrepi „omnibus“ so zakonodajne pobude, namenjene zmanjšanju upravnih bremen in racionalizaciji postopkov na več področjih politike EU. Prizadevajo si, da bi bila pravila EU dostopnejša za državljane, podjetja in javne uprave, ter so del tekočih prizadevanj za izboljšanje regulativne učinkovitosti in izvajanja na ravni EU in nacionalni ravni.

Energetska in podnebna politika sta prav tako ostali ključni temi zakonodajnega programa. Ministri in ministrice so na seji Sveta za ekonomske in finančne zadeve (ECOFIN) 13. novembra 2025 opravili vsebinsko orientacijsko razpravo o predlagani reviziji direktive o obdavčitvi energije.¹⁷

Finančni ministri in ministrice EU so se 13. novembra 2025 dogovorili, da bodo odpravili brezcarinski prag v višini 150 EUR za uvoz majhnih vrednosti, ki v veliki meri vpliva na pakete iz držav zunaj EU, da bi zagotovili enake konkurenčne pogoje za evropske trgovce na drobno in podprli izvrševanje carinskih pravil.¹⁸

Pomembna je bila tudi razprava o trgovinski politiki, zlasti v zvezi s prihodnjim trgovinskim sporazumom med EU in Mercosurjem. Svet je 19. novembra 2025 podprl uredbo o izvajanju zaščitnih ukrepov za kmetijske proizvode v okviru partnerstva med EU in Mercosurjem ter začasnih trgovinskih sporazumov, katere namen je obravnavati pomisleke glede konkurenčnih pritiskov na kmete v EU in ki je del tekočih razprav o sklenitvi dogovora.¹⁹

Evropska komisija in države članice so napredovale tudi pri izvajanju pakta o migracijah in azilu, vključno s prvim letnim ciklom upravljanja migracij, ki ga je Komisija začela izvajati novembra 2025, da bi podprla operativno pripravljenost pred začetkom uporabe sredi leta 2026.²⁰

Evropski parlament je pripravil tudi samoiniciativno poročilo o zaščiti mladoletnikov na spletu, ki je bilo nato sprejeto na plenarnem zasedanju konec novembra 2025 in odraža zakonodajno pozornost, namenjeno digitalni varnosti in odgovornostim platform.²¹

Na institucionalno dinamiko je vplivalo tudi dansko predsedovanje Svetu Evropske unije. Delovni program predsedstva je²² prednostno obravnaval vprašanja, kot so konkurenčnost, varnost, zeleni prehod in krepitev demokratične odpornosti, ter imel usklajevalno vlogo pri spodbujanju zakonodaje in olajševanju medinstitucionalnih pogajanj jeseni 2025.

15 <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2025/11/15/eu-budget-for-2026-council-and-parliament-reach-agreement/>

16 <https://www.europarl.europa.eu/news/en/press-room/20251106IPR31296/sustainability-reporting-and-due-diligence-meps-back-simplification-changes>

17 <https://www.europarl.europa.eu/news/en/press-room/20251201IPR31698/phasing-out-imports-of-russian-gas-in-the-eu-deal-with-council>

18 <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2025/11/13/customs-council-takes-action-to-tackle-the-influx-of-small-parcels/>

19 <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2025/11/19/eu-mercotur-council-backs-regulation-implementing-the-safeguards-for-agricultural-products/>

20 https://home-affairs.ec.europa.eu/news/commission-launches-first-annual-migration-management-cycle-under-pact-migration-and-asylum-2025-11-12_en

21 <https://www.europarl.europa.eu/news/en/press-room/20251120IPR31496/children-should-be-at-least-16-to-access-social-media-say-meps>

22 <https://danish-presidency.consilium.europa.eu/en/programme-for-the-danish-eu-presidency/priorities/>

Drugi pomembni dogodki na nacionalni in mednarodni ravni

V obdobju terenskega dela ali tik pred njim je potekalo več pomembnih mednarodnih dogodkov, ki so oblikovali javno razpravo v EU in vplivali na širši politični okvir, v katerem bi bilo treba razlagati rezultate ankete.

Svetovna podnebna diplomacija je bila osrednja tema konference Združenih narodov o podnebnih spremembah COP30, ki je potekala od 10. do 21. novembra 2025 v Belému v Braziliji. Evropska unija je 21. oktobra 2025 sprejela stališče za COP30, v katerem je ponovno potrdila svojo dolgoletno zavezanost vodilni vlogi na področju podnebja na mednarodni ravni in usklajevanju globalnih ukrepov s cilji Pariškega sporazuma.²³ Hkrati so se v Evropi nadaljevale razprave o ravnovesju med podnebnimi ambicijami in gospodarsko konkurenčnostjo.

Vrh skupine G20, ki ga je novembra 2025 gostila Južna Afrika, je dodatno prispeval k oblikovanju mednarodnega okvira. Voditelji največjih svetovnih gospodarstev so razpravljali o svetovnih izzivih in prednostnih nalogah s poudarkom na trajnostni gospodarski rasti, razvoju in financiranju.²⁴

Hkrati je imel 7. vrh EU-Afriška unija, ki je potekal 24. in 25. novembra 2025 v Luandi, pomembno vlogo v agendi EU na področju zunanjih odnosov. Na vrhu so bile obravnavane ključne strateške prednostne naloge, vključno z mirom in varnostjo, gospodarskim sodelovanjem, naložbami v trajnostno infrastrukturo, migracijskimi partnerstvi ter sodelovanjem pri podnebnem in energetske²⁵ prehodu.

Volitve

Več nacionalnih volitev, ki so potekale jeseni 2025, je oblikovalo politično okolje v več državah članicah.

Na Češkem so 3. in 4. oktobra 2025 potekale parlamentarne volitve. Stranka ANO 2011 je osvojila največ sedežev. Glasovanju je sledilo več tednov koalicijskih pogajanj, ki so se končala s podpisom koalicijskega sporazuma 3. novembra 2025 med ANO (Patrioti za Evropo), AUTO (Patrioti za Evropo) in SPD (ESN). Ta koalicija predstavlja premik v desno v češki politiki.

Na Irskem so predsedniške volitve potekale 24. oktobra 2025. Čeprav je urad predsednika večinoma slovesen, je kampanja pritegnila nacionalno pozornost. Catherine Connolly je bila izvoljena za predsednico.

Na Nizozemskem so 29. oktobra 2025 potekale splošne volitve. Proevropska stranka D66 (Renew Europe) je dobila največ glasov, tik pred radikalno PVV (Patriots for Europe). Ker nobena stranka ni dobila večine, so se pogovori o oblikovanju vlade začeli takoj in nadaljevali v novembru 2025. Tako kot v prejšnjih nizozemskih volilnih ciklih se pričakuje, da bodo za oblikovanje koalicije potrebne obsežne razprave med več strankami.

23 <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2025/10/21/cop30-council-sets-eu-position-for-the-climate-conference-in-belem/>

24 <https://www.consilium.europa.eu/en/meetings/international-summit/2025/11/22-23/>

25 https://www.eeas.europa.eu/delegations/african-union-au/seventh-african-union-european-union-summit_en

1. ODKRIVANJE V PRIHODNOSTI

1. ODKRIVANJE V PRIHODNOSTI

To poglavje obravnava poglede Evropejcev na prihodnost, od osebnih in družinskih obetov do nacionalnih, evropskih in svetovnih razmer. Na splošno je optimizem najmočnejši na osebni ravni in se postopoma zmanjšuje, ko so anketiranci pozvani, naj razmislijo o širši sliki, pri čemer se zmanjšujeta zaupanje in večja previdnost, ko gledajo v prihodnost zaporedoma na nacionalni, evropski in svetovni ravni. Kontrast med osebnim zaupanjem in širšo negotovostjo ima pomembne posledice, saj oblikuje prednostne naloge državljanov, odnos do upravljanja ter pričakovanja glede sodelovanja na nacionalni, evropski in svetovni ravni.

V Evropski uniji se optimizem glede prihodnosti močno razlikuje glede na obravnavano raven. Zaupanje je najmočnejše na osebni ravni, saj je 76 % vprašanih optimističnih glede svoje prihodnosti in prihodnosti svoje družine. Optimizem se zmanjša, ko se obrnejo na širši svet: 57 % jih je izrazilo zaupanje v prihodnost svoje države, prav toliko pa jih je optimističnih glede obetov Evropske unije. Vendar pa so mnenja postala izrazito previdnejša na svetovni ravni, kjer le 44 % anketirancev poroča o optimizmu glede prihodnosti sveta, kar kaže na splošno zaskrbljenost glede mednarodnih izzivov, 52 % anketirancev pa meni, da so pesimistični glede prihodnosti sveta.

Izrazit pesimizem glede prihodnosti sveta, o katerem je poročala več kot polovica anketirancev, kaže, da svetovne negotovosti in krize močno vplivajo na razpoloženje javnosti. Ti obeti verjetno oblikujejo širši svetovni nazor posameznikov, njihove prednostne naloge ter njihov odnos do upravljanja in mednarodnega sodelovanja. Taki pomisleki lahko zlasti vplivajo na to, kako državljani dojemajo institucije, kot je Evropska unija, ki pogosto velja za ključnega akterja pri reševanju svetovnih izzivov, in sodelujejo z njimi. Razumevanje tega okvira je bistveno za razlago pričakovanj EU.

QA9 Bi rekli, da ste zelo optimistični, dokaj optimistični, dokaj pesimistični ali zelo pesimistični glede prihodnosti ...? (EU27) (v %)

Tvoja družina in ti

(NAŠA DRŽAVA)

EU

Svet

Skupaj
„optimistično“
Nov 2025

Skupaj
„pesimistični“

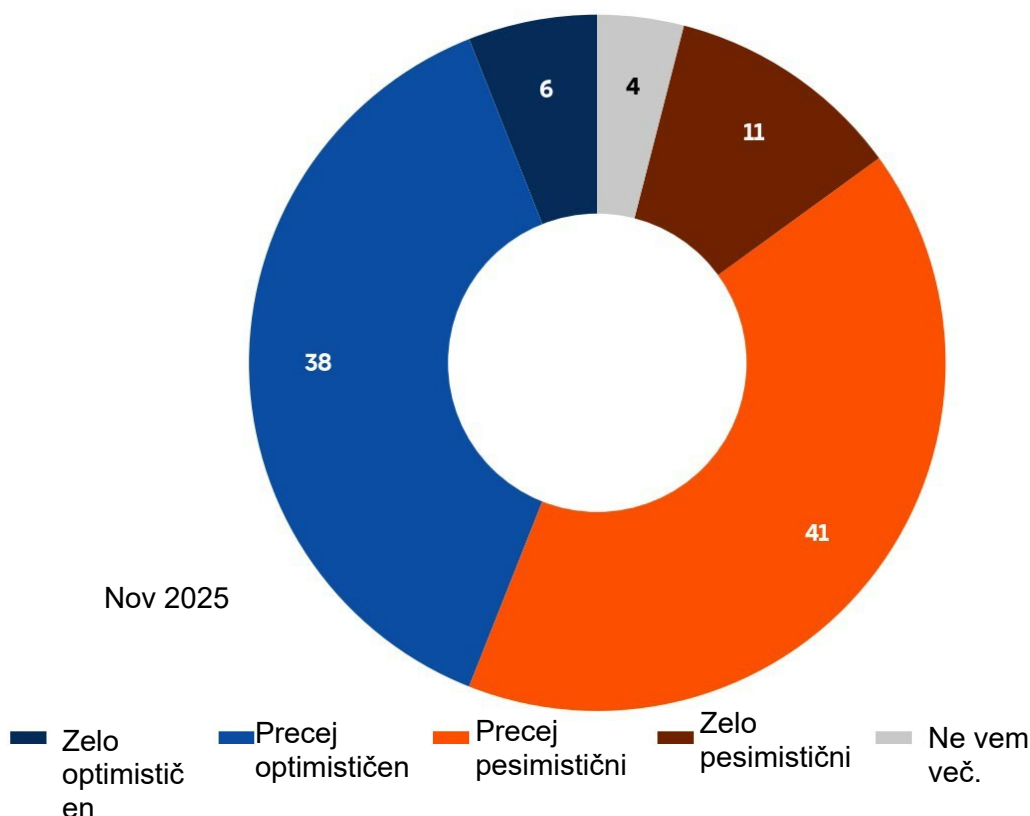
Ne vem, če

Obeti za prihodnost sveta

Za javno dožemanje prihodnosti sveta sta značilni prevladovanje previdnosti in zaskrbljenosti, ki odražata kopičenje svetovnih izzivov, s katerimi se danes soočajo državljani. Anketiranci po vsej Evropski uniji izražajo nižjo stopnjo optimizma glede prihodnosti sveta kot katera koli druga obravnavana raven.

Na ravni EU manj kot polovica anketirancev (44 %) meni, da so optimistični glede prihodnosti sveta. Ta optimizem je na splošno zmeren, saj se le 6 % anketirancev opisuje kot zelo optimističnih. Nasprotno pa večina Evropejcev (52 %) meni, da so glede prihodnosti sveta pesimistični, vključno z 11 %, ki menijo, da so zelo pesimistični.

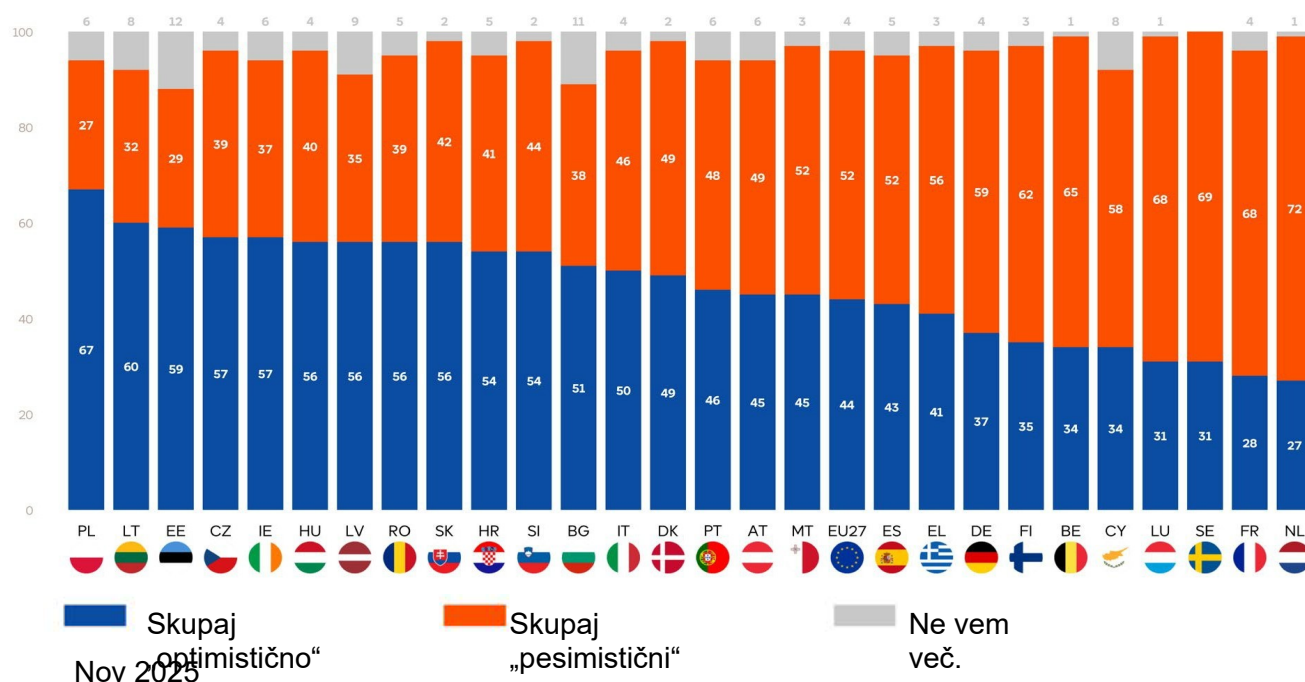
QA9.4 Bi rekli, da ste zelo optimistični, dokaj optimistični, dokaj pesimistični ali zelo pesimistični glede prihodnosti...? Svet (%)

Mnenja o prihodnosti sveta se med državami članicami močno razlikujejo, kar kaže na precejšnje nacionalne razlike v stopnjah optimizma in pesimizma. Najvišje stopnje optimizma so bile zabeležene na Poljskem (67 %), v Litvi (60 %) in Estoniji (59 %), kjer je jasna večina anketirancev izrazila pozitivne obete glede svetovnih obetov. Na splošno vsaj polovica anketirancev poroča o optimizmu v 13 državah članicah, kar kaže, da v precejšnji skupini držav še vedno prevladujejo pozitivna pričakovanja glede prihodnosti sveta.

Vendar ta optimizem še zdaleč ni univerzalen. V 14 državah članicah manj kot polovica vprašanih meni, da so optimistični, v 12 od teh držav pa absolutna večina izraža pesimizem, kar poudarja splošno zaskrbljenost zaradi svetovnega razvoja. Najmočnejše stopnje pesimizma so bile opažene na Nizozemskem (72 % pesimističnih v primerjavi s 27 % optimističnih), v Franciji (68 % v primerjavi z 28 %), na Švedskem (69 % v primerjavi z 31 %) in v Luksemburgu (68 % v primerjavi z 31 %). V teh državah pesimistični pogledi jasno prevladajo nad optimizmom in poudarjajo izrazite nacionalne razlike v tem, kako državljani dojemajo prihodnost sveta.

QA9.4 Bi rekli, da ste zelo optimistični, dokaj optimistični, dokaj pesimistični ali zelo pesimistični glede prihodnosti...? Svet (%)

Razlike v optimizmu in pesimizmu glede prihodnosti sveta so očitne tudi v socialno-demografskih skupinah, čeprav se moč teh vzorcev razlikuje glede na značilnosti.

Kar zadeva spol, so dojemanja na splošno podobna. Ravni optimizma in pesimizma pri moških (44 % optimističnih v primerjavi z 52 % pesimističnih) so zelo podobne tistim pri ženskah (43 % v primerjavi s 53 %), kar kaže, da spol malo vpliva na stališča o prihodnosti sveta.

V nasprotju s tem je starost bolj razlikovalni dejavnik. Mlajši anketiranci so običajno bolj optimistični, pesimizem pa se s starostjo postopoma povečuje. Med osebami, starimi od 15 do 24 let, jih večina izraža optimizem (52 % v primerjavi s 44 % pesimističnih). Optimizem se zmanjšuje med anketiranci, starimi od 25 do 39 let (47 % v primerjavi z 49 %), pri tistih, starih od 40 do 54 let, pa ga očitno prehiteva pesimizem (43 % v primerjavi s 53 %). Najbolj negativni obeti so opazni med anketiranci, starimi 55 let in več, kjer jih le 39 % meni, da so optimistični, velika večina (56 %) pa jih poroča o pesimizmu. Ta starostni gradient kaže, da dojemanje globalnih obetov postaja vse bolj previdna tekom življenja.

Razlike se pojavljajo tudi glede na stopnjo izobrazbe. Anketiranci s srednjo stopnjo izobrazbe so najbolj enakomerno razdeljeni in imajo razmeroma pozitivne obete (47 % optimističnih v primerjavi z 49 % pesimističnih). Nasprotno pa je za tiste z nizko stopnjo izobrazbe (38 % v primerjavi s 57 %) in tiste z visoko stopnjo izobrazbe (41 % v primerjavi s 55 %) bolj verjetno, da bodo izrazili pesimizem, kar kaže, da je več negativnih pogledov na prihodnost sveta razširjenih na obeh koncih izobraževalne lestvice.

Dojemanje je močno povezano tudi s posameznim gospodarskim položajem anketirancev. Tisti, ki poročajo, da skoraj nikoli ali nikoli nimajo težav s plačevanjem računov, so razmeroma manj pesimistični (45 % optimistični v primerjavi z 51 % pesimistični). Pesimizem se povečuje med anketiranci, ki se občasno soočajo s finančnimi težavami (43 % v primerjavi s 53 %), najbolj izrazit pa je med tistimi, ki imajo težave večino časa, kjer skoraj dve tretjini izražata pesimizem (64 %), le 31 % pa jih je optimističnih. Ta vzorec kaže na tesno povezavo med gospodarsko ranljivostjo in negativnimi pričakovanji glede svetovnih gibanj.

Nazadnje, dojemanje prihodnosti sveta je tesno povezano tudi s podobo Evropske unije, ki jo imajo anketiranci. Tisti, ki imajo pozitivno mnenje o EU, bodo veliko bolj verjetno izrazili optimizem glede prihodnosti sveta (55 % optimistično v primerjavi z 42 % pesimistično). Nasprotno pa so anketiranci z nevtralnimi stališči do EU običajno bolj pesimistični kot optimistični (38 % v primerjavi s 56 %). Najbolj negativni obeti so opazni med tistimi z negativno podobo EU, kjer se optimizem zmanjša na samo 19 %, več kot tri četrtine pa izražata pesimizem (77 %). Ta močna povezava kaže, da je zaupanje v Evropsko unijo kot političnega akterja tesno povezano s širšimi pričakovanji glede svetovnega razvoja in zaznana sposobnostjo EU za reševanje svetovnih izzivov.

QA9.4 Bi rekli, da ste zelo optimistični, dokaj optimistični, dokaj pesimistični ali zelo pesimistični glede prihodnosti...? Svet (% – EU)			
	Skupaj „optimistično“	Skupaj pesimistični“	Ne vem več.
EU-27	44	52	4
spol			
Človek	44	52	4
ženska	43	53	4
Starost			
15-24	52	44	4
25-39	47	49	4
40-54	43	53	4
55+	39	56	5
Raven izobrazbe			
Nizka stopnja izobrazbe (ISCED 0-2)	38	57	5
Srednja stopnja izobrazbe (ISCED 3-4)	47	49	4
Visoka stopnja izobrazbe (ISCED 5-8)	41	55	4
Socialno-poklicna kategorija			
Samozaposleni	44	52	4
Menedžerji/menedžer	45	51	4
Drugi beli ovratniki	48	49	3
Delavci/delavke, ki	44	52	4
Hišne osebe	42	52	6
Brezposelni	40	57	3
Upokojen	36	58	6
Študenti	51	45	4
Težave pri plačevanju računov			
Večino časa	31	64	5
Občasno	43	53	4
Skoraj nikoli / Nikoli	45	51	4
Subjektivna urbanizacija			
Podeželsko območje ali vas	44	51	5
Majhno ali srednje veliko mesto	42	55	3
Veliko mesto	44	51	5
Uporaba spletnih platform v zadnjih 7 dneh			
Skupaj „Ali ste v preteklem tednu uporabljali spletne platforme	44	52	4
Jih ni.	37	55	8
Podoba EU			
Pozitivno	55	42	3
Nevtralno	38	56	6
Negativno	19	77	4
Članstvo v Evropski uniji			
Nekaj dobrega	50	47	3
Slaba stvar	22	74	4
Niti dobra niti slaba stvar	36	58	6

Obeti za prihodnost Evropske unije

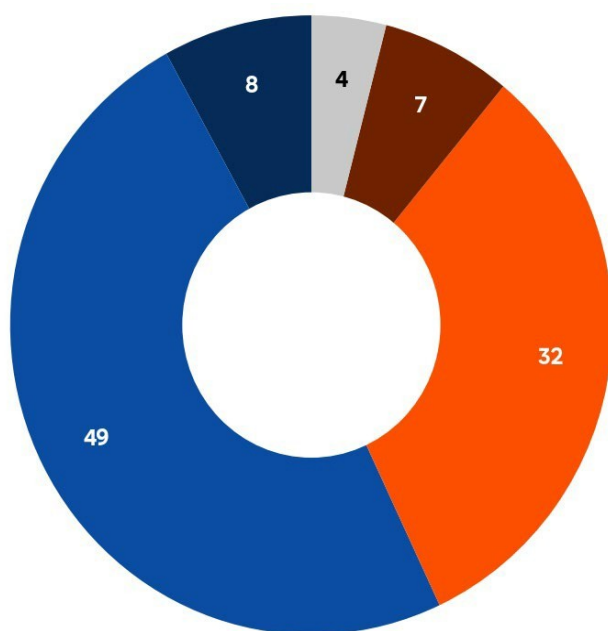
Evropejci in Evropejke v primerjavi s svojim dojemanjem svetovnega razvoja izražajo pozitivnejši pogled na prihodnost Evropske unije. Čeprav nekateri pomisleki ostajajo, so stališča o obetih EU razmeroma optimistična.

Na ravni EU velika večina vprašanih (57 %) meni, da so optimistični glede prihodnosti Evropske unije, pri čemer jih 49 % meni, da so precej optimistični, manjši delež (8 %) pa, da so zelo optimistični. Nasprotno pa 39 % Evropejcev izraža pesimizem glede prihodnosti EU, od tega 32 % dokaj pesimističnih in 7 % zelo pesimističnih.

Od prejšnje raziskave, izvedene maja 2025, do jemanje prihodnosti Evrope

Unija se je opazno poslabšala. Optimizem se je zmanjšal za devet odstotnih točk, in sicer s 66 % maja 2025 na 57 % novembra 2025, pesimizem pa se je povečal za osem odstotnih točk, in sicer z 31 % na 39 % v istem obdobju. Ta izrazit premik kaže na znatno spremembo v razpoloženju javnosti v razmeroma kratkem času in na vse večjo zaskrbljenost Evropejcev glede prihodnosti Unije. Obseg tega razvoja kaže, da so nedavni dogodki na ravni EU in svetovni ravni morda konkretno vplivali na državljane.

QA9.3 Bi rekli, da ste zelo optimistični, dokaj optimistični, dokaj pesimistični ali zelo pesimistični glede prihodnosti ...? EU (EU-27) (v %)

Zelo optimističen ▲ 1
Precej optimističen ▼ 10
Precej pesimistični ▲ 7
Zelo pesimistični ▲ 1
Ne vem več. ▲ 1
▲ ▼ (november 2025 - maj 2025)

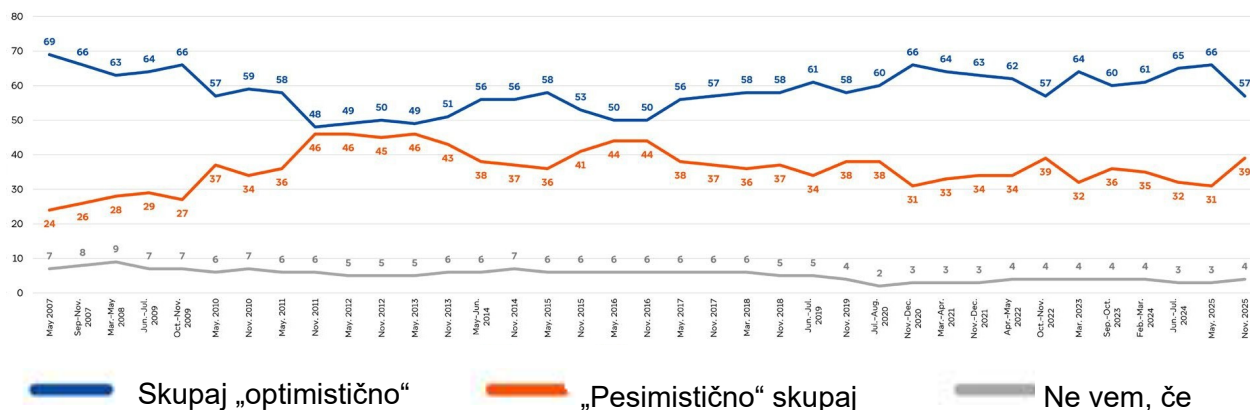
■ Zelo optimističen
■ Precej optimističen
■ Precej pesimistični
■ Zelo pesimistični
■ Ne vem več.

Nov 2025

Če pogledamo dolgoročnejši trend od leta 2007 do leta 2025, postavljamo nedavno zmanjšanje optimizma v širšo zgodovinsko perspektivo. Čeprav je zmanjšanje od maja 2025 znatno, je sedanja raven optimizma (57 %) na splošno še vedno v skladu z ravnmi, zabeleženimi v obdobju po finančni in državni dolžniški krizi ter pred pandemijo COVID-19, tj. med letoma 2013 in 2019. V tem času je optimizem glede prihodnosti EU na splošno nihal na podobnih ravneh. Zgodovinski podatki kažejo tudi, da je bil v preteklosti zabeležen izrazitejši pesimizem. Najvišje stopnje pesimizma so bile ugotovljene med letoma 2011 in 2013, ko je do 46 % anketirancev izrazilo negativno mnenje o prihodnosti EU.

Med jesenjo 2009 in pomladjo 2010 ter med majem 2011 in novembrom 2011 se je optimizem podobno zmanjšal, in sicer za približno devet do deset odstotnih točk. To zmanjšanje je sovpadlo z obdobjem velikega gospodarskega in političnega stresa v Evropski uniji: posledice svetovne finančne krize, krize državnega dolga, ki je prizadela države članice, ter razprave o varčevalnih ukrepih in upravljanju EU. Ti dogodki so verjetno spodkopali zaupanje javnosti v stabilnost in sposobnost Unije za obvladovanje kriz, kar pojasnjuje izrazit upad optimizma v tem obdobju. Takšni vzorci kažejo, da sedanji upad gospodarske rasti sicer odraža pomemben premik v razpoloženju, vendar je do nihanj tega obsega prišlo tudi v drugih trenutkih povečane negotovosti v novejši zgodovini Evropske unije.

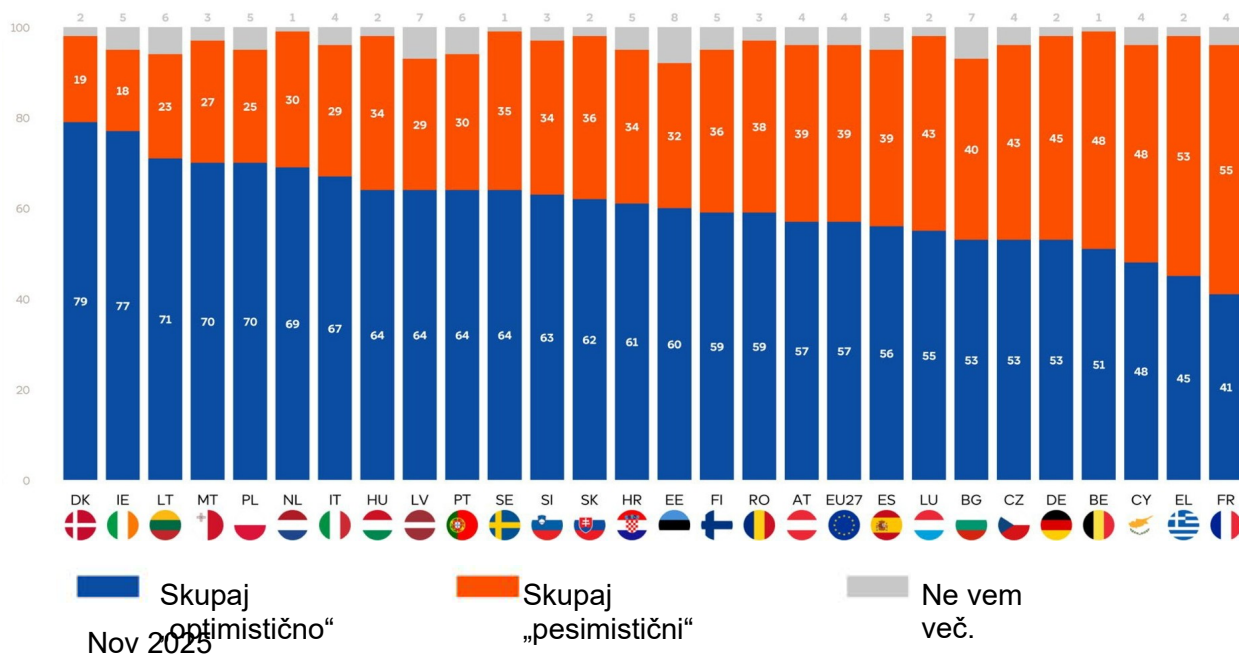
QA9.3 Ali bi rekli, da ste zelo optimistični, dokaj optimistični, dokaj pesimistični ali zelo pesimistični glede prihodnosti EU?

Optimizem glede prihodnosti Evropske unije se med državami članicami zelo razlikuje. Najvišje stopnje optimizma so bile zabeležene na Danskem (79 %), Irskem (77 %) in v Litvi (71 %), kjer je več kot sedem od desetih anketirancev izrazilo zaupanje v prihodnost EU. Širše gledano je več kot polovica vprašanih optimističnih v 24 državah članicah, kar kaže, da pozitivna pričakovanja prevladujejo v veliki večini držav.

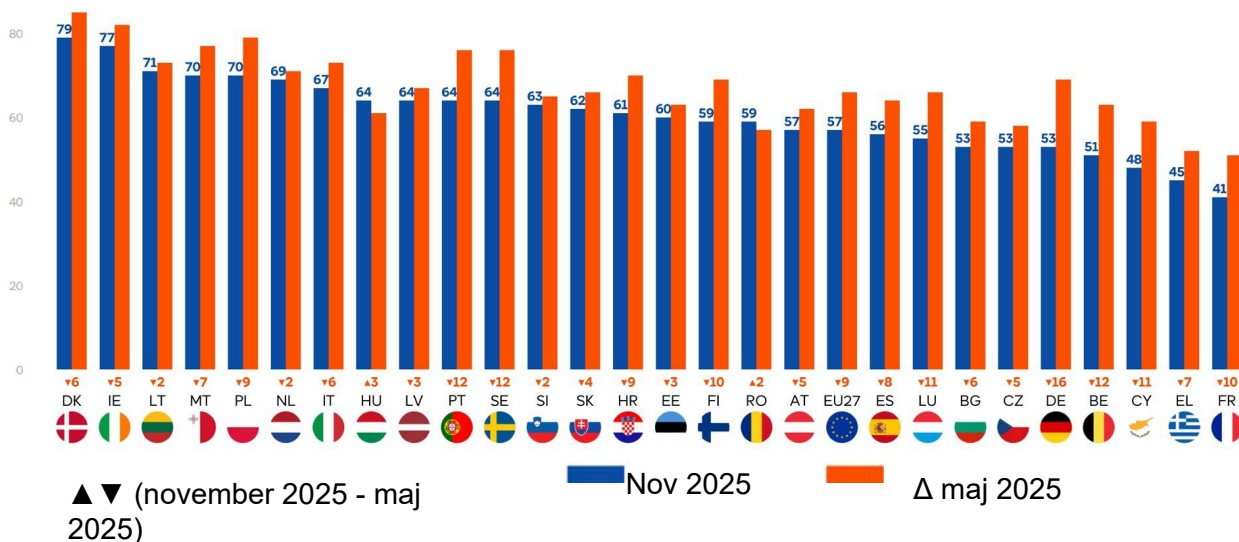
Vendar pa optimizem ni univerzalen. V nekaterih državah so pesimistični pogledi izrazitejši. Najnižje stopnje optimizma so bile opažene v Franciji (41 % optimističnih v primerjavi s 55 % pesimističnih), Grčiji (45 % v primerjavi s 53 %) in na Cipru (48 % v primerjavi z 48 %), kjer je pesimizem stališče večine ali pa je enak optimizmu. Ti vzorci poudarjajo pomembne nacionalne razlike v dojemljanju prihodnosti EU v javnosti, ki odražajo različne okoliščine po vsej Evropski uniji.

QA9.3 Bi rekli, da ste zelo optimistični, dokaj optimistični, dokaj pesimistični ali zelo pesimistični glede prihodnosti ...? EU (v %)

Od maja 2025 je bilo največje zmanjšanje zabeleženo v Nemčiji (–16 odstotnih točk), na Portugalskem, Švedskem in v Belgiji (–12 odstotnih točk) ter na Cipru in v Luksemburgu (11 odstotnih točk), kar kaže na izrazit premik k previdnejšim ali negativnim stališčem v teh državah.

QA9.3 Bi rekli, da ste zelo optimistični, dokaj optimistični, dokaj pesimistični ali zelo pesimistični glede prihodnosti ...? Evropska unija. Skupaj „optimistični“ (%)

V nasprotju s tem je starost jasen razlikovalni dejavnik. Mlajši anketiranci so izrazito bolj optimistični, pesimizem pa se s starostjo postopoma povečuje. Tisti, stari od 15 do 24 let, so veliko bolj optimistični (67 % v primerjavi z 29 % pesimističnih), medtem ko je optimizem še vedno velik med anketiranci, starimi od 25 do 39 let (61 % v primerjavi s 36 %), postopoma pa se zmanjšuje med tistimi, starimi od 40 do 54 let (57 % v primerjavi s 40 %) ter 55 let in več (53 % v primerjavi z 42 %). Ta starostna razlika kaže, da se zaupanje v prihodnost EU s starostjo zmanjšuje.

Razlike se pojavljajo tudi glede na stopnjo izobrazbe, višje stopnje izobrazbe pa so povezane z večjim optimizmom. Anketiranci z nizko stopnjo izobrazbe so razmeroma manj optimistični (50 % v primerjavi s 44 % pesimističnih), medtem ko se optimizem povečuje pri tistih s srednjo (59 % v primerjavi z 38 %) in visoko stopnjo izobrazbe (62 % v primerjavi s 36 %), kar kaže, da je dosežena izobrazba povezana s pozitivnimi pričakovanji EU.

Dojemanje je močno povezano tudi s posameznim gospodarskim položajem anketirancev. Tisti, ki poročajo, da skoraj nikoli ali nikoli nimajo težav s plačevanjem računov, so najbolj optimistični (60 % v primerjavi s 36 % pesimističnih), medtem ko so tisti, ki se občasno soočajo s finančnimi težavami, nekoliko manj (54 % v primerjavi z 42 %). Optimizem je najnižji med anketiranci, ki imajo večino časa težave; ti so tudi najbolj pesimistični (42 % optimistični v primerjavi s 54 % pesimistični). Ta vzorec poudarja tesno povezavo med finančno varnostjo in pozitivnimi pričakovanji EU.

Nazadnje, dojemanje same EU je močno povezano z optimizmom glede njene prihodnosti. Anketiranci, ki imajo pozitivno mnenje o EU, so večinoma optimistični (79 % v primerjavi z 19 % pesimističnih), medtem ko so tisti z nevtralnimi mnenjem približno enakomerno razdeljeni (48 % v primerjavi s 46 %). Najbolj negativne obete je mogoče opaziti pri anketirancih z negativno podobo EU, kjer se je optimizem močno zmanjšal, in sicer na 14 %, pesimizem pa se je povečal na 84 %. Ta ugotovitev poudarja dejstvo, da je odnos javnosti do EU ključni dejavnik pričakovanj glede njene prihodnosti.

QA9.3 Bi rekli, da ste zelo optimistični, dokaj optimistični, dokaj pesimistični ali zelo pesimistični glede prihodnosti...? EU (% – EU)

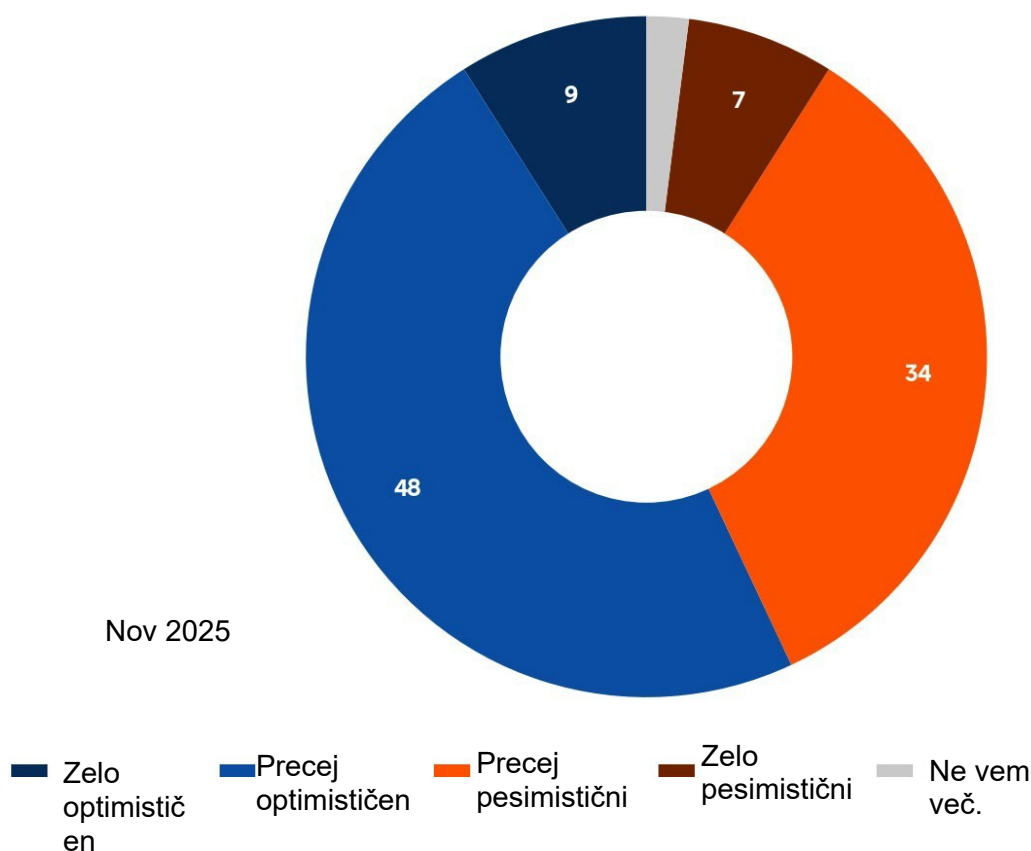
	Skupaj „optimistično“	Skupaj pesimistični“	Ne vem več.
EU-27	57	39	4
spol			
Človek	58	39	3
ženska	57	39	4
Starost			
15-24	67	29	4
25-39	61	36	3
40-54	57	40	3
55+	53	42	5
Raven izobrazbe			
Nizka stopnja izobrazbe (ISCED 0-2)	50	44	6
Srednja stopnja izobrazbe (ISCED 3-4)	59	38	3
Visoka stopnja izobrazbe (ISCED 5-8)	62	36	2
Socialno-poklicna kategorija			
Samozaposleni	57	39	4
Menedžerji/menedžer	63	34	3
Drugi beli ovratniki	63	35	2
Delavci/delavke, ki	54	42	4
Hišne osebe	50	44	6
Brezposelni	50	46	4
Upokojen	52	43	5
Študenti	69	28	3
Težave pri plačevanju računov			
Večino časa	42	54	4
Občasno	54	42	4
Skoraj nikoli / Nikoli	60	36	4
Subjektivna urbanizacija			
Podeželsko območje ali vas	55	41	4
Majhno ali srednje veliko mesto	57	40	3
Veliko mesto	61	35	4
Uporaba spletnih platform v zadnjih 7 dneh			
Skupaj „Ali ste v preteklem tednu uporabljali spletne platforme	59	38	3
Jih ni.	48	44	8
Podoba EU			
Pozitivno	79	19	2
Nevtralno	48	46	6
Negativno	14	84	2
Članstvo v Evropski uniji			
Nekaj dobrega	73	25	2
Slaba stvar	18	79	3
Niti dobra niti slaba stvar	39	55	6

Obeti za prihodnost države

Dojemanje prihodnosti lastne države je vmesna točka med osebnimi pričakovanji in širšimi pogledi na Evropsko unijo in svet. Optimizem glede prihodnosti države je bolj previden kot na osebni ravni, vendar ostaja močnejši od optimizma glede prihodnosti sveta.

Na ravni EU je večina vprašanih izrazila optimizem glede prihodnosti svoje države: 57 % jih pravi, da so zelo ali precej optimistični, vključno z 9 % tistih, ki pravijo, da so zelo optimistični. Nasprotno pa je 41 % Evropejcev pesimističnih glede prihodnosti svoje države, pri čemer jih 34 % meni, da so precej pesimistični, 7 % pa, da so zelo pesimistični. Ti rezultati kažejo, da je večina optimistična, vendar je precejšen delež prebivalstva še vedno zaskrbljen zaradi nacionalnih obetov, kar kaže na ozračje previdnega optimizma in ne splošnega zaupanja.

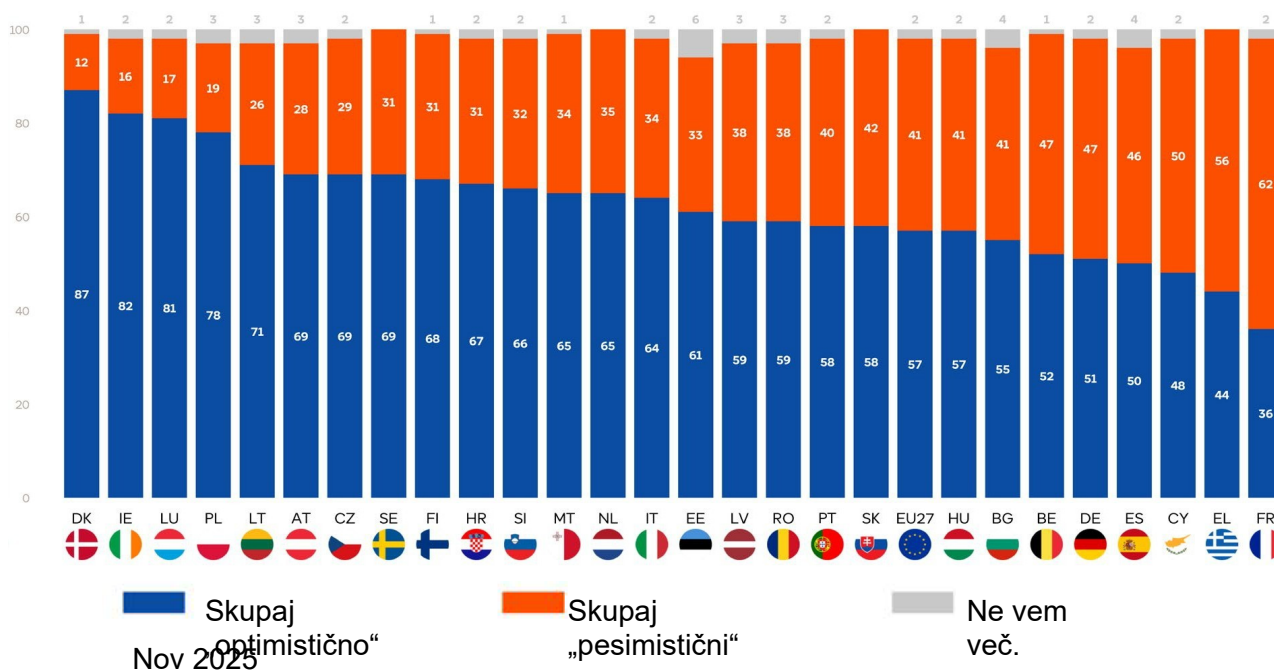
QA9.2 Bi rekli, da ste zelo optimistični, dokaj optimistični, dokaj pesimistični ali zelo pesimistični glede prihodnosti...? (NAŠA DRŽAVA) (%)

Optimizem glede prihodnosti držav anketirancev se med državami članicami zelo razlikuje, kar kaže na izrazite nacionalne razlike v pričakovanjih. Pozitivna mnenja prevladujejo v veliki večini držav: vsaj polovica anketirancev je izrazila optimizem v 24 državah članicah, najbolj pa na Danskem (87 %), Irskem (82 %) in v Luksemburgu (81 %), kjer več kot osem od desetih anketirancev izraža zaupanje v nacionalne obete.

Vendar pa optimizem ni univerzalen. Najnižje stopnje zaupanja so zabeležene v Franciji, kjer je optimističnih le 36 % vprašanih, velika večina pa je pesimističnih (62 %). Grčija (44 % optimističnih v primerjavi s 56 % pesimističnih) in Ciper (48 % v primerjavi s 50 %) prav tako izstopata kot državi, v katerih pesimistični pogledi prevladajo nad optimizmom. Te tri države članice so edine, v katerih pesimizem presega optimizem, pri čemer poudarjajo pomembna nacionalna nasprotja v tem, kako državljani dojemajo prihodnost svoje države, in poudarjajo vpliv različnih nacionalnih okvirov na javno razpoloženje.

QA9.2 Bi rekli, da ste zelo optimistični, dokaj optimistični, dokaj pesimistični ali zelo pesimistični glede prihodnosti ...? (NAŠA DRŽAVA) (%)

Razlike v optimizmu in pesimizmu glede prihodnosti države so očitne v več socialno-demografskih skupinah, čeprav se moč teh vzorcev razlikuje glede na obravnavano značilnost.

Kar zadeva spol, so dojemanja skoraj enaka. Stopnja optimizma pri moških (57 % optimističnih v primerjavi z 41 % pesimističnih) je skoraj enaka kot pri ženskah (56 % v primerjavi z 42 %), kar kaže, da spol nima pomembne vloge pri oblikovanju pričakovanj glede nacionalnih obetov.

Starost je, nasprotno, razlikovalni dejavnik. Mlajši anketiranci običajno izražajo višjo stopnjo optimizma, pesimizem pa se s starostjo postopoma povečuje. Med osebami, starimi od 15 do 24 let, je velika večina optimističnih glede prihodnosti svoje države (61 % v primerjavi s 37 % pesimističnih). Optimizem ostaja razmeroma visok med anketiranci, starimi 25–39 let (59 % v primerjavi z 39 %), nato pa se je nekoliko zmanjšal med tistimi, starimi 40–54 let (56 % v primerjavi z 42 %), in tistimi, starimi 55 let in več (54 % v primerjavi s 44 %). Ta starostna razlika kaže na postopen premik k previdnejšim pričakovanjem, ko se anketiranci starajo.

Izobrazba je povezana tudi z razlikami v obetih. Anketiranci z nizko stopnjo izobrazbe so najmanj optimistični, saj so mnenja skoraj enakomerno razdeljena med optimizem in pesimizem (50 % v primerjavi s 47 %). Optimizem se povečuje med tistimi s srednjo stopnjo izobrazbe (58 % v primerjavi s 40 %) in je najbolj razširjen med anketiranci z visoko stopnjo izobrazbe (61 % v primerjavi z 38 %), kar kaže na pozitivno razmerje med stopnjo izobrazbe in zaupanjem v nacionalno prihodnost.

Dojemanje prihodnosti države je močno povezano s posameznimi gospodarskimi razmerami anketirancev. Najbolj optimistični so tisti, ki poročajo, da skoraj nikoli ali nikoli nimajo težav s plačevanjem računov (61 % v primerjavi s 37 % pesimističnih). Optimizem se zmanjšuje med

anketiranci, ki se občasno soočajo s finančnimi težavami (52 % v primerjavi s 47 %), medtem ko pesimizem očitno prevladuje med tistimi, ki imajo težave večino časa. V tej skupini jih je le 36 % optimističnih, skoraj dve tretjini pa jih pravita, da so pesimistični (62 %). Ta vzorec kaže na tesno povezavo med gospodarsko ranljivostjo in negativnimi pričakovanji glede nacionalnih obetov.

Nazadnje, obeti glede prihodnosti države so tesno povezani s podobo Evropske unije, ki so jo izrazili anketiranci. Anketiranci s pozitivno podobo EU so izrazito bolj optimistični (72 % optimističnih v primerjavi s 27 % pesimističnih), medtem ko tisti z nevtralno podobo kažejo bolj razdeljene obete (51 % v primerjavi s 46 %). Najbolj pesimistična pričakovanja so bila opažena med anketiranci z negativno podobo o EU, kjer se je optimizem zmanjšal na 24 %, pesimizem pa se je močno povečal na 75 %. Ta močna povezava kaže, da je odnos do EU tesno povezan s širšim zaupanjem v nacionalne usmeritve.

QA9.2 Bi rekli, da ste zelo optimistični, dokaj optimistični, dokaj pesimistični ali zelo pesimistični glede prihodnosti...? (NAŠA DRŽAVA) (% – EU)

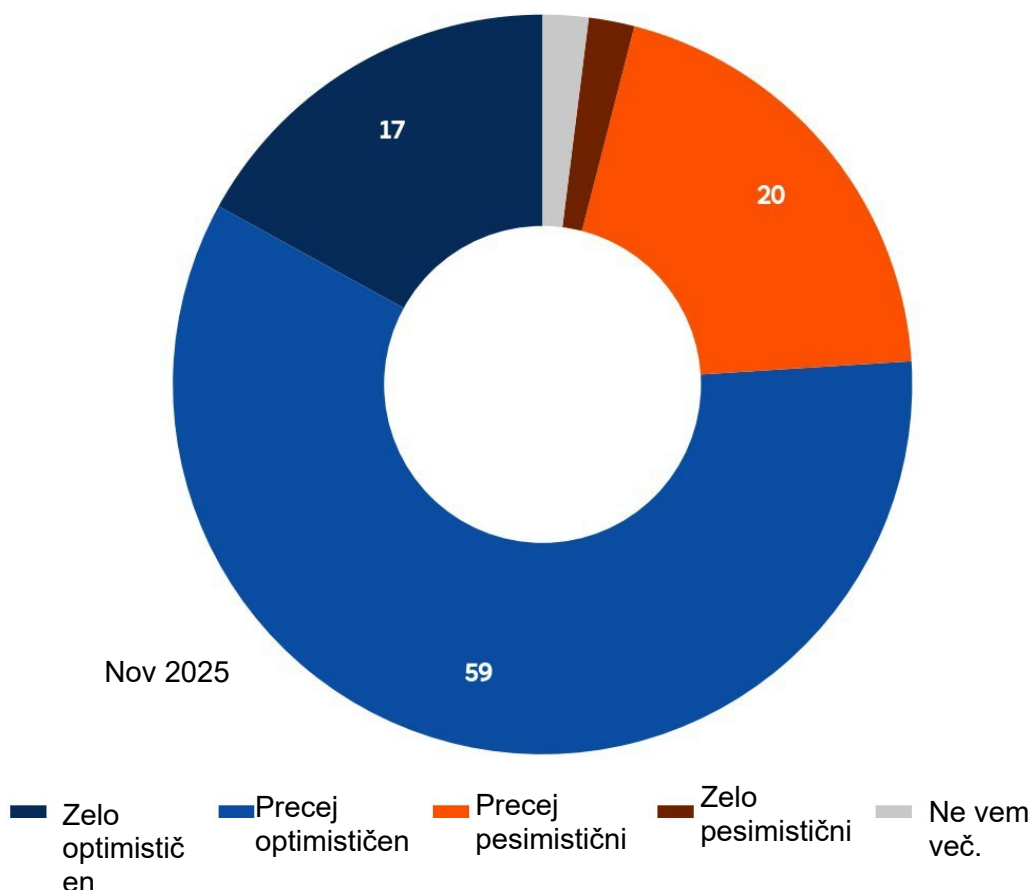
	Skupaj „optimistično“	Skupaj pesimistični“	Ne vem več.
EU-27	57	41	2
spol			
Človek	57	41	2
ženska	56	42	2
Starost			
15-24	61	37	2
25-39	59	39	2
40-54	56	42	2
55+	54	44	2
Raven izobrazbe			
Nizka stopnja izobrazbe (ISCED 0-2)	50	47	3
Srednja stopnja izobrazbe (ISCED 3-4)	58	40	2
Visoka stopnja izobrazbe (ISCED 5-8)	61	38	1
Socialno-poklicna kategorija			
Samozaposleni	57	41	2
Menedžerji/menedžer	62	37	1
Drugi beli ovratniki	62	36	2
Delavci/delavke, ki	56	42	2
Hišne osebe	52	44	4
Brezposelni	47	51	2
Upokojen	53	45	2
Študenti	62	36	2
Težave pri plačevanju računov			
Večino časa	36	62	2
Občasno	52	47	1
Skoraj nikoli / Nikoli	61	37	2
Subjektivna urbanizacija			
Podeželsko območje ali vas	55	43	2
Majhno ali srednje veliko mesto	56	43	1
Veliko mesto	60	37	3
Uporaba spletnih platform v zadnjih 7 dneh			
Skupaj „Ali ste v preteklem tednu uporabljali spletne platforme	57	41	2
Jih ni.	52	44	4
Podoba EU			
Pozitivno	72	27	1
Nevtralno	51	46	3
Negativno	24	75	1
Članstvo v Evropski uniji			
Nekaj dobrega	67	32	1
Slaba stvar	28	71	1
Niti dobra niti slaba stvar	45	52	3

Pogledi na lastno in družinsko prihodnost

Anketiranci so najverjetneje pozitivni glede svoje prihodnosti in prihodnosti svoje družine. Ta stališča odražajo močan občutek osebnega zaupanja in zaznan nadzor nad neposrednimi življenjskimi okoliščinami, kar je v nasprotju s previdnejšimi ali negotovimi pričakovanji, izraženimi, ko anketiranci menijo, da se dogajanje na nacionalni, evropski ali svetovni ravni širi. Ta vrzel med osebnim optimizmom in širšimi pomisleki poudarja pomen bližine pri oblikovanju pričakovanj o prihodnosti.

Na ravni EU so anketiranci izrazito bolj optimistični glede svoje prihodnosti in prihodnosti svoje družine kot na katerem koli drugem ocenjenem področju. Na splošno 76 % vprašanih izraža optimizem, od tega jih 59 % meni, da so precej optimistični, 17 % pa, da so zelo optimistični. Nasprotno pa malo več kot petina Evropejcev (22 %) meni, da so pesimistični, 20 % jih je dokaj pesimističnih, le 2 % pa zelo pesimističnih. Ta visoka raven osebnega zaupanja je v ostrem nasprotju z odnosom do širših kontekstov: optimizem glede prihodnosti države anketiranca in Evropske unije je 57-odstoten, glede sveta pa le 44-odstoten. Te ugotovitve poudarjajo izrazit naklon optimizma, ki se stalno zmanjšuje, ko se fokus premika z osebne na globalno raven.

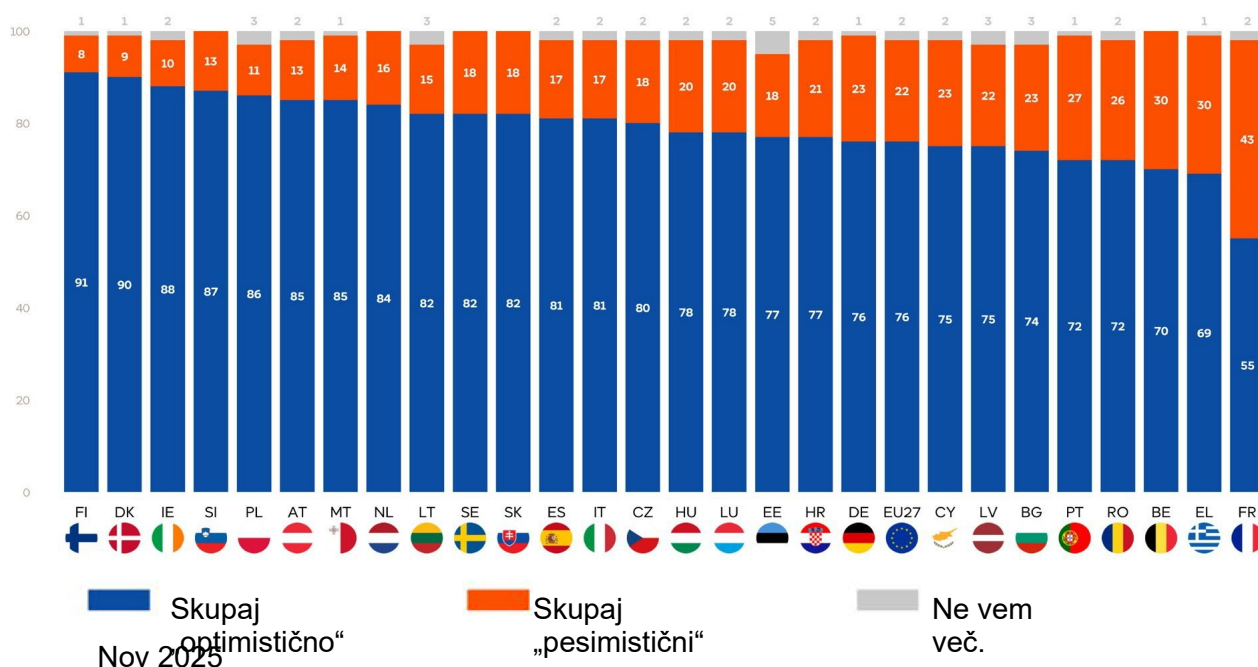
QA9.1 Bi rekli, da ste zelo optimistični, dokaj optimistični, dokaj pesimistični ali zelo pesimistični glede prihodnosti ...? Tvoja družina in ti (%)

V državah članicah je optimizem glede lastne prihodnosti in prihodnosti družine zelo razširjen in izjemno dosleden. V vseh državah velika večina vprašanih izraža optimizem in poudarja močno razširjenost pozitivnih osebnih pričakovanj v Evropski uniji. Najvišje stopnje optimizma so zabeležene na Finskem (91 %), Danskem (90 %) in Irskem (88 %), kjer približno devet od desetih anketirancev poroča o zaupanju v svoje osebne in družinske možnosti.

Francija izstopa kot opazna izjema. Medtem ko je večina anketirancev v Franciji še vedno optimistična, je delež precej nižji kot drugje, in sicer 55 %, spremlja pa ga razmeroma visoka raven pesimizma (43 %). To je še posebej izrazito odstopanje od vzorca na ravni EU: pesimizem je v Franciji za 13 odstotnih točk višji kot v državi članici z drugo najvišjo stopnjo, medtem ko je optimizem za 14 odstotnih točk nižji kot v državi z drugim najnižjim deležem. Ta vrzel poudarja posebnost dojemanja v Franciji in kaže, v kolikšni meri se osebni obeti v Franciji razlikujejo od na splošno pozitivnega trenda, opaženega v drugih državah članicah. Poleg tega je razmeroma nizka raven osebnega optimizma v Franciji skladna z vzorci, ugotovljenimi na širših ravneh obetov: Francija beleži tudi najnižjo stopnjo optimizma glede prihodnosti Evropske unije in

QA9.1 Bi rekli, da ste zelo optimistični, dokaj optimistični, dokaj pesimistični ali zelo pesimistični glede prihodnosti ...? Tvoja družina in ti (%)

Razlike v optimizmu in pesimizmu glede lastne in družinske prihodnosti anketiranca so opazne v socialno-demografskih skupinah, čeprav je splošna raven optimizma v večini kategorij še vedno visoka.

Kar zadeva spol, so zaznave zelo podobne. Moški (77 % optimistični v primerjavi z 22 % pesimistični) in ženske (75 % v primerjavi s 23 %) izražajo skoraj enako stopnjo zaupanja, kar kaže, da spol nima močnega vpliva na osebne in družinske obete.

Starost pa je pomembnejši razlikovalni dejavnik. Mlajši anketiranci so običajno bolj optimistični, pesimizem pa se s starostjo postopoma povečuje. Med osebami, starimi od 15 do 24 let, jih več kot osem od desetih izraža optimizem (82 % v primerjavi s 17 % pesimističnih). Optimizem je še vedno velik med anketiranci, starimi od 25 do 39 let (79 % v primerjavi z 20 %), nekoliko pa se zmanjšuje med tistimi, starimi od 40 do 54 let (76 % v primerjavi z 22 %), in tistimi, starimi 55 let in več (72 % v primerjavi s 26 %). Ta vzorec kaže na postopen vseživljenjski učinek, saj se zaupanje v osebne in družinske terminske pogodbe s starostjo zmanjšuje.

Izobrazba je močno povezana tudi z razlikami v obetih in kaže še posebej jasen gradient. Anketiranci z visoko stopnjo izobrazbe so najbolj optimistični (80 % v primerjavi z 18 % pesimističnih), tesno pa jim sledijo tisti s srednjo stopnjo izobrazbe (78 % v primerjavi z 20 %). Nasprotno pa je optimizem bistveno nižji med anketiranci z nizko stopnjo izobrazbe, kjer nekaj več kot dve tretjini anketirancev izraža optimizem (67 %), skoraj tretjina pa pesimizem (31 %). Ta opazna vrzel poudarja vlogo izobraževanja pri oblikovanju zaupanja v osebne in družinske možnosti.

Podobno izrazit vzorec se pojavi ob upoštevanju finančnega položaja anketirancev. Tisti, ki poročajo, da skoraj nikoli ali nikoli nimajo težav s plačevanjem računov, so najbolj optimistični (80 % optimistični v primerjavi z 18 % pesimistični). Optimizem se opazno zmanjša med anketiranci, ki se občasno soočajo s finančnimi težavami (69 % v primerjavi s 30 %), in še bolj med tistimi, ki imajo težave večino časa, kjer optimizem pade na 54 % in pesimizem naraste na 45 %. Ta oster naklon poudarja močno povezavo med gospodarsko negotovostjo in pesimizmom glede lastne in družinske prihodnosti.

Nazadnje, dojemanje je tesno povezano s podobo Evropske unije, ki jo imajo anketiranci. Tisti, ki imajo pozitivno mnenje o EU, so izjemno optimistični glede svoje osebne in družinske prihodnosti (87 % v primerjavi z 12 % pesimističnih). Optimizem je nižji med anketiranci z nevtrarno podobo EU (72 % v primerjavi s 26 %), medtem ko so mnenja veliko bolj razdeljena med tiste z negativno podobo, kjer optimizem pade na 51 %, pesimizem pa se poveča na 46 %. To združenje kaže, da se širši politični odnos do EU odraža tudi v tem, kako posamezniki dojemajo svojo prihodnost in prihodnost svoje družine.

QA9.1 Bi rekli, da ste zelo optimistični, dokaj optimistični, dokaj pesimistični ali zelo pesimistični glede prihodnosti...? Vaša družina in vi (% – EU)			
	Skupaj „optimistično“	Skupaj pesimistični“	Ne vem več.
EU-27	76	22	2
spol			
Človek	77	22	1
ženska	75	23	2
Starost			
15-24	82	17	1
25-39	79	20	1
40-54	76	22	2
55+	72	26	2
Raven izobrazbe			
Nizka stopnja izobrazbe (ISCED 0-2)	67	31	2
Srednja stopnja izobrazbe (ISCED 3-4)	78	20	2
Visoka stopnja izobrazbe (ISCED 5-8)	80	18	2
Socialno-poklicna kategorija			
Samozaposleni	78	21	1
Menedžerji/menedžer	83	16	1
Drugi beli ovratniki	81	18	1
Delavci/delavke, ki	76	23	1
Hišne osebe	70	28	2
Brezposelni	64	35	1
Upokojen	70	27	3
Študenti	84	15	1
Težave pri plačevanju računov			
Večino časa	54	45	1
Občasno	69	30	1
Skoraj nikoli / Nikoli	80	18	2
Subjektivna urbanizacija			
Podeželsko območje ali vas	74	24	2
Majhno ali srednje veliko mesto	75	23	2
Veliko mesto	78	20	2
Uporaba spletnih platform v zadnjih 7 dneh			
Skupaj „Ali ste v preteklem tednu uporabljali spletne platforme	78	21	1
Jih ni.	63	33	4
Podoba EU			
Pozitivno	87	12	1
Nevtralno	72	26	2
Negativno	51	46	3
Članstvo v Evropski uniji			
Nekaj dobrega	84	15	1
Slaba stvar	51	47	2
Niti dobra niti slaba stvar	67	31	2

2. JAVNE ZADEVE O VARNOSTNIH TVEGANJU

2. JAVNE ZADEVE O VARNOSTNIH TVEGANJU

V tem poglavju je obravnavano, kako Evropejci dojemajo varnost, zaščito, komunikacijo in tveganja, povezana z družbo, pri čemer so izpostavljena vprašanja, ki v današnjem kompleksnem okolju vzbujajo zaskrbljenost javnosti. Obravnava širok spekter varnostnih izzivov, od konfliktov in terorizma do kibernetских groženj, nesreč, povezanih s podnebjem, in odvisnosti od držav, ki niso članice EU, pa tudi pomisleke glede migracij in nastajajočih tehnologij. Obravnava tudi komunikacijska in družbena vprašanja, vključno z dezinformacijami, sovražnim govorom, vsebinami, ustvarjenimi z umetno inteligenco, neodvisnostjo medijev in zasebnostjo na spletu. Ugotovitve na obeh področjih kažejo stalno visoko stopnjo zaskrbljenosti, pri čemer razlike med državami članicami in socialno-demografskimi skupinami odražajo različne nacionalne kontekste, osebne izkušnje in odnos do Evropske unije. Evropejci na splošno menijo, da se soočajo z večplastnim in medsebojno povezanim nizom tveganj, ki vplivajo na njihov občutek varnosti, družbeno kohezijo in zaupanje v institucije.

Pomisleki v zvezi z varnostjo

Previdni in pogosto pesimistični pogledi iz prejšnjega poglavja, zlasti glede prihodnosti sveta, zagotavljajo pomemben okvir za razumevanje pomislekov Evropejcev glede varnosti in zaščite. Negotovost glede svetovnega razvoja, ki so jo izrazili anketiranci, kaže, da številni državljani dojemajo znatna tveganja, na katera nimajo neposrednega nadzora. To dožemanje je verjetno povezano z geopolitičnimi napetostmi, tehnološkimi grožnjami, okoljskimi tveganji in družbenimi izzivi, ki so v zadnjih letih postali vse pomembnejši.

Glede na to je raziskava raziskala, v kolikšni meri so Evropejci zaskrbljeni zaradi vrste vprašanj, povezanih z varnostjo in zaščito. Razumevanje, katere grožnje veljajo za najbolj zaskrbljujoče, omogoča vpogled v pričakovanja javnosti glede vloge Evropske unije pri zagotavljanju varnosti, odpornosti in strateške avtonomije.

QA11 Kako zaskrbljeni ste ali niste glede vsakega od naslednjih vprašanj, povezanih z varnostjo ali varnostjo? Prosimo, uporabite lestvico od 1 do 10, kjer 1 pomeni, da sploh niste zaskrbljeni, in 10, da ste zelo zaskrbljeni. (EU27) (v %)

Aktivni konflikti in vojne v bližini Evropske unije

Terorizem

Kibernetski napadi iz držav, ki niso članice EU

Naravne nesreče, ki so jih podnebne spremembe še poslabšale

Nenadzorovani migracijski tokovi

EU se mora pri oskrbi z energijo zanašati na države, ki niso članice EU

Droni iz držav zunaj EU, ki delujejo nad državami EU ali v njihovi bližini

EU se mora pri obrambi zanašati na države, ki niso članice EU

Države nečlanice EU, ki poskušajo vplivati na volitve ali politiko v (NAŠA DRŽAVA)

Skupaj "zelo zaskrbljeni" (7-10)
 Skupaj "Zmerno zaskrbljeni" (5-6)
 Skupaj „ni ali je rahlo zaskrbljeno“ (1–4)
 Ne vem več.

Nov 2025

Na ravni EU so pomisleki glede varnosti in vprašanj, povezanih z varnostjo, zelo razširjeni, čeprav je intenzivnost zaskrbljenosti odvisna od obravnavanega vprašanja. Na splošno velika večina Evropejcev izraža veliko zaskrbljenost v zvezi z vsemi temami, vključenimi v raziskavo, in poudarja pomen izzivov, povezanih z varnostjo, pri oblikovanju dojemanja javnosti.

Največja zaskrbljenost je povezana z aktivnimi konflikti in vojnami v bližini Evropske unije. Več kot sedem od desetih vprašanih (72 %) je navedlo, da so zelo zaskrbljeni zaradi tega vprašanja, nadaljnjih 18 % pa jih je navedlo, da so zmerno zaskrbljeni. Zato je najbolj zaskrbljujoča med preizkušenimi vprašanji, kar odraža pomen geopolitičnih napetosti blizu meja EU v glavah državljanov.

Terorizem je drugo najbolj zaskrbljujoče vprašanje. Dve tretjini vprašanih (67 %) menita, da so zelo zaskrbljeni, dodatnih 19 % pa jih je zmerno zaskrbljenih. Ta vztrajna zaskrbljenost kaže na dejstvo, da terorizem kljub nihanjem v pogostosti napadov ostaja osrednji element zaznane negotovosti med Evropejci.

Kibernetski napadi iz držav, ki niso članice EU, so za Evropejce zelo zaskrbljujoči. Dve tretjini anketirancev (66 %) pravita, da so zelo zaskrbljeni zaradi te grožnje, nadaljnjih 20 % pa jih poroča, da so zmerno zaskrbljeni. Ta velika zaskrbljenost kaže na zaznano ranljivost Evropske unije za zunanje kibernetske grožnje.

Podobno visoka stopnja zaskrbljenosti je izražena v zvezi z naravnimi nesrečami, ki jih podnebne spremembe še zaostrejejo. Na splošno je 66 % anketirancev navedlo, da so zelo zaskrbljeni, 20 % pa jih je zmerno zaskrbljenih. Ti rezultati poudarjajo, v kolikšni meri so podnebna tveganja zdaj trdno zasidrana v dojemanju javnosti kot ključnega dejavnika, ki oblikuje negotovost glede prihodnosti.

Med najbolj zaskrbljujočimi vprašanji so tudi nenadzorovani migracijski tokovi. Skoraj dve tretjini vprašanih (65 %) poroča, da so zelo zaskrbljeni, nadaljnjih 20 % pa jih je zmerno zaskrbljenih. To odraža stalno pomembnost te teme v javni razpravi po vsej Evropski uniji.

Vprašanja, povezana z odvisnostjo Evropske unije od tretjih držav, povzročajo nekoliko nižjo, čeprav še vedno precejšnjo zaskrbljenost. Približno šest od desetih anketirancev (62 %) je zelo zaskrbljenih zaradi odvisnosti EU od tretjih držav pri oskrbi z energijo, 25 % pa jih poroča o zmerni zaskrbljenosti. Podobno jih je 59 % zelo zaskrbljenih zaradi odvisnosti od tretjih držav pri obrambi, nadaljnjih 26 % pa jih je zmerno zaskrbljenih. Ti rezultati kažejo, da vprašanja strateške avtonomije predstavljajo pomemben vir tesnobe.

Opazni so tudi pomisleki glede dronov iz tretjih držav, ki delujejo nad državami EU ali v njihovi bližini. Šest od desetih anketirancev (60 %) meni, da so zelo zaskrbljeni, 22 % pa jih je zmerno zaskrbljenih, kar kaže na precejšnjo stopnjo nelagodja zaradi nastajajočih vojaških in nadzornih tehnologij.

Med preizkušenimi vprašanji so najmanj zaskrbljujoče države, ki niso članice EU in poskušajo vplivati na volitve ali politiko v državi anketiranca, čeprav je zaskrbljenost še vedno zelo razširjena. Več kot polovica anketirancev (56 %) poroča, da so zelo zaskrbljeni, 23 % pa jih je zmerno zaskrbljenih. Kljub najnižji uvrstitvi v primerjavi z drugimi postavkami te številke kažejo, da velik delež Evropejcev tuje politično vmešavanje še vedno dojema kot znatno tveganje.

Vseskozi visoka stopnja zaskrbljenosti pri vseh temah bi lahko pripomogla k pojasnitvi izrazitega pesimizma, opaženega v zvezi s prihodnostjo sveta, in opozorila na varnostno okolje, ki ga mnogi Evropejci dojemajo kot zapleteno, večdimenzionalno in vse bolj negotovo.

QA11 Kako zaskrbljeni ste ali niste glede vsakega od naslednjih vprašanj, povezanih z varnostjo ali varnostjo? Prosimo, uporabite lestvico od 1 do 10, kjer 1 pomeni, da sploh niste zaskrbljeni, in 10, da ste zelo zaskrbljeni. Skupaj zelo zaskrbljeni" (7-10) (%)

	EU27	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Aktivni konflikti in vojne v bližini Evropske unije	75	70	59	56	61	63	63	72	79	84	72	71	81	80	72	70	76	62	79	65	70	74	71	66	59	65	78	61
Terorizem	67	65	57	62	34	55	42	63	73	80	74	70	81	77	58	52	67	59	75	46	63	78	74	63	50	49	52	42
Kibernetski napadi iz tretjih držav	66	69	48	48	58	56	50	73	54	75	66	64	79	70	57	53	73	51	80	62	58	77	65	61	53	50	55	59
Naravne nesreče, ki so jih podnebne spremembe še poslabšale	66	56	54	42	44	55	28	64	83	79	69	74	81	80	46	46	64	60	71	57	62	71	91	61	58	52	62	52
Nenadzorovani migracijski tokovi	65	59	59	62	34	60	50	71	84	73	59	68	81	86	70	67	61	57	41	45	67	78	88	60	61	51	51	32
EU se mora pri oskrbi z energijo zanašati na države, ki niso članice EU	62	63	47	47	38	53	44	69	71	75	59	65	78	70	44	39	65	52	63	56	56	73	64	60	47	55	52	43
Droni iz tretjih držav, ki letijo nad državami EU ali v njihovi bližini	60	62	44	44	47	48	50	63	57	64	57	63	76	71	59	54	59	60	64	59	53	77	63	61	44	52	58	45
EU se mora pri obrambi zanašati na države, ki niso članice EU	59	58	45	41	44	48	41	64	68	71	53	60	76	72	41	44	62	47	63	54	52	70	65	62	40	50	54	42
Države nečlanice EU, ki poskušajo vplivati na volitve ali politiko v (NAŠA DRŽAVA)	56	55	44	37	43	44	33	58	58	68	54	58	74	68	47	40	47	50	62	54	49	70	58	61	35	41	39	53

Najpogostejše omenjena točka

Najpogostejše omenjena točka

Najpogostejše omenjeni artikel

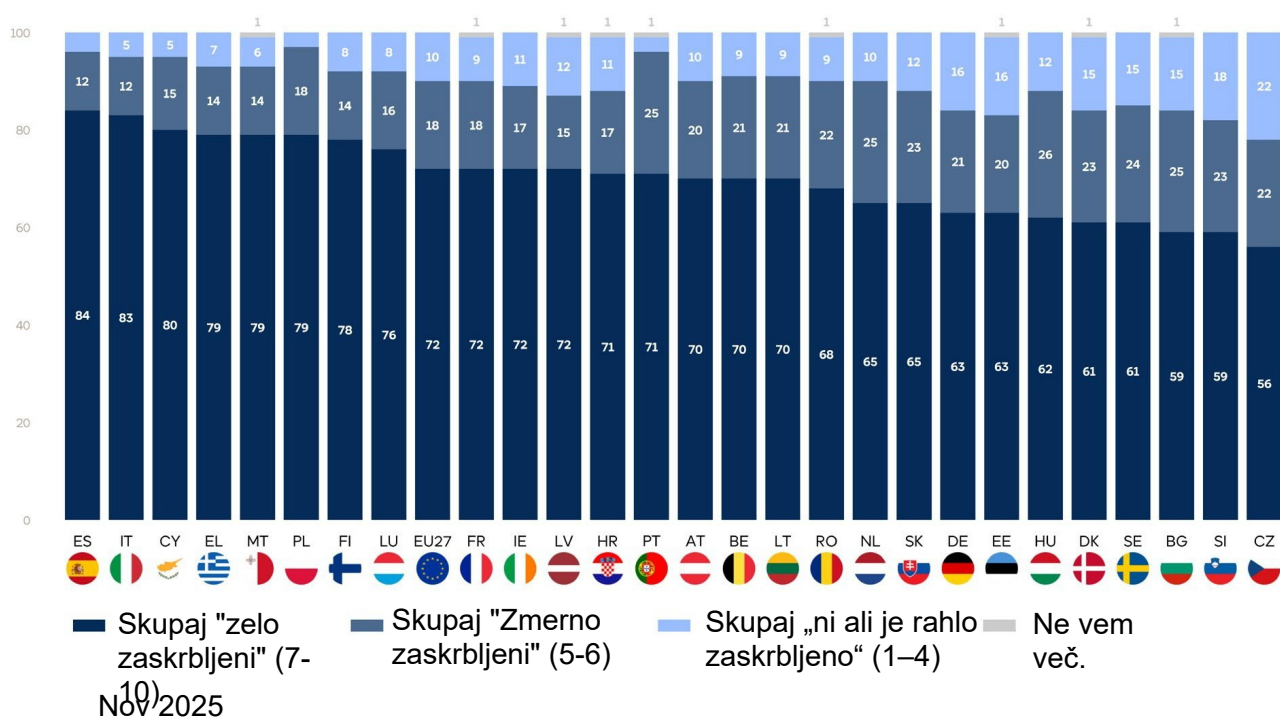
Po preučitvi splošnih ravni zaskrbljenosti na ravni EU je v tem oddelku podrobneje obravnavano, kako se skrbi glede varnosti in vprašanj, povezanih z varnostjo, med državami članicami razlikujejo. Čeprav je po vsej Evropski uniji opaziti visoko stopnjo zaskrbljenosti, se intenzivnost zaskrbljenosti med državami močno razlikuje, kar odraža nacionalne razmere, geografsko bližino in različna dojemanja tveganja.

Poleg razlik v posameznih vprašanjih anketa kaže, da nekatere države dosledno poročajo o višjih stopnjah zaskrbljenosti pri vseh temah, povezanih z varnostjo in zaščito, medtem ko druge običajno poročajo o nižjih stopnjah zaskrbljenosti na splošno. Italija, Španija, Ciper, Portugalska, Poljska in Malta se na primer redno pojavljajo med tistimi z največjim deležem anketirancev, ki izražajo veliko zaskrbljenost, ne glede na vrsto grožnje. Nasprotno pa Nizozemska, Danska, Estonija, Slovaška in Švedska poročajo o nižjih stopnjah zaskrbljenosti pri več vprašanjih, kar na splošno kaže na manj zaskrbljeno dojetje tveganja za varnost in zaščito. Ti vzorci kažejo, da imajo nacionalni okviri pomembno vlogo pri oblikovanju splošnega občutka ranljivosti Evropejcev.

Pomisleki glede aktivnih konfliktov in vojn v bližini Evropske unije so zelo razširjeni v vseh državah članicah. To vprašanje je najbolj zaskrbljujoče v 16 državah in v vsaki državi članici več kot polovica vprašanih poroča, da so zelo zaskrbljeni. Najvišje stopnje zaskrbljenosti so bile zabeležene v Španiji (84 %), Italiji (83 %) in na Cipru (80 %), kjer je več kot osem od desetih anketirancev navedlo, da so zelo zaskrbljeni. Na drugi strani lestvice so najmanjši deleži anketirancev, ki so zelo zaskrbljeni, na Češkem (56 %), v Bolgariji (59 %) in Sloveniji (59 %).

QA11.1 Kako zaskrbljeni ste ali niste glede vsakega od naslednjih vprašanj, povezanih z varnostjo? Prosimo, uporabite lestvico od 1 do 10, kjer 1 pomeni, da sploh niste zaskrbljeni, in 10, da ste zelo zaskrbljeni.

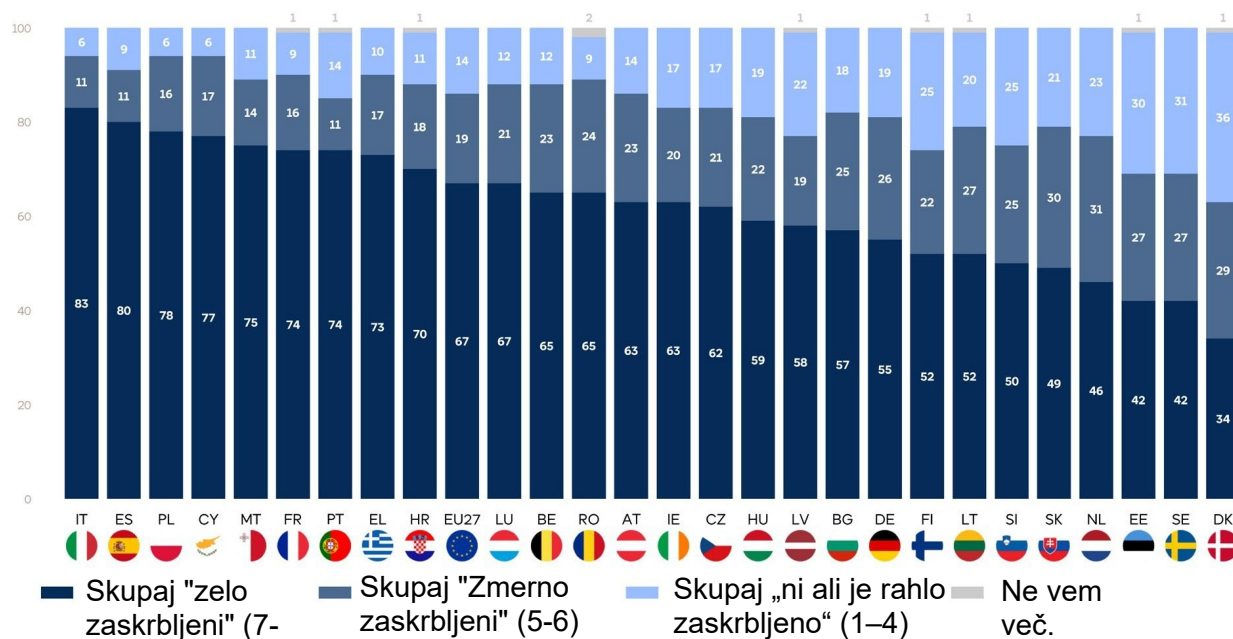
Aktivni konflikti in vojne v bližini Evropske unije (%)

Pomisleki glede terorizma so razširjeni tudi po vsej Evropski uniji, čeprav se njihova intenzivnost med državami članicami precej razlikuje. Terorizem je glavna skrb za varnost v dveh državah, Franciji in Italiji, kjer 74 % oziroma 83 % anketirancev pravi, da so zelo zaskrbljeni. Na splošno vsaj polovica anketirancev izraža visoko stopnjo zaskrbljenosti v 22 državah članicah. Največji delež anketirancev, ki so zelo zaskrbljeni, je v Italiji (83 %), Španiji (80 %) in na Poljskem (78 %). Nasprotno pa je zaskrbljenost precej manjša na Danskem (34 %), Švedskem (42 %) in v Estoniji (42 %).

QA11.7 Kako zaskrbljeni ste ali niste glede vsakega od naslednjih vprašanj, povezanih z varnostjo? Prosimo, uporabite lestvico od 1 do 10, kjer 1 pomeni, da sploh niste zaskrbljeni, in 10, da ste zelo zaskrbljeni.

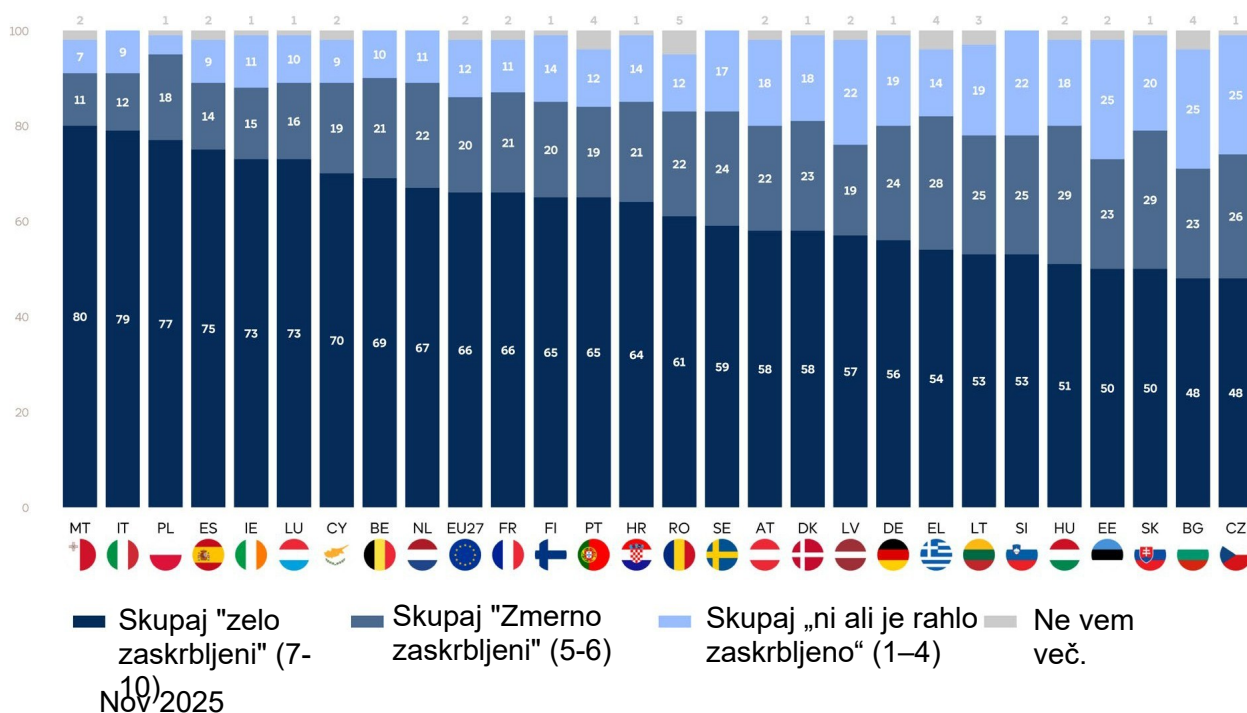
Terorizem (v %)

10)2025
Nov

Kar zadeva kibernetiske napade iz držav, ki niso članice EU, je zaskrbljenost zelo razširjena, vendar se med državami članicami razlikuje. Taki napadi so največji varnostni pomislek na Nizozemskem (67 %). Skupno vsaj polovica anketirancev poroča, da so zelo zaskrbljeni v 25 državah članicah, kar kaže na široko dožemanje ranljivosti za zunanje kibernetiske grožnje. Največji delež anketirancev, ki so zelo zaskrbljeni, je zabeležen na Malti (80 %), v Italiji (79 %) in na Poljskem (77 %). Nasprotno pa je zaskrbljenost manjša na Češkem in v Bolgariji (obe 48 %) ter na Slovaškem in v Estoniji (50 %), kjer približno polovica ali manj anketirancev izraža visoko stopnjo zaskrbljenosti.

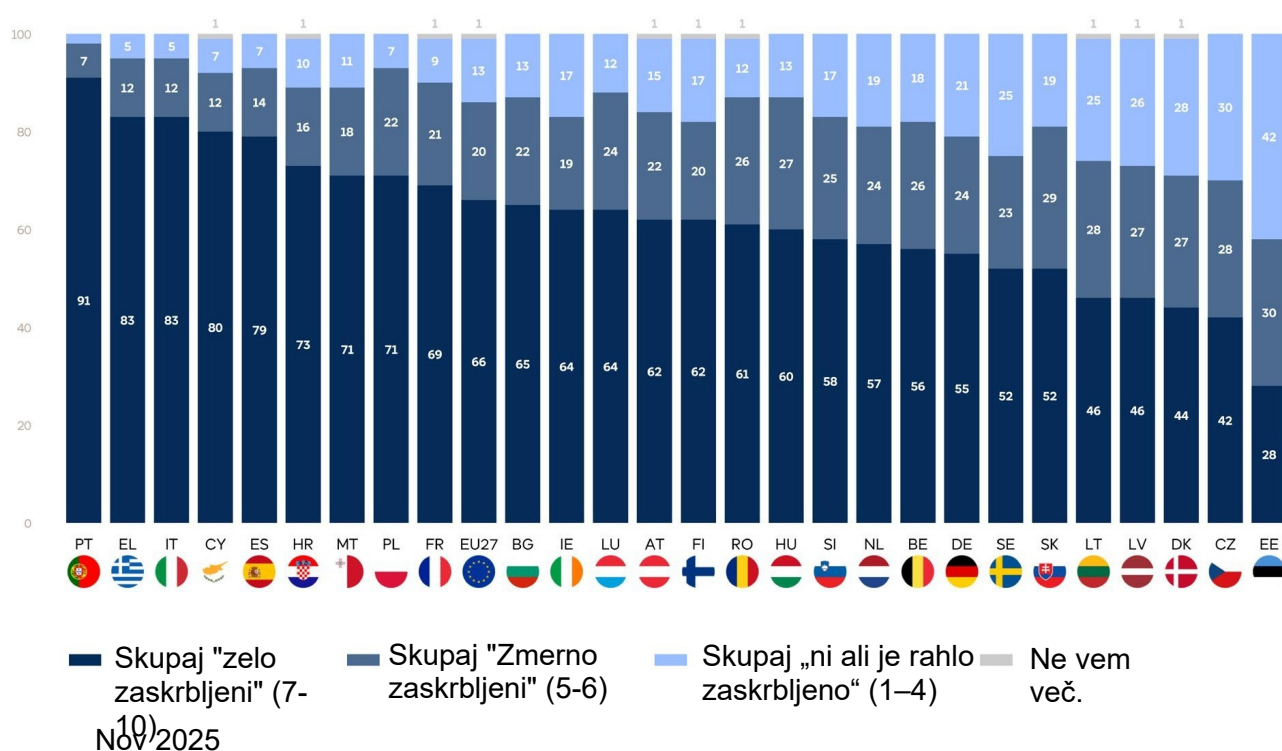
QA11.2 Kako zaskrbljeni ste ali niste glede vsakega od naslednjih vprašanj, povezanih z varnostjo? Prosimo, uporabite lestvico od 1 do 10, kjer 1 pomeni, da sploh niste zaskrbljeni, in 10, da ste zelo zaskrbljeni.
Kibernetiski napadi iz držav, ki niso članice EU (v %)

Zaskrbljenost zaradi naravnih nesreč, ki so jih še poslabšale podnebne spremembe, je še posebej velika v več državah članicah in predstavlja največjo varnostno težavo v Bolgariji (65 %), na Hrvaškem (73 %), v Italiji (83 %) in na Portugalskem (91 %). Na splošno so najvišje stopnje zaskrbljenosti skoncentrirane v sredozemskih državah: Portugalska (91 %), Grčija (83 %), Italija (83 %), Ciper (80 %), Španija (79 %) in Hrvaška (73 %) so šest držav članic, v katerih več kot trije od štirih anketirancev poročajo, da so zelo zaskrbljeni. Nasprotno pa je zaskrbljenost veliko manjša v nekaterih severnih in srednjeevropskih državah, zlasti v Estoniji (28 %), na Češkem (42 %) in Danskem (44 %). Te razlike lahko deloma odražajo nedavne izkušnje z ekstremnimi vremenskimi pojavi, kot so vročinski valovi in požari v naravi, ki običajno močneje prizadenejo južno Evropo. Na splošno vsaj polovica anketirancev izraža visoko stopnjo zaskrbljenosti v 22 državah članicah.

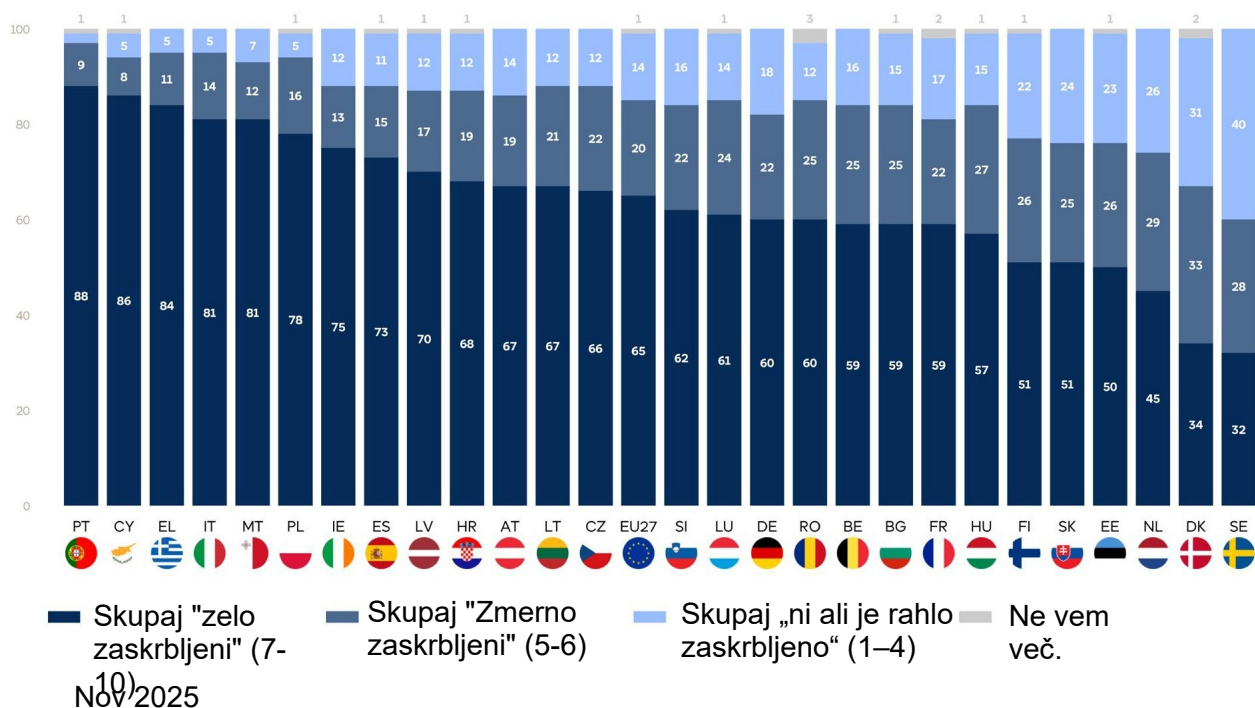
QA11.9 Kako zaskrbljeni ste ali niste glede vsakega od naslednjih vprašanj, povezanih z varnostjo? Prosimo, uporabite lestvico od 1 do 10, kjer 1 pomeni, da sploh niste zaskrbljeni, in 10, da ste zelo zaskrbljeni.

Naravne nesreče, ki so jih podnebne spremembe še poslabšale (v %)

Nenadzorovani migracijski tokovi so glavna varnostna težava v šestih državah: Ciper (86 %), Grčija (84 %), Malta (81 %), Irska (75 %), Češka (66 %) in Slovenija (62 %). Več kot osem od desetih anketirancev je zelo zaskrbljenih tudi na Portugalskem (88 %) in v Italiji (81 %). Na splošno je vsaj polovica vprašanih izrazila veliko zaskrbljenost v 24 državah članicah. Najnižje stopnje zaskrbljenosti pa so bile ugotovljene na Švedskem (32 %) in Danskem (34 %), kjer manj kot štirje od desetih anketirancev izražajo veliko zaskrbljenost, ter na Nizozemskem (45 %).

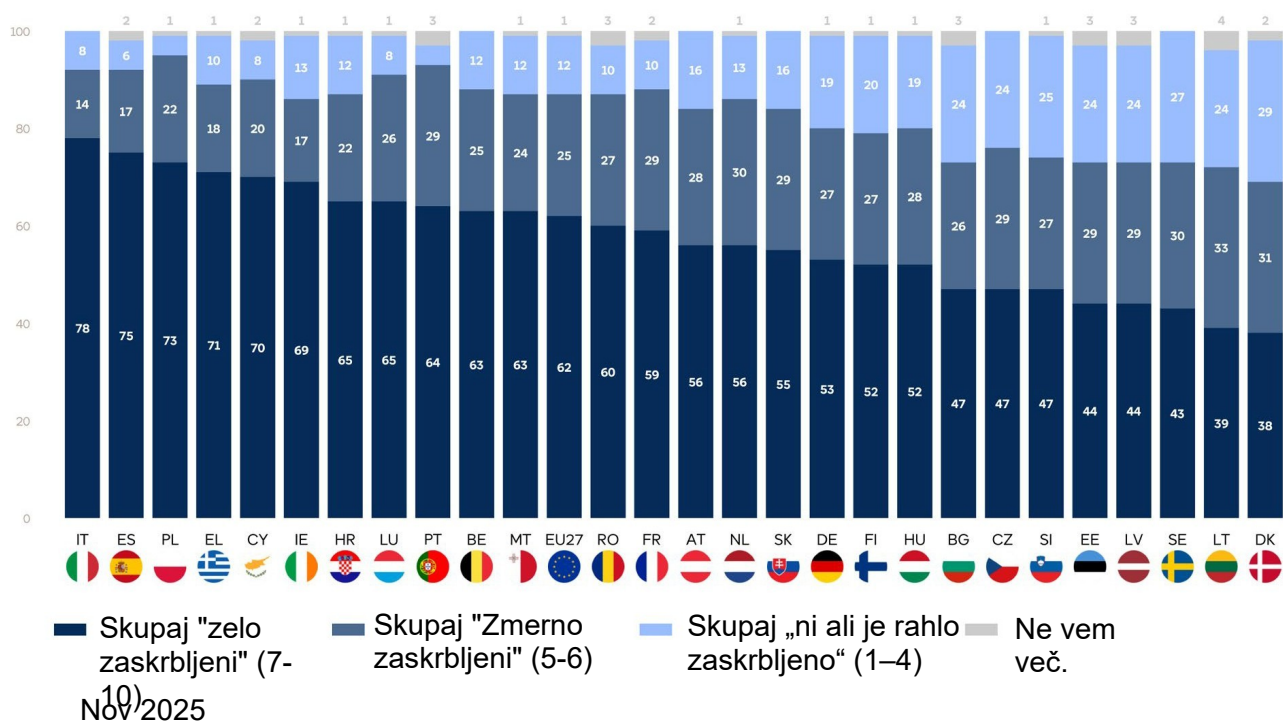
QA11.8 Kako zaskrbljeni ste ali niste glede vsakega od naslednjih vprašanj, povezanih z varnostjo? Prosimo, uporabite lestvico od 1 do 10, kjer 1 pomeni, da sploh niste zaskrbljeni, in 10, da ste zelo zaskrbljeni.
Nenadzorovani migracijski tokovi (v %)

10)
 Nov 2025

Zaskrbljenost glede odvisnosti EU od tretjih držav pri oskrbi z energijo se med državami članicami razlikuje. Največji delež vprašanih, ki so zelo zaskrbljeni, je v Italiji (78 %), Španiji (75 %) in na Poljskem (73 %). Na splošno je vsaj polovica vprašanih izrazila veliko zaskrbljenost v 19 državah članicah. Na drugi strani lestvice so najnižje stopnje zaskrbljenosti na Danskem (38 %), v Litvi (39 %) in na Švedskem (43 %).

QA11.5 Kako zaskrbljeni ste ali niste glede vsakega od naslednjih vprašanj, povezanih z varnostjo ali varnostjo? Prosimo, uporabite lestvico od 1 do 10, kjer 1 pomeni, da sploh niste zaskrbljeni, in 10, da ste zelo zaskrbljeni.
EU se mora pri oskrbi z energijo zanašati na države, ki niso članice EU (v %)

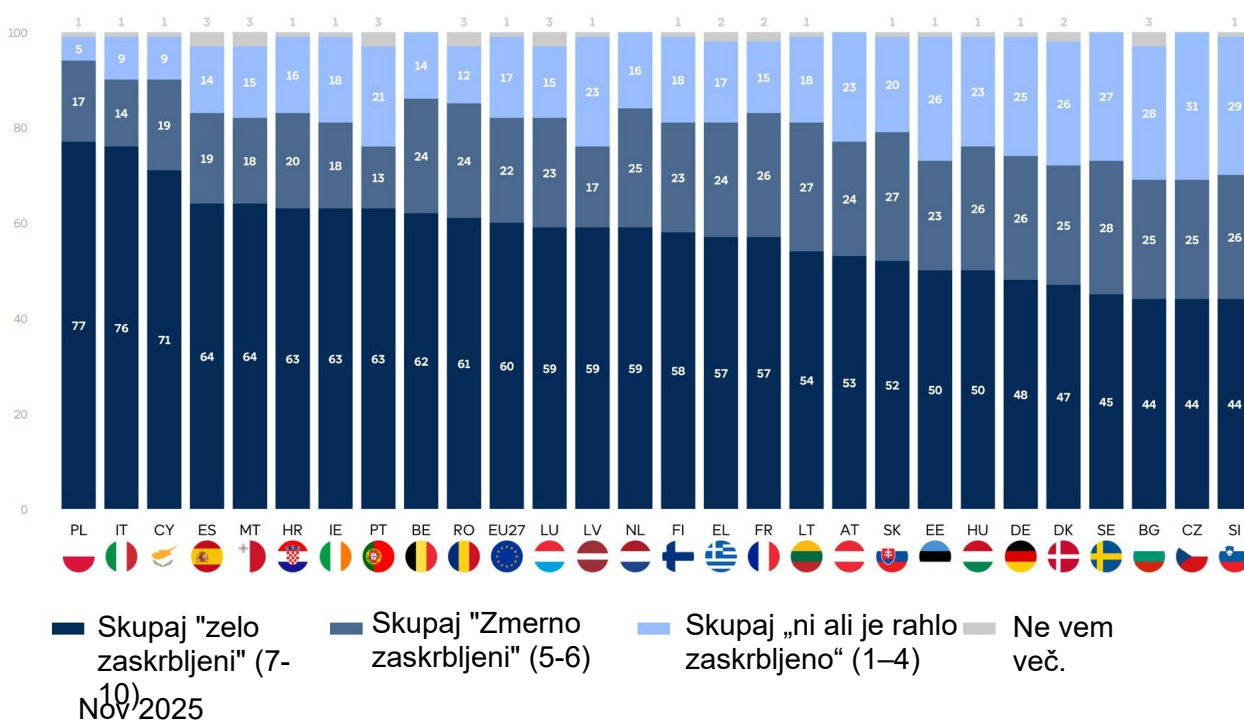

NOV 2025

Zaskrbljenost glede dronov iz tretjih držav, ki delujejo nad državami EU ali v njihovi bližini, je velika, vendar se med državami članicami razlikuje. Največji delež vprašanih, ki so zelo zaskrbljeni, je na Poljskem (77 %), v Italiji (76 %) in na Cipru (71 %). V 21 državah članicah je vsaj polovica vprašanih dejala, da so zelo zaskrbljeni. Na drugi strani lestvice so najnižje stopnje zaskrbljenosti zabeležene v Sloveniji, na Češkem in v Bolgariji (vse 44 %).

QA11.3 Kako zaskrbljeni ste ali niste glede vsakega od naslednjih vprašanj, povezanih z varnostjo? Prosimo, uporabite lestvico od 1 do 10, kjer 1 pomeni, da sploh niste zaskrbljeni, in 10, da ste zelo zaskrbljeni.

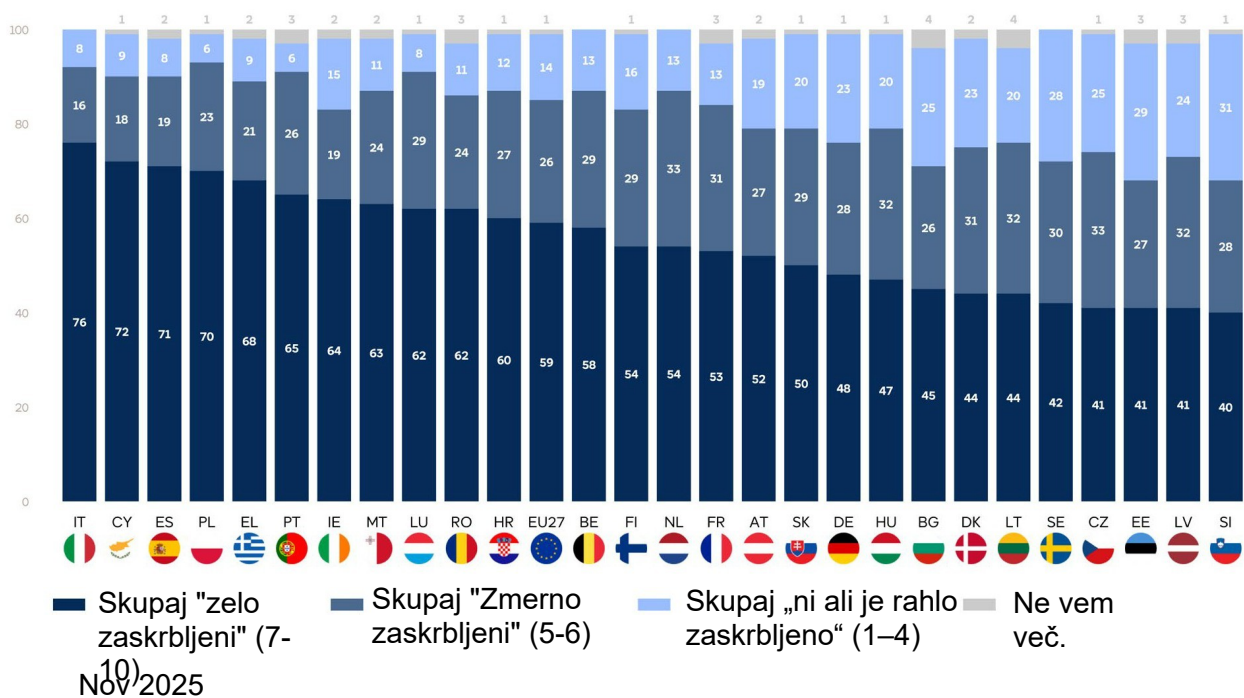
Droni iz tretjih držav, ki delujejo nad državami EU ali v njihovi bližini (v %)

Obrambna odvisnost od držav, ki niso članice EU, je razlog za zaskrbljenost po vsej Uniji, čeprav se ravni med državami članicami močno razlikujejo. Največji delež vprašanih, ki so zelo zaskrbljeni, je v Italiji (76 %), na Cipru (72 %) in v Španiji (71 %). Na splošno je vsaj polovica vprašanih izrazila veliko zaskrbljenost v 17 državah članicah. Najnižje stopnje zaskrbljenosti pa so zabeležene v Sloveniji (40 %) ter Latviji, Estoniji in na Češkem (vse 41 %).

QA11.6 Kako zaskrbljeni ste ali niste glede vsakega od naslednjih vprašanj, povezanih z varnostjo? Prosimo, uporabite lestvico od 1 do 10, kjer 1 pomeni, da sploh niste zaskrbljeni, in 10, da ste zelo zaskrbljeni.

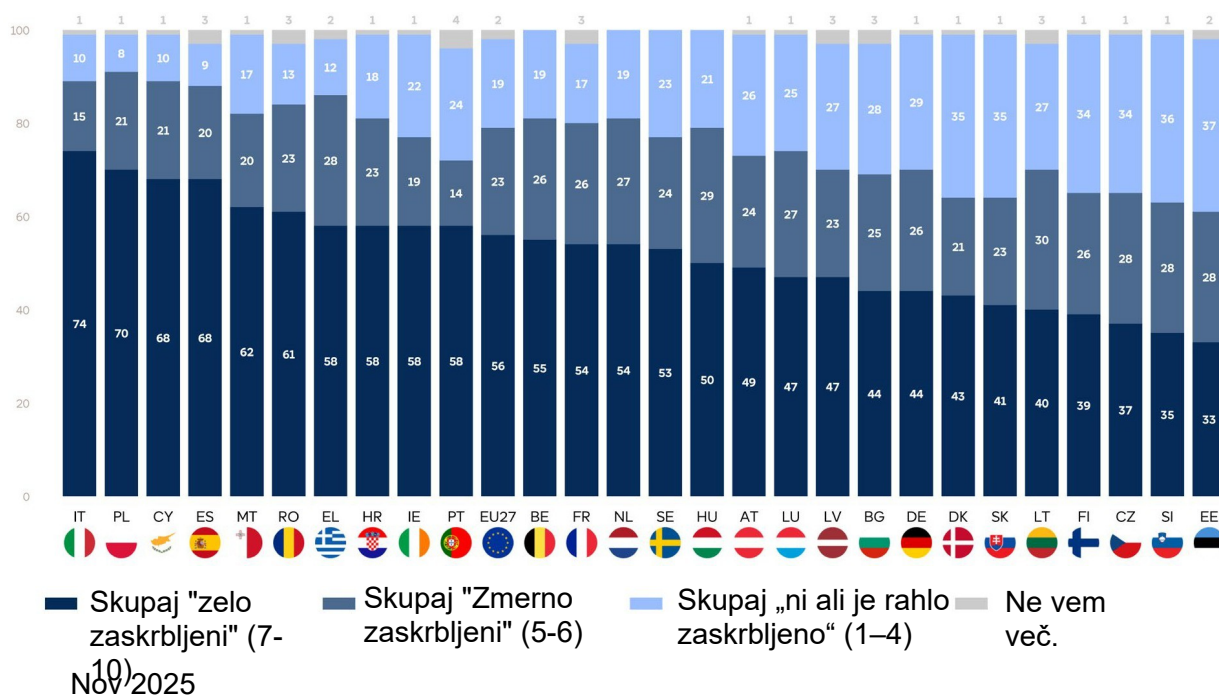
EU se mora pri obrambi zanašati na države, ki niso članice EU (v %)

Poleg tega se med državami članicami precej razlikujejo tudi pomisleki glede poskusov tretjih držav, da bi vplivale na volitve ali politiko. Največji delež vprašanih, ki so zelo zaskrbljeni, je v Italiji (74 %), na Poljskem (70 %) ter Cipru in v Španiji (68 %). V 15 državah članicah vsaj polovica vprašanih meni, da so zelo zaskrbljeni. Na drugi strani lestvice so najnižje stopnje zaskrbljenosti zabeležene v Estoniji (33 %), Sloveniji (35 %) in na Češkem (37 %), kjer le približno tretjina anketirancev izraža visoko stopnjo zaskrbljenosti.

QA11.4 Kako zaskrbljeni ste ali niste glede vsakega od naslednjih vprašanj, povezanih z varnostjo? Prosimo, uporabite lestvico od 1 do 10, kjer 1 pomeni, da sploh niste zaskrbljeni, in 10, da ste zelo zaskrbljeni.

Države nečlanice EU, ki poskušajo vplivati na volitve ali politiko v (NAŠA DRŽAVA) (%)

NOV 2025

Skrbi glede varnosti in vprašanj, povezanih z varnostjo, se med socialno-demografskimi skupinami razlikujejo. Glede na razlike med spoloma ženske na splošno poročajo o večji zaskrbljenosti kot moški pri večini vprašanj. Največje razlike med spoloma so opazne pri naravnih nesrečah (71 % žensk je zelo zaskrbljenih v primerjavi s 64 % moških), aktivnih konfliktih v bližini EU (74 % v primerjavi z 69 %), terorizmu (70 % v primerjavi s 65 %) in dronih iz držav, ki niso članice EU (62 % v primerjavi s 57 %). Te razlike kažejo, da ženske grožnje za varnost in zaščito običajno dojemajo kot neposrednejše ali nujnejše, zlasti na področjih, povezanih z okoljskimi in geopolitičnimi tveganji.

Skrbi za varnost in zaščito se s starostjo povečujejo. Mlajši anketiranci (stari od 15 do 24 let) so pri večini tem vedno manj zaskrbljeni, medtem ko anketiranci, stari 55 let in več, poročajo o najvišjih ravneh zaskrbljenosti. Starostne razlike so najbolj izrazite pri nenadzorovanih migracijskih tokovih (52 % oseb, starih od 15 do 24 let, je zelo zaskrbljenih v primerjavi s 70 % oseb, starejših od 55 let), dronih (53 % v primerjavi s 64 %), tujem političnem vplivu (49 % v primerjavi s 60 %) in odvisnosti od tretjih držav na področju obrambe (51 % v primerjavi z 61 %). Ti vzorci kažejo na postopen vseživljenjski učinek, pri čemer starejši Evropejci menijo, da so varnostna in varstvena tveganja pomembnejša ali neizbežna.

Učinek izobraževanja na zaznana varnostna tveganja se razlikuje glede na temo. Anketiranci z nizko stopnjo izobrazbe so bolj verjetno zelo zaskrbljeni zaradi migracijskih tokov (72 % v primerjavi s 56 % med visoko izobraženimi) in terorizma (72 % v primerjavi z 61 %). Kar zadeva druga vprašanja, so razlike manj izrazite, čeprav anketiranci s srednjo stopnjo izobrazbe običajno poročajo o nekoliko višjih stopnjah zaskrbljenosti pri več temah, kar kaže, da izobraževanje kompleksno oblikuje ozaveščenost o tveganju in dojemanje tveganja, odvisno od vrste grožnje.

Dojemanje varnosti in zaščite se razlikuje tudi glede na odnos anketirancev do Evropske unije, kar poudarja povezavo med širšimi političnimi pogledi in dojemanjem tveganja. Anketiranci s pozitivno podobo EU bodo bolj verjetno izrazili veliko zaskrbljenost zaradi naravnih nesreč, ki so jih podnebne spremembe še poslabšale, pri čemer jih je 70 % poročalo o veliki zaskrbljenosti v primerjavi z 59 % tistih z negativno podobo EU. Nasprotno pa anketiranci z negativno podobo EU poročajo o večji zaskrbljenosti zaradi vprašanj, povezanih z migracijskimi tokovi in terorizmom. Med tistimi z negativno podobo jih je 77 % zelo zaskrbljenih zaradi nenadzorovanih migracij, v primerjavi s 60 % med tistimi s pozitivnim mnenjem o EU. Podobno je zaskrbljenost zaradi terorizma večja med tistimi z negativno podobo (75 % jih je zelo zaskrbljenih) kot med tistimi s pozitivno podobo (63 %).

QA11 Kako zaskrbljeni ste ali niste glede vsakega od naslednjih vprašanj, povezanih z varnostjo ali varnostjo? Prosimo, uporabite lestvico od 1 do 10, kjer 1 pomeni, da sploh niste zaskrbljeni, in 10, da ste zelo zaskrbljeni. Skupaj „zelo zaskrbljeni“ (7–10) (% – EU)

	Aktivni konflikti in vojne v bližini Evropske unije	Terorizem	Naravne nesreče, ki so jih podnebne spremembe še poslabšale	Kibernetski napadi iz tretjih držav	Nenadzorovani migracijski tokovi	EU se mora pri oskrbi z energijo zanašati na države, ki niso članice EU	Droni iz tretjih držav, ki letijo nad državami EU ali v njihovi bližini	EU se mora pri obrambi zanašati na države, ki niso članice EU	Države, ki niso članice EU in poskušajo vplivati na politiko v (NAŠA DRŽAVA)
EU-27	72	67	66	66	65	62	60	59	56
spol									
Človek	69	65	64	65	66	61	57	58	57
ženska	74	70	71	66	66	63	62	59	57
Starost									
15-24	68	63	67	61	52	54	53	51	49
25-39	69	64	66	63	62	64	56	59	56
40-54	71	66	66	66	68	63	59	60	55
55+	75	72	69	67	70	62	64	61	60
Raven izobrazbe									
Nizka stopnja izobrazbe (ISCED 0-2)	70	72	65	60	72	58	58	55	53
Srednja stopnja izobrazbe (ISCED 3-4)	73	69	67	68	69	65	63	61	59
Visoka stopnja izobrazbe (ISCED 5-8)	72	61	68	65	56	62	57	58	56
Socialno-poklicna kategorija									
Samozaposleni	69	67	64	66	68	63	57	60	56
Menedžerji/menadžer	70	58	63	62	59	60	54	57	52
Drugi beli ovrtniki	71	65	66	67	64	65	61	60	58
Delavci/delavke, ki	69	71	66	65	71	64	59	60	57
Hišne osebe	78	73	71	69	73	68	67	62	62
Brezposelni	69	69	68	67	63	63	57	56	56
Upokojen	75	73	69	67	71	62	64	60	60
Študenti	70	62	70	59	48	53	52	50	50
Težave pri plačevanju računov									
Večino časa	71	68	68	63	67	62	60	60	57
Občasno	73	73	71	66	70	64	62	61	59
Skoraj nikoli / Nikoli	71	66	65	65	63	61	58	57	56
Subjektivna urbanizacija									
Podeželsko območje ali vas	70	67	64	63	68	59	59	57	55
Majhno ali srednje veliko mesto	72	69	67	66	65	63	59	60	57
Veliko mesto	73	67	70	67	64	64	60	60	58
Uporaba spletnih platform v zadnjih 7 dneh									
Skupaj „Ali ste v preteklem tednu uporabljali spletne platforme	72	67	67	66	65	62	59	59	57
Jih ni.	72	73	68	58	72	58	61	56	56
Podoba EU									
Pozitivno	73	63	70	67	60	62	60	59	57
Nevtralno	71	70	65	65	68	61	60	57	54
Negativno	71	75	59	64	77	65	57	60	58
Članstvo v Evropski uniji									
Nekaj dobrega	73	65	70	67	61	63	61	58	57
Slaba stvar	65	73	56	60	76	60	54	57	56
Niti dobra niti slaba stvar	71	72	65	65	73	63	60	59	57

Komunikacija in družbena vprašanja

Ta razdelek je namenjen zaskrbljenosti Evropejcev glede komuniciranja in vprašanj, povezanih z družbo. Medtem ko je prejšnji oddelek pokazal, da zunanje grožnje, kot so konflikti, terorizem in kibernetični napadi, močno vplivajo na dojemanje javnosti, ta oddelek preučuje pomisleke v zvezi s tem, kako se informacije proizvajajo, razširjajo in upravljajo v sodobnih družbah. Hitre tehnološke spremembe, vse večja vloga digitalnih platform in vse večja osrednja vloga spletnega komuniciranja so korenito preoblikovali javno sfero. Hkrati so dezinformacije, algoritemsko odločanje, neodvisnost medijev in svoboda izražanja danes pomembne teme po vsej Evropski uniji. Glede na to je raziskava z lestvico od 1 do 10 preučila, v kolikšni meri so Evropejci zaskrbljeni zaradi vrste vprašanj, povezanih s komuniciranjem in družbo.

QA12 In kako ste zaskrbljeni ali ne glede vsakega od naslednjih vprašanj, povezanih s komunikacijo in družbo? Prosimo, uporabite lestvico od 1 do 10, kjer 1 pomeni, da sploh niste zaskrbljeni, in 10, da ste zelo zaskrbljeni. (EU27) (v %)

Dezinformacije (lažne ali zavajajoče informacije)

Sovražni govor na spletu in zunaj njega

Lažne vsebine, ustvarjene z umetno inteligenco, kot so globoki ponaredki ali lažne informacije

Varstvo osebnih podatkov na spletu

Grožnje svobodi govora

Družbena polarizacija (npr. vse večja delitev med skupinami v družbi)

Nadzor nad družbenimi mediji s strani nekaj velikih podjetij

Neodvisnost medijev v (NAŠI DRŽAVI)

Pomanjkanje preglednosti pri tem, kako algoritmi sprejemajo odločitve na internetu (npr. katera vsebina ali oglasi se prikazujejo in zakaj)

Skupaj "zelo zaskrbljeni" (7-10)
 Skupaj "Zmerno zaskrbljeni" (5-6)
 Skupaj „ni ali je rahlo zaskrbljeno“ (1–4)
 Ne vem več.

10)
NOV 2025

Na ravni EU so pomisleki glede komuniciranja in vprašanj, povezanih z družbo, zelo razširjeni, čeprav se intenzivnost zaskrbljenosti nekoliko razlikuje glede na obravnavano vprašanje. Na splošno velika večina Evropejcev poroča o visoki stopnji zaskrbljenosti pri vseh temah ankete, kar poudarja osrednjo vlogo, ki jo imajo zdaj informacije, digitalne tehnologije in družbena kohezija pri oblikovanju dojemanja javnosti.

Največja zaskrbljenost je povezana s širjenjem dezinformacij. Več kot dve tretjini anketirancev (69 %) je navedlo, da so zelo zaskrbljeni zaradi napačnih ali zavajajočih informacij, nadaljnjih 19 % pa jih je navedlo, da so zmerno zaskrbljeni. Zaradi tega so dezinformacije med preizkušenimi vprašanji najbolj zaskrbljujoče in odražajo vsesplošno zaskrbljenost zaradi njihovega vpliva na demokratične procese, zaupanje javnosti in ozaveščeno odločanje.

S to zaskrbljenostjo je tesno povezana zaskrbljenost zaradi sovražnega govora, tako na spletu kot zunaj njega. Približno dve tretjini Evropejcev (68 %) menita, da so zelo zaskrbljeni zaradi sovražnega govora, dodatnih 19 % pa jih poroča o zmerni zaskrbljenosti. Ta velika zaskrbljenost kaže, da številni državljani sovražni govor dojemajo kot neposredno grožnjo socialni koheziji in spoštljivemu javnemu diskurzu.

Velik razlog za zaskrbljenost so tudi lažne vsebine, ustvarjene z umetno inteligenco, kot so globoki lažni videoposnetki ali lažne informacije, ustvarjene z umetno inteligenco. Na splošno 68 % anketirancev pravi, da so zelo zaskrbljeni, 19 % pa jih je zmerno zaskrbljenih. Te ugotovitve kažejo na vse večjo ozaveščenost o tveganjih, povezanih z nastajajočimi tehnologijami, in njihovem potencialu za nadaljnje spodkopavanje zaupanja v informacije in medije.

Med glavnimi pomisleki je tudi varstvo osebnih podatkov na spletu. Približno dve tretjini Evropejcev (68 %) poročata, da sta zelo zaskrbljeni zaradi tega vprašanja, 20 % pa jih je zmerno zaskrbljenih. To kaže na stalne strahove glede zasebnosti, zlorabe podatkov in zmožnosti posameznikov, da ohranijo nadzor nad svojimi osebnimi podatki v digitalnih okoljih.

Zelo zaskrbljujoče so tudi grožnje svobodi govora. Na splošno 67 % anketirancev meni, da so zelo zaskrbljeni, nadaljnjih 20 % pa jih izraža zmerno zaskrbljenost. To kaže, da so Evropejci občutljivi na zaznana tveganja za temeljne svoboščine, ki izhajajo iz regulacije, platformnih praks ali širših družbenih pritiskov.

Pomisleki glede družbene polarizacije so prav tako zelo razširjeni. Skoraj dve tretjini anketirancev (63 %) poroča, da so zelo zaskrbljeni zaradi vse večjih delitev med skupinami v družbi, 23 % pa jih je zmerno zaskrbljenih. Ti rezultati kažejo na zaskrbljenost zaradi socialne razdrobljenosti in slabitve skupnih vrednot.

Zelo zaskrbljujoč je tudi nadzor nad družbenimi mediji, ki ga izvaja nekaj velikih podjetij. Približno šest od desetih anketirancev (63 %) meni, da so zelo zaskrbljeni, 22 % pa jih je zmerno zaskrbljenih. To kaže na nelagodje glede koncentracije trga in moči glavnih platform nad javno razpravo.

Čeprav je nekoliko manjša kot pri drugih vprašanjih, je zaskrbljenost glede neodvisnosti medijev v državah anketirancev še vedno velika. Več kot polovica Evropejcev (56 %) poroča, da so zelo zaskrbljeni, nadaljnjih 25 % pa jih je zmerno zaskrbljenih. To kaže, da vprašanja o svobodi in pluralnosti medijev še vedno odmevajo po vsej Uniji.

Nazadnje, pomanjkanje preglednosti pri tem, kako algoritmi sprejemajo odločitve na internetu, je najmanj zaskrbljujoče med preizkušenimi vprašanji, čeprav je zaskrbljenost še vedno zelo razširjena. Na splošno 55 % anketirancev pravi, da so zelo zaskrbljeni, 26 % pa jih je zmerno zaskrbljenih. Kljub najnižji uvrstitvi te številke kažejo, da se nepregledno algoritemsko odločanje vse bolj priznava kot pomembno vprašanje.

Vseskozi visoka stopnja zaskrbljenosti pri vseh teh vprašanjih, povezanih s komuniciranjem in družbo, skupaj krepi podobo javnosti, ki je zelo pozorna na izzive, ki jih prinaša sodobno informacijsko okolje. Te skrbi odražajo in dopolnjujejo skrbi, povezane z varnostjo, ki so bile opažene v prejšnjem oddelku, kar kaže na širše dožemanje ranljivosti, ki zajema tako fizične kot digitalne razsežnosti sodobnega življenja.

QA12 In kako ste zaskrbljeni ali ne glede vsakega od naslednjih vprašanj, povezanih s komunikacijo in družbo? Prosimo, uporabite lestvico od 1 do 10, kjer 1 pomeni, da sploh niste zaskrbljeni, in 10, da ste zelo zaskrbljeni.
Skupaj "zelo zaskrbljeni" (7-10) (%)

	EU27	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Dezinformacije (lažne ali zavajajoče informacije)	69	68	56	45	55	56	51	76	77	85	71	67	80	82	64	59	77	62	78	71	65	72	67	68	63	62	67	66
Sovražni govor na spletu in zunaj njega	68	65	51	43	49	56	56	70	71	82	72	68	83	71	54	46	70	58	76	64	58	74	68	64	56	60	63	61
Lažne vsebine, ustvarjene z umetno inteligenco, kot so: Globoko ponarejeni videoposnetki ali lažne informacije	68	71	48	47	64	58	47	75	70	77	69	59	77	84	59	54	79	55	79	73	61	70	62	62	62	58	73	68
Varstvo osebnih podatkov na spletu	68	70	59	47	50	55	57	74	79	82	70	67	80	82	62	57	73	63	76	63	57	75	66	65	61	60	62	50
Grožnje svobodi govora	67	64	53	51	41	52	45	69	73	85	69	67	84	73	54	45	64	58	73	57	57	72	70	65	54	56	48	52
Družbena polarizacija (npr. vse večja delitev med skupinami v družbi)	63	56	52	48	44	57	47	71	72	73	58	65	76	72	55	46	66	56	66	68	61	70	63	65	50	68	63	61
Nadzor nad družbenimi mediji s strani nekaj velikih podjetij	63	62	48	42	53	51	38	73	72	72	64	64	77	72	49	40	72	52	69	67	59	68	59	61	54	45	53	59
Neodvisnost medijev v (NAŠA DRŽAVA)	56	47	49	37	24	41	34	57	71	70	53	62	75	65	46	39	34	54	62	40	49	67	54	62	47	50	33	32
Pomanjkanje preglednosti pri tem, kako algoritmi sprejemajo odločitve na internetu (npr. katera vsebina ali oglasi so vam prikazani in zakaj)	55	56	41	30	43	39	36	66	62	69	55	56	72	71	43	37	60	45	67	61	45	62	53	54	45	38	45	46

Najpogosteje omenjena točka

Najpogosteje omenjena točka

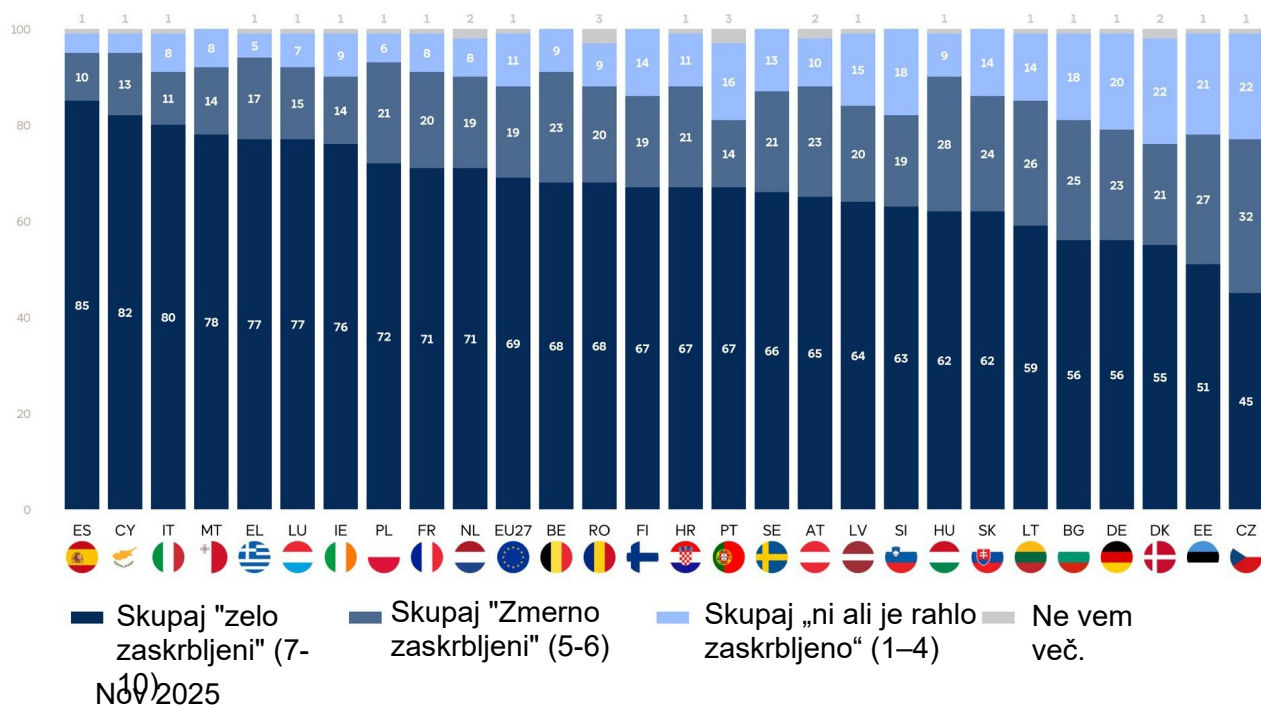
Najpogosteje omenjeni artikel

Po preučitvi splošnih ravni zaskrbljenosti na ravni EU je v tem oddelku podrobneje obravnavano, kako se skrbi glede komunikacije in vprašanj, povezanih z družbo, med državami članicami razlikujejo. Čeprav je v Evropski uniji pri vseh obravnavanih vprašanjih opaziti visoko stopnjo zaskrbljenosti, se intenzivnost zaskrbljenosti med državami močno razlikuje. Te razlike lahko odražajo različne nacionalne okvire, medijsko krajino, ravni digitalizacije ter nedavni politični in družbeni razvoj, pa tudi nasprotujoče si izkušnje z izzivi, kot so dezinformacije, svoboda medijev in škoda na spletu.

Poleg razlik pri posameznih vprašanjih anketa kaže, da nekatere države dosledno poročajo o višjih ravneh zaskrbljenosti pri vseh temah, povezanih s komuniciranjem in družbo, medtem ko druge običajno poročajo o nižjih ravneh zaskrbljenosti na splošno. Italija, Španija, Ciper, Malta, Irska in Grčija se redno pojavljajo med tistimi z največjim deležem anketirancev, ki izražajo veliko zaskrbljenost. Nasprotno pa Češka, Danska, Estonija, Litva, Bolgarija in Slovaška poročajo o nižjih stopnjah zaskrbljenosti pri več vprašanjih, kar na splošno kaže na manj zaskrbljeno dojemanje komunikacijskih in družbenih tveganj. Ti vzorci kažejo, da imajo nacionalni okviri pomembno vlogo pri oblikovanju splošnega občutka ranljivosti Evropejcev v informacijskem okolju.

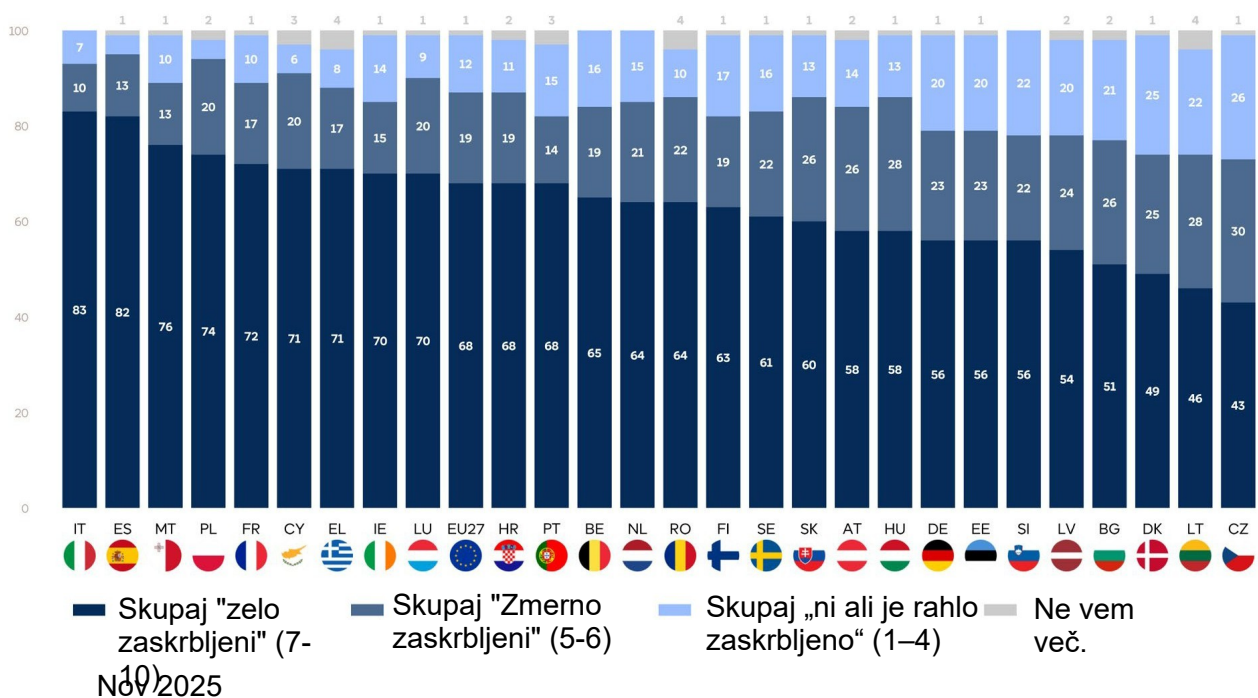
Pomisleki glede dezinformacij so v Evropski uniji zelo razširjeni, čeprav se njihova intenzivnost med državami članicami precej razlikuje. Dezinformacije so najpomembnejše vprašanje komuniciranja in družbe v sedmih državah: Španija (85 %), Irska (76 %), Romunija (68 %), Avstrija (65 %), Latvija (64 %), Slovenija (63 %) in Litva (59 %), kjer je najbolj zaskrbljujoča med preizkušenimi vprašanji. Najvišje ravni zaskrbljenosti so na splošno zabeležene v Španiji (85 %), na Cipru (82 %) in v Italiji (80 %), kjer več kot osem od desetih anketirancev poroča, da so zelo zaskrbljeni. Nasprotno pa je zaskrbljenost zaradi dezinformacij precej manjša na Češkem, ki je edina država članica, v kateri je manj kot polovica anketirancev zelo zaskrbljenih (45 %). Nižje ravni zaskrbljenosti so bile ugotovljene tudi v Estoniji (51 %) in na Danskem (55 %).

QA12.2 In kako zaskrbljeni ste ali niste glede vsakega od naslednjih vprašanj, povezanih s komunikacijo in družbo? Prosimo, uporabite lestvico od 1 do 10, kjer 1 pomeni, da sploh niste zaskrbljeni, in 10, da ste zelo zaskrbljeni.
Dezinformacije (lažne ali zavajajoče informacije) (%)

Zaskrbljenost zaradi sovražnega govora na spletu in drugje je po vsej Evropski uniji zelo razširjena, čeprav se njena intenzivnost med državami članicami razlikuje. Sovražni govor se pojavlja kot glavna komunikacijska in družbena skrb v dveh državah, Franciji (72 %) in na Hrvaškem (68 %), kjer se uvršča na prvo mesto med preizkušenimi vprašanji. Najmočnejše stopnje zaskrbljenosti na splošno so bile opažene v Italiji (83 %), Španiji (82 %) in na Malti (76 %). Skupno je vsaj polovica vprašanih izrazila visoko stopnjo zaskrbljenosti v 24 državah članicah. Nasprotno pa je zaskrbljenost opazno manjša na Češkem (43 %), v Litvi (46 %) in na Danskem (49 %), kjer manj kot polovica anketirancev poroča, da so zelo zaskrbljeni.

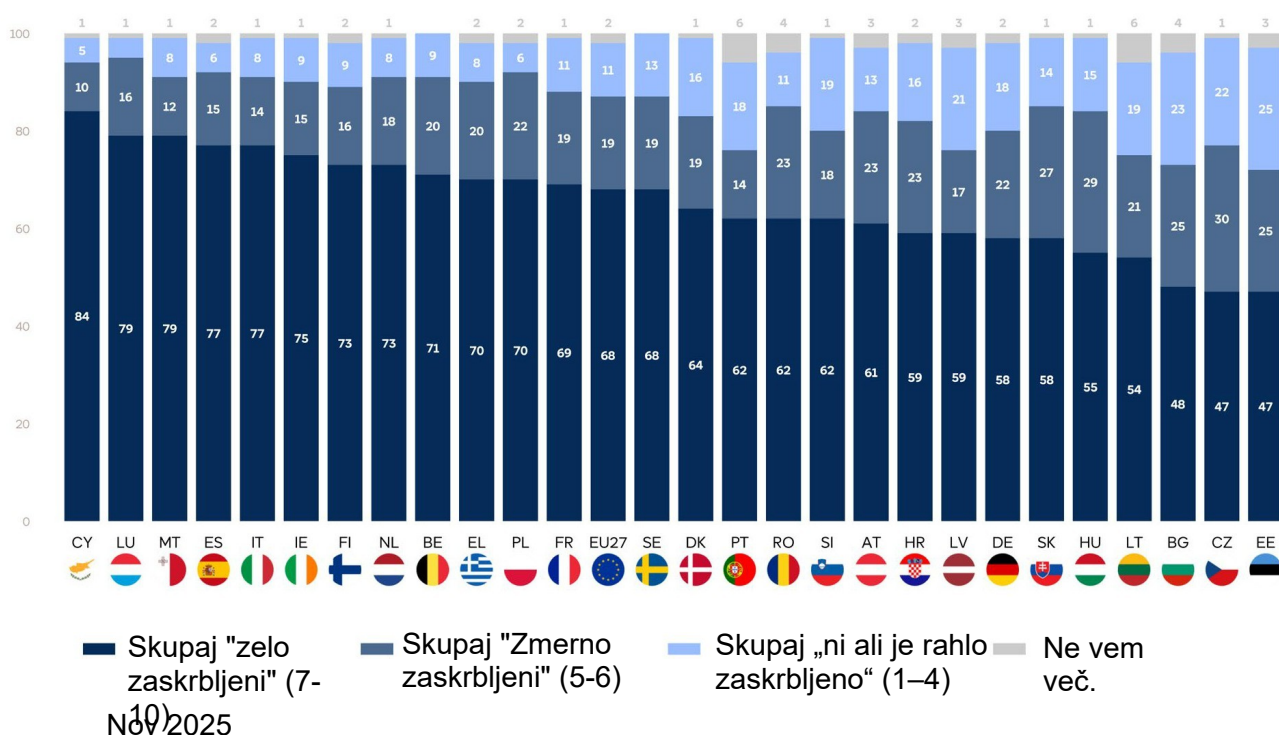
QA12.4 Kako zaskrbljeni ste ali niste glede vsakega od naslednjih vprašanj, povezanih s komunikacijo in družbo? Prosimo, uporabite lestvico od 1 do 10, kjer 1 pomeni, da sploh niste zaskrbljeni, in 10, da ste zelo zaskrbljeni.
Sovražni govor na spletu in zunaj njega (%)

Zaskrbljenost zaradi lažnih vsebin, ustvarjenih z umetno inteligenco, kot so globoki ponaredki videoposnetkov ali lažne informacije, ustvarjene z umetno inteligenco, je še posebej izrazita v več državah članicah in se v devetih državah pojavlja kot najpomembnejše vprašanje, povezano s komunikacijo in družbo: Ciper (84 %), Luksemburg (79 %), Malta (79 %), Finska (73 %), Nizozemska (73 %), Belgija (71 %), Švedska (68 %), Danska (64 %) in Nemčija (58 %). Najvišje ravni zaskrbljenosti so na splošno zabeležene na Cipru, v Luksemburgu in na Malti, kjer jih približno osem od desetih meni, da so zelo zaskrbljeni. Skupno vsaj polovica anketirancev poroča o visoki stopnji zaskrbljenosti v 24 državah članicah. Po drugi strani pa je zaskrbljenost precej manjša v Estoniji in na Češkem (obe 47 %) ter v Bolgariji (48 %), kjer manj kot polovica anketirancev izraža visoko stopnjo zaskrbljenosti.

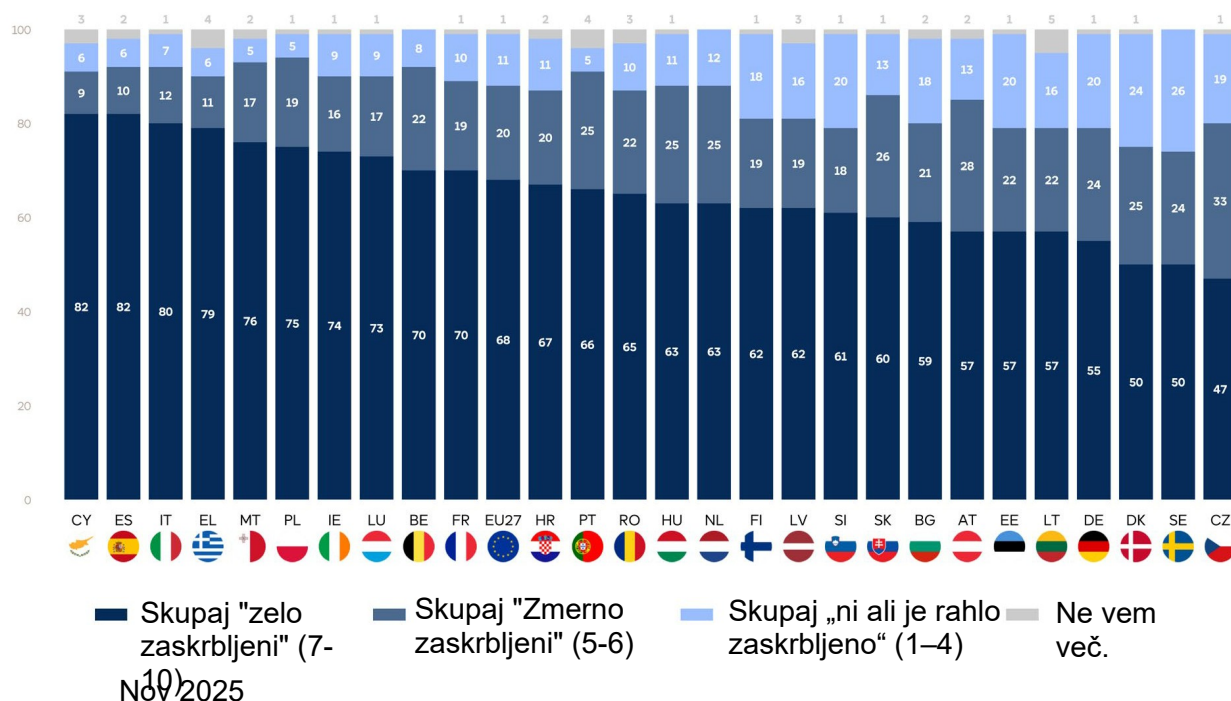
QA12.6 In kako ste zaskrbljeni ali ne glede vsakega od naslednjih vprašanj, povezanih s komunikacijo in družbo? Prosimo, uporabite lestvico od 1 do 10, kjer 1 pomeni, da sploh niste zaskrbljeni, in 10, da ste zelo zaskrbljeni.

Lažne vsebine, ustvarjene z umetno inteligenco, kot so globoki ponaredki ali lažne informacije (%)

Zaskrbljenost glede varstva osebnih podatkov na spletu je razširjena po vsej Evropski uniji in se v petih državah članicah uvršča med najpomembnejša vprašanja v zvezi s komuniciranjem in družbo: Grčija (79 %), Poljska (75 %), Madžarska (63 %), Bolgarija (59 %) in Estonija (57 %). Najvišje skupne ravni zaskrbljenosti so bile ugotovljene na Cipru in v Španiji (oba 82 %) ter v Italiji (80 %). Skupno je vsaj polovica vprašanih izrazila veliko zaskrbljenost v 26 državah članicah. Najnižje ravni zaskrbljenosti so zabeležene na Češkem (47 %), Švedskem (50 %) in Danskem (50 %).

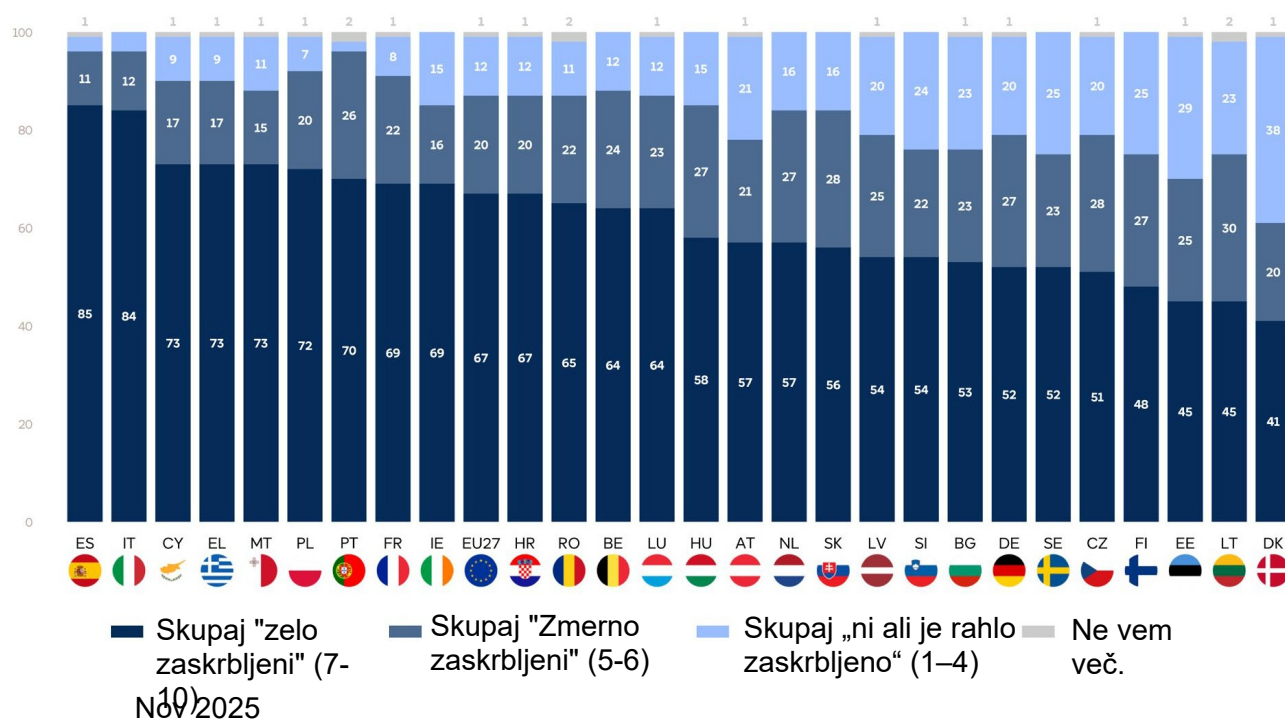
QA12.8 Kako zaskrbljeni ste ali niste glede vsakega od naslednjih vprašanj, povezanih s komunikacijo in družbo? Prosimo, uporabite lestvico od 1 do 10, kjer 1 pomeni, da sploh niste zaskrbljeni, in 10, da ste zelo zaskrbljeni.
Varstvo osebnih podatkov na spletu (%)

Zaskrbljenost glede ogrožanja svobode govora se med državami članicami zelo razlikuje, vendar je v več državah še vedno izrazita. To vprašanje je glavna tema komuniciranja in družbe v štirih državah članicah: Španija (85 %), Italija (84 %), Portugalska (70 %) in Češka (51 %). Najvišje ravni zaskrbljenosti so na splošno zabeležene v Španiji in Italiji, kjer več kot osem od desetih anketirancev poroča, da so zelo zaskrbljeni. Skupno je vsaj polovica vprašanih izrazila veliko zaskrbljenost v 23 državah članicah. Na drugi strani lestvice je zaskrbljenost precej manjša na Danskem (41 %) ter v Litvi in Estoniji (obe 45 %).

QA12.9 In kako ste zaskrbljeni ali ne glede vsakega od naslednjih vprašanj, povezanih s komunikacijo in družbo? Prosimo, uporabite lestvico od 1 do 10, kjer 1 pomeni, da sploh niste zaskrbljeni, in 10, da ste zelo zaskrbljeni.

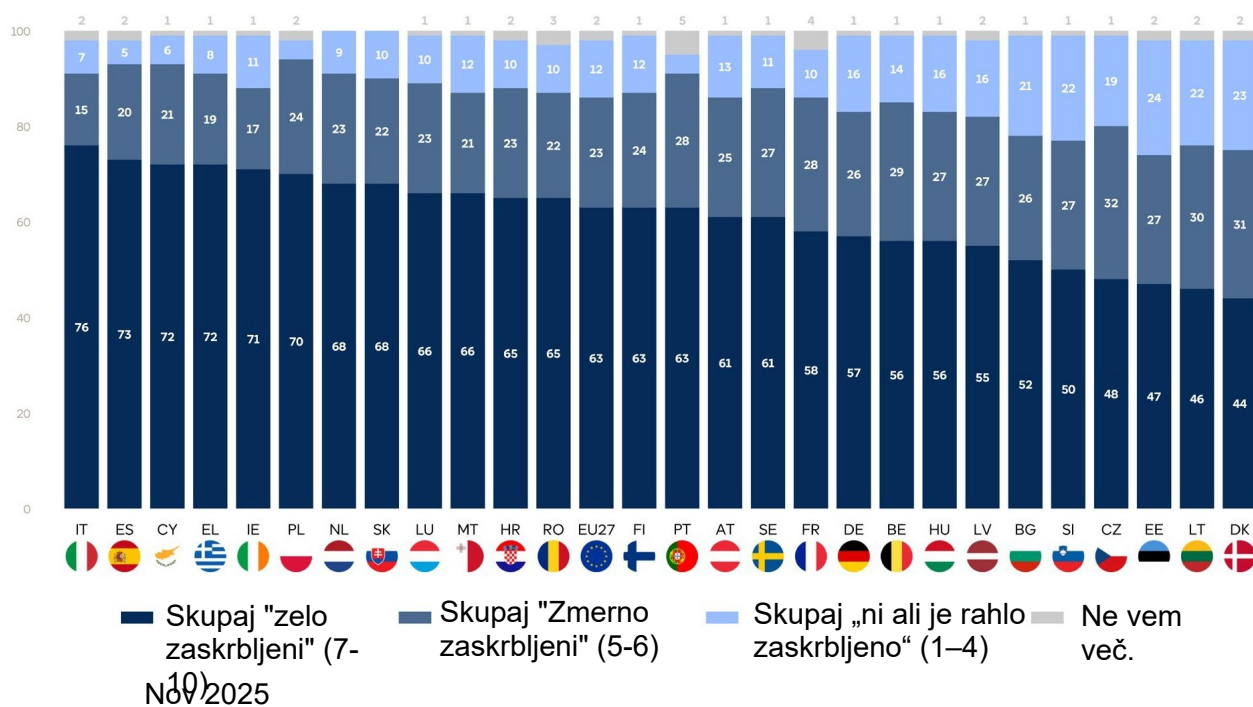
Grožnje svobodi govora (%)

Zaskrbljenost zaradi družbene polarizacije ali vse večjih delitev med družbenimi skupinami je razširjena po vsej Evropski uniji, čeprav se v samo eni državi članici, na Slovaškem (68 %), pojavlja kot glavna skrb v zvezi s komuniciranjem in družbo. Najvišje ravni zaskrbljenosti so na splošno zabeležene v Italiji (76 %), Španiji (73 %) ter na Cipru in v Grčiji (obe 72 %). Skupno je vsaj polovica vprašanih izrazila visoko stopnjo zaskrbljenosti v 23 državah članicah. Nasprotno pa so najnižje stopnje zaskrbljenosti na Danskem (44 %), v Litvi (46 %) in Estoniji (47 %).

QA12.5 In kako ste zaskrbljeni ali ne glede vsakega od naslednjih vprašanj, povezanih s komunikacijo in družbo? Prosimo, uporabite lestvico od 1 do 10, kjer 1 pomeni, da sploh niste zaskrbljeni, in 10, da ste zelo zaskrbljeni.

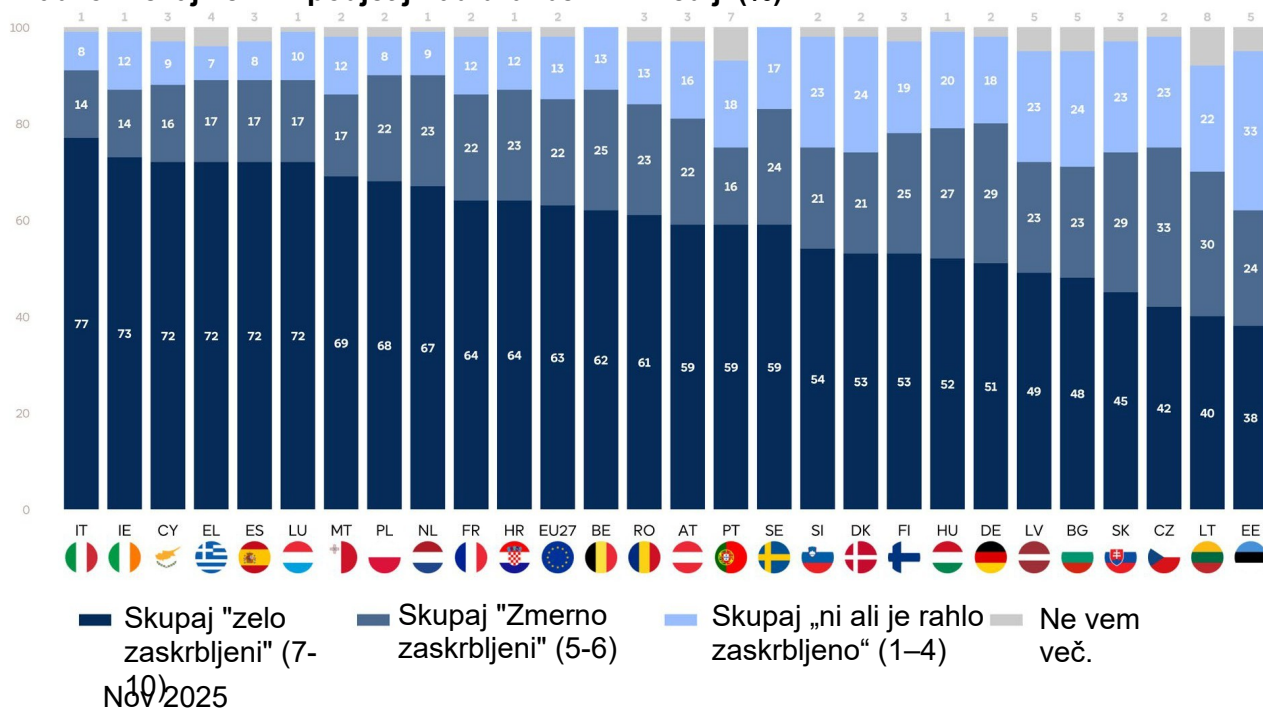
Družbena polarizacija (npr. vse večja delitev med skupinami v družbi) (%)

Nadzor nekaj velikih podjetij nad družbenimi mediji je po vsej Evropski uniji zelo zaskrbljujoč, čeprav se stopnje zaskrbljenosti med državami članicami razlikujejo. Največji delež vprašanih, ki so zelo zaskrbljeni zaradi te težave, je v Italiji (77 %), na Irskem (73 %) ter Cipru, v Grčiji, Španiji in Luksemburgu (vseh 72 %). Skupno je vsaj polovica vprašanih izrazila visoko stopnjo zaskrbljenosti v 21 državah članicah. Na drugi strani lestvice so najnižje stopnje zaskrbljenosti zabeležene v Estoniji (38 %), Litvi (40 %) in na Češkem (42 %).

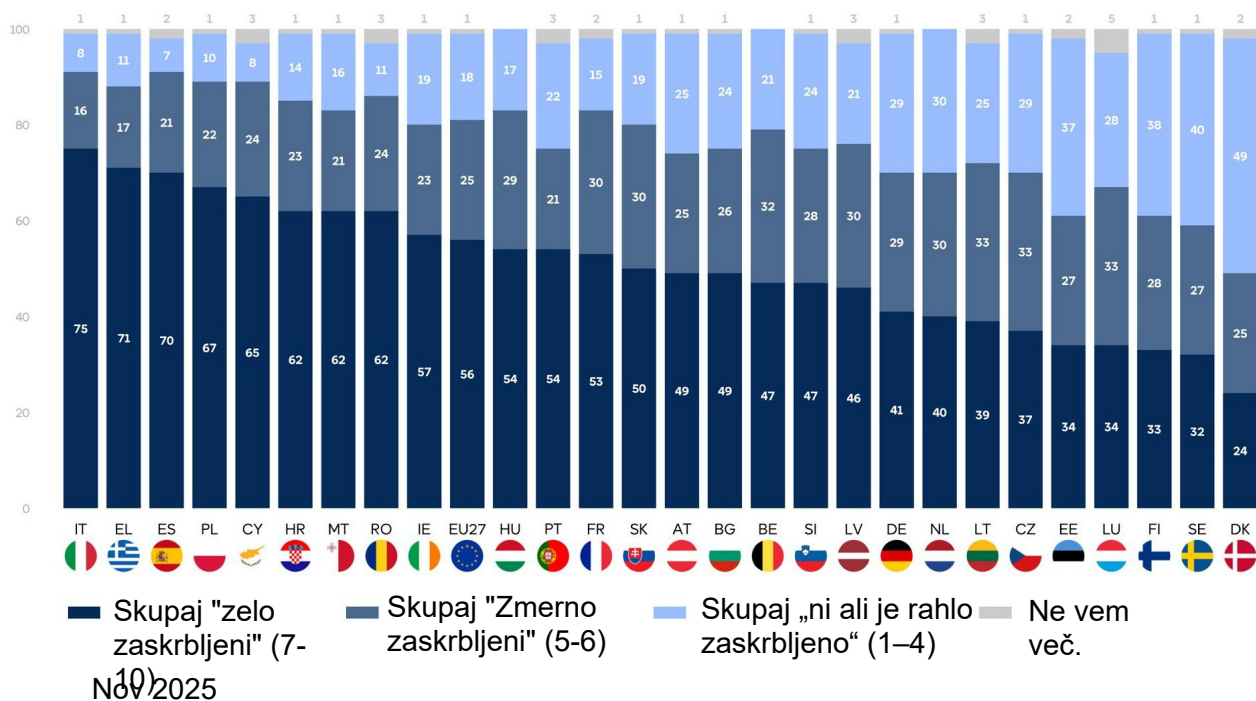
QA12.7 In kako ste zaskrbljeni ali ne glede vsakega od naslednjih vprašanj, povezanih s komunikacijo in družbo? Prosimo, uporabite lestvico od 1 do 10, kjer 1 pomeni, da sploh niste zaskrbljeni, in 10, da ste zelo zaskrbljeni.

Nadzor nekaj velikih podjetij nad družbenimi mediji (%)

Pomisleki glede neodvisnosti medijev se med državami članicami močno razlikujejo. Največji delež vprašanih, ki so zelo zaskrbljeni zaradi tega vprašanja, je v Italiji (75 %), Grčiji (71 %) in Španiji (70 %). Na splošno je vsaj polovica vprašanih dejala, da so zelo zaskrbljeni glede neodvisnosti medijev v 13 državah. Nasprotno pa so najnižje stopnje zaskrbljenosti na Danskem (24 %), Švedskem (32 %) in Finskem (33 %).

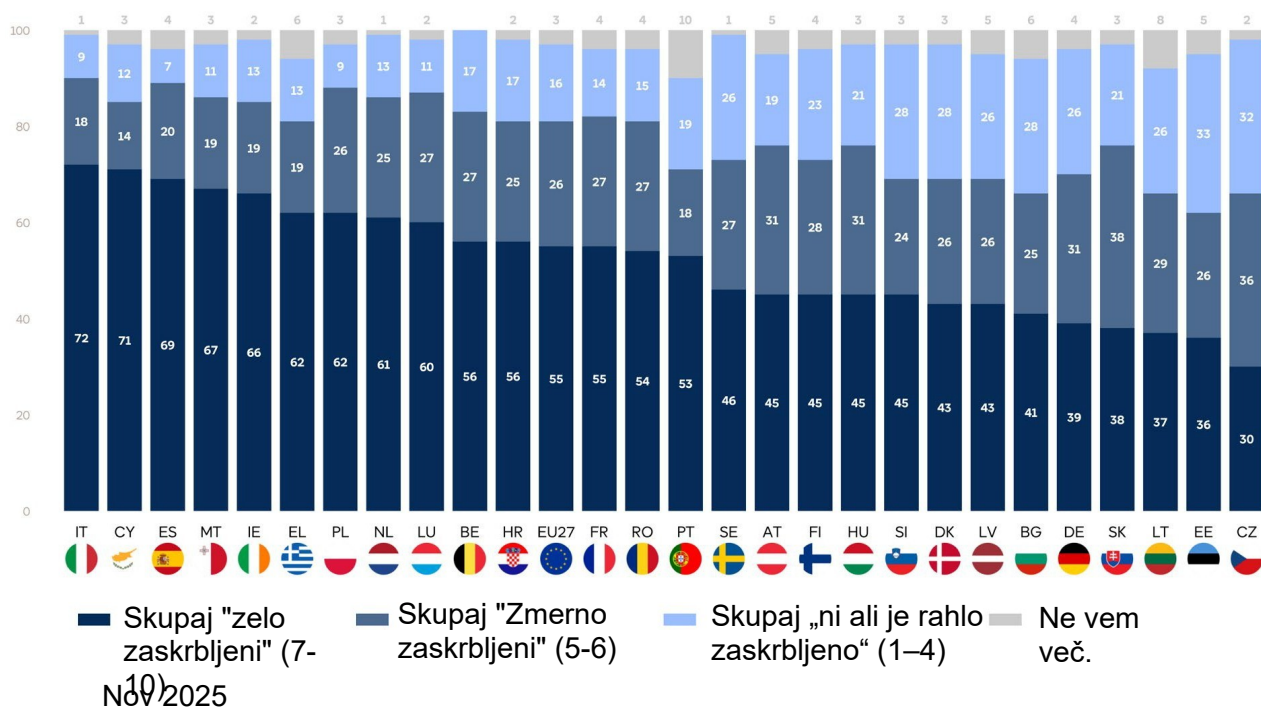
QA12.3 In kako ste zaskrbljeni ali ne glede vsakega od naslednjih vprašanj, povezanih s komunikacijo in družbo? Prosimo, uporabite lestvico od 1 do 10, kjer 1 pomeni, da sploh niste zaskrbljeni, in 10, da ste zelo zaskrbljeni.
Neodvisnost medijev v (NAŠA DRŽAVA) (%)

Nazadnje, zaskrbljenost zaradi pomanjkanja preglednosti pri tem, kako algoritmi sprejemajo odločitve na internetu, se med državami članicami zelo razlikuje. Največji delež vprašanih, ki so zelo zaskrbljeni zaradi te težave, je v Italiji (72 %), na Cipru (71 %) in v Španiji (69 %). Na splošno več kot polovica anketirancev pravi, da so zelo zaskrbljeni zaradi tega vprašanja v 14 državah. Najnižje ravni zaskrbljenosti pa so bile ugotovljene na Češkem (30 %), v Estoniji (36 %) in Litvi (37 %).

QA12.1 In kako ste zaskrbljeni ali ne glede vsakega od naslednjih vprašanj, povezanih s komunikacijo in družbo? Prosimo, uporabite lestvico od 1 do 10, kjer 1 pomeni, da sploh niste zaskrbljeni, in 10, da ste zelo zaskrbljeni.

Pomanjkanje preglednosti pri tem, kako algoritmi sprejemajo odločitve na internetu (npr. katera vsebina ali oglasi so vam prikazani in zakaj) (%)

Skrbi glede komunikacije in vprašanj, povezanih z družbo, se med socialno-demografskimi skupinami razlikujejo.

Razlike med spoloma so omejene, pri čemer je najbolj opazna vrzel pri sovražnem govoru na spletu in zunaj njega. Ženske so bolj verjetno kot moški zelo zaskrbljene zaradi tega vprašanja (71 % v primerjavi s 64 %), kar kaže, da lahko ženske sovražni govor dojemajo kot neposrednejšo ali osebno pomembno skrb.

Pri mlajših anketirancih (starih 15–24 let) je vedno manj verjetno, da bodo zelo zaskrbljeni zaradi številnih vprašanj. Zlasti izražajo manjšo zaskrbljenost glede neodvisnosti medijev (48 % jih je zelo zaskrbljenih) kot anketiranci, stari 40 let in več (57 %). Anketiranci v srednjih letih (25–54 let) so bolj verjetno kot najmlajša skupina zelo zaskrbljeni zaradi pomanjkanja preglednosti pri tem, kako algoritmi sprejemajo odločitve na spletu (56 % v primerjavi s 50 %), starejši anketiranci (40 let in več) pa poročajo o večji zaskrbljenosti zaradi sovražnega govora kot mladi (69 % v primerjavi s 64 %). Ti vzorci kažejo, da se dojemanje tveganj, povezanih s komunikacijo, s starostjo povečuje, čeprav se učinki razlikujejo glede na določeno temo.

Anketiranci s srednjo ali visoko stopnjo izobrazbe vedno pogosteje poročajo o tem, da so zelo zaskrbljeni zaradi vseh tem na tem področju, kot tisti z nizko stopnjo izobrazbe. Te razlike kažejo, da je lahko visokošolsko izobraževanje povezano z večjo ozaveščenostjo o družbenih in tehnoloških tveganjih ali močnejšim občutkom osebne in kolektivne ranljivosti na teh področjih.

Nekatera dojemanja komuniciranja in vprašanj, povezanih z družbo, se razlikujejo tudi glede na odnos anketirancev do Evropske unije. Anketiranci z negativno podobo EU bodo bolj verjetno izrazili veliko zaskrbljenost zaradi številnih vprašanj: neodvisnost medijev, saj jih 67 % meni, da so zelo zaskrbljeni, v primerjavi z 52 % tistih s pozitivno podobo o EU; ogrožanje svobode govora (75 % v primerjavi s 64 %); ter varstvo osebnih podatkov na spletu (73 % v primerjavi s 65 %). Te ugotovitve bi lahko nakazovale, da imajo anketiranci, ki imajo negativno podobo EU, tudi manj zaupanja v druge institucije, vključno z mediji, in so bolj zaskrbljeni glede tega, kako so njihove svoboščine in pravice dejansko zaščitene.

QA12 In kako ste zaskrbljeni ali ne glede vsakega od naslednjih vprašanj, povezanih s komunikacijo in družbo? Prosimo, uporabite lestvico od 1 do 10, kjer 1 pomeni, da sploh niste zaskrbljeni, in 10, da ste zelo zaskrbljeni. Skupaj „zelo zaskrbljeni“ (7–10) (% – EU)

	Dezinformacije (lažne ali zavajajoče informacije)	Sovražni govor na spletu in zunaj njega	Lažne vsebine, ustvarjene z umetno inteligenco, kot so globoki ponaredki ali lažne informacije	Varstvo osebnih podatkov na spletu	Grožnje svobodi govora	Nadzor nad družbenimi mediji s strani nekaj velikih podjetij	Družbena polarizacija (npr. vse večja delitev med skupinami v družbi)	Neodvisnost medijev v (NAŠI DRŽAVI)	Pomanjkanje preglednosti pri tem, kako algoritmi sprejemajo odločitve na internetu (npr. katera vsebina ali oglasi so vam prikazani in zakaj)
EU-27	69	68	68	68	67	63	63	56	55
spol									
Človek	68	64	66	68	66	63	63	55	54
ženska	70	71	68	68	68	62	65	55	55
Starost									
15-24	67	64	67	66	63	60	60	48	50
25-39	70	67	68	69	67	63	64	55	56
40-54	69	69	67	70	67	63	65	57	56
55+	70	69	67	66	67	62	64	57	54
Raven izobrazbe									
Nizka stopnja izobrazbe (ISCED 0-2)	65	64	62	61	65	56	56	51	47
Srednja stopnja izobrazbe (ISCED 3-4)	70	69	69	71	69	64	67	59	57
Visoka stopnja izobrazbe (ISCED 5-8)	73	71	69	68	65	66	67	53	58
Socialno-poklicna kategorija									
Samozaposleni	70	67	68	70	66	64	62	60	55
Menedžerji/menedžer	67	65	65	65	64	62	63	51	52
Drugi beli ovratniki	70	68	67	69	67	65	66	58	57
Delavci/delavke, ki	69	69	67	71	69	63	65	58	57
Hišne osebe	71	71	71	75	70	62	64	61	59
Brezposelni	73	71	72	71	71	70	64	56	60
Upokojen	70	70	66	65	66	60	64	54	52
Študenti	67	63	67	64	62	62	61	45	50
Težave pri plačevanju računov									
Večino časa	73	68	67	70	71	65	65	62	57
Občasno	71	71	66	71	71	65	65	60	57
Skoraj nikoli / Nikoli	68	67	67	66	65	61	64	53	53
Subjektivna urbanizacija									
Podeželsko območje ali vas	68	65	65	65	66	59	59	54	53
Majhno ali srednje veliko mesto	69	69	68	67	67	63	65	57	55
Veliko mesto	72	70	69	70	68	66	67	54	57
Uporaba spletnih platform v zadnjih 7 dneh									
Skupaj „Ali ste v preteklem tednu uporabljali spletne platforme“	70	69	68	69	67	64	64	56	56
Jih ni.	65	62	57	55	62	50	59	51	44
Podoba EU									
Pozitivno	70	69	67	65	64	63	65	52	55
Nevtravno	67	67	66	68	67	60	61	56	54
Negativno	74	67	68	73	75	67	66	67	57
Članstvo v Evropski uniji									
Nekaj dobrega	71	69	68	66	65	62	65	51	55
Slaba stvar	67	64	66	68	73	64	62	67	53
Niti dobra niti slaba stvar	69	67	66	71	70	63	62	62	54

3. GLOBALNI IZZIVI ZA UPRAVLJANJE

3. GLOBALNI IZZIVI ZA UPRAVLJANJE

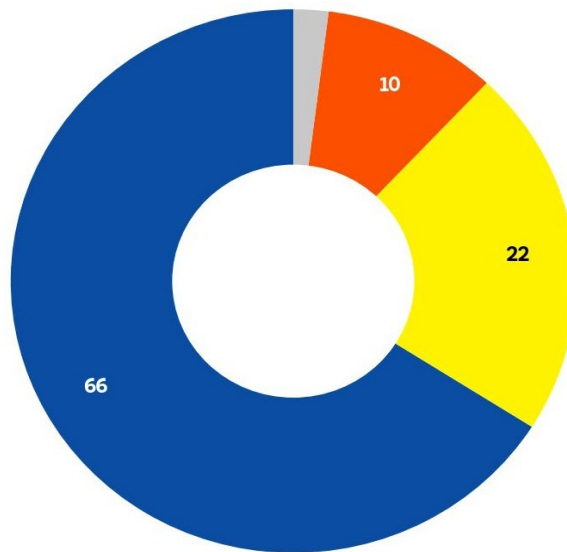
V tem poglavju so obravnavana stališča evropskih državljanov o vlogi Evropske unije pri zaščiti njenih državljanov, odzivanju na svetovne izzive in krepitvi njenega položaja v svetu. Izpostavlja široko podporo javnosti vidnejši vlogi EU pri varovanju pred krizami in varnostnimi tveganji, z močnimi pričakovanji glede enotnosti med državami članicami, odločnejšim mednarodnim glasom in večjimi sredstvi za reševanje svetovnih izzivov. Državljeni opredeljujejo tudi ključna prednostna področja za strateško osredotočenost EU, vključno z obrambo in varnostjo, gospodarsko konkurenčnostjo, energetske neodvisnostjo ter izobraževanjem in raziskavami. Na splošno sta dojemanje zaščitne vloge EU in njen vpliv na svetovni ravni tesno povezana z odnosom do članstva v EU, pri čemer večina meni, da je to vir zagotovila v negotovem svetu, čeprav obstajajo razlike med državami, socialno-demografskimi skupinami in ravni podpore EU.

Vloga EU pri zaščiti državljanov EU

V razmerah, ki jih zaznamujejo povečane mednarodne napetosti, geopolitična nestabilnost in spreminjajoče se varnostne grožnje, so pričakovanja glede vloge Evropske unije pri zaščiti njenih državljanov ponovno pridobila na pomenu. V zvezi s tem so bili vprašani vprašani, ali menijo, da bi morala vloga Evropske unije pri zaščiti evropskih državljanov pred svetovnimi krizami in varnostnimi tveganji postati pomembnejša, ostati enaka ali postati manj pomembna v prihodnosti.

Dve tretjini Evropejcev menita, da bi morala vloga Evropske unije pri zaščiti evropskih državljanov pred svetovnimi krizami in varnostnimi tveganji v prihodnosti postati pomembnejša (66 %). Približno petina (22 %) prebivalstva meni, da bi morala ta vloga ostati enaka, vsak deseti (10 %) pa, da bi morala ta vloga postati manj pomembna. Ti deleži so se od maja 2025 le nekoliko spremenili, kar kaže, da so pričakovanja javnosti glede zaščitne vloge EU še vedno velika.

QA6 Bi lahko rekli: V prihodnosti bi morala vloga Evropske unije pri zaščiti evropskih državljanov pred svetovnimi krizami in varnostnimi tveganji ... (EU27) (%)

Postanite pomembnejši ▼ 2
 Ostanite še naprej isti ▲ 3
 Postanite manj pomembni ▼ 1
 Ne vem, če =

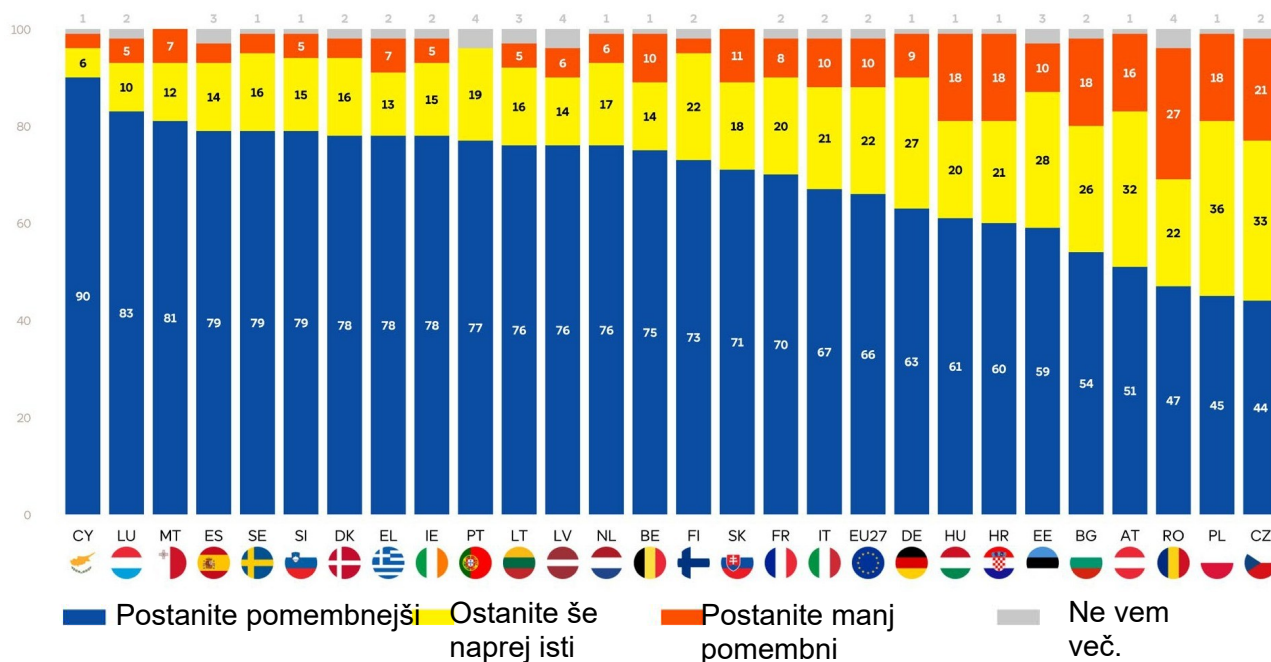
■ Postanite pomembnejši
 ■ Ostanite enaki
 ■ Postanite manj pomembni
 ■ Ne vem, če

▲ ▼ (november 2025 - maj 2025)

Nov 2025

V vseh državah članicah relativna večina vprašanih meni, da bi morala vloga Evropske unije pri zaščiti evropskih državljanov v prihodnosti postati pomembnejša. S tem stališčem se strinja več kot polovica anketirancev v 24 državah članicah in več kot dve tretjini anketirancev v 18 državah članicah. Vsaj osem od desetih vprašanih se strinja s tem stališčem v treh državah: Ciper (90 %), Luksemburg (83 %) in Malta (81 %). Po drugi strani pa Češka (44 %), Poljska (45 %) in Romunija (47 %) ostajajo države z najmanj anketiranci, ki menijo, da bi morala vloga EU v zvezi s tem postati pomembnejša.

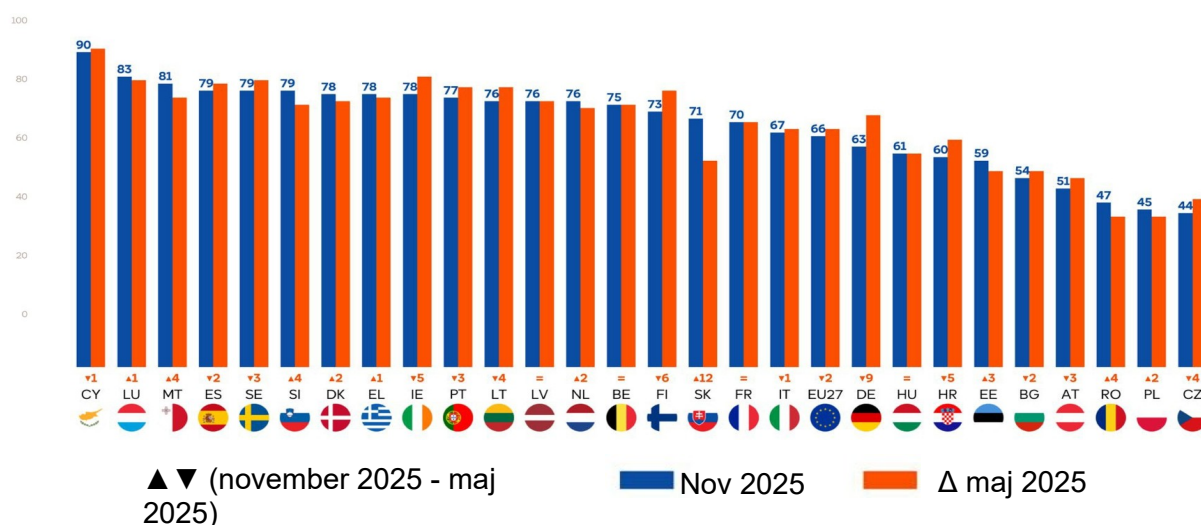
QA6 Bi lahko rekli: V prihodnosti bi morala vloga Evropske unije pri zaščiti evropskih državljanov pred svetovnimi krizami in varnostnimi tveganji ... (%)

Nov 2025

V večini držav se je delež anketirancev, ki menijo, da bi morala vloga Evropske unije pri zaščiti evropskih državljanov v prihodnosti postati pomembnejša, od maja 2025 le nekoliko spremenil. Država članica, v kateri se je ta delež znatno povečal, je Slovaška (71 %, +12 odstotnih točk). Nasprotno pa je bilo pomembno zmanjšanje opaženo v omejenem številu držav, zlasti v Nemčiji (63 %, –9 odstotnih točk), ki so ji sledile Finska (73 %, –6 odstotnih točk), Irska (78 %, –5 odstotnih točk) in Hrvaška (60 %, –5 odstotnih točk).

QA6 Bi lahko rekli: V prihodnosti bi morala vloga Evropske unije pri zaščiti evropskih državljanov pred svetovnimi krizami in varnostnimi tveganji ... postati pomembnejša (EU27) (%)

Pričakovanja glede večje vloge Evropske unije pri zaščiti njenih državljanov pred svetovnimi krizami in varnostnimi tveganji so zelo razširjena med socialno-demografskimi skupinami, čeprav je mogoče opaziti nekatere razlike glede na značilnosti in odnos anketirancev.

Pričakovanja glede spola so enaka. Dve tretjini moških in žensk (66 % v vsaki skupini) menita, da bi morala vloga EU na tem področju v prihodnosti postati pomembnejša, kar kaže, da spol ne vpliva na pričakovanja glede zaščitne vloge Unije.

Razlike, povezane s starostjo, so omejene, vendar so pričakovanja med mlajšimi anketiranci nekoliko močnejša. Sedem od desetih anketirancev, starih od 15 do 24 let (70 %), pričakuje, da bo vloga EU pri zaščiti državljanov v prihodnosti postala pomembnejša, v primerjavi s približno dvema tretjinama med osebami, starimi od 25 do 54 let (66 %), in osebami, starimi 55 let in več (65 %). Čeprav so pričakovanja visoka v vseh starostnih skupinah, ta vzorec kaže na nekoliko večje povpraševanje po močnejši vlogi EU med najmlajšimi Evropejci.

Bolj izrazite razlike se pojavljajo glede na stopnjo izobrazbe. Anketiranci z visoko stopnjo izobrazbe bodo zlasti verjetno pričakovali, da bo vloga EU pri zaščiti državljanov postala pomembnejša (74 %) v primerjavi s tistimi s srednjo (64 %) in nizko stopnjo izobrazbe (61 %). Ta naklon kaže, da je višja stopnja izobrazbe povezana z večjim povpraševanjem javnosti po okrepljeni vlogi EU pri reševanju svetovnih kriz in varnostnih tveganj.

Gospodarske razmere nekoliko oblikujejo pričakovanja. Anketiranci, ki skoraj nikoli ali nikoli ne naletijo na težave pri plačevanju računov, nekoliko bolj verjetno pričakujejo močnejšo zaščitno vlogo EU (68 %) kot tisti, ki imajo občasno težave (62 %) ali večino časa (63 %).

Vedenjski dejavniki so med najmočnejšimi diferenciatorji. Velika večina vprašanih s pozitivno podobo Evropske unije pričakuje, da bo njena vloga pri zaščiti državljanov postala pomembnejša (78 %) v primerjavi z manj kot polovico tistih z negativno podobo EU (48 %).

Podobno so anketiranci, ki so optimistični glede prihodnosti EU, izrazili precej večja pričakovanja glede večje zaščitne vloge (73 %) kot tisti, ki so pesimistični (56 %).

Pričakovanja so tesno povezana z dojemanjem članstva v EU. Skoraj osem od desetih anketirancev, ki menijo, da je članstvo v EU dobra stvar, pričakuje, da bo vloga Unije pri zaščiti državljanov postala pomembnejša (79 %). Nasprotno pa so pričakovanja bistveno nižja med tistimi, ki menijo, da je članstvo v EU slabo (36 %). To nasprotje poudarja močno povezavo med zaznano vrednostjo članstva v EU in javnim povpraševanjem po večji vlogi EU pri varovanju državljanov v vse bolj negotovem globalnem okolju.

QA6 Bi lahko rekli: V prihodnosti bi morala vloga Evropske unije pri zaščiti evropskih državljanov pred svetovnimi krizami in varnostnimi tveganji ... (% – EU)				
	Postanite pomembnejši	Postanite manj pomembni	Ostanite še naprej isti	Ne vem več.
EU-27	66	10	22	2
Spol				
Človek	66	11	22	1
ženska	66	9	23	2
Starost				
15-24	70	7	21	2
25-39	66	11	22	1
40-54	66	11	22	1
55+	65	10	22	3
Raven izobrazbe				
Nizka stopnja izobrazbe (ISCED 0-2)	61	11	24	4
Srednja stopnja izobrazbe (ISCED 3-4)	64	11	24	1
Visoka stopnja izobrazbe (ISCED 5-8)	74	7	18	1
Socialno-poklicna kategorija				
Samozaposleni	69	12	18	1
Menedžerji/menedžer	71	7	21	1
Drugi beli ovratniki	67	10	22	1
Delavci/delavke, ki	63	12	24	1
Hišne osebe	62	14	21	3
Brezposelni	65	12	21	2
Upokojen	65	9	23	3
Študenti	71	5	22	2
Težave pri plačevanju računov				
Večino časa	63	15	19	3
Občasno	62	14	22	2
Skoraj nikoli / Nikoli	68	8	22	2
Subjektivna urbanizacija				
Podeželsko območje ali vas	62	11	24	3
Majhno ali srednje veliko mesto	67	11	21	1
Veliko mesto	69	7	22	2
Uporaba spletnih platform v zadnjih 7 dneh				
Skupaj „Ali ste v preteklem tednu uporabljali spletne platforme“	67	10	22	1
Jih ni.	58	11	26	5
Podoba EU				
Pozitivno	78	4	17	1
Nevtralno	57	10	30	3
Negativno	48	28	21	3
Članstvo v Evropski uniji				
Nekaj dobrega	79	3	17	1
Slaba stvar	36	41	20	3
Niti dobra niti slaba stvar	48	13	36	3

Soočanje s svetovnimi izzivi

Evropska unija se vse bolj sooča z izzivi, ki presegajo nacionalne meje. Glede na navedeno so bili anketiranci vprašani, v kolikšni meri se strinjajo ali ne strinjajo z vrsto izjav, ki ocenjujejo potrebo po večji enotnosti med državami članicami EU, močnejšem glasu EU na mednarodni ravni in večjih sredstvih Evropske unije za učinkovito reševanje sedanjih svetovnih izzivov.

Na ravni EU obstaja zelo široko soglasje, da mora Evropska unija delovati bolj kolektivno in odločno, da bi se spopadla s sedanjimi svetovnimi izzivi. Skoraj devet od desetih anketirancev (89 %) se strinja, da bi morale biti države članice EU bolj enotne, da bi se lahko soočile s temi izzivi, ta delež pa ostaja zelo visok in je od maja 2025 na splošno stabilen (–1 odstotna točka). Podobno velika večina se strinja, da bi morala imeti Evropska unija močnejši glas na mednarodni ravni (86 %, nova točka).

Čeprav je dogovor še vedno podprt z jasno večino, je nekoliko nižji, kar zadeva sredstva, ki so na voljo EU. Skoraj tri četrtine vprašanih (73 %) se strinja, da Evropska unija potrebuje več sredstev za soočanje s trenutnimi svetovnimi izzivi. To pomeni rahlo zmanjšanje od maja 2025 (–4 odstotne točke).

QA7 V kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z vsako od naslednjih trditev? (EU27) (v %)

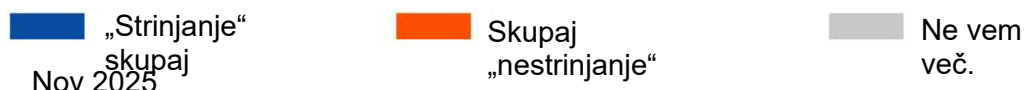
Države članice EU bi morale biti enotnejše pri soočanju s trenutnimi svetovnimi izzivi

Evropska unija bi morala imeti močnejši glas na mednarodni ravni

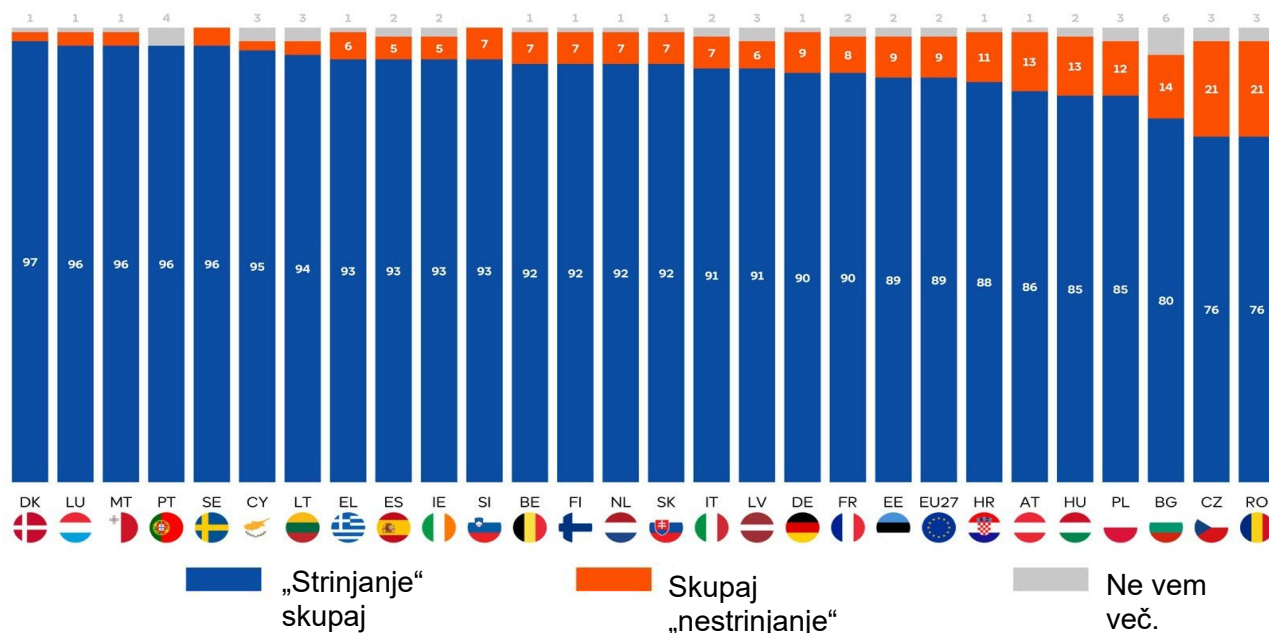

Evropska unija potrebuje več sredstev za soočanje s trenutnimi svetovnimi izzivi

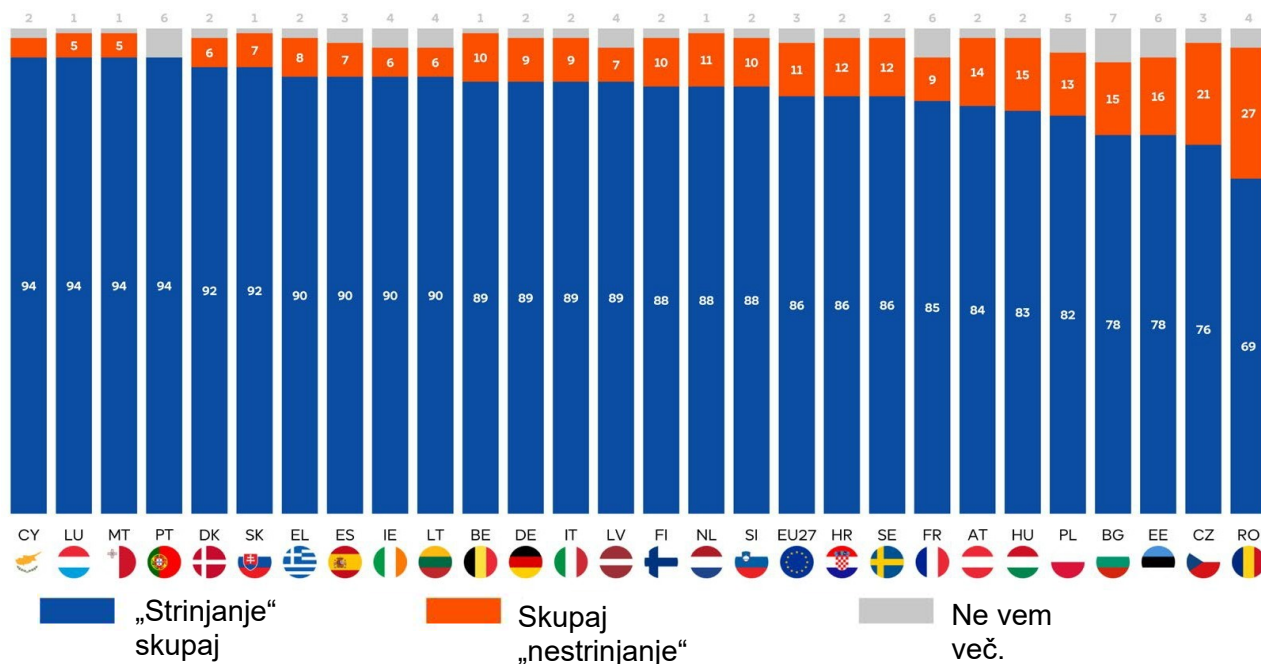
Po vsej Uniji obstaja splošno soglasje, da bi morale biti države članice EU bolj enotne, da bi se lahko soočile s trenutnimi svetovnimi izzivi. V vseh državah članicah se več kot tri četrtine vprašanih strinja s to izjavo, kar poudarja močno in skupno mnenje o potrebi po večji enotnosti na ravni EU. Večina držav kaže izjemno močno podporo, pri čemer se je z njo strinjalo vsaj devet od desetih vprašanih v 19 državah članicah. Najvišje ravni soglasja so bile dosežene na Danskem (97 %), tesno pa jim sledijo Luksemburg, Malta, Portugalska in Švedska (96 % v vsaki od njih). Na drugem koncu lestvice je dogovor še vedno visok, vendar razmeroma nižji na Češkem in v Romuniji (obe 76 %) ter v Bolgariji (80 %).

QA7.1 V kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z vsako od naslednjih izjav? Države članice EU bi morale biti enotnejše pri soočanju s trenutnimi svetovnimi izzivi (v %)

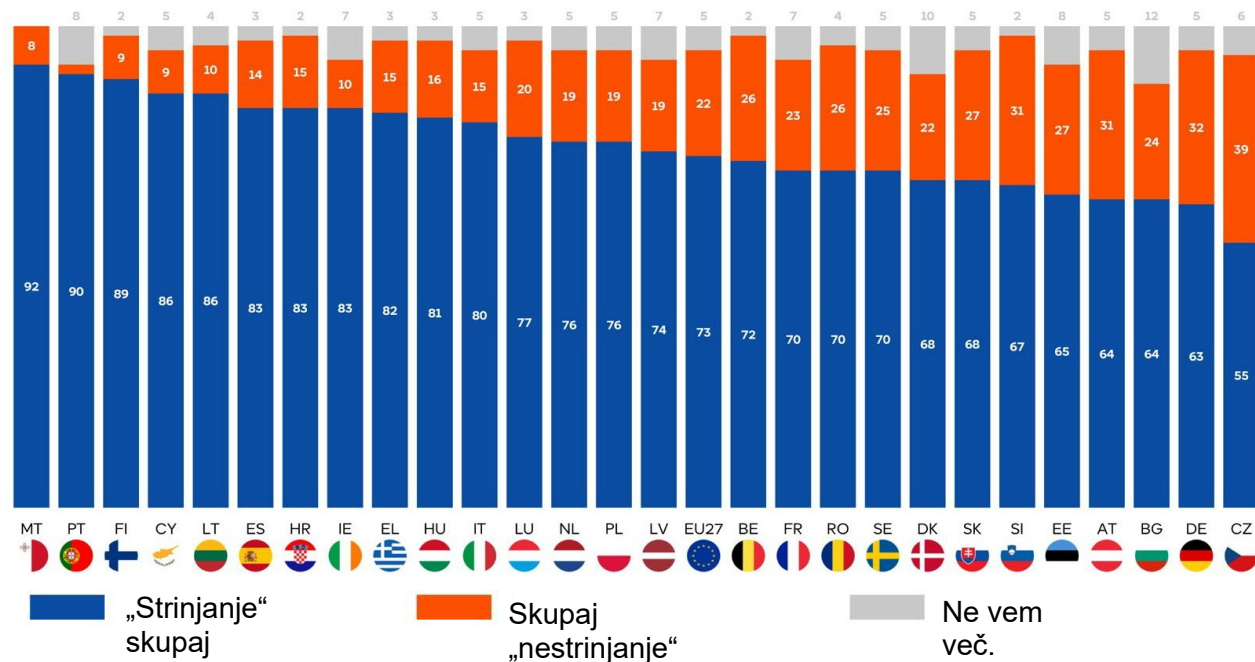
Obstaja podobno široko soglasje, da bi morala imeti Evropska unija močnejši glas na mednarodni ravni. V vsaki državi članici se več kot dve tretjini vprašanih strinja s to izjavo, kar poudarja splošna pričakovanja glede bolj vplivne prisotnosti EU na svetovnem prizorišču. Velika večina držav članic ima posebno močno podporo, saj se je z njo strinjalo več kot osem od desetih vprašanih v 23 državah. Najvišje ravni soglasja so bile dosežene na Cipru, v Luksemburgu, na Malti in Portugalskem (po 94 %). Nasprotno pa je sporazum razmeroma nižji, čeprav ga še vedno podpira jasna večina, v Romuniji (69 %), na Češkem (76 %) ter v Estoniji in Bolgariji (obe 78 %).

QA7.3 V kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z vsako od naslednjih trditev? Evropska unija bi morala imeti močnejši glas na mednarodni ravni (%)

Nazadnje, obstaja razmeroma manj strinjanja, da Evropska unija potrebuje več sredstev za soočanje s trenutnimi svetovnimi izzivi kot pri drugih dveh izjavah, čeprav jo še vedno podpira večina v vseh državah članicah, na čelu z Malto (92 %), Portugalsko (90 %) in Finsko (89 %). Na drugem koncu lestvice je sporazum bolj omejen na Češkem (55 %), v Nemčiji (63 %) ter Avstriji in Bolgariji (obe 64 %).

QA7.2 V kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z vsako od naslednjih trditev? Evropska unija potrebuje več sredstev za soočanje s trenutnimi svetovnimi izzivi (v %)

Socialno-demografske skupine na splošno podpirajo močnejšo Evropsko unijo, ki bo sposobna reševati svetovne izzive, čeprav se pojavljajo večje razlike glede na odnos do EU.

Kar zadeva spol, ni bistvenih razlik v soglasju z nobeno od treh izjav, kar kaže, da imajo moški in ženske zelo podobna stališča.

Starostne razlike so omejene. Dogovor, da bi morale biti države članice EU enotnejše in da bi morala imeti EU močnejši glas, je na splošno skladen v vseh starostnih skupinah. Izjava, da Evropska unija potrebuje več sredstev za soočanje s sedanjimi svetovnimi izzivi, se nekoliko razlikuje, mlajši anketiranci pa so izrazili nekoliko močnejšo podporo: 77 % oseb, starih od 15 do 24 let, 76 % oseb, starih od 25 do 39 let, 74 % oseb, starih od 40 do 54 let, in 71 % oseb, starih 55 let in več, se strinja s to izjavo. Ta vzorec kaže na nekoliko večje povpraševanje po dodatnih sredstvih EU med mlajšimi Evropejci.

Stopnja izobrazbe kaže opazen učinek. Anketiranci z visoko stopnjo izobrazbe so bolj verjetno, da se strinjajo z vsemi tremi izjavami. Zlasti 93 % visoko izobraženih anketirancev podpira večjo enotnost med državami članicami EU, 90 % se jih strinja, da bi morala imeti EU močnejši glas na mednarodni ravni, 77 % pa jih meni, da EU potrebuje več sredstev, pri čemer poudarja povezavo med višjo stopnjo izobrazbe in močnejšo javno podporo zmogljivi in odločni EU.

Odnos do Evropske unije je tesno povezan z dogovorom v vseh izjavah. Anketiranci s pozitivno podobo EU izražajo najvišjo raven podpore: 97 % jih podpira večjo enotnost med državami članicami EU, 94 % se jih strinja, da bi morala imeti EU močnejši glas na mednarodni ravni, 84 % pa jih meni, da EU potrebuje več sredstev. Čeprav je manj verjetno, da se bodo anketiranci z negativno podobo EU strinjali, jih večina še vedno podpira večjo enotnost (72 %) in močnejši glas EU (68 %). Izjava o dodatnih sredstvih je najbolj razdvajajoča, saj je le 49 % anketirancev izrazilo negativno mnenje o EU.

QA7.1 V kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z vsako od naslednjih izjav? Države članice EU bi morale biti enotnejše pri soočanju s trenutnimi svetovnimi izzivi (% – EU)			
	„Strinjanje“ skupaj	„Nestrinjanje“ skupaj	Ne vem več.
EU-27	89	9	2
spol			
Človek	89	9	2
ženska	90	8	2
Starost			
15-24	90	8	2
25-39	90	9	1
40-54	89	10	2
55+	89	11	2
Raven izobrazbe			
Nizka stopnja izobrazbe (ISCED 0-2)	87	12	3
Srednja stopnja izobrazbe (ISCED 3-4)	89	13	1
Visoka stopnja izobrazbe (ISCED 5-8)	93	14	1
Socialno-poklicna kategorija			
Samozaposleni	90	15	2
Menedžerji/menedžer	93	16	1
Drugi beli ovratniki	90	17	1
Delavci/delavke, ki	88	18	2
Hišne osebe	87	19	1
Brezposelni	87	20	2
Upokojen	89	21	3
Študenti	91	22	2
Težave pri plačevanju računov			
Večino časa	83	14	3
Občasno	87	11	2
Skoraj nikoli / Nikoli	91	7	2
Subjektivna urbanizacija			
Podeželsko območje ali vas	88	10	2
Majhno ali srednje veliko mesto	89	9	2
Veliko mesto	91	7	2
Uporaba spletnih platform v zadnjih 7 dneh			
Skupaj „Ali ste v preteklem tednu uporabljali spletne platforme	90	9	1
Jih ni.	86	9	5
Podoba EU			
Pozitivno	97	3	0
Nevtralno	88	9	3
Negativno	72	25	3
Članstvo v Evropski uniji			
Nekaj dobrega	97	2	1
Slaba stvar	65	32	3
Niti dobra niti slaba stvar	83	14	3

QA7.3 V kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z vsako od naslednjih trditev? Evropska unija bi morala imeti močnejši glas na mednarodni ravni (% – EU)

	„Strinjanje“ skupaj	„Nestrinjanje“ skupaj	Ne vem več.
EU-27	86	11	3
spol			
Človek	86	11	3
ženska	87	10	3
Starost			
15-24	88	9	3
25-39	86	11	3
40-54	87	11	2
55+	86	10	4
Raven izobrazbe			
Nizka stopnja izobrazbe (ISCED 0-2)	84	10	6
Srednja stopnja izobrazbe (ISCED 3-4)	86	11	3
Visoka stopnja izobrazbe (ISCED 5-8)	90	8	2
Socialno-poklicna kategorija			
Samozaposleni	86	11	3
Menedžerji/menedžer	90	8	2
Drugi beli ovratniki	88	10	2
Delavci/delavke, ki	85	12	3
Hišne osebe	82	15	3
Brezposelni	83	13	4
Upokojen	86	9	5
Študenti	88	9	3
Težave pri plačevanju računov			
Večino časa	80	15	5
Občasno	84	13	3
Skoraj nikoli / Nikoli	88	9	3
Subjektivna urbanizacija			
Podeželsko območje ali vas	85	11	4
Majhno ali srednje veliko mesto	86	11	3
Veliko mesto	89	8	3
Uporaba spletnih platform v zadnjih 7 dneh			
Skupaj „Ali ste v preteklem tednu uporabljali spletne platforme	87	10	3
Jih ni.	83	9	8
Podoba EU			
Pozitivno	94	5	1
Nevtralno	84	11	5
Negativno	68	27	5
Članstvo v Evropski uniji			
Nekaj dobrega	95	3	2
Slaba stvar	58	37	5
Niti dobra niti slaba stvar	80	15	5

QA7.2 V kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z vsako od naslednjih trditev? Evropska unija potrebuje več sredstev za soočanje s trenutnimi svetovnimi izzivi (% – EU)			
	„Strinjanje“ skupaj	„Nestrinjanje“ skupaj	Ne vem več.
EU-27	73	22	5
spol			
Človek	73	23	4
ženska	74	20	6
Starost			
15-24	77	18	5
25-39	76	20	4
40-54	74	22	4
55+	71	23	6
Raven izobrazbe			
Nizka stopnja izobrazbe (ISCED 0-2)	67	25	8
Srednja stopnja izobrazbe (ISCED 3-4)	75	21	4
Visoka stopnja izobrazbe (ISCED 5-8)	77	19	4
Socialno-poklicna kategorija			
Samozaposleni	75	21	4
Menedžerji/menedžer	74	22	4
Drugi beli ovratniki	77	19	4
Delavci/delavke, ki	73	23	4
Hišne osebe	77	19	4
Brezposelni	70	24	6
Upokojen	70	23	7
Študenti	78	17	5
Težave pri plačevanju računov			
Večino časa	68	25	7
Občasno	73	22	5
Skoraj nikoli / Nikoli	75	20	5
Subjektivna urbanizacija			
Podeželsko območje ali vas	70	24	6
Majhno ali srednje veliko mesto	74	22	4
Veliko mesto	77	18	5
Uporaba spletnih platform v zadnjih 7 dneh			
Skupaj „Ali ste v preteklem tednu uporabljali spletne platforme	74	22	4
Jih ni.	64	25	11
Podoba EU			
Pozitivno	84	13	3
Nevtralno	71	22	7
Negativno	49	46	5
Članstvo v Evropski uniji			
Nekaj dobrega	82	14	4
Slaba stvar	44	50	6
Niti dobra niti slaba stvar	65	28	7

Vidiki osredotočenosti za okrepitev položaja EU v svetu

Anketiranci so bili pozvani, naj opredelijo vidike, v zvezi s katerimi bi morala Evropska unija prednostno obravnavati svoja prizadevanja, da bi okrepila svoj položaj na svetovnem prizorišču. V razmerah, ki jih zaznamujejo sedanje geopolitične napetosti, gospodarska negotovost, tehnološka preobrazba in dolgoročni družbeni izzivi, to vprašanje zagotavlja vpogled v pričakovanja državljanov glede prihodnje strateške usmeritve EU.

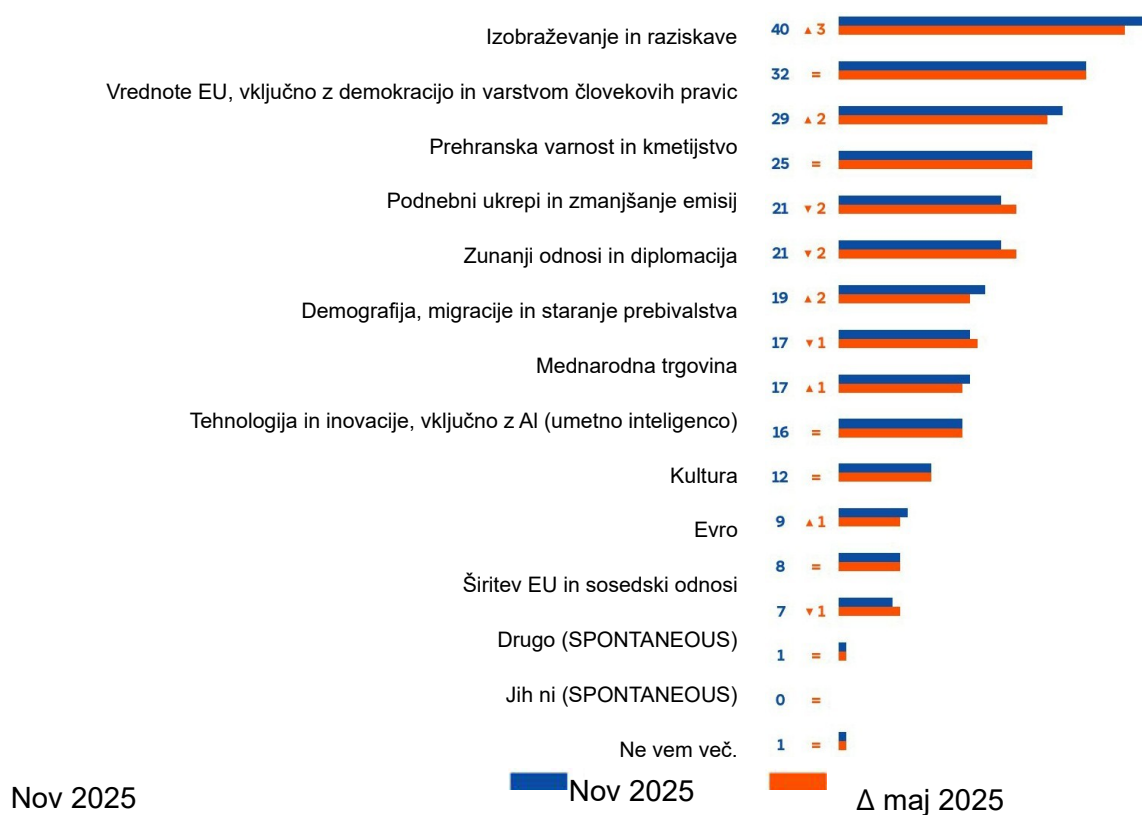
Na vprašanje, na katera področja bi se morala Evropska unija osredotočiti, da bi okrepila svoj položaj v svetu, Evropejci najpogosteje opozarjajo na obrambo in varnost. Štirje od desetih anketirancev (40 %) ta vidik uvrščajo med svoje glavne prednostne naloge, zaradi česar je to glavno vprašanje na ravni EU. To pomeni povečanje za tri odstotne točke od maja 2025, kar potrjuje, da sta obramba in varnost trdno uveljavljeni kot najpomembnejša prednostna naloga za krepitev položaja EU v svetu.

Druga najpogosteje omenjena prednostna naloga so konkurenčnost, gospodarstvo in industrija, ki jih navaja skoraj tretjina anketirancev (32 %). Ta delež je od maja 2025 nespremenjen, kar kaže na stabilno željo po močnejši in konkurenčnejši evropski gospodarski osnovi. Skoraj trije od desetih anketirancev (29 %) so energetska neodvisnost, vire in infrastrukturo navedli kot ključno področje, na katerega se je treba osredotočiti. To pomeni rahlo povečanje v primerjavi s prejšnjo raziskavo (+2 odstotni točki), kar odraža stalno zaskrbljenost glede energetske varnosti in strateške avtonomije.

Izobraževanje in raziskave so prav tako pomembna prednostna naloga, ki jo je izbrala četrtna anketirancev (25 %) kot maja 2025. Ta rezultat potrjuje pomen, ki ga Evropejci še naprej pripisujejo dolgoročnim naložbam v znanje, spretnosti in inovacije kot temelju za globalno moč EU.

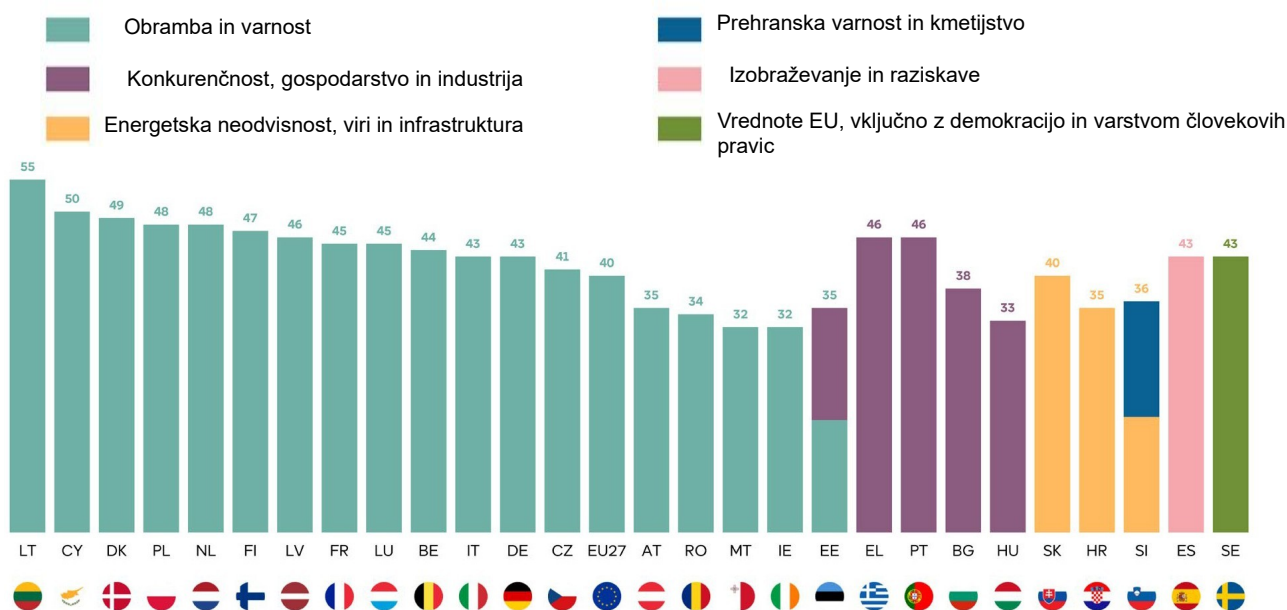
Približno vsak peti anketiranec je izpostavil vrednote EU, vključno z demokracijo in varstvom človekovih pravic (21 %), ter prehransko varnost in kmetijstvo (21 %) kot prednostna področja, na katera bi se morala Evropska unija osredotočiti, da bi okrepila svoj položaj v svetu. Ocene za oba vidika so se od maja 2025 nekoliko znižale (vsak za 2 odstotni točki), vendar jih še vedno omenja znaten delež Evropejcev. Podoben delež anketirancev, približno vsak peti, kot prednostno nalogo navaja podnebne ukrepe in zmanjšanje emisij (19 %). To pomeni rahlo povečanje v primerjavi z majem 2025 (+2 odstotni točki), kar kaže na skromno okrepitev podpore ukrepom EU na tem področju.

Vprašanje 8ab Če razmišljamo o prihodnosti, na katerega od naslednjih vidikov bi se morala EU osredotočiti, da bi okrepila svoj položaj v svetu? Najprej? In potem? (MAX. 3 OPOZORILA) (EU27) (v %)

Na državni ravni sta obramba in varnost glavni prednostni nalogi v 18 državah članicah, kar kaže na splošno zaskrbljenost glede geopolitične stabilnosti in zaščite evropskih interesov. Poleg tega to vprašanje omenjajo vsaj trije od desetih anketirancev v 23 državah članicah, kar poudarja njegov širok odziv po vsej Uniji. Največji delež vprašanih, ki so obrambo in varnost opredelili kot eno najpomembnejših prednostnih nalog, je v Litvi (55 %), na Cipru (50 %) in Danskem (49 %).

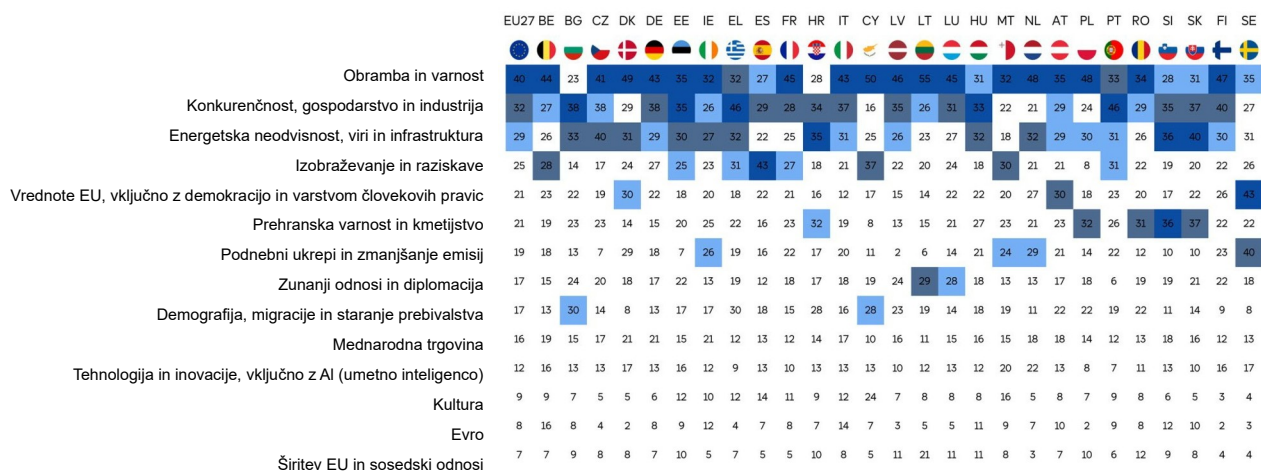
Vprašanje 8ab Če razmišljamo o prihodnosti, na katerega od naslednjih vidikov bi se morala EU osredotočiti, da bi okrepila svoj položaj v svetu? Najprej? In potem? (MAX. 3 OPOZORILA) (%)

Nov 2025

Konkurenčnost, gospodarstvo in industrija so med glavnimi prednostnimi nalogami petih držav članic – Estonije, Grčije, Portugalske, Bolgarije in Madžarske – z največjimi deleži v Grčiji in na Portugalskem (46 %) ter Finskem (40 %). Energetska neodvisnost, viri in infrastruktura so glavna prednostna naloga v treh državah članicah – na Slovaškem, Hrvaškem in v Sloveniji – z največjimi deleži na Češkem in Slovaškem (40 %). Izobraževanje in raziskave so vodilna prednostna naloga v Španiji, kjer jih 43 % anketirancev uvršča med najpomembnejša področja za krepitev položaja EU v svetu. Pogosto ga omenjajo tudi anketiranci na Cipru (37 %). Vrednote EU, vključno z demokracijo in varstvom človekovih pravic, so najpogosteje omenjene na Švedskem (43 %). Nazadnje, prehranska varnost in kmetijstvo sta najpogosteje navedeni področji v Sloveniji (36 %), pogosto pa ju omenjajo tudi anketiranci na Slovaškem (37 %).

Vprašanje 8ab Če razmišljamo o prihodnosti, na katerega od naslednjih vidikov bi se morala EU osredotočiti, da bi okrepila svoj položaj v svetu? Najprej? In potem? (MAX. 3 OPOZORILA) (%)

Nov 2025

Najpogostejše omenjena točka
Najpogostejše omenjena točka
Najpogostejše omenjeni artikel

Med več socialno-demografskimi skupinami so opazne razlike v prednostnih nalogah za krepitev položaja EU v svetu.

Prvič, obstaja nekaj manjših razlik po spolu. Pri moških je nekoliko večja verjetnost kot pri ženskah, da bodo dajali prednost konkurenčnosti, gospodarstvu in industriji (35 % v primerjavi s 30 %), energetski neodvisnosti, virom in infrastrukturi (31 % v primerjavi s 27 %) ter tehnologiji in inovacijam, vključno z umetno inteligenco (15 % v primerjavi z 10 %), pri ženskah pa je nekoliko večja verjetnost, da bodo prehransko varnost in kmetijstvo (23 % v primerjavi z 19 %) omenile kot prednostno nalogo.

Obramba in varnost se vse bolj poudarjata, ko anketiranci napredujejo v starosti, omenja pa ju 34 % anketirancev, starih od 15 do 24 let, v primerjavi s 45 % anketirancev, starih 55 let in več. Prehranska varnost in kmetijstvo kažeta tudi pozitivno korelacijo s starostjo, saj se je s 15 % med najmlajšimi anketiranci povečala na 24 % med najstarejšimi. Nasprotno pa mlajši anketiranci namenjajo večji poudarek področjem, ki so dolgoročna in temeljijo na inovacijah. Izobraževanje in raziskave omenja 32 % oseb, starih od 15 do 24 let, vendar le 22 % oseb, starih 55 let in več. Podobno se je število tehnologij in inovacij, vključno z umetno inteligenco, zmanjšalo z 18 % med najmlajšimi anketiranci na 9 % med najstarejšimi, število kultur pa s 14 % na 8 %. Nazadnje, za odrasle, stare od 25 do 54 let, je razmeroma verjetneje, da bodo omenili konkurenčnost, gospodarstvo in industrijo ter energetsko neodvisnost, vire in infrastrukturo, kar odraža prednostne naloge, povezane z zaposlovanjem, gospodarsko stabilnostjo in strateško avtonomijo.

Stopnja izobrazbe je povezana tudi z razlikami v prednostnih nalogah. Anketiranci z visoko stopnjo izobrazbe pogosteje omenjajo dolgoročna in strateška področja, kot so energetska neodvisnost, viri in infrastruktura (31 % v primerjavi s 25 % med tistimi z nizko stopnjo izobrazbe), vrednote EU, vključno z demokracijo in varstvom človekovih pravic (24 % v primerjavi z 18 %), zunanji odnosi in diplomacija (19 % v primerjavi s 13 %) ter tehnologija in inovacije, vključno z umetno inteligenco (17 % v primerjavi z 8 %). Nasprotno pa anketiranci z nižjo stopnjo izobrazbe pogosteje dajejo prednost obrambi in varnosti (45 % v primerjavi s 37 % med visoko izobraženimi anketiranci) ter prehranski varnosti in kmetijstvu (25 % v primerjavi s 17 %).

Podoba anketirancev o Evropski uniji je povezana tudi z njihovimi prednostnimi nalogami. Tisti s pozitivnim mnenjem o EU bodo bolj verjetno poudarili vrednote EU, vključno z demokracijo in varstvom človekovih pravic (23 % v primerjavi s 17 % med tistimi z negativnim mnenjem), ter podnebne ukrepe in zmanjšanje emisij (22 % v primerjavi s 13 %). Nasprotno pa anketiranci z

negativno podobo EU dajejo razmeroma večji poudarek prehranski varnosti in kmetijstvu (26 % v primerjavi z 20 %).

QA11 Kako zaskrbljeni ste ali niste glede vsakega od naslednjih vprašanj, povezanih z varnostjo ali varnostjo? Prosimo, uporabite lestvico od 1 do 10, kjer 1 pomeni, da sploh niste zaskrbljeni, in 10, da ste zelo zaskrbljeni. Skupaj „zelo zaskrbljeni“ (7–10) (% – EU)									
	Obramba in varnost	Konkurenčnost, gospodarstvo in industrija	Energetska neodvisnost, viri in infrastruktura	Izobraževanje in raziskave	Vrednote EU, vključno z demokracijo in varstvom človekovih pravic	Prehranska varnost in kmetijstvo	Podnebni ukrepi in zmanjšanje emisij	Zunanji odnosi in diplomacija	Demografija, migracije in staranje prebivalstva
EU-27	40	32	29	25	21	21	19	17	17
spol									
Človek	40	35	31	24	19	19	17	17	16
ženska	40	30	27	26	22	23	20	17	17
Starost									
15-24	34	26	22	32	23	15	22	18	14
25-39	36	35	29	27	21	19	18	18	16
40-54	38	35	33	25	19	21	17	17	16
55+	45	31	28	22	21	24	20	16	18
Raven izobrazbe									
Nizka stopnja izobrazbe (ISCED 0-2)	45	30	25	24	18	25	18	13	17
Srednja stopnja izobrazbe (ISCED 3-4)	39	33	29	24	20	22	18	18	18
Visoka stopnja izobrazbe (ISCED 5-8)	37	34	31	27	24	17	22	19	14
Socialno-poklicna kategorija									
Samozaposleni	39	36	31	25	18	22	16	18	15
Menedžerji/menedžer	38	38	34	25	21	16	20	18	15
Drugi beli ovratniki	39	34	32	23	20	20	19	21	16
Delavci/delavke, ki	40	34	30	25	21	23	17	16	17
Hišne osebe	41	28	23	27	18	25	17	13	17
Brezposelni	35	26	25	28	24	18	19	17	18
Upokojen	46	31	27	22	21	26	20	15	18
Študenti	33	27	22	35	24	13	26	18	13
Težave pri plačevanju računov									
Večino časa	32	31	28	28	19	22	18	17	17
Občasno	39	33	27	25	20	23	18	16	18
Skoraj nikoli / Nikoli	42	32	29	25	21	20	20	17	16
Subjektivna urbanizacija									
Podeželsko območje ali vas	40	32	28	24	21	26	16	16	16
Majhno ali srednje veliko mesto	43	33	28	26	20	20	19	17	16
Veliko mesto	36	32	30	26	22	18	22	19	18
Uporaba spletnih platform v zadnjih 7 dneh									
Skupaj „Ali ste v preteklem tednu uporabljali spletne platforme	39	33	29	26	21	20	20	17	16
Jih ni.	48	29	24	18	20	31	15	13	19
Podoba EU									
Pozitivno	41	33	29	25	23	20	22	18	16
Nevtralno	40	32	28	25	19	21	18	16	16
Negativno	40	33	29	26	17	26	13	15	19
Članstvo v Evropski uniji									
Nekaj dobrega	41	33	30	26	23	19	21	18	15
Slaba stvar	38	28	25	22	17	27	13	15	19
Niti dobra niti slaba stvar	40	33	28	24	17	25	17	16	18

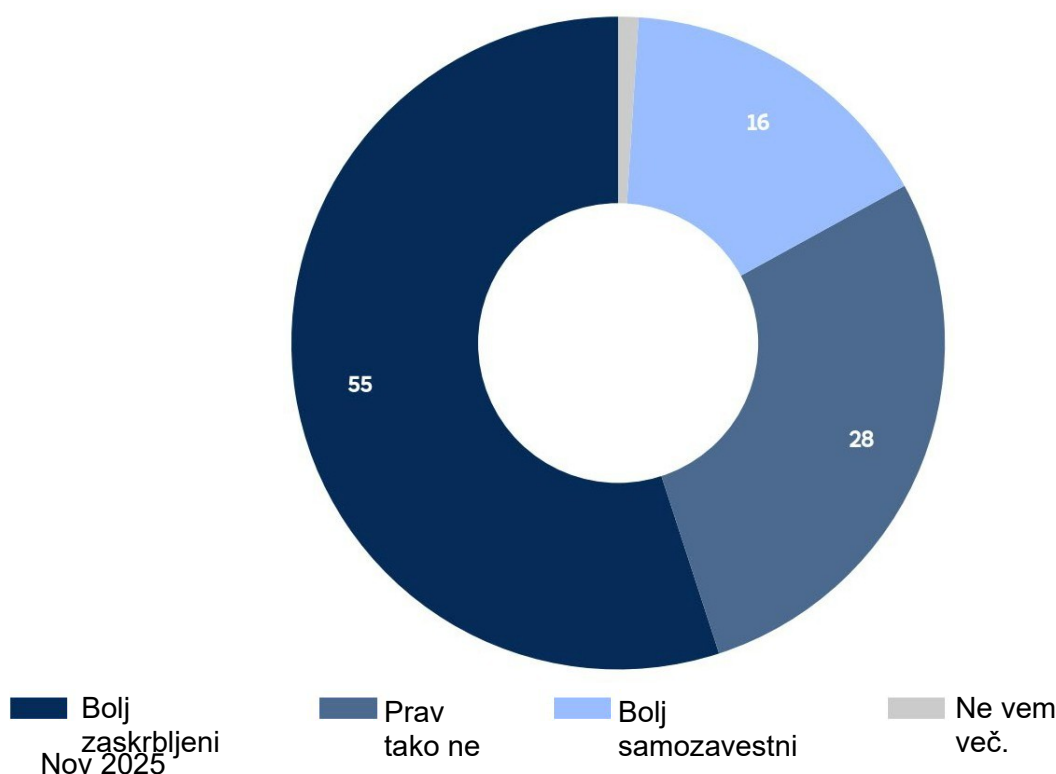
Vprašanje 8ab Če razmišljamo o prihodnosti, na katerega od naslednjih vidikov bi se morala EU osredotočiti, da bi okrepila svoj položaj v svetu? Najprej? In potem? (MAX. 3 OPOZORILA) (%)								
	Mednarodna trgovina	Tehnologija in inovacije, vključno z umetno inteligenco	Kultura	Evro	Širitev EU in sosedski odnosi	Drugo (SPONTANEOUS)	Jih ni (SPONTANEOUS)	Ne vem več.
EU-27	16	12	9	8	7	1	0	1
Spol								
Človek	16	15	9	8	7	1	1	1
ženska	15	10	9	7	7	1	0	1
Starost								
15-24	17	18	14	7	9	0	0	1
25-39	17	15	9	8	7	0	0	1
40-54	16	13	8	8	7	1	1	1
55+	14	9	8	8	6	1	1	1
Raven izobrazbe								
Nizka stopnja izobrazbe (ISCED 0-2)	16	8	10	9	6	1	0	2
Srednja stopnja izobrazbe (ISCED 3-4)	16	12	8	8	8	1	0	1
Visoka stopnja izobrazbe (ISCED 5-8)	15	17	8	6	6	1	0	1
Socialno-poklicna kategorija								
Samozaposleni	15	14	8	9	8	1	1	1
Menedžerji/menedžer	19	18	7	7	5	1	0	0
Drugi beli ovratniki	17	15	8	8	8	0	0	0
Delavci/delavke, ki	15	11	8	8	8	0	0	1
Hišne osebe	14	7	9	15	9	1	0	3
Brezposelni	19	14	12	8	8	1	1	2
Upokojen	14	8	8	8	6	1	1	2
Študenti	16	19	14	6	9	0	0	1
Težave pri plačevanju računov								
Večino časa	17	10	10	10	8	1	1	2
Občasno	15	12	10	10	8	1	0	1
Skoraj nikoli / Nikoli	16	13	8	7	7	1	0	1
Subjektivna urbanizacija								
Podeželsko območje ali vas	15	11	8	8	7	1	1	1
Majhno ali srednje veliko mesto	17	13	9	8	6	1	0	1
Veliko mesto	15	14	10	7	8	0	0	1
Uporaba spletnih platform v zadnjih 7 dneh								
Skupaj „Ali ste v preteklem tednu uporabljali spletne platforme“	16	13	9	8	7	1	0	1
Jih ni.	14	5	8	9	6	1	1	4
Podoba EU								
Pozitivno	16	14	8	7	8	0	0	0
Nevtralno	15	11	10	9	7	1	0	2
Negativno	14	10	9	9	4	1	2	1
Članstvo v Evropski uniji								
Nekaj dobrega	17	14	8	7	8	1	0	1
Slaba stvar	14	10	12	10	5	2	3	1
Niti dobra niti slaba stvar	15	10	10	10	6	0	1	2

Soočanje s svetovnimi izzivi in članstvo v EU

Glede na svetovne izzive je ključno razumeti, ali se članstvo v EU dojema kot vir zaskrbljenosti ali zaupanja. Anketiranci so bili vprašani, ali bi se počutili bolj zaskrbljeni ali bolj samozavestni, če njihova država ne bi bila članica EU.

Po vsej Evropski uniji velika večina vprašanih članstvo v EU povezuje z večjim zaupanjem v soočanje s svetovnimi izzivi. Na ravni EU 55 % Evropejcev meni, da bi bili bolj zaskrbljeni, če njihova država ne bi bila članica EU. Nasprotno pa je 16 % anketirancev navedlo, da bi se počutili bolj samozavestne zunaj EU, kar kaže na vztrajen skepticizem glede vrednosti članstva v EU med manjšino. Medtem jih 28 % poroča, da se ne bi počutili niti bolj zaskrbljeni niti bolj samozavestni.

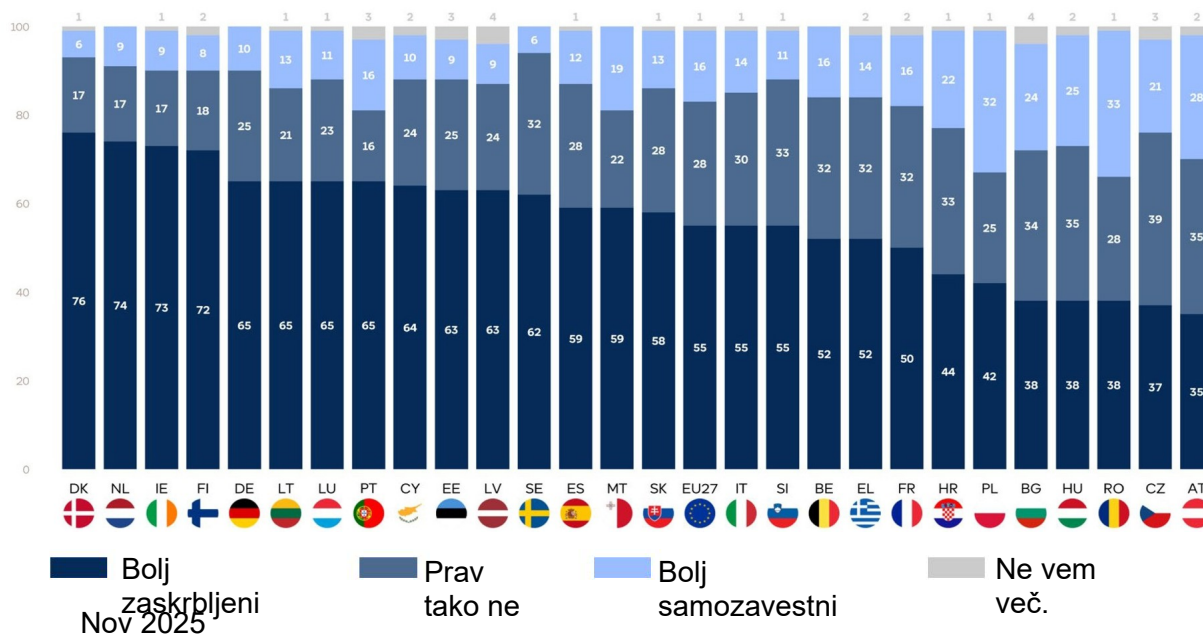
QA10 Če (NAŠA DRŽAVA) ne bi bila članica EU, ali bi se počutili bolj zaskrbljeni, bolj samozavestni ali ne, ko gre za soočanje s trenutnimi svetovnimi izzivi? (%)

Dojemanje članstva v EU kot vira zagotovila se med državami članicami zelo razlikuje. V 20 državah je vsaj polovica vprašanih dejala, da bi bili bolj zaskrbljeni, če njihova država ne bi bila članica Evropske unije, kar kaže na splošen občutek, da članstvo v EU zagotavlja zaščito pred svetovnimi izzivi. Največji delež vprašanih, ki so izrazili to mnenje, je zabeležen na Danskem (76 %), Nizozemskem (74 %), Irskem (73 %) in Finskem (72 %), kjer več kot sedem od desetih državljanov članstvo v EU povezuje z večjo varnostjo. Nasprotno so najmanjši deleži zabeleženi v Avstriji (35 %), na Češkem (37 %) ter v Romuniji, na Madžarskem in v Bolgariji (vsi 38 %), kjer manj kot štirje od desetih anketirancev menijo, da bi bili zunaj EU bolj zaskrbljeni.

Pomembno je, da v nobeni državi članici ni več anketirancev izjavilo, da bi se počutili bolj samozavestni zunaj EU, kot da bi bili bolj zaskrbljeni, kar potrjuje, da je članstvo v EU po vsej Uniji splošno sprejeto kot vir zagotovila v negotovem globalnem okolju.

QA10 Če (NAŠA DRŽAVA) ne bi bila članica EU, ali bi se počutili bolj zaskrbljeni, bolj samozavestni ali ne, ko gre za soočanje s trenutnimi svetovnimi izzivi? (%)

Obseg, v katerem se članstvo v EU obravnava kot vir zagotovila pri soočanju s svetovnimi izzivi, se med socialno-demografskimi skupinami razlikuje, čeprav so nekateri vzorci izrazitejši kot drugi.

Med moškimi in ženskami praktično ni razlike: 56 % moških in 55 % žensk meni, da bi bili bolj zaskrbljeni, če njihova država ne bi bila članica EU, kar kaže, da spol ne vpliva bistveno na to dojemanje.

Kar zadeva starost, je za mlajše anketirance nekoliko bolj verjetno, da bodo članstvo v EU povezali z zagotovilom. Med osebami, starimi od 15 do 24 let, jih 58 % meni, da bi se zunaj EU počutili bolj zaskrbljene, v primerjavi s 54 % anketirancev, starih 40 let in več. Čeprav je vrzel skromna, kaže, da mlajši Evropejci pri soočanju s svetovnimi izzivi pripisujejo nekoliko večjo vrednost članstvu v EU.

Izobrazba ima večji učinek. Višja kot je stopnja izobrazbe, večja je verjetnost, da se bodo anketiranci počutili bolj zaskrbljeni zunaj EU. Med tistimi z nizko stopnjo izobrazbe bi jih 47 % menilo, da so bolj zaskrbljeni, v primerjavi s 53 % tistih s srednjo stopnjo izobrazbe in 66 % visoko izobraženih anketirancev. Ta jasn naklon poudarja povezavo med izobraževanjem in dojemanjem zaščitne vloge EU.

Finančna varnost oblikuje tudi dojemanje. Anketiranci, ki skoraj nikoli ali nikoli nimajo težav s plačevanjem računov, bodo bolj verjetno rekli, da bi se počutili bolj zaskrbljeni zunaj EU (58 %) kot tisti, ki se občasno (49 %) ali večino časa (47 %) soočajo s težavami.

Nazadnje, dojemanje je močno povezano s podobo Evropske unije, ki jo imajo anketiranci. Med tistimi, ki imajo pozitivno mnenje o EU, jih je 72 % bolj zaskrbljenih zunaj Unije v primerjavi s 43 % tistih, ki imajo nevtralno mnenje, in samo 30 % tistih, ki imajo negativno mnenje.

QA10 Če (NAŠA DRŽAVA) ne bi bila članica EU, ali bi se počutili bolj zaskrbljeni, bolj samozavestni ali ne, ko gre za soočanje s trenutnimi svetovnimi izzivi? (% – EU)				
	Bolj zaskrbljeni	Bolj samozavestni	Prav tako ne	Ne vem več.
EU-27	55	16	28	1
spol				
Človek	56	17	26	1
ženska	55	15	29	1
Starost				
15-24	58	14	27	1
25-39	55	17	27	1
40-54	54	17	28	1
55+	54	15	29	2
Raven izobrazbe				
Nizka stopnja izobrazbe (ISCED 0-2)	47	16	35	2
Srednja stopnja izobrazbe (ISCED 3-4)	53	19	27	1
Visoka stopnja izobrazbe (ISCED 5-8)	66	11	22	1
Socialno-poklicna kategorija				
Samozaposleni	57	17	25	1
Menedžerji/menedžer	64	12	24	0
Drugi beli ovratniki	55	16	28	1
Delavci/delavke, ki	49	21	29	1
Hišne osebe	44	17	37	2
Brezposelni	51	16	31	2
Upokojen	54	15	29	2
Študenti	63	11	25	1
Težave pri plačevanju računov				
Večino časa	47	20	30	3
Občasno	49	21	29	1
Skoraj nikoli / Nikoli	58	14	27	1
Subjektivna urbanizacija				
Podeželsko območje ali vas	52	17	29	2
Majhno ali srednje veliko mesto	54	16	29	1
Veliko mesto	60	14	25	1
Uporaba spletnih platform v zadnjih 7 dneh				
Skupaj „Ali ste v preteklem tednu uporabljali spletne platforme	56	16	27	1
Jih ni.	46	17	34	3
Podoba EU				
Pozitivno	72	12	16	0
Nevtralno	43	15	40	2
Negativno	30	30	38	2
Članstvo v Evropski uniji				
Nekaj dobrega	73	9	17	1
Slaba stvar	19	50	30	1
Niti dobra niti slaba stvar	29	17	52	2

4. PREDNOSTNE NALOGE DRŽAVLJANOV V EVROPSKEM PARLAMENTU

4. PREDNOSTNE NALOGE DRŽAVLJANOV V EVROPSKEM PARLAMENTU

V tem poglavju so preučena pričakovanja Evropejcev do Evropskega parlamenta, in sicer s preučitvijo štirih medsebojno povezanih razsežnosti: področja politike, za katera državljani želijo, da jih Parlament prednostno obravnava, njihovo dožemanje prihodnjega razvoja njihovega osebnega življenjskega standarda, vrednote, za katere menijo, da bi jih moral Parlament zagovarjati, ter raven njihovega zadovoljstva z demokracijo na nacionalni ravni in ravni EU. Ugotovitve na splošno kažejo, da so gospodarska vprašanja v središču pričakovanj državljanov, pri čemer pritiski na življenjske stroške in vprašanja, povezana z zaposlovanjem, oblikujejo prednostne naloge politike in obete glede prihodnjega življenjskega standarda. Poleg teh gospodarskih vprašanj sta obramba in varnost še vedno ključni področji, ki skrbita Evropejce. Poleg tega Evropejci in Evropejke izražajo močna pričakovanja, da bi moral Evropski parlament delovati kot varuh temeljnih vrednot, zlasti miru in demokracije, kar odraža sedanje geopolitične in politične razmere. Čeprav večina državljanov poroča o zadovoljstvu z demokratičnim delovanjem, se ravni zadovoljstva med državami članicami močno razlikujejo.

Prednostne naloge državljanov za Evropski parlament

Anketiranci so bili vprašani, za katera področja politike bi Evropski parlament najbolj želel, da se obravnava prednostno. To vprašanje zajema pričakovanja državljanov v zvezi z zakonodajnim in političnim programom Parlamenta ter odraža vprašanja, za katera Evropejci menijo, da so najbolj pereča v njihovem vsakdanjem življenju, pa tudi vprašanja, ki oblikujejo srednje- in dolgoročno usmeritev Unije.

Na ravni EU so inflacija, naraščajoče cene in življenjski stroški najpogostejše omenjeno vprašanje, za katerega anketiranci želijo, da bi ga Evropski parlament obravnaval prednostno. Več kot štirje od desetih Evropejcev (41 %) to temo uvrščajo med najpomembnejše, zaradi česar je na splošno glavna skrb. Ta delež je od maja 2025 nespremenjen, kar kaže, da so pritiski na kupno moč in proračune gospodinjstev še vedno vztrajni in razširjeni po vsej Uniji.

Gospodarstvo in ustvarjanje delovnih mest je drugo najpogostejše navedeno vprašanje, ki ga je več kot tretjina vprašanih (35 %) navedla kot prednostno nalogo za ukrepanje Evropskega parlamenta. To pomeni opazno povečanje za pet odstotnih točk od maja 2025, kar kaže na vse večja pričakovanja glede ukrepov EU v podporo gospodarski dejavnosti in zaposlovanju. Poudarek inflacije, naraščajočih cen in življenjskih stroškov skupaj z gospodarstvom in ustvarjanjem delovnih mest kaže, da gospodarska vprašanja jasno prevladujejo nad prednostnimi nalogami državljanov na ravni EU.

Obramba in varnost EU sta naslednji najpogostejše omenjeni temi, ki ju je med prednostnimi nalogami Evropskega parlamenta navedla približno tretjina anketirancev (34 %). Ta delež je od maja 2025 nespremenjen, kar kaže na stabilno raven zaskrbljenosti na tem področju. V sedanjih in nedavnih geopolitičnih napetostih in varnostnih izzivih v sosedstvu EU in drugod sta obramba in varnost še vedno v ospredju, kar potrjuje, da to ostaja ključno pričakovanje za ukrepanje na ravni EU.

Javno zdravje pozorno spremlja, saj ga je skoraj tretjina anketirancev (32 %) omenila med vprašanji, za katera bi želeli, da jih Evropski parlament obravnava prednostno. To pomeni znatno povečanje za osem odstotnih točk od maja 2025, kar je ena najpomembnejših sprememb v sedanji raziskavi in kaže na ponovno poudarjanje pomislekov Evropejcev v zvezi z zdravjem.

Nekaj več kot četrtina vprašanih (28 %) kot prednostno vprašanje za Evropski parlament navaja revščino in socialno izključenost. Ta delež se je od maja 2025 nekoliko zmanjšal (–3 odstotne točke). Ta tema odraža zaskrbljenost zaradi negativnih socialnih posledic gospodarskih pritiskov, zlasti za ranljive skupine.

Nekaj več kot četrtnina vprašanih (26 %) kot prednostno nalogo za ukrepanje Evropskega parlamenta navaja okolje in podnebne spremembe. To pomeni povečanje za pet odstotnih točk od maja 2025, kar kaže na obnovljeno podporo ukrepom EU na tem področju. Vse večji pomen okoljskih in podnebnih vprašanj kaže, da poleg neposrednih gospodarskih in socialnih vprašanj vse večji delež Evropejcev še naprej pripisuje velik pomen dolgoročni trajnosti in vlogi EU pri obravnavanju podnebnih sprememb.

Migracije in azil je skoraj četrtnina vprašanih (24 %, +1 odstotna točka) navedla kot eno od vprašanj, za katera želijo, da bi jih Evropski parlament obravnaval prednostno. Stabilna in razmeroma visoka stopnja pozornosti, namenjene tej temi, kaže, da so Evropejci še vedno zaskrbljeni zaradi migracij in azila.

Malo manj kot četrtnina vprašanih (23 %, +1 odstotna točka) kot prednostno vprašanje za Evropski parlament navaja demokracijo in pravno državo. V razmerah, ki jih zaznamujejo številni izzivi za demokratične sisteme, stalen pomen te teme odraža trajna pričakovanja, da bi moral imeti Evropski parlament osrednjo vlogo pri varovanju demokratičnih načel.

QA4ab Katera od naslednjih tem bi po vašem mnenju Evropski parlament obravnaval prednostno? Najprej? In potem? (MAX. 4 OPOZORILA) (EU27) (%)

Nov 2025

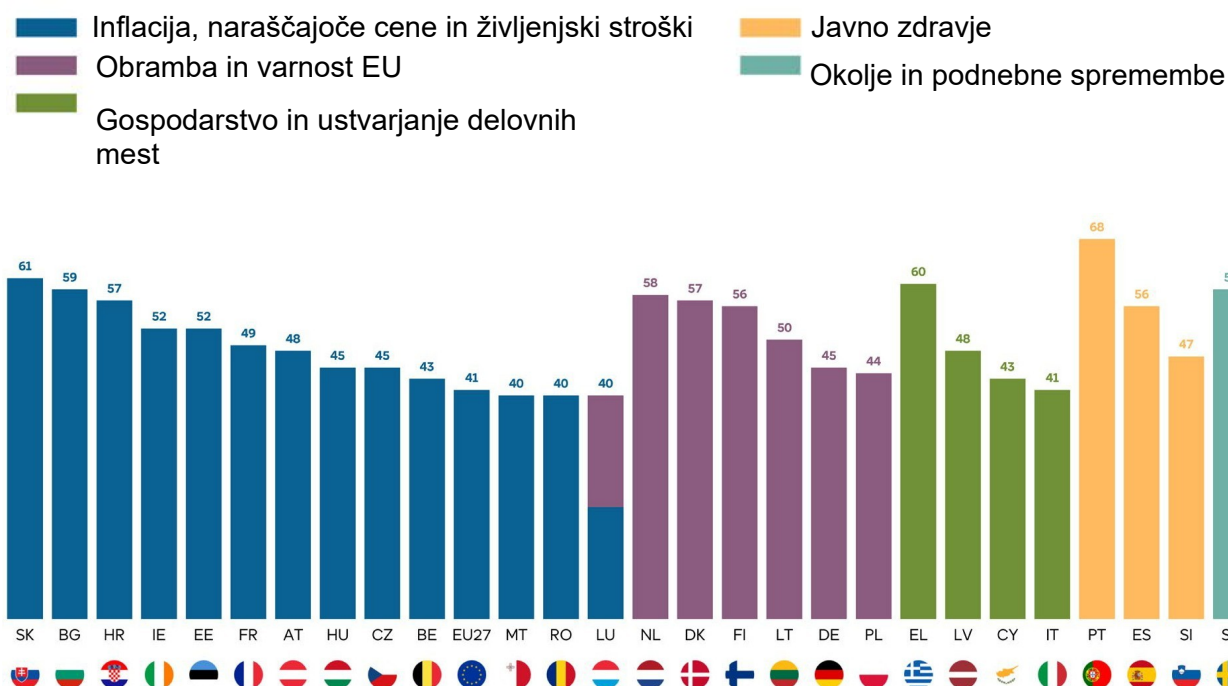
Nov 2025

Δ maj 2025

Na nacionalni ravni so inflacija, naraščajoče cene in življenjski stroški najpogostejše omenjene prednostne naloge v 13 državah članicah. V EU kot celoti vsaj 30 % anketirancev navaja inflacijo kot prednostno nalogo v 23 državah članicah, kar odraža splošno zaskrbljenost po vsej Uniji glede pritiskov na proračun gospodinjstev. Največji deleži so na Slovaškem (61 %), v Bolgariji (59 %), na Portugalskem (58 %) in Hrvaškem (57 %). Drugo gospodarsko vprašanje, gospodarstvo in ustvarjanje delovnih mest, je glavna prednostna naloga v štirih državah članicah. Največji deleži so bili sporočeni v Grčiji (60 %), Španiji (50 %) in Latviji (48 %).

Obramba in varnost EU sta najpogostejše omenjeni prednostni nalogi v sedmih državah članicah, ki jih vodijo Nizozemska (58 %), Danska (57 %) in Finska (56 %), kar kaže na pomembnost skupnih obrambnih in varnostnih vprašanj v teh državah. Javno zdravje je glavna prednostna naloga v treh državah, na Portugalskem (68 %), v Španiji (56 %) in Sloveniji (47 %). Še posebej izstopa v Grčiji (54 %).

QA4ab Katera od naslednjih tem bi po vašem mnenju Evropski parlament obravnaval prednostno? Najprej? In potem? (MAX. 4 OPOZORILA) (%)

Nov 2025

Medtem ko so teme inflacije, gospodarstva, obrambe in javnega zdravja običajno med najpomembnejšimi vprašanji v številnih državah članicah, kar kaže na splošno zaskrbljenost, je zaznani pomen naslednjih tem po državah članicah običajno bolj različen.

Prvič, revščina in socialna izključenost nista na prvem mestu v nobeni državi, vendar sta še vedno pomembno vprašanje v Grčiji (46 %) ter na Portugalskem, v Litvi in Bolgariji (41 %). Okolje in podnebne spremembe so prva tema na Švedskem (59 %), zelo pogosto pa se omenjajo tudi na Danskem (49 %), Nizozemskem (46 %) in Finskem (42 %). Migracije in azil niso prva prednostna naloga v nobeni državi članici, vendar so še posebej pomembne na Irskem (45 %), Nizozemskem (41 %), Cipru (39 %) in v Nemčiji (38 %). Podobno demokracija in pravna država nikoli nista na prvem mestu, vendar sta zelo uspešni na Švedskem (49 %), v Nemčiji (38 %) in na Finskem (36 %). Na splošno te ugotovitve kažejo na različno pomembnost posameznih tem v posameznih državah.

QA4ab Katera od naslednjih tem bi po vašem mnenju Evropski parlament obravnaval prednostno? Najprej? In potem? (MAX. 4 OPOZORILA) (%)

	EU27	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	HR	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE
Inflacija, naraščajoče cene in življenjski stroški	41	45	59	45	27	37	52	52	53	42	49	57	40	34	41	35	40	45	40	29	48	37	58	40	34	61	19	14
Gospodarstvo in ustvarjanje delovnih mest	55	30	47	28	26	31	47	32	60	50	23	43	41	43	48	45	31	44	24	21	39	25	45	38	38	41	44	29
Obramba in varnost EU	34	37	19	43	57	45	48	19	18	15	28	23	31	38	41	50	40	26	19	58	30	44	22	27	23	34	56	43
Javno zdravje	32	27	29	21	24	12	30	49	54	56	36	26	37	39	45	43	30	35	38	17	22	29	68	29	41	33	13	17
Revščina in socialna izključenost	28	31	41	17	19	25	22	24	46	30	38	33	21	35	28	41	33	25	25	24	29	17	41	30	26	28	30	27
Okolje in podnebne spremembe	26	25	13	14	43	31	11	22	15	20	30	19	25	13	11	10	23	22	34	46	26	14	16	14	18	18	42	59
Migracije in azil	24	32	9	32	25	38	13	45	18	21	20	16	17	39	12	21	22	18	33	41	29	18	11	9	21	15	14	25
Demokracija in pravna država	23	21	18	18	32	38	12	12	28	16	14	14	18	27	18	12	19	23	21	30	28	19	11	25	14	21	36	49
Kmetijstvo in prehranska varnost	18	14	21	20	15	14	21	12	20	15	17	28	16	4	14	13	17	28	16	17	19	24	17	24	39	40	29	23
Terorizem in organizirani kriminal	17	23	9	17	26	18	8	13	8	10	23	15	22	11	7	7	19	13	15	18	14	16	11	12	13	9	18	31
Avtonomija EU na področju industrije in energije	13	16	12	33	19	10	22	8	12	6	12	12	17	2	10	10	16	14	8	19	17	10	16	18	11	10	11	11
Humanitarna in razvojna pomoč	11	10	11	6	11	8	8	8	15	14	12	9	13	18	7	5	11	7	10	10	7	9	12	13	9	7	8	12
Varstvo potrošnikov	11	11	20	7	12	7	9	9	18	7	12	14	19	13	9	6	15	9	16	6	20	8	6	13	7	12	5	6
Enakost spolov, vključevanje in raznolikost	10	6	7	7	14	7	5	9	5	9	12	12	11	4	6	4	11	11	10	6	18	11	12	9	5	5	14	25
Digitalizacija evropskega gospodarstva in družbe	9	7	8	9	8	12	9	6	6	3	4	9	14	4	6	10	9	12	8	13	10	10	6	11	8	9	6	5

Nov 2025

[Najpogostejše omenjena točka](#)

[Najpogostejše omenjena točka](#)

[Najpogostejše omenjeni artikel](#)

Razlike v prednostnih nalogah državljanov za Evropski parlament so opazne v več socialno-demografskih skupinah, kar kaže, da življenjske izkušnje, osebne okoliščine in stališča oblikujejo pričakovanja glede ukrepanja na ravni EU.

Prvič, po spolu so opazne le omejene razlike, čeprav izstopajo nekatera nasprotja. Zlasti ženske pogosteje kot moški kot prednostno nalogo Evropskega parlamenta omenjajo javno zdravje (35 % v primerjavi z 29 %).

Starost je bolj povezana z razlikami v prednostnih nalogah. Obramba in varnost EU postajata vse pomembnejši s starostjo, ki jo je navedlo 28 % anketirancev, starih od 15 do 24 let, kar pomeni 32 % anketirancev, starih od 25 do 39 let, 33 % anketirancev, starih od 40 do 54 let, in 37 % anketirancev, starih 55 let in več. Tudi javno zdravje kaže na starostno razliko, pri čemer je za starejše anketirance bolj verjetno, da ga bodo obravnavali kot prednostno nalogo, kar odraža večje pomisleke v zvezi z zdravjem pozneje v življenju. Podobno se vprašanja kmetijstva in zanesljive preskrbe s hrano pogosteje omenjajo v starejših starostnih skupinah.

Nasprotno pa mlajši anketiranci dajejo večji poudarek vprašanjem, usmerjenim v prihodnost in temelječim na vrednotah. Okolje in podnebne spremembe navaja skoraj tretjina anketirancev, starih od 15 do 24 let (32 %), v primerjavi s 26 % anketirancev, starih od 25 do 39 let, in 24 % anketirancev, starih 40 let in več. Mlajši Evropejci bodo tudi pogosteje dajali prednost humanitarni pomoči in enakosti spolov, kar kaže na večji poudarek na svetovni solidarnosti in socialni pravičnosti med najmlajšo starostno skupino.

Najpomembnejši vprašanja na ravni EU – inflacija, naraščajoče cene in življenjski stroški ter gospodarstvo in ustvarjanje delovnih mest – sta najbolj izpostavljeni med anketiranci, starimi od 25 do 39 let in od 40 do 54 let. Za te starostne skupine je bolj verjetno, da bodo prednostno obravnavale te teme, kar odraža pomisleke, povezane z zaposlitvijo, družinskimi obveznostmi in finančno stabilnostjo v ključnih delovnih letih, kot mlajši anketiranci (15–24 let) ali starejši anketiranci (55 let in več).

Raven izobrazbe je tesno povezana tudi z razlikami v prednostnih nalogah. Anketiranci z nizko stopnjo izobrazbe bodo verjetneje dajali prednost inflaciji, naraščajočim cenam in življenjskim stroškom (47 % v primerjavi s 34 % med tistimi z visoko stopnjo izobrazbe). Prav tako so bolj naklonjeni omembi javnega zdravja (37 % v primerjavi s 27 %) ter revščine in socialne izključenosti (31 % v primerjavi s 26 %) kot ključnih prednostnih nalog Evropskega parlamenta, kar kaže na večji poudarek na neposrednih vprašanjih gospodarske in socialne zaščite.

Nasprotno pa anketiranci z visoko stopnjo izobrazbe pogosteje dajejo prednost obrambi in varnosti EU (38 % v primerjavi z 32 % med tistimi z nizko stopnjo izobrazbe), okolju in podnebnim spremembam (35 % v primerjavi z 20 %), demokraciji in pravni državi (28 % v primerjavi z 21 %) ter avtonomiji EU na področju industrije in energije (17 % v primerjavi z 8 %).

Pri oblikovanju prednostnih nalog ima pomembno vlogo tudi finančni položaj. Anketiranci, ki večino časa poročajo o težavah pri plačevanju računov, pogosteje dajejo prednost inflaciji, naraščajočim cenam in življenjskim stroškom (48 % v primerjavi z 39 % tistih, ki se s takimi težavami skoraj nikoli ali nikoli ne soočajo). Prav tako je veliko bolj verjetno, da omenjajo javno zdravje (38 % v primerjavi z 29 %) ter revščino in socialno izključenost (42 % v primerjavi s 25 %), kar poudarja tesno povezavo med finančno ranljivostjo in pričakovanji Evropskega parlamenta glede socialnih in gospodarskih ukrepov.

Nasprotno pa anketiranci, ki se skoraj nikoli ali nikoli ne soočajo s težavami pri plačevanju računov, pogosteje dajejo prednost obrambi in varnosti EU (37 % v primerjavi z 21 %), okolju in podnebnim spremembam (28 % v primerjavi s 17 %), migracijam in azilu (25 % v primerjavi z 20 %) ter demokraciji in pravni državi (25 % v primerjavi z 19 %).

Pogled anketirancev na prihodnost sebe in svoje družine je povezan tudi z različnimi prednostnimi nalogami Evropskega parlamenta. Tisti, ki so optimistični glede svoje prihodnosti, bodo pogosteje dajali prednost gospodarstvu in ustvarjanju delovnih mest (37 % v primerjavi z 29 % pesimističnih anketirancev), obrambi in varnosti EU (36 % v primerjavi s 27 %) ter okolju in podnebnim spremembam (27 % v primerjavi z 21 %). Ta vzorec kaže, da so pozitivnejši obeti povezani z večjim poudarkom na v rast usmerjenih, strateških in dolgoročnih področjih politike.

Nasprotno pa anketiranci, ki so pesimistični glede svoje prihodnosti, pogosteje dajejo prednost inflaciji, naraščajočim cenam in življenjskim stroškom (46 % v primerjavi s 40 % med optimističnimi anketiranci) ter revščini in socialni izključenosti (36 % v primerjavi s 26 %). Te ugotovitve poudarjajo tesno povezavo med osebno gospodarsko negotovostjo, pričakovanji glede prihodnosti in večjim povpraševanjem po ukrepanju EU v zvezi s takojšnjimi vprašanji gospodarske in socialne zaščite.

Podoben vzorec se pojavi, ko se obrnemo na pričakovanja anketirancev glede prihodnosti njihove države. Tisti, ki so optimistični glede prihodnosti svoje države, bodo bolj verjetno dajali prednost obrambi in varnosti EU (38 % v primerjavi z 29 % pesimističnih anketirancev) ter okolju in podnebnim spremembam (28 % v primerjavi s 23 %), kar kaže na večji poudarek na strateški odpornosti in dolgoročnih izzivih.

Nasprotno pa anketiranci, ki so pesimistični glede prihodnosti svoje države, dajejo večji poudarek inflaciji, naraščajočim cenam in življenjskim stroškom (44 % v primerjavi z 39 % optimističnih anketirancev), revščini in socialni izključenosti (32 % v primerjavi s 25 %) ter migracijam in azilu (28 % v primerjavi z 21 %). Ta porazdelitev prednostnih nalog ponovno kaže, kako so bolj negativni obeti povezani z večjo zaskrbljenostjo zaradi neposrednih gospodarskih pritiskov, socialne kohezije in zaznanih pritiskov na nacionalne sisteme.

Pričakovanja anketirancev glede prihodnosti Evropske unije so prav tako povezana z različnimi vzorci prednostnih nalog. Tisti, ki so optimistični glede prihodnosti EU, bodo bolj verjetno kot prednostno nalogo Evropskega parlamenta navedli obrambo in varnost EU (37 % v primerjavi s 30 % pesimističnih anketirancev) ter okolje in podnebne spremembe (29 % v primerjavi z 22 %). To kaže, da je zaupanje v prihodnost EU povezano z večjim poudarkom na kolektivni varnosti in dolgoročnih ciljih politike.

Nasprotno pa anketiranci, ki so pesimistični glede prihodnosti EU, pogosteje dajejo prednost inflaciji, naraščajočim cenam in življenjskim stroškom (44 % v primerjavi z 39 % optimističnih anketirancev), revščini in socialni izključenosti (31 % v primerjavi s 26 %) ter migracijam in azilu (29 % v primerjavi z 21 %). Tako kot pri drugih razsežnostih optimizma so tudi bolj negativni obeti povezani z večjo zaskrbljenostjo zaradi neposrednih gospodarskih pritiskov, socialnih ranljivosti in izzivov, povezanih z migracijami.

QA4ab Katera od naslednjih tem bi po vašem mnenju Evropski parlament obravnaval prednostno? Najprej? In potem? (MAX. 4 OPOZORILA) (% – EU)									
	Inflacija, naraščajoče cene in življenjski stroški	Gospodarstvo in ustvarjanje delovnih mest	Obramba in varnost EU	Javno zdravje	Okolje in podnebne spremembe	Revščina in socialna izključenost	Migracije in azil	Demokracija in pravna država	Kmetijstvo in prehranska varnost
EU-27	41	35	34	32	26	28	24	23	18
spol									
Človek	40	37	36	29	25	26	25	24	18
ženska	43	33	32	35	26	30	22	23	18
Starost									
15-24	38	33	28	29	32	31	21	23	12
25-39	43	39	32	28	26	26	23	23	18
40-54	44	37	33	30	24	29	25	22	18
55+	40	32	37	35	24	28	25	24	20
Raven izobrazbe									
Nizka stopnja izobrazbe (ISCED 0-2)	47	32	32	37	20	31	25	21	19
Srednja stopnja izobrazbe (ISCED 3-4)	43	36	33	32	23	28	23	22	18
Visoka stopnja izobrazbe (ISCED 5-8)	34	35	38	27	35	26	24	28	16
Socialno-poklicna kategorija									
Samozaposleni	39	39	33	29	23	23	24	25	20
Menedžerji/ menedžer	36	38	39	24	33	23	26	28	16
Drugi beli ovrtniki	41	36	37	26	27	26	24	25	18
Delavci/delavke, ki	46	37	32	33	21	28	23	18	18
Hišne osebe	42	36	25	43	17	31	20	21	19
Brezposelni	51	37	26	36	20	35	28	19	16
Upokojen	42	30	37	37	24	29	25	24	20
Študenti	35	33	27	26	37	33	21	25	12
Težave pri plačevanju računov									
Večino časa	48	36	21	38	17	42	20	19	17
Občasno	45	33	30	36	21	32	22	19	18
Skoraj nikoli / Nikoli	39	35	37	29	28	25	25	25	18
Subjektivna urbanizacija									
Podeželsko območje ali vas	41	34	35	32	23	27	23	23	23
Majhno ali srednje veliko mesto	41	34	35	32	26	27	24	22	17
Veliko mesto	42	37	32	31	29	30	24	25	14
Uporaba spletnih platform v zadnjih 7 dneh									
Skupaj „Ali ste v preteklem tednu uporabljali spletne platforme	41	36	34	31	27	27	24	24	18
Jih ni.	49	30	34	40	16	32	20	18	22
Podoba EU									
Pozitivno	39	36	38	30	31	25	21	27	17
Nevtralno	42	34	32	35	23	29	23	20	18
Negativno	47	34	27	31	15	33	34	19	20
Članstvo v Evropski uniji									
Nekaj dobrega	39	36	38	30	31	27	23	26	17
Slaba stvar	44	30	21	31	12	31	32	18	21
Niti dobra niti slaba stvar	47	34	29	36	19	29	24	18	19

QA4ab Katera od naslednjih tem bi po vašem mnenju Evropski parlament obravnaval prednostno? Najprej? In potem? (MAX. 4 OPOZORILA) (% – EU)

	Terorizem in organizirani kriminal	Avtonomija EU na področju industrije in energije	Humanitarna in razvojna pomoč	Varstvo potrošnikov	Enakost spolov, vključevanje in raznolikost	Digitalizacija evropskega gospodarstva in družbe	Drugo (SPONTAN EOUS)	Jih ni (SPONTAN EOUS)	Ne vem več.
EU-27	17	13	11	11	10	9	1	0	0
spol									
Človek	18	16	9	11	8	11	1	1	0
ženska	17	10	12	10	11	7	0	0	1
Starost									
15-24	14	11	17	8	17	12	0	0	0
25-39	15	15	12	11	13	11	0	0	0
40-54	17	14	8	10	9	9	1	0	0
55+	20	11	9	12	7	7	1	1	1
Raven izobrazbe									
Nizka stopnja izobrazbe (ISCED 0-2)	19	8	9	11	8	7	0	0	1
Srednja stopnja izobrazbe (ISCED 3-4)	17	13	11	12	10	9	1	0	0
Visoka stopnja izobrazbe (ISCED 5-8)	16	17	12	9	11	10	1	0	0
Socialno-poklicna kategorija									
Samozaposleni	16	18	8	11	10	10	0	0	0
Menedžerji/menedžer	16	18	9	9	11	12	1	0	0
Drugi beli ovrtniki	17	15	11	11	10	11	0	0	0
Delavci/delavke, ki	19	12	10	12	11	9	0	0	0
Hišne osebe	19	8	13	13	9	6	1	0	1
Brezposelni	16	10	11	8	13	6	1	0	1
Upokojen	20	10	9	11	6	5	1	1	1
Študenti	13	12	18	8	17	14	1	0	0
Težave pri plačevanju računov									
Večino časa	18	13	13	11	11	8	1	0	1
Občasno	19	12	11	13	10	9	0	0	1
Skoraj nikoli / Nikoli	17	13	10	10	10	9	1	0	0
Subjektivna urbanizacija									
Podeželsko območje ali vas	16	11	9	10	8	8	1	0	1
Majhno ali srednje veliko mesto	19	14	11	11	10	9	0	1	0
Veliko mesto	16	13	11	11	11	9	0	0	0
Uporaba spletnih platform v zadnjih 7 dneh									
Skupaj „Ali ste v preteklem tednu uporabljali spletne platforme	17	13	11	11	10	9	1	0	0
Jih ni.	18	8	7	11	6	4	0	1	2
Podoba EU									
Pozitivno	15	15	12	10	12	10	0	0	0
Nevtralno	18	11	10	12	9	8	1	0	1
Negativno	23	10	7	11	6	5	1	2	1
Članstvo v Evropski uniji									
Nekaj dobrega	15	15	12	9	11	10	1	0	0
Slaba stvar	22	10	8	14	8	6	1	2	1
Niti dobra niti slaba stvar	21	10	10	13	8	8	0	1	1

Pričakovane spremembe življenjskega standarda

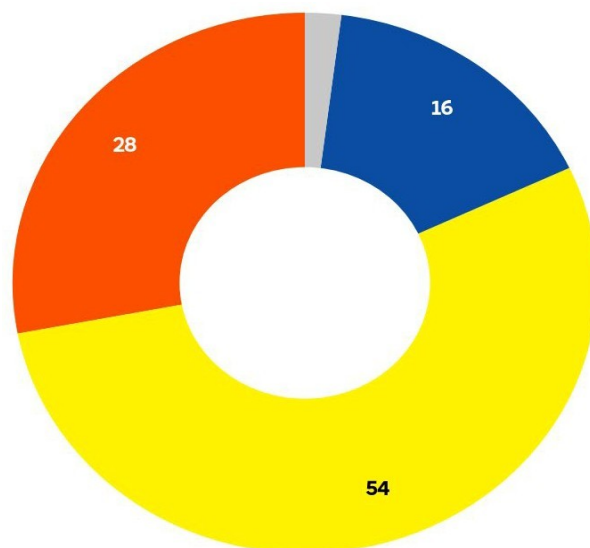
Poleg pričakovanj državljanov glede političnih prednostnih nalog Evropskega parlamenta raziskava raziskuje tudi, kako Evropejci dojemajo svoje gospodarske obete v srednjeročnem obdobju. Glede na vztrajne pomisleke glede kupne moči, zaposlovanja in socialne zaščite, ki so se pojavili med najpomembnejšimi prednostnimi nalogami v prejšnjem oddelku, so bili anketiranci pozvani, naj razmislijo o tem, kako pričakujejo, da se bo njihov osebni življenjski standard v naslednjih petih letih spremenil. To vprašanje omogoča vpogled v to, kako Evropejci ocenjujejo svojo prihodnjo gospodarsko blaginjo, in zajema osnovne ravni zaupanja ali negotovosti.

Na ravni EU večina vprašanih pričakuje, da bo njihov osebni življenjski standard v naslednjih petih letih ostal nespremenjen. Nekaj več kot polovica Evropejcev (54 %) pravi, da se njihov življenjski standard ne bo spremenil. Ta delež je v primerjavi z majem 2025 na splošno stabilen (–1 odstotna točka), kar potrjuje, da to ostaja prevladujoče pričakovanje po vsej Evropski uniji.

Hkrati več kot četrtina vprašanih (28 %) meni, da se bo njihov življenjski standard v naslednjih petih letih zmanjšal. Ta delež je v primerjavi z majem 2025 na splošno stabilen (+1 odstotna točka), kar kaže, da zaskrbljenost glede poslabšanja osebnih gospodarskih razmer ostaja na podobni ravni. Ta ugotovitev je skladna s stalno pomembnostjo inflacije, naraščajočih cen in življenjskih stroškov med prednostnimi nalogami državljanov ter odraža stalno zaskrbljenost glede kupne moči in finančne varnosti.

Nasprotno 16 % Evropejcev pričakuje, da se bo njihov življenjski standard v naslednjih petih letih povečal. Ta delež je v primerjavi z majem 2025 na splošno stabilen (+1 odstotna točka). Čeprav ta skupina ostaja očitno manjša od tistih, ki pričakujejo stabilnost ali upad, rezultat kaže, da del prebivalstva še naprej izraža zaupanje v izboljšane gospodarske obete.

SD27 Katera od naslednjih trditev najbolj opisuje vaša pričakovanja, ko razmišljate o tem, kako se bo vaš osebni življenjski standard razvijal v naslednjih petih letih? (EU27) (v %)

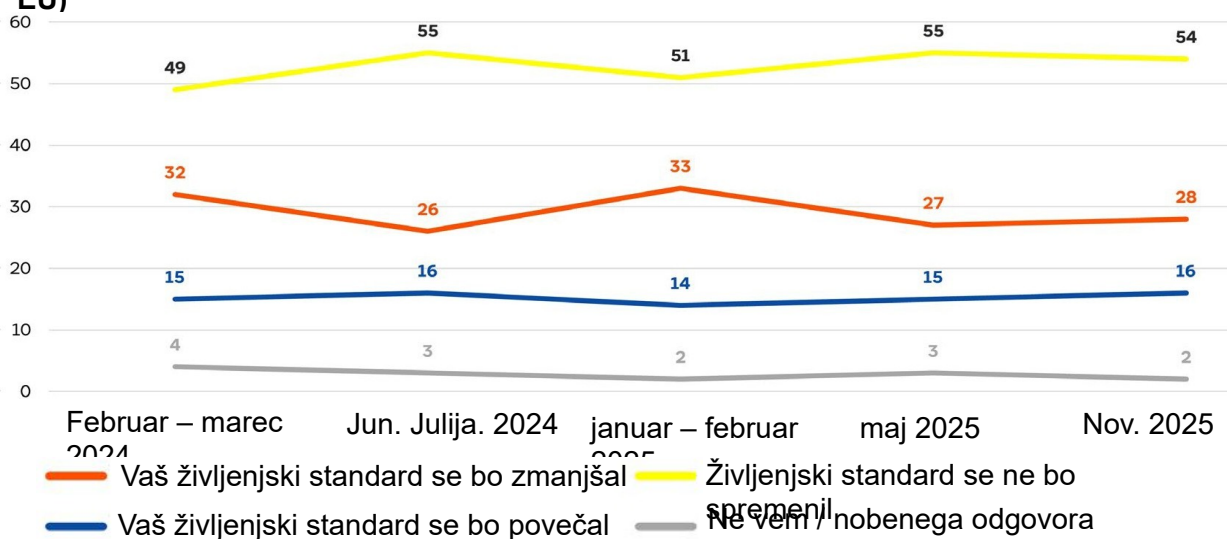

▲ ▼ (november 2025 – maj 2025)
 Nov 2025
 Vaš življenjski standard se bo zmanjšal ▲ 1
 Življenjski standard se ne bo spremenil ▼ 1
 Vaš življenjski standard se bo povečal ▲ 1
 Ne vem / nobenega odgovora ▼ 1

Vaš življenjski standard se bo zmanjšal
 Življenjski standard se ne bo spremenil
 Vaš življenjski standard se bo povečal
 Ne vem / nobenega odgovora

Kar zadeva spreminjajoča se pričakovanja, so bili anketiranci v obdobju od januarja do februarja 2025 bolj zaskrbljeni glede obetov za svoj osebni življenjski standard, ko je 33 % anketirancev pričakovalo znižanje. Od maja 2025 so ta pričakovanja ostala dokaj stabilna, pri čemer so se deleži tistih, ki pričakujejo povečanje, zmanjšanje ali nič sprememb, le rahlo spremenili.

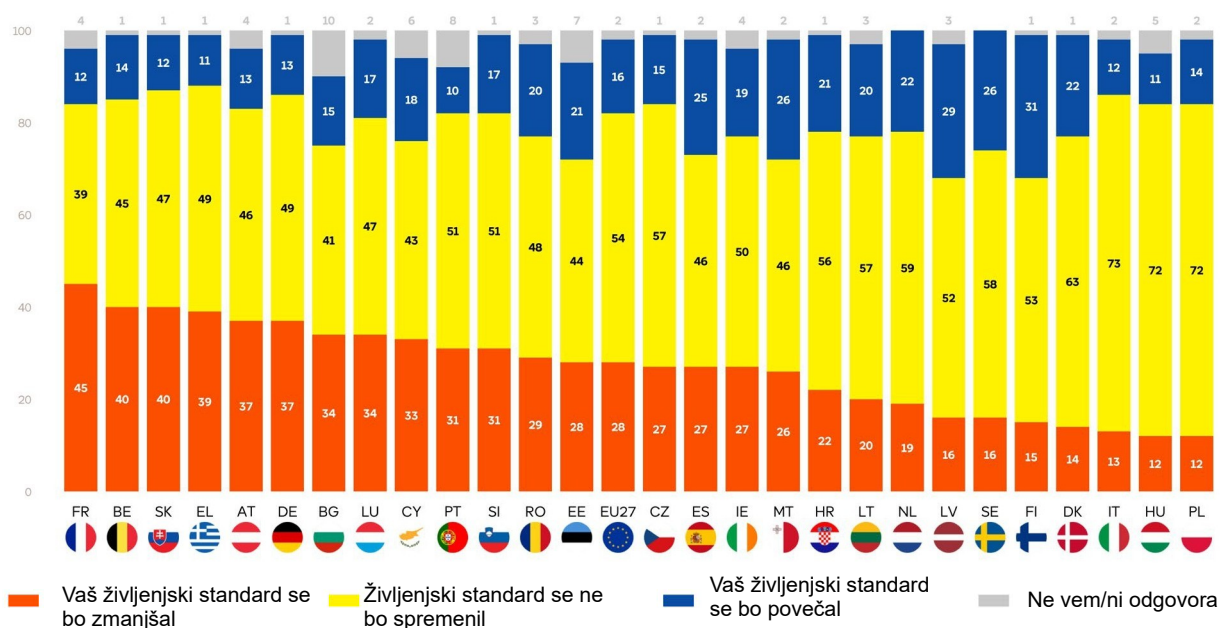
SD27 Katera od naslednjih trditev najbolj opisuje vaša pričakovanja, ko razmišljate o tem, kako se bo vaš osebni življenjski standard razvijal v naslednjih petih letih? (% – EU)

Na nacionalni ravni v 26 državah članicah anketiranci najpogosteje poročajo, da pričakujejo, da bo njihov življenjski standard v naslednjih petih letih ostal nespremenjen. Francija je edina država članica, v kateri najpogosteje pričakujejo, da se bo znižala, kot je predlagalo 45 % anketirancev. Pričakovanja glede zmanjšanja so razmeroma velika tudi v Belgiji in na Slovaškem (40 %), v Grčiji (39 %) ter Avstriji in Nemčiji (37 %), kar kaže na višje ravni zaskrbljenosti glede prihodnje gospodarske blaginje v teh državah.

Nasprotno pa v več državah članicah znaten delež anketirancev pričakuje, da se bo njihov življenjski standard zvišal. Vsaj četrtina vprašanih pričakuje izboljšanje na Finskem (31 %), v Latviji (29 %), na Švedskem in Malti (26 %) ter v Španiji (25 %), kar odraža primerjalni optimizem glede prihodnjih gospodarskih obetov v teh državah.

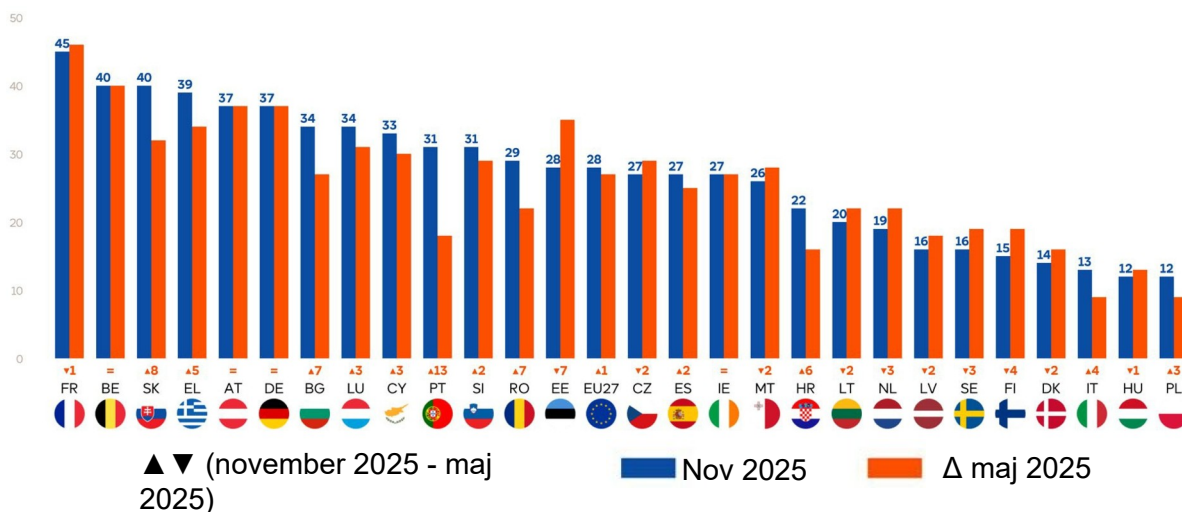
SD27 Katera od naslednjih trditev najbolj opisuje vaša pričakovanja, ko razmišljate o tem, kako se bo vaš osebni življenjski standard razvijal v naslednjih petih letih? (%)

Nov 2025

Od maja 2025 se je delež anketirancev, ki pričakujejo znižanje življenjskega standarda, povečal v več državah članicah, in sicer na Portugalskem (+13 odstotnih točk, 31 %), Slovaškem (+8 odstotnih točk, 40 %), v Bolgariji (+7 odstotnih točk, 34 %) in Romuniji (+7 odstotnih točk, 29 %). To povečanje kaže na vse večji pesimizem v teh državah, kar kaže, da se je zaskrbljenost glede osebne gospodarske blaginje od prejšnjega vala anket povečala. Nasprotno se je v Estoniji delež anketirancev, ki so pričakovali znižanje življenjskega standarda, zmanjšal za 7 odstotnih točk na 28 %, kar odraža zmanjšanje pesimizma.

SD27 Katera od naslednjih trditev najbolje opisuje vaša pričakovanja, ko razmišljate o tem, kako se bo vaš osebni življenjski standard razvijal v naslednjih petih letih? Vaš življenjski standard se bo zmanjšal (%)

Razlike v pričakovanjih glede prihodnjega razvoja življenjskega standarda so opazne v več socialno-demografskih skupinah, kar kaže, kako osebne okoliščine, življenjska faza in finančna ranljivost oblikujejo dojemanje gospodarske blaginje.

Ženske pogosteje kot moški pričakujejo znižanje življenjskega standarda, pri čemer 31 % žensk pričakuje znižanje v primerjavi s 26 % moških. Nasprotno pa je pri moških bolj verjetno kot pri ženskah, da bodo pričakovali zvišanje svojega življenjskega standarda, pri čemer je to pričakovanje izrazilo 19 % moških v primerjavi s 13 % žensk.

Starost je tesno povezana tudi z razlikami v pričakovanjih. Starejši anketiranci imajo običajno bolj pesimistične obete, pri čemer delež pričakuje, da se bo njihov življenjski standard postopoma zviševal s starostjo: 16 % med osebami, starimi od 15 do 24 let, 24 % med osebami, starimi od 25 do 39 let, 28 % med osebami, starimi od 40 do 54 let, in 34 % med anketiranci, starimi 55 let in več. Podoben vzorec, povezan s starostjo, je mogoče opaziti pri tistih, ki pričakujejo stabilnost, pri čemer se delež tistih, ki pričakujejo nespremenjeno stanje, povečuje s 45 % med najmlajšimi anketiranci na 59 % med najstarejšimi. Nasprotno pa je za mlajše Evropejce veliko bolj verjetno, da bodo pričakovali zvišanje svojega življenjskega standarda, saj 36 % oseb, starih od 15 do 24 let, pričakuje izboljšanje, v primerjavi s samo 25 % oseb, starih od 25 do 39 let, 15 % oseb, starih od 40 do 54 let, in le 5 % anketirancev, starih 55 let in več.

Stopnja izobrazbe je še en dejavnik, povezan z razlikami v pričakovanjih. Anketiranci z nižjo stopnjo izobrazbe pogosteje pričakujejo znižanje svojega življenjskega standarda, pri čemer 38 % anketirancev meni tako, v primerjavi s 27 % anketirancev s srednjo stopnjo izobrazbe in 22 % anketirancev z visoko stopnjo izobrazbe. Nasprotno pa anketiranci z visoko stopnjo izobrazbe pogosteje pričakujejo zvišanje življenjskega standarda, pri čemer 21 % pričakuje izboljšanje, v primerjavi s 15 % tistih s srednjo izobrazbo in 10 % tistih z nizko izobrazbo. To kaže, da je visokošolsko izobraževanje povezano z večjim zaupanjem v gospodarske obete, medtem ko nižja izobrazba ustreza povečani zaskrbljenosti glede prihodnjega osebnega življenjskega standarda.

Tudi finančni položaj močno vpliva na pričakovanja. Anketiranci, ki poročajo, da imajo večino časa težave pri plačevanju računov, veliko bolj verjetno pričakujejo zmanjšanje življenjskega standarda, pri čemer jih 53 % to pričakovanje drži, v primerjavi s samo 24 % med tistimi, ki se skoraj nikoli ali nikoli ne soočajo s težavami. Nasprotno pa anketiranci, ki se skoraj nikoli ali nikoli ne soočajo s finančnimi težavami, pogosteje pričakujejo stabilnost svojega življenjskega standarda, pri čemer 57 % kaže, da sprememb ni, v primerjavi z 31 % med tistimi, ki se soočajo s pogostimi finančnimi obremenitvami.

Pričakovanja anketirancev glede razvoja njihovega osebnega življenjskega standarda so tesno povezana z njihovimi obeti za prihodnost. Tisti, ki so optimistični glede svoje prihodnosti in prihodnosti svoje družine, bodo bolj verjetno pričakovali stabilnost ali izboljšanje življenjskega standarda. Nasprotno pa anketiranci, ki so pesimistični glede svoje osebne ali družinske prihodnosti, veliko bolj verjetno pričakujejo upad, saj 53 % tistih, ki so pesimistični glede svoje lastne prihodnosti in prihodnosti svoje družine, pričakuje zmanjšanje, v primerjavi z le 21 % tistih, ki so optimistični. Podobno je pesimizem glede prihodnosti države povezan z bolj negativnimi pričakovanji: 43 % vprašanih, ki so pesimistični glede svoje države, pričakuje znižanje življenjskega standarda, v primerjavi z 18 % tistih, ki so optimistični. Ti vzorci krepijo tesno povezavo med splošnimi življenjskimi obeti in gospodarskimi pričakovanji, kar kaže, da je osebni in nacionalni optimizem povezan z večjim zaupanjem v stabilnost ali izboljšanje, pesimizem pa ustreza povečani zaskrbljenosti glede morebitnega poslabšanja življenjskega standarda.

SD27 Katera od naslednjih trditev najbolje opisuje vaša pričakovanja, ko razmišljate o tem, kako se bo vaš osebni življenjski standard razvijal v naslednjih petih letih? (% – EU)

	Vaš življenjski standard se bo zmanjšal	Življenjski standard se ne bo spremenil	Vaš življenjski standard se bo povečal	Ne vem / nobenega odgovora
EU-27	28	54	16	2
spol				
Človek	26	53	19	2
ženska	31	54	13	2
Starost				
15-24	16	45	36	3
25-39	24	48	25	3
40-54	28	54	15	3
55+	34	59	5	2
Raven izobrazbe				
Nizka stopnja izobrazbe (ISCED 0-2)	38	49	10	3
Srednja stopnja izobrazbe (ISCED 3-4)	27	56	15	2
Visoka stopnja izobrazbe (ISCED 5-8)	22	55	21	2
Socialno-poklicna kategorija				
Samozaposleni	24	57	18	1
Menedžerji/menedžer	21	57	20	2
Drugi beli ovratniki	26	55	16	3
Delavci/delavke, ki	30	51	16	3
Hišne osebe	32	55	10	3
Brezposelni	35	41	20	4
Upokojen	36	58	4	2
Študenti	16	43	38	3
Težave pri plačevanju računov				
Večino časa	53	31	14	2
Občasno	34	51	13	2
Skoraj nikoli / Nikoli	24	57	17	2
Subjektivna urbanizacija				
Podeželsko območje ali vas	33	51	14	2
Majhno ali srednje veliko mesto	28	55	14	3
Veliko mesto	24	54	19	3
Uporaba spletnih platform v zadnjih 7 dneh				
Skupaj „Ali ste v preteklem tednu uporabljali spletne platforme“	27	54	17	2
Jih ni.	42	52	3	3
Podoba EU				
Pozitivno	21	58	19	2
Nevtralno	28	56	13	3
Negativno	50	37	10	3
Članstvo v Evropski uniji				
Nekaj dobrega	24	55	19	2
Slaba stvar	47	41	11	1
Niti dobra niti slaba stvar	32	55	10	3

Vrednote, ki bi jih moral Evropski parlament prednostno zagovarjati

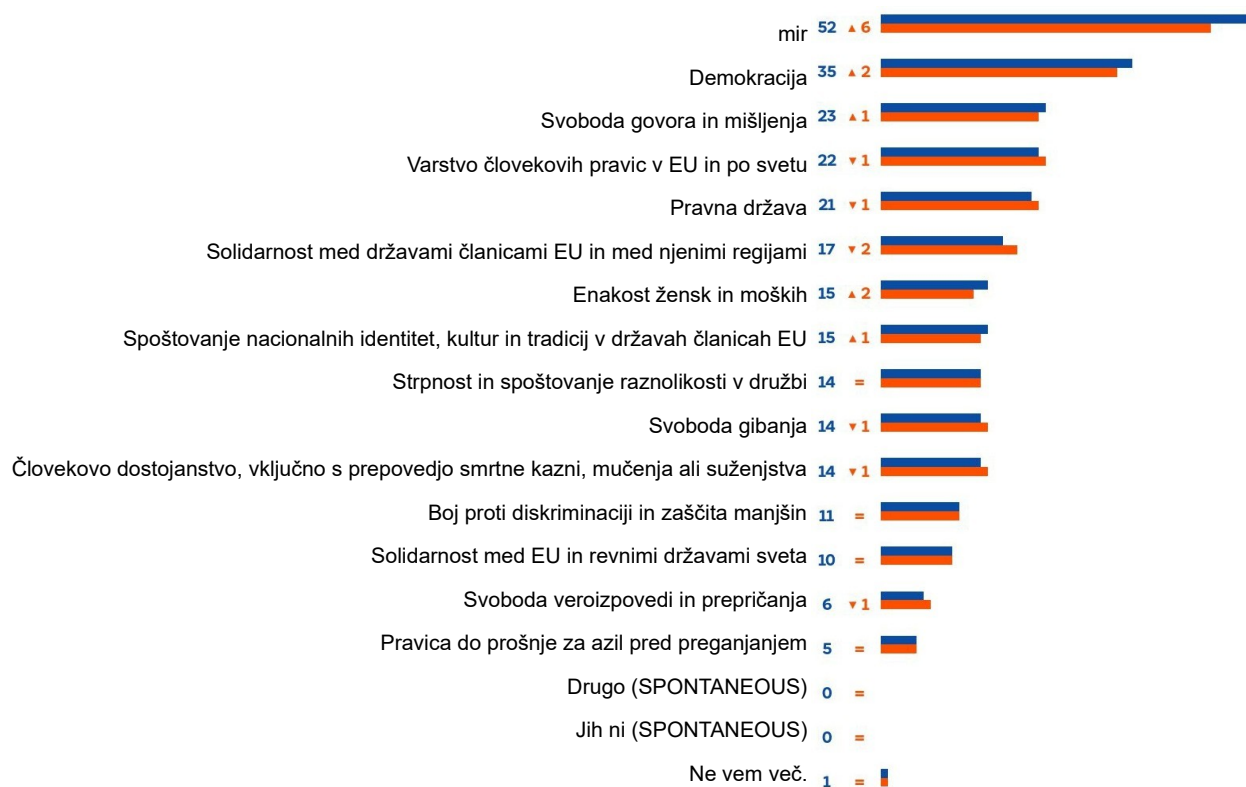
Pričakovanja državljanov glede vrednot, ki bi jih moral zagovarjati Evropski parlament, ponujajo ključen vpogled v to, kako Evropejci dojemajo temeljno poslanstvo in demokratične temelje Unije. Poleg konkretnih političnih prednostnih nalog ta stališča razkrivajo temeljna načela, za katera državljani menijo, da bi morala usmerjati delo Parlamenta in oblikovati prihodnjo usmeritev EU.

Na ravni EU se mir kaže kot vrednota, za katero državljani najbolj želijo, da jo Evropski parlament brani kot prednostno nalogo. Več kot polovica anketirancev (52 %) omenja mir, kar pomeni veliko povečanje za šest odstotnih točk od maja 2025. To potrjuje, da je v sedanjih geopolitičnih razmerah, ki jih oblikujejo sedanja ruska vojna agresija proti Ukrajini, stopnjevanje nasilja na Bližnjem vzhodu in širše mednarodne napetosti, mir med Evropejci postal še bolj osrednje in enotno pričakovanje. Pomen te vrednote poudarja močno zahtevo državljanov po stabilnosti, preprečevanju konfliktov in jasni vlogi EU pri varovanju miru znotraj in zunaj njenih meja.

Demokracija je druga najpogostejše omenjena vrednota, ki jo navaja 35 % anketirancev (+2 odstotni točki od maja 2025). To kaže na stalno utrjevanje demokratičnih pomislekov po vsej Uniji. V razmerah, ki jih zaznamujejo izzivi za demokratične institucije, dezinformacije in upadanje zaupanja v politične sisteme, stalen pomen, ki ga državljani pripisujejo demokraciji, odraža pričakovanja, da bi moral Evropski parlament ostati varuh demokratičnih načel in pravic.

Poleg miru in demokracije več kot petina Evropejcev kot prednostne naloge, ki jih mora Evropski parlament braniti, navaja še več drugih temeljnih vrednot: svoboda govora in misli, varstvo človekovih pravic v EU in po svetu ter pravna država.

QA5ab Katere od naslednjih vrednot bi moral po vašem mnenju Evropski parlament prednostno zagovarjati? Najprej? In potem? (MAX. 3 OPOZORILA) (EU27) (v %)

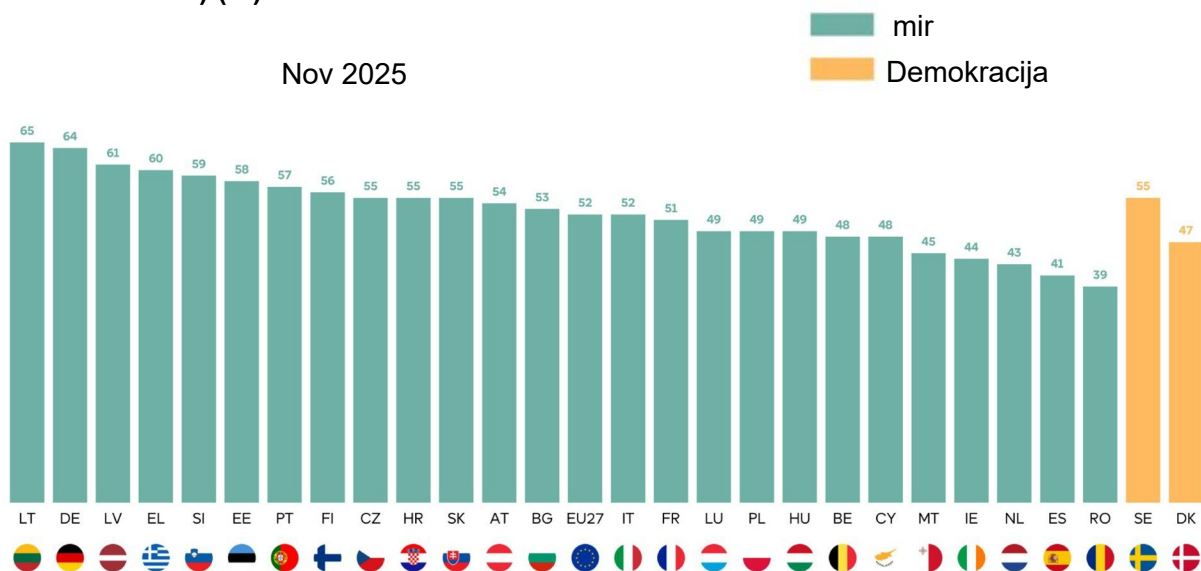

Nov 2025

■ Nov 2025 ■ Δ maj 2025

Na nacionalni ravni je mir najpogostejše omenjena prednostna naloga v 25 državah, kar potrjuje njegov izjemno širok odziv po vsej Evropski uniji. Samo na Švedskem in Danskem se demokracija pojavlja kot najpogostejše navedena vrednota. Tudi v teh dveh primerih pa mir ostaja druga najbolj omenjena vrednota.

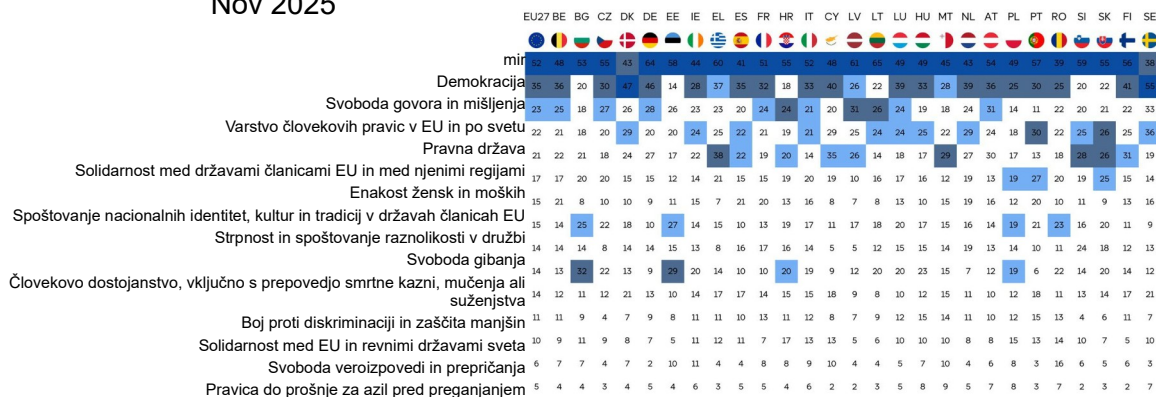
QA5ab Katere od naslednjih vrednot bi moral po vašem mnenju Evropski parlament prednostno zagovarjati? Najprej? In potem? (MAX. 3 OPOZORILA) (%)

Demokracija prav tako izstopa kot pomembna prednostna naloga po vsej Evropski uniji. Uvršča se med tri najpogostejše omenjene vrednote v 21 državah članicah, kar potrjuje njen širok pomen tudi tam, kjer ni najvišja vrednota.

QA5ab Katere od naslednjih vrednot bi moral po vašem mnenju Evropski parlament prednostno zagovarjati? Najprej? In potem? (MAX. 3 OPOZORILA) (%)

Nov 2025

Najpogostejše omenjena točka
Najpogostejše omenjena točka
Najpogostejše omenjeni artikel

Razlike v vrednotah, za katere državljani menijo, da bi jih moral Evropski parlament braniti, so vidne tudi v socialno-demografskih in vedenjskih skupinah.

Razlike med spoloma pri prednostnih nalogah na področju vrednot so razmeroma omejene, vendar izstopajo nekatera nasprotja. Ženske nekoliko pogosteje kot moški omenjajo mir kot vrednoto, ki bi jo moral zagovarjati Evropski parlament (54 % v primerjavi s 50 %). In bolj izrazita razlika se pojavi v zvezi z enakostjo med ženskami in moškimi: 18 % žensk je enakost spolov opredelilo kot prednostno nalogo v primerjavi z 11 % moških.

Mir je vedno pomemben v vseh starostnih skupinah, vendar ga najpogosteje navajajo starejši anketiranci, saj ga 56 % oseb, starih 55 let in več, omenja kot prednostno nalogo. To je primerljivo s 50 % med anketiranci, starimi od 40 do 54 let, 47 % med tistimi, starimi od 25 do 39 let, in 48 % med najmlajšimi (15 do 24 let). Te ugotovitve kažejo, da starejši Evropejci pripisujejo poseben pomen miru.

Mir najpogosteje omenjajo tudi anketiranci z nizko stopnjo izobrazbe (60 %) v primerjavi z 51 % anketirancev s srednjo stopnjo izobrazbe in 45 % anketirancev z visoko stopnjo izobrazbe. Nasprotno pa anketiranci z visoko stopnjo izobrazbe pogosteje kot tisti z nižjo stopnjo dajejo prednost vrednotam, kot so varstvo človekovih pravic, pravna država ter strpnost in spoštovanje raznolikosti.

Dojemanje Evropske unije s strani anketirancev prav tako oblikuje nekatere njihove prednostne naloge v zvezi z vrednotami. Pri osebah s pozitivno podobo EU je bolj verjetno, da bodo omenile varstvo človekovih pravic (25 % v primerjavi z 19 % med anketiranci z negativno podobo), solidarnost med državami članicami EU in med njenimi regijami (19 % v primerjavi s 14 %) ter strpnost in spoštovanje raznolikosti v družbi (16 % v primerjavi z 10 %). Nasprotno pa anketiranci, ki imajo negativno mnenje o EU, pogosteje dajejo prednost svobodi govora in misli (27 % v primerjavi z 21 % med tistimi s pozitivno podobo) ter pravni državi (26 % v primerjavi z 20 %).

QA5ab Katere od naslednjih vrednot bi moral po vašem mnenju Evropski parlament prednostno zagovarjati? Najprej? In potem? (MAX. 3 OPOZORILA) (% – EU)									
	mir	Demokracija	Svoboda govora in mišljenja	Varstvo človekovih pravic v EU in po svetu	Pravna država	Solidarnost med državami članicami EU in med njenimi regijami	Enakost žensk in moških	Spoštovanje nacionalnih identitet, kultur in tradicij v državah članicah EU	Strpnost in spoštovanje raznolikosti v družbi
EU-27	52	35	23	22	21	17	15	15	14
spol									
Človek	50	36	24	21	23	18	11	16	13
ženska	54	34	22	23	20	16	18	14	16
Starost									
15-24	48	32	24	23	15	16	19	13	15
25-39	47	33	24	25	20	16	16	15	17
40-54	50	34	24	22	23	16	15	16	13
55+	56	37	22	20	23	19	13	14	13
Raven izobrazbe									
Nizka stopnja izobrazbe (ISCED 0-2)	60	35	21	19	19	15	16	13	12
Srednja stopnja izobrazbe (ISCED 3-4)	51	33	24	21	21	18	15	16	14
Visoka stopnja izobrazbe (ISCED 5-8)	45	38	24	26	24	18	13	16	17
Socialno-poklicna kategorija									
Samozaposleni	49	34	23	23	25	18	12	20	14
Menedžerji/menedžer	49	40	25	25	23	17	12	15	16
Drugi beli ovratniki	48	35	22	23	23	19	16	15	15
Delavci/delavke, ki	51	31	24	21	21	16	16	15	14
Hišne osebe	50	29	20	24	18	17	16	13	15
Brezposelni	47	29	30	24	18	17	19	14	16
Upokojen	58	38	21	20	22	18	12	14	12
Študenti	49	35	23	25	15	14	18	14	16
Težave pri plačevanju računov									
Večino časa	49	33	26	22	21	17	16	15	12
Občasno	51	32	21	22	20	16	16	15	14
Skoraj nikoli / Nikoli	52	36	23	22	22	18	14	15	15
Subjektivna urbanizacija									
Podeželsko območje ali vas	53	37	23	21	21	17	15	15	13
Majhno ali srednje veliko mesto	53	33	23	22	20	18	16	14	14
Veliko mesto	48	35	23	24	23	17	12	15	16
Uporaba spletnih platform v zadnjih 7 dneh									
Skupaj „Ali ste v preteklem tednu uporabljali spletne platforme	50	35	24	23	21	17	15	15	15
Jih ni.	64	35	17	17	20	17	11	14	9
Podoba EU									
Pozitivno	50	37	21	25	20	19	14	15	16
Nevtralno	53	33	24	21	21	16	16	14	14
Negativno	53	34	27	19	26	14	13	17	10
Članstvo v Evropski uniji									
Nekaj dobrega	51	37	23	24	21	18	15	14	16
Slaba stvar	47	31	27	15	24	13	13	18	10
Niti dobra niti slaba stvar	54	33	22	20	21	17	15	15	13

QA5ab Katere od naslednjih vrednot bi moral po vašem mnenju Evropski parlament prednostno zagovarjati? Najprej? In potem? (MAX. 3 OPOZORILA) (% – EU)									
	Svoboda gibanja	Človekovo dostojanstvo, vključno s prepovedjo smrtne kazni, mučenja ali suženjstva	Boj proti diskriminaciji in zaščita manjšin	Solidarnost med EU in revnimi državami sveta	Svoboda veroizpovedi in prepričanja	Pravica do prošnje za azil pred preganjanjem	Drugo (SPONTANEOUS)	Jih ni (SPONTANEOUS)	Ne vem več.
EU-27	14	14	11	10	6	5	0	0	1
spol									
Človek	15	14	10	10	6	5	1	0	0
ženska	12	15	11	10	6	5	0	0	1
Starost									
15-24	14	15	13	11	8	7	0	0	1
25-39	16	14	12	10	5	6	0	0	0
40-54	15	14	11	10	6	5	1	1	0
55+	12	14	10	9	6	5	1	1	1
Raven izobrazbe									
Nizka stopnja izobrazbe (ISCED 0-2)	13	14	11	10	6	5	1	1	1
Srednja stopnja izobrazbe (ISCED 3-4)	15	14	11	11	7	6	0	0	0
Visoka stopnja izobrazbe (ISCED 5-8)	13	15	11	9	5	5	0	0	0
Socialno-poklicna kategorija									
Samozaposleni	15	13	8	10	6	5	1	0	0
Menedžerji/menadžer	15	12	9	9	4	6	0	0	0
Drugi beli ovrtniki	14	14	12	10	6	6	0	0	0
Delavci/delavke, ki	16	14	11	10	6	5	0	0	0
Hišne osebe	13	16	12	13	9	6	0	0	1
Brezposelni	13	15	13	8	6	4	1	1	1
Upokojen	11	14	10	10	7	4	1	1	1
Študenti	14	16	14	10	6	7	0	0	0
Težave pri plačevanju računov									
Večino časa	12	15	13	10	6	4	1	1	1
Občasno	15	16	12	11	8	6	0	0	1
Skoraj nikoli / Nikoli	14	14	10	9	6	5	0	0	0
Subjektivna urbanizacija									
Podeželsko območje ali vas	12	14	9	9	6	5	1	0	1
Majhno ali srednje veliko mesto	15	14	11	10	7	5	0	1	0
Veliko mesto	14	15	12	10	6	6	0	0	0
Uporaba spletnih platform v zadnjih 7 dneh									
Skupaj „Ali ste v preteklem tednu uporabljali spletne platforme“	14	14	11	10	6	5	0	0	0
Jih ni.	12	13	9	9	8	4	1	1	2
Podoba EU									
Pozitivno	15	15	11	10	6	6	0	0	0
Nevtravno	14	13	11	10	7	5	1	0	1
Negativno	12	13	8	8	6	4	1	2	1
Članstvo v Evropski uniji									
Nekaj dobrega	14	14	11	10	5	5	0	0	0
Slaba stvar	13	13	10	10	9	6	1	2	0
Niti dobra niti slaba stvar	15	14	11	9	7	5	1	1	1

Zadovoljstvo z demokracijo

Prednostna obravnava demokracije s strani državljanov kot temeljne vrednote Evropskega parlamenta seveda sproža vprašanja o tem, kako Evropejci dojemajo delovanje demokratičnih sistemov v praksi. V tem okviru je v naslednjem oddelku obravnavano zadovoljstvo Evropejcev z demokracijo na nacionalni in evropski ravni.

Na ravni EU več kot polovica Evropejcev izraža zadovoljstvo z delovanjem demokracije. Natančneje, 54 % anketirancev poroča, da so zadovoljni z delovanjem demokracije v Evropski uniji, vključno s 4 % anketirancev, ki so zelo zadovoljni. Ta stopnja zadovoljstva je nekoliko nižja kot pri nacionalni demokraciji, kjer je zadovoljstva izrazilo 58 % vprašanih, od tega 7 % zelo zadovoljnih.

SD18a Ali ste na splošno zelo zadovoljni, dokaj zadovoljni, ne zelo zadovoljni ali sploh niste zadovoljni z načinom delovanja demokracije (NAŠA DRŽAVA)? (EU27) (v %)

SD18b: Kaj pa delovanje demokracije v EU? (EU27) (v %)

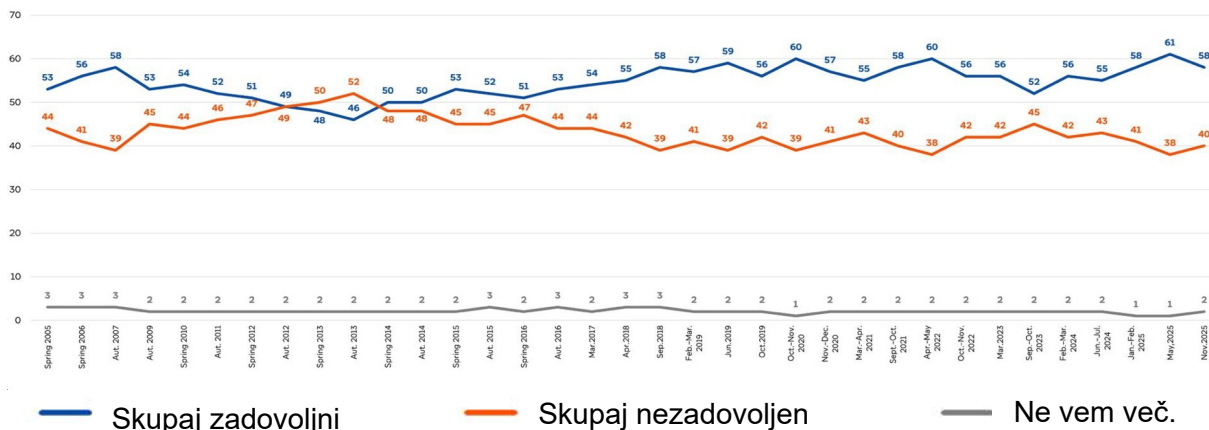

■ Zelo zadovolje ■ Precej zadovoljen ■ Ne preveč zadovoljni ■ Sploh ni zadovoljen ■ Ne vem več.

n(-a)
Nov 2025

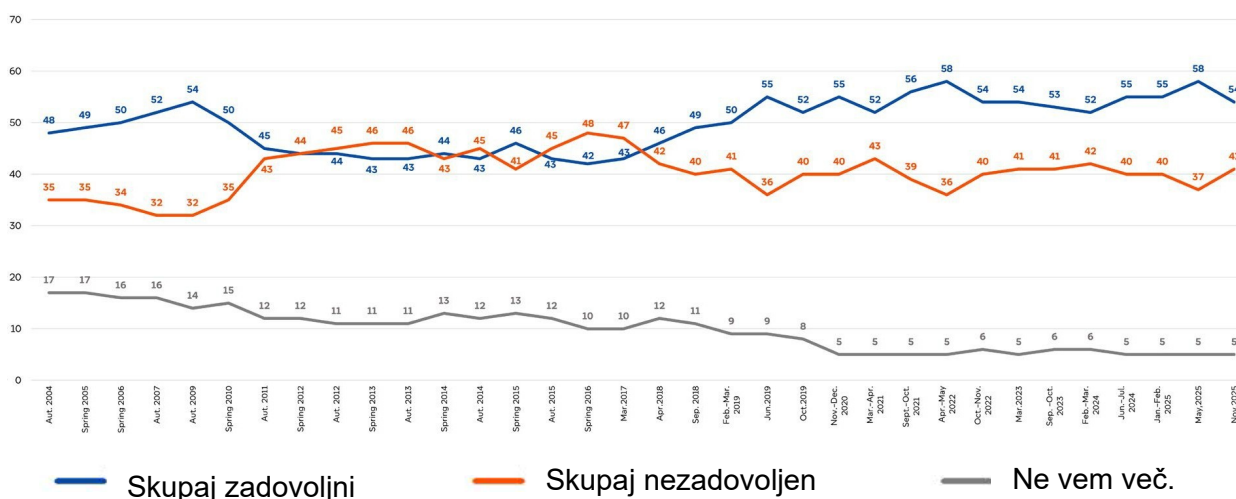
V primerjavi s prejšnjo raziskavo maja 2025 se je zadovoljstvo z demokracijo nekoliko zmanjšalo. Zadovoljstvo z nacionalno demokracijo se je zmanjšalo za 3 odstotne točke, medtem ko se je zadovoljstvo z načinom delovanja demokracije v EU zmanjšalo za 4 odstotne točke. Kljub temu kratkoročnemu upadu je splošni trend od sredine leta 2010 na splošno pozitiven za demokracijo na nacionalni ravni in ravni EU. Od leta 2014 je vsaj polovica vprašanih v EU dosledno izražala zadovoljstvo z delovanjem demokracije v svoji državi. Ta dolgoročna stabilnost poudarja trajno izhodišče za zadovoljstvo z nacionalnimi demokratičnimi institucijami, čeprav lahko kratkoročna nihanja, kot je rahlo zmanjšanje od maja 2025, odražajočasne politične, gospodarske ali socialne pritiske.

SD18a Ali ste na splošno zelo zadovoljni, dokaj zadovoljni, ne zelo zadovoljni ali sploh niste zadovoljni z načinom delovanja demokracije (NAŠA DRŽAVA)?

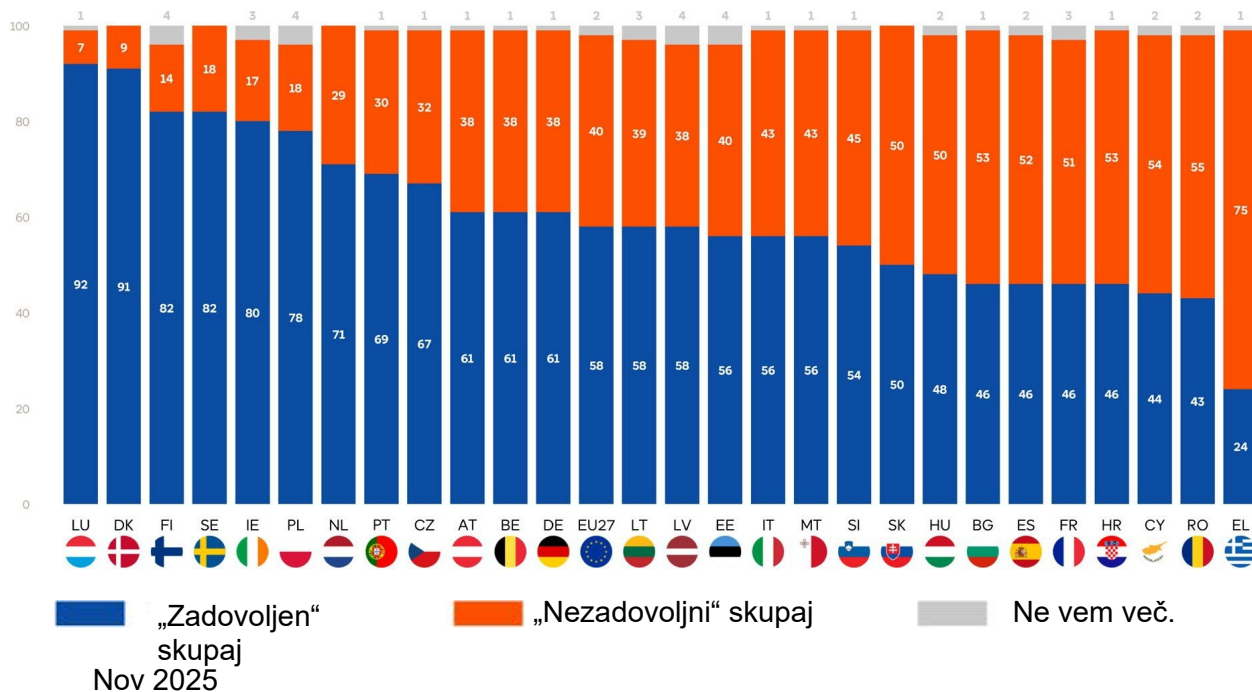
Kar zadeva raven Evropske unije, je od leta 2019 vsaj polovica anketirancev dosledno poročala, da so zadovoljni z demokracijo na ravni EU. To kaže, da kljub kratkoročnim nihanjem razmeroma stabilna večina Evropejcev ohranja zaupanje v delovanje demokratičnih procesov v EU.

SD18b Ali ste na splošno zelo zadovoljni, dokaj zadovoljni, ne zelo zadovoljni ali sploh niste zadovoljni z delovanjem demokracije v EU?

Na nacionalni ravni se zadovoljstvo z delovanjem demokracije v njihovi državi med državami članicami zelo razlikuje. Vsaj polovica anketirancev je poročala, da so zadovoljni v 19 državah članicah, kar kaže, da večina državljanov v večini držav izraža zaupanje v delovanje njihovih nacionalnih demokratičnih sistemov. Najvišje stopnje zadovoljstva so bile ugotovljene v Luksemburgu (92 %) in na Danskem (91 %). Nasprotno pa je zadovoljstvo v manjšem številu držav članic precej manjše. Najnižja raven je zabeležena v Grčiji, kjer le 24 % anketirancev pravi, da so zadovoljni z delovanjem demokracije v svoji državi.

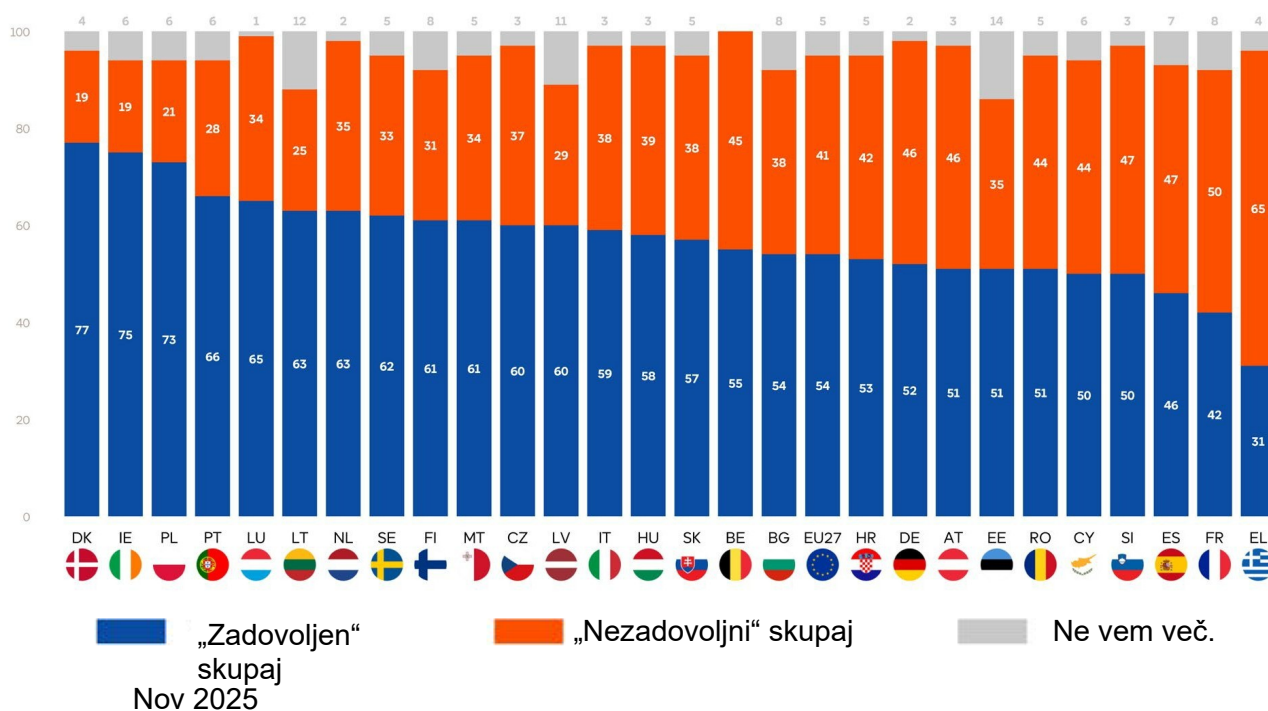
SD18a Ali ste na splošno zelo zadovoljni, dokaj zadovoljni, ne zelo zadovoljni ali sploh niste zadovoljni z načinom delovanja demokracije (NAŠA DRŽAVA)? (%)

Tudi predstave o tem, kako demokracija deluje na ravni Evropske unije, se med državami članicami razlikujejo, čeprav je zadovoljstvo razmeroma razširjeno. Vsaj polovica anketirancev je poročala, da so zadovoljni z delovanjem demokracije v EU v 24 državah članicah, kar kaže na večinsko odobritev v večini držav. Najvišje stopnje zadovoljstva so bile zabeležene na Danskem (77 %), Irskem (75 %) in Poljskem (73 %). Nasprotno pa je zadovoljstvo z demokracijo v EU v nekaterih državah članicah manjše. Najnižje ravni so bile ugotovljene v Grčiji (31 %), sledili pa sta ji Francija (42 %) in Španija (46 %).

Ugotovitve kažejo na povezavo med zadovoljstvom državljanov z demokracijo na nacionalni ravni in ravni EU. V državah, kjer je zadovoljstvo z nacionalno demokracijo veliko, državljani izražajo tudi večje zadovoljstvo z delovanjem demokracije v Evropski uniji. Nasprotno pa je v državah, kjer je zadovoljstvo z nacionalno demokracijo nizko, na splošno nižje tudi zadovoljstvo z demokracijo na ravni EU.

SD18b In kako deluje demokracija v EU? (%)

Razlike v zadovoljstvu z demokracijo so opazne v več socialno-demografskih in vedenjskih skupinah, kar kaže, kako so osebne okoliščine, življenjska doba in doživetje Evropske unije povezani z ocenami državljanov o demokratičnem delovanju.

Prvič, med spoloma ni bistvenih razlik, saj moški in ženske izražajo podobno raven zadovoljstva z delovanjem demokracije, tako na nacionalni ravni kot na ravni EU.

Starost je povezana z zadovoljstvom. Mlajši anketiranci bodo bolj verjetno izrazili zadovoljstvo z demokracijo na obeh ravneh, pri čemer je vrzel izrazitejša za demokracijo na ravni EU. Med anketiranci, starimi od 15 do 24 let, jih 65 % meni, da so zadovoljni z delovanjem demokracije v EU, v primerjavi s 57 % med tistimi, starimi od 25 do 39 let, 55 % med tistimi, starimi od 40 do 54 let, in 50 % med anketiranci, starimi 55 let in več. Podoben starostni razpon je opazen pri zadovoljstvu z nacionalno demokracijo.

Stopnja izobrazbe je povezana tudi z zadovoljstvom z demokracijo. Višja kot je stopnja izobrazbe, bolj verjetno je, da bodo anketiranci izrazili zadovoljstvo tako na nacionalni ravni kot na ravni EU. Dejansko 47 % anketirancev z nizko stopnjo izobrazbe poroča, da so zadovoljni z delovanjem demokracije v svoji državi, v primerjavi z 58 % anketirancev s srednjo stopnjo izobrazbe in 66 % anketirancev z visoko stopnjo izobrazbe. Ta vzorec kaže, da je višja izobrazba povezana z večjim zaupanjem v demokratične institucije in procese.

Podobno pomembno vlogo ima tudi finančno stanje. Anketiranci, ki imajo večje težave pri plačevanju računov, so izrazito manj zadovoljni z demokracijo na obeh ravneh. Na nacionalni ravni le 34 % tistih, ki imajo večino časa težave pri plačevanju računov, pravi, da so zadovoljni z načinom delovanja demokracije, v primerjavi z 49 % tistih, ki imajo občasno težave, in 64 % tistih, ki se s takimi težavami skoraj nikoli ali nikoli ne soočajo. Ta naklon poudarja tesno povezavo med gospodarsko varnostjo in doživetjem demokratične uspešnosti.

Nato je doživetje Evropske unije močno povezano z zadovoljstvom z demokracijo, zlasti na ravni EU. Anketiranci s pozitivno podobo EU bodo veliko bolj verjetno izrazili zadovoljstvo z demokracijo na nacionalni in evropski ravni. Kontrast je še posebej izrazit za demokracijo na ravni EU: 72 % anketirancev s pozitivno podobo o EU pravi, da so zadovoljni z delovanjem demokracije v EU, medtem ko jih je med tistimi z negativno podobo le 18 %. Ta velika vrzel poudarja močno povezavo med doživetjem EU in zaupanjem v njeno demokratično delovanje.

Na splošno te ugotovitve kažejo na močno usklajenost med zadovoljstvom z demokracijo na nacionalni in evropski ravni. V državah, socialno-demografskih skupinah in vedenjskih profilih anketiranci, ki izražajo večje zadovoljstvo z demokracijo v svoji državi, običajno poročajo tudi o večjem zadovoljstvu z načinom delovanja demokracije v Evropski uniji.

SD18a Ali ste na splošno zelo zadovoljni, dokaj zadovoljni, ne zelo zadovoljni ali sploh niste zadovoljni z načinom delovanja demokracije (NAŠA DRŽAVA)? (% – EU)

	„Zadovoljen“ skupaj	Skupaj „nezadovoljni“	Ne vem več.
EU-27	58	40	2
spol			
Človek	58	40	2
ženska	57	41	2
Starost			
15-24	64	32	4
25-39	59	39	2
40-54	59	40	1
55+	55	44	1
Raven izobrazbe			
Nizka stopnja izobrazbe (ISCED 0-2)	47	50	3
Srednja stopnja izobrazbe (ISCED 3-4)	58	40	2
Visoka stopnja izobrazbe (ISCED 5-8)	66	33	1
Socialno-poklicna kategorija			
Samozaposleni	56	43	1
Menedžerji/menedžer	67	32	1
Drugi beli ovratniki	64	35	1
Delavci/delavke, ki	52	46	2
Hišne osebe	54	43	3
Brezposelni	45	52	3
Upokojen	53	45	2
Študenti	68	28	4
Težave pri plačevanju računov			
Večino časa	34	63	3
Občasno	49	50	1
Skoraj nikoli / Nikoli	64	34	2
Subjektivna urbanizacija			
Podeželsko območje ali vas	54	44	2
Majhno ali srednje veliko mesto	56	42	2
Veliko mesto	64	35	1
Uporaba spletnih platform v zadnjih 7 dneh			
Skupaj „Ali ste v preteklem tednu uporabljali spletne platforme	59	39	2
Jih ni.	46	50	4
Podoba EU			
Pozitivno	71	28	1
Nevtralno	53	44	3
Negativno	27	72	1
Članstvo v Evropski uniji			
Nekaj dobrega	69	30	1
Slaba stvar	30	69	1
Niti dobra niti slaba stvar	44	53	3

SD18b In kako deluje demokracija v EU? (% – EU)			
	„Zadovoljen“ skupaj	Skupaj „nezadovoljni“	Ne vem več.
EU-27	54	41	5
spol			
Človek	54	42	4
ženska	54	40	6
Starost			
15-24	65	28	7
25-39	57	39	4
40-54	55	42	3
55+	50	44	6
Raven izobrazbe			
Nizka stopnja izobrazbe (ISCED 0-2)	44	48	8
Srednja stopnja izobrazbe (ISCED 3-4)	55	41	4
Visoka stopnja izobrazbe (ISCED 5-8)	61	36	3
Socialno-poklicna kategorija			
Samozaposleni	54	43	3
Menedžerji/menedžer	63	35	2
Drugi beli ovratniki	62	35	3
Delavci/delavke, ki	50	46	4
Hišne osebe	51	41	8
Brezposelni	43	51	6
Upokojen	48	45	7
Študenti	67	26	7
Težave pri plačevanju računov			
Večino časa	36	58	6
Občasno	48	47	5
Skoraj nikoli / Nikoli	59	37	4
Subjektivna urbanizacija			
Podeželsko območje ali vas	50	45	5
Majhno ali srednje veliko mesto	54	41	5
Veliko mesto	60	36	4
Uporaba spletnih platform v zadnjih 7 dneh			
Skupaj „Ali ste v preteklem tednu uporabljali spletne platforme	56	40	4
Jih ni.	39	49	12
Podoba EU			
Pozitivno	72	25	3
Nevtralno	46	46	8
Negativno	18	78	4
Članstvo v Evropski uniji			
Nekaj dobrega	68	28	4
Slaba stvar	19	78	3
Niti dobra niti slaba stvar	37	55	8

5. POGODBE DRŽAVLJANOV V ZVEZI Z EU IN EP

5. POGODBE DRŽAVLJANOV V ZVEZI Z EU IN EP

To poglavje obravnava odnos državljanov do Evropske unije in Evropskega parlamenta ter zajema njihovo podobo Parlamenta, njegovo zaznano vlogo, stališča o EU in oceno članstva njihove države v EU. Pozitivni pogledi na vse kazalnike stalno presegajo negativne, dolgoročni razvoj pa kaže, da je javna podpora kljub nedavnemu majhnemu upadu še vedno močna v primerjavi z obdobji v preteklosti, ko je bilo mnenje bolj negativno. Odnosi med državami članicami in socialno-demografskimi skupinami se razlikujejo, kar odraža nacionalni okvir in individualne poglede.

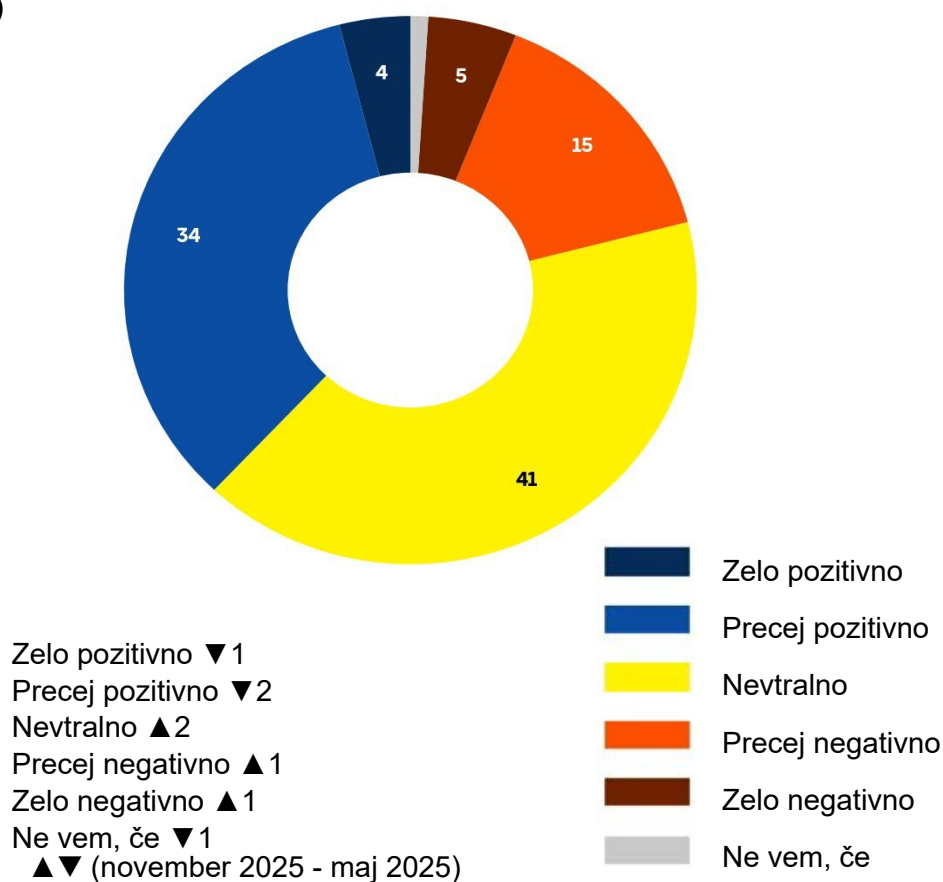
Podoba Evropskega parlamenta

V tem razdelku je proučena podoba Evropskega parlamenta, ki je ključni kazalnik tega, kako Evropejci dojemajo institucijo. Analiza proučuje splošno dožemanje v EU, razlike med državami članicami ter razlike med socialno-demografskimi in vedenjskimi skupinami.

Na ravni EU 38 % anketirancev poroča o pozitivni podobi Evropskega parlamenta, vključno s 4 % anketirancev, ki menijo, da imajo zelo pozitivno mnenje. Nevtralno dožemanje izraža 41 % Evropejcev, 20 % pa jih ima negativno mnenje, od tega 5 % zelo negativno. Od prejšnje ankete maja 2025 se je delež anketirancev s pozitivno podobo zmanjšal za 3 odstotne točke, kar kaže na rahlo zmanjšanje ugodnega dožemanja Parlamenta po vsej EU.

Splošni kontekst svetovnih napetosti in izzivov za EU z izrazitim pesimizmom glede prihodnosti sveta, o katerem je poročala več kot polovica anketirancev, kot je opisano na začetku tega poročila, verjetno prispeva k oblikovanju odnosa posameznikov. Taki pomisleki lahko zlasti vplivajo na to, kako državljani dojemajo institucije, kot sta Evropski parlament in Evropska unija.

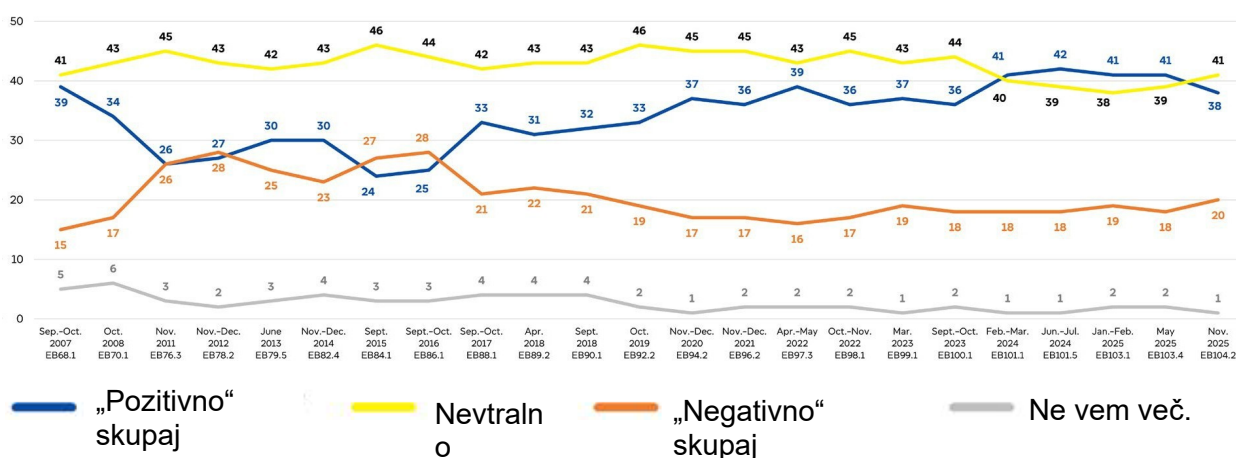
QA1 Ali imate na splošno zelo pozitivno, dokaj pozitivno, nevtravno, precej negativno ali zelo negativno podobo Evropskega parlamenta? (EU27) (v %)

Nov 2025

Dolgoročno so pozitivna stališča Evropskega parlamenta od leta 2017 stalno presegala negativna. Čeprav je bilo od maja 2025 opaženo rahlo zmanjšanje, je sedanji delež pozitivnega dojemanja še vedno razmeroma visok, zlasti v primerjavi z obdobjem med letoma 2011 in 2016, ko je bila podoba Parlamenta obravnavana bolj negativno. Ta dolgoročni trend kaže na splošno stabilno in ugodno dojemanje Evropskega parlamenta v zadnjih letih.

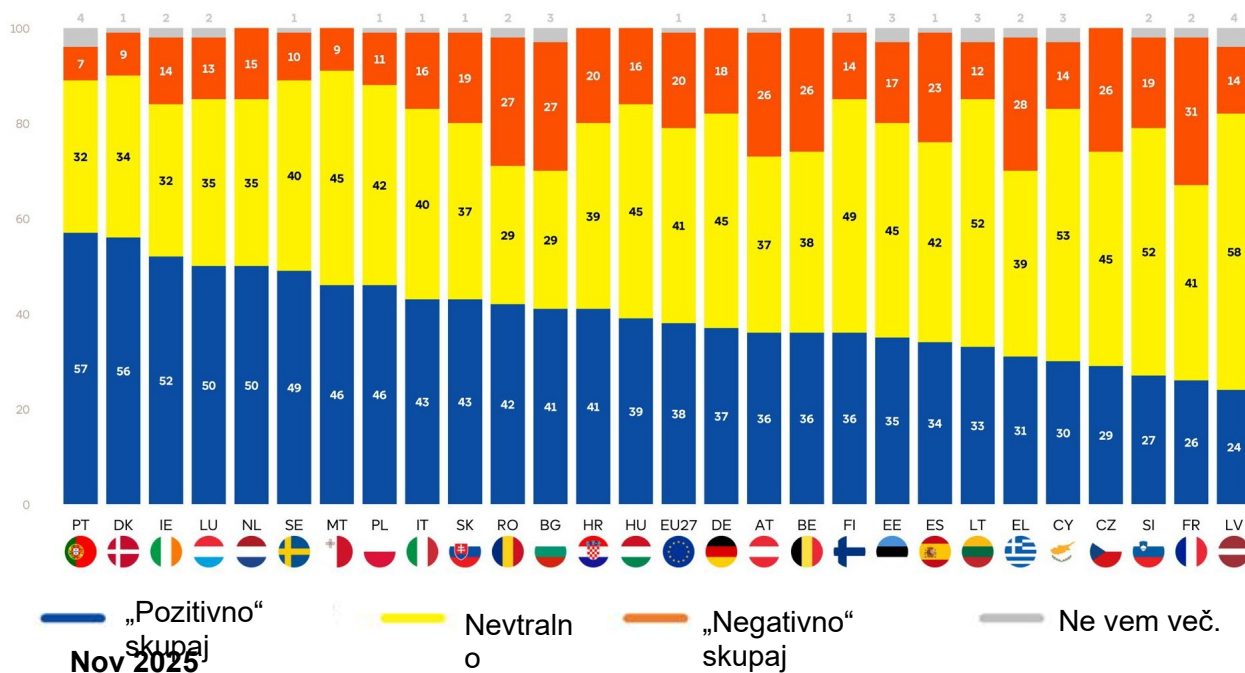
QA1 Ali imate na splošno zelo pozitivno, dokaj pozitivno, nevtravno, precej negativno ali zelo negativno podobo Evropskega parlamenta? (% – EU)

Stališča Evropskega parlamenta se med državami članicami razlikujejo. Na ravni držav vsaj polovica vprašanih poroča o pozitivni podobi Evropskega parlamenta v petih državah članicah, ta pa je najpogostejša v 13 državah članicah. Največji deleži so na Portugalskem (57 %), Danskem (56 %) in Irskem (52 %). Nasprotno pa so najnižje stopnje pozitivnega dojemanja v Latviji (24 %), Franciji (26 %) in Sloveniji (27 %).

Negativni pogledi so najbolj izraziti v Franciji (31 %), Grčiji (28 %) ter Romuniji in Bolgariji (27 %). Francija je edina država članica, v kateri negativno mnenje Evropskega parlamenta presega pozitivno mnenje, saj ima 31 % anketirancev negativno mnenje, 26 % pa pozitivno mnenje.

QA1 Ali imate na splošno zelo pozitivno, dokaj pozitivno, nevtravno, precej negativno ali zelo negativno podobo Evropskega parlamenta? (%)

V tem delu bo proučeno, kako se dojemanje Evropskega parlamenta razlikuje med socialno-demografskimi in vedenjskimi skupinami, pri čemer bodo poudarjene razlike glede na spol, starost, izobrazbo, gospodarske okoliščine in širši odnos do EU.

Prvič, spol ima omejen vpliv na splošno podobo Evropskega parlamenta. Pri ženskah je nekoliko večja verjetnost, da bodo izrazile nevtravno mnenje, kot pri moških (43 % v primerjavi z 38 %), pri moških pa je nekoliko večja verjetnost, da bodo negativno zaznali negativno mnenje, kot pri ženskah (22 % v primerjavi z 18 %). Pozitivno dojemanje je na splošno podobno pri obeh spolih.

Starostne razlike so bolj opazne. Mlajši anketiranci imajo običajno bolj pozitivno mnenje o Evropskem parlamentu kot starejši. Med osebami, starimi od 15 do 24 let, jih 45 % poroča o pozitivni podobi v primerjavi z 41 % anketirancev, starih od 25 do 39 let, 38 % anketirancev, starih od 40 do 54 let, in 35 % anketirancev, starih 55 let in več. Ta vzorec kaže na močnejše pozitivno dojemanje med najmlajšimi Evropejci.

Izobrazba je povezana z dojemanjem Evropskega parlamenta. Anketiranci z visoko stopnjo izobrazbe bodo bolj verjetno izrazili pozitivno mnenje (45 %) kot tisti s srednjo (38 %) ali nizko stopnjo izobrazbe (31 %), kar kaže, da je visokošolsko izobraževanje povezano z ugodnejšim dojemanjem institucije.

Finančni položaj anketirancev se nanaša tudi na njihovo mnenje o Evropskem parlamentu. Tisti, ki se skoraj nikoli ali nikoli ne soočajo s težavami pri plačevanju računov, imajo bolj verjetno pozitivno podobo (41 %) kot anketiranci, ki se občasno soočajo s težavami (34 %) ali večino časa (29 %).

Značilnosti stališč kažejo najmočnejše povezave z dojetanjem Evropskega parlamenta. Anketiranci s pozitivno podobo Evropske unije pogosteje poročajo o pozitivnem mnenju Parlamenta (69 %), medtem ko so tisti z negativno podobo EU močno nagnjeni k negativnemu mnenju Parlamenta (79 %).

QA1 Ali imate na splošno zelo pozitivno, dokaj pozitivno, nevtravno, precej negativno ali zelo negativno podobo Evropskega parlamenta? (% – EU)

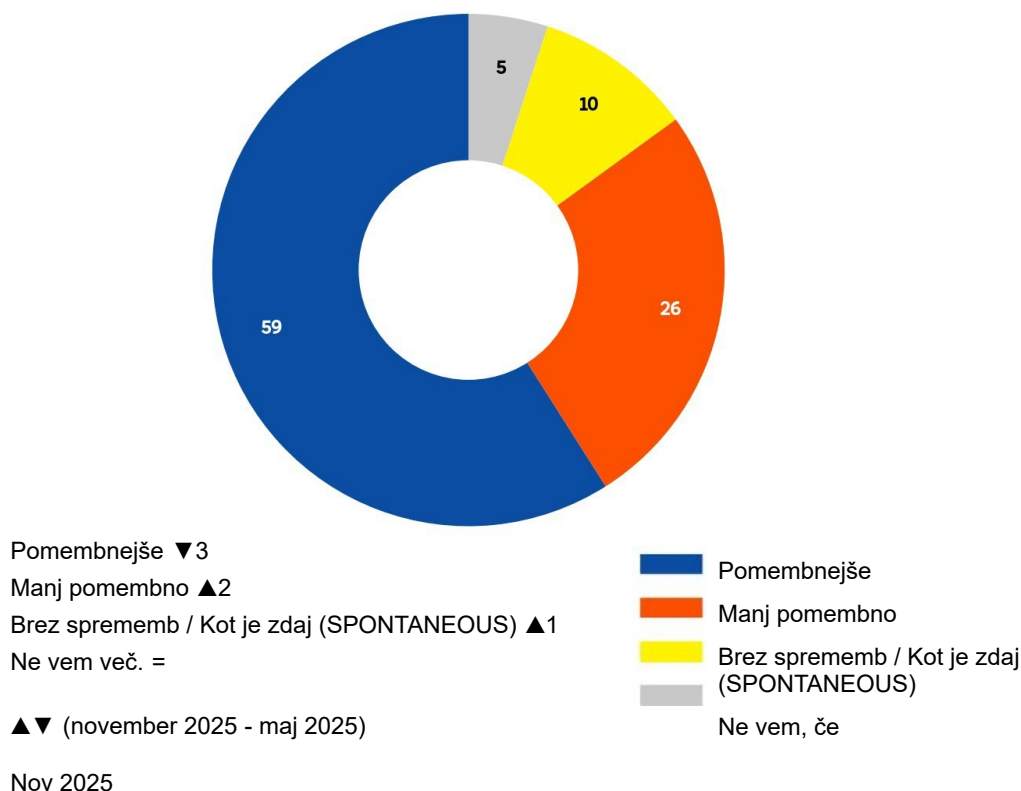
	„Pozitivno“ skupaj	Nevtravno	„Negativno“ skupaj	Ne vem, če
EU-27	38	41	20	1
spol				
Človek	39	38	22	1
ženska	38	43	18	1
Starost				
15-24	45	42	11	2
25-39	41	41	17	1
40-54	38	40	21	1
55+	35	41	23	1
Raven izobrazbe				
Nizka stopnja izobrazbe (ISCED 0-2)	31	43	24	2
Srednja stopnja izobrazbe (ISCED 3-4)	38	41	20	1
Visoka stopnja izobrazbe (ISCED 5-8)	45	38	16	1
Socialno-poklicna kategorija				
Samozaposleni	38	37	24	1
Menedžerji/menedžer	47	39	14	0
Drugi beli ovrtniki	45	39	16	0
Delavci/delavke, ki	35	41	23	1
Hišne osebe	30	47	22	1
Brezposelni	30	39	29	2
Upokojen	33	41	24	2
Študenti	46	42	10	2
Težave pri plačevanju računov				
Večino časa	29	37	32	2
Občasno	34	41	24	1
Skoraj nikoli / Nikoli	41	41	17	1
Subjektivna urbanizacija				
Podeželsko območje ali vas	35	41	23	1
Majhno ali srednje veliko mesto	38	42	19	1
Veliko mesto	44	37	18	1
Uporaba spletnih platform v zadnjih 7 dneh				
Skupaj „Ali ste v preteklem tednu uporabljali spletne platforme“	40	40	19	1
Jih ni.	30	43	23	4
Podoba EU				
Pozitivno	69	25	5	1
Nevtravno	11	75	12	2
Negativno	3	17	79	1
Članstvo v Evropski uniji				
Nekaj dobrega	54	37	8	1
Slaba stvar	8	22	69	1
Niti dobra niti slaba stvar	13	58	27	2

Vloga Evropskega parlamenta

V tem razdelku je preučeno, kako državljani dojemajo vlogo Evropskega parlamenta. Anketiranci so bili vprašani, ali bi osebno želeli, da bi imel Evropski parlament pomembnejšo ali manj pomembno vlogo. Analiza upošteva splošni odnos po vsej EU, razlike med državami članicami ter razlike med socialno-demografskimi in vedenjskimi skupinami.

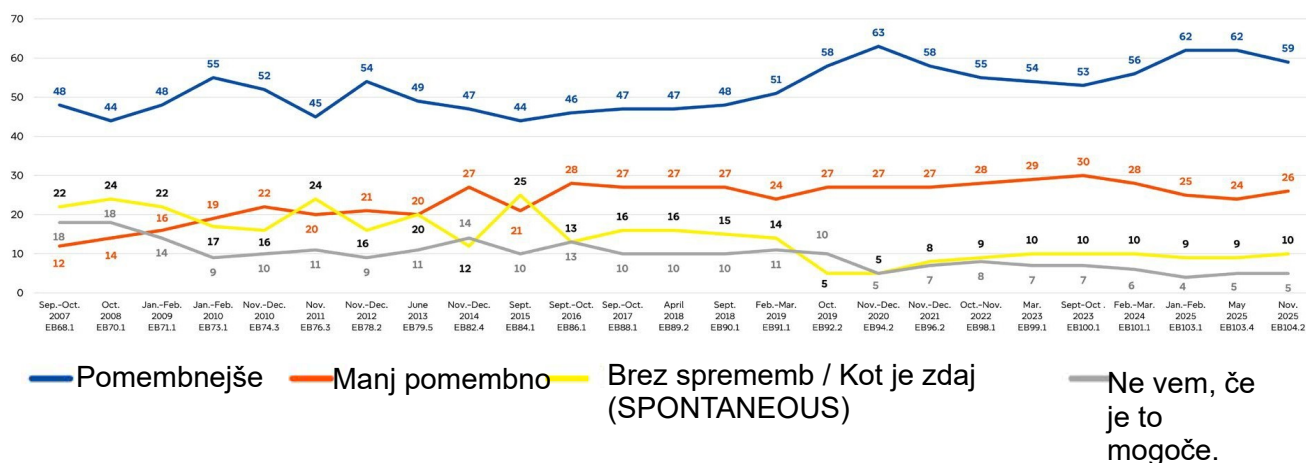
Na ravni EU je večina vprašanih izrazila željo, da bi imel Evropski parlament pomembnejšo vlogo. Natančneje, 59 % vprašanih bi želelo, da bi imel Parlament pomembnejšo vlogo, 26 % pa jih meni, da bi moral imeti manj pomembno vlogo. Od prejšnje raziskave maja 2025 se je delež Evropejcev, ki se zavzemajo za močnejšo vlogo Parlamenta, zmanjšal za tri odstotne točke, delež Evropejcev, ki se zavzemajo za manj pomembno vlogo, pa se je povečal za dve točki.

QA2 Ali bi si osebno želeli, da bi imel Evropski parlament pomembnejšo ali manj pomembno vlogo? (EU27) (v %)

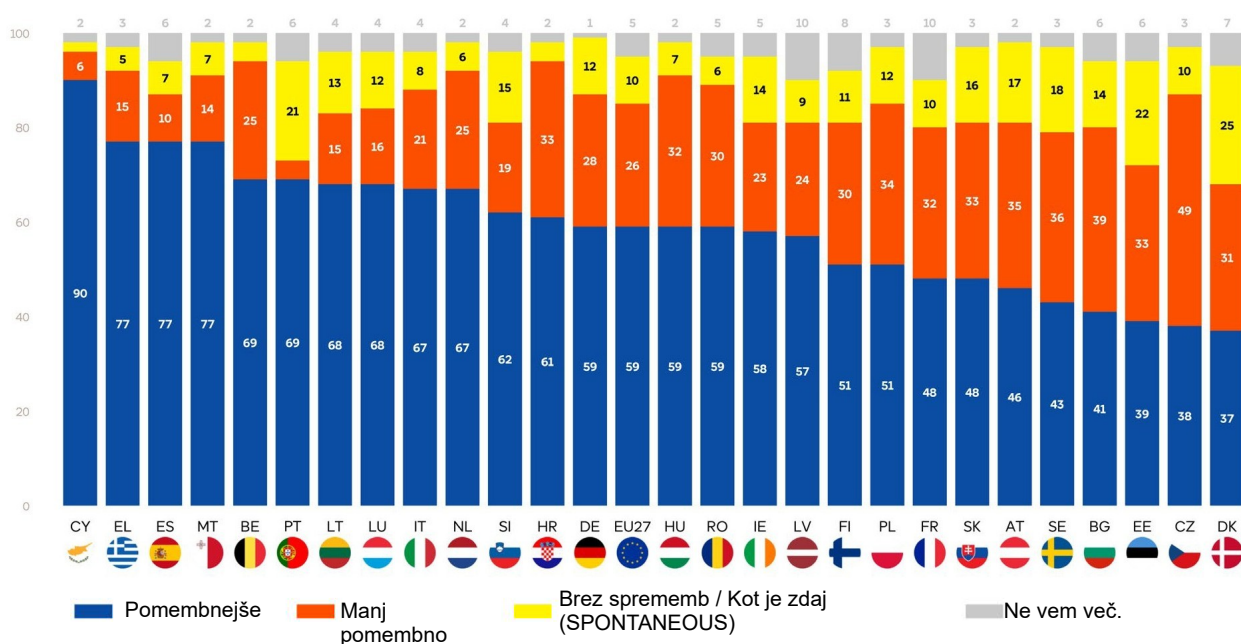
Dolgoročno je bila podpora močnejši vlogi Evropskega parlamenta vedno očitno večja od podpore šibkejši vlogi. Kljub rahlemu upadu od maja 2025 je sedanja javna podpora večji vlogi ena najvišjih zabeleženih od leta 2007, ko je bilo vprašanje prvič zastavljeno. To kaže, da velika večina Evropejcev še vedno vidi Evropski parlament kot institucijo, ki bi morala imeti večji vpliv pri odločanju v EU.

QA2 Ali bi si osebno želeli, da bi imel Evropski parlament pomembnejšo ali manj pomembno vlogo? (% – EU)

Na ravni držav je večina vprašanih v 19 državah članicah izrazila željo, da bi imel Evropski parlament večjo vlogo. Podpora je največja na Cipru (90 %), sledijo pa ji Grčija, Španija in Malta (vse 77 %). Nasprotno pa so najnižje ravni podpore zabeležene na Danskem (37 %), Češkem (38 %) in v Estoniji (39 %). Češka je edina država članica, v kateri delež anketirancev, ki želijo, da bi imel Evropski parlament manj pomembno vlogo (49 %), presega delež tistih, ki želijo, da bi imel pomembnejšo vlogo (38 %).

QA2 Ali bi si osebno želeli, da bi imel Evropski parlament pomembnejšo ali manj pomembno vlogo? (%)

Nov 2025

V tem oddelku bo proučeno, kako se preference državljanov glede vloge Evropskega parlamenta razlikujejo med socialno-demografskimi in vedenjskimi skupinami, pri čemer bodo poudarjene razlike glede na spol, starost, izobrazbo, gospodarske okoliščine in širši odnos do EU.

Prvič, spol le malo vpliva na želje državljanov glede vloge Evropskega parlamenta. Moški nekoliko pogostejše kot ženske izrazijo željo, da bi Parlament igral manj pomembno vlogo (28 % v primerjavi s 24 %).

Razlike, povezane s starostjo, so izrazitejše, pri čemer je za mlajše anketirance bolj verjetno, da bodo podprli okrepljeno vlogo Parlamenta, kot za starejše anketirance. Med osebami, starimi od 15 do 24 let, jih 69 % izraža željo, da bi imel Parlament pomembnejšo vlogo, v primerjavi s 63 % anketirancev, starih od 25 do 39 let, 58 % anketirancev, starih od 40 do 54 let, in 55 % anketirancev, starih 55 let in več, kar kaže, da je zahteva po večji vlogi Parlamenta še posebej velika med najmlajšimi Evropejci.

Izobrazba je pozitivno povezana tudi z željami po pomembnejši vlogi, pri čemer je to stališče izrazilo 64 % anketirancev z visoko stopnjo izobrazbe v primerjavi s 60 % anketirancev s srednjo stopnjo izobrazbe in 52 % anketirancev z nizko stopnjo izobrazbe.

Finančni položaj anketirancev kaže le skromne razlike. Anketiranci, ki skoraj nikoli ali nikoli nimajo težav s plačevanjem računov, nekoliko bolj verjetno želijo, da bi imel Parlament pomembnejšo vlogo (60 %), kot anketiranci, ki se občasno (59 %) ali večino časa (56 %) soočajo s težavami.

Značilnosti stališč so tesno povezane s preferencami glede vloge Parlamenta. Anketiranci s pozitivno podobo Evropske unije bodo veliko bolj verjetno podprli močnejšo parlamentarno vlogo (78 %), medtem ko bodo tisti z negativno podobo o EU bolj verjetno podprli manj pomembno vlogo (64 %).

QA2 Ali bi si osebno želeli, da bi imel Evropski parlament pomembnejšo ali manj pomembno vlogo? (% – EU)				
	Pomembnejše	Manj pomembno	Brez sprememb / Kot je zdaj (SPONTANEOUS)	Ne vem, če
EU-27	59	26	10	5
spol				
Človek	58	28	10	4
ženska	60	24	11	5
Starost				
15-24	69	15	8	8
25-39	63	24	10	3
40-54	58	28	11	3
55+	55	29	11	5
Raven izobrazbe				
Nizka stopnja izobrazbe (ISCED 0-2)	52	29	12	7
Srednja stopnja izobrazbe (ISCED 3-4)	60	28	9	3
Visoka stopnja izobrazbe (ISCED 5-8)	64	22	10	4
Socialno-poklicna kategorija				
Samozaposleni	59	29	9	3
Menedžerji/menedžer	63	22	12	3
Drugi beli ovratniki	63	25	10	2
Delavci/delavke, ki	56	29	11	4
Hišne osebe	56	28	10	6
Brezposelni	59	26	9	6
Upokojen	54	31	10	5
Študenti	72	12	9	7
Težave pri plačevanju računov				
Večino časa	56	30	8	6
Občasno	59	28	8	5
Skoraj nikoli / Nikoli	60	25	11	4
Subjektivna urbanizacija				
Podeželsko območje ali vas	55	28	12	5
Majhno ali srednje veliko mesto	59	28	8	5
Veliko mesto	64	22	10	4
Uporaba spletnih platform v zadnjih 7 dneh				
Skupaj „Ali ste v preteklem tednu uporabljali spletne platforme“	61	25	10	4
Jih ni.	46	31	14	9
Podoba EU				
Pozitivno	78	10	10	2
Nevtralno	48	31	14	7
Negativno	28	64	4	4
Članstvo v Evropski uniji				
Nekaj dobrega	74	12	11	3
Slaba stvar	26	67	3	4
Niti dobra niti slaba stvar	38	43	13	6

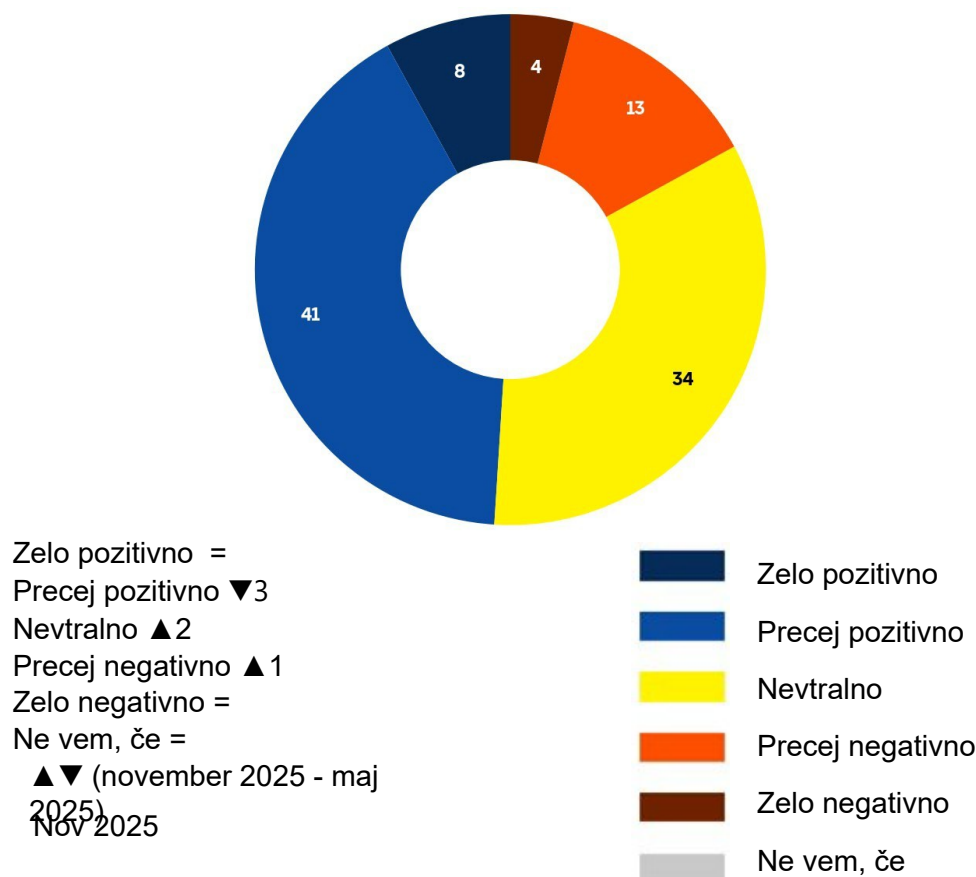
Podoba Evropske unije

Ta razdelek obravnava splošno dožemanje Evropske unije s strani državljanov, kar je ključno merilo za to, kako Evropejci dojemajo Unijo kot političnega in institucionalnega akterja. Analiza upošteva skupno dožemanje na ravni EU, razlike med državami članicami ter razlike glede na socialno-demografske in vedenjske značilnosti, kar zagotavlja vpogled v javno mnenje o EU kot celoti.

Na ravni EU skoraj polovica anketirancev (49 %) poroča o pozitivni podobi Evropske unije, vključno z 8 %, ki menijo, da imajo zelo pozitivno mnenje. Nevtralno dožemanje izraža 34 % Evropejcev, 17 % pa jih ima negativno mnenje, vključno s 4 %, ki so zelo negativni. Od prejšnje ankete maja 2025 se je delež anketirancev s pozitivno podobo zmanjšal za tri odstotne točke, kar kaže na rahlo zmanjšanje ugodnega dožemanja Evropske unije po vsej EU.

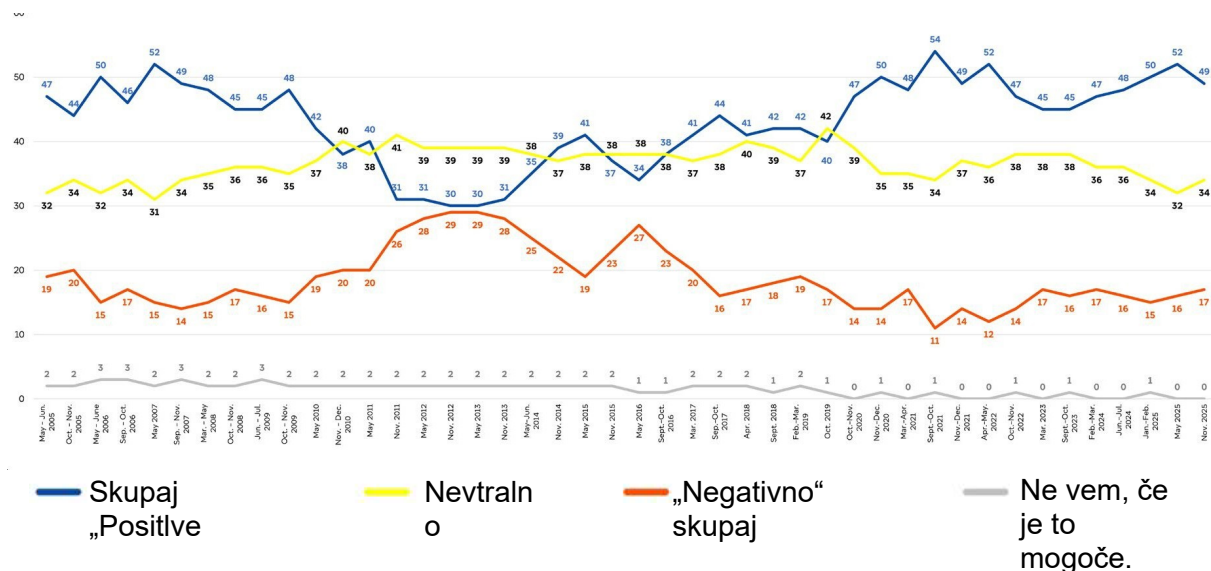
Splošni kontekst svetovnih napetosti in izzivov za EU z izrazitim pesimizmom glede prihodnosti sveta, o katerem je poročala več kot polovica anketirancev, kot je opisano na začetku tega poročila, verjetno prispeva k oblikovanju odnosa posameznikov. Taki pomisleki lahko zlasti vplivajo na to, kako državljani dojemajo institucije, kot je Evropska unija, ki se pogosto obravnava kot ključni akter pri reševanju svetovnih izzivov, kot je razvidno tudi iz tega poročila.

D78 Ali vam EU na splošno pričara zelo pozitivno, dokaj pozitivno, nevtralno, precej negativno ali zelo negativno podobo? (EU27) (v %)

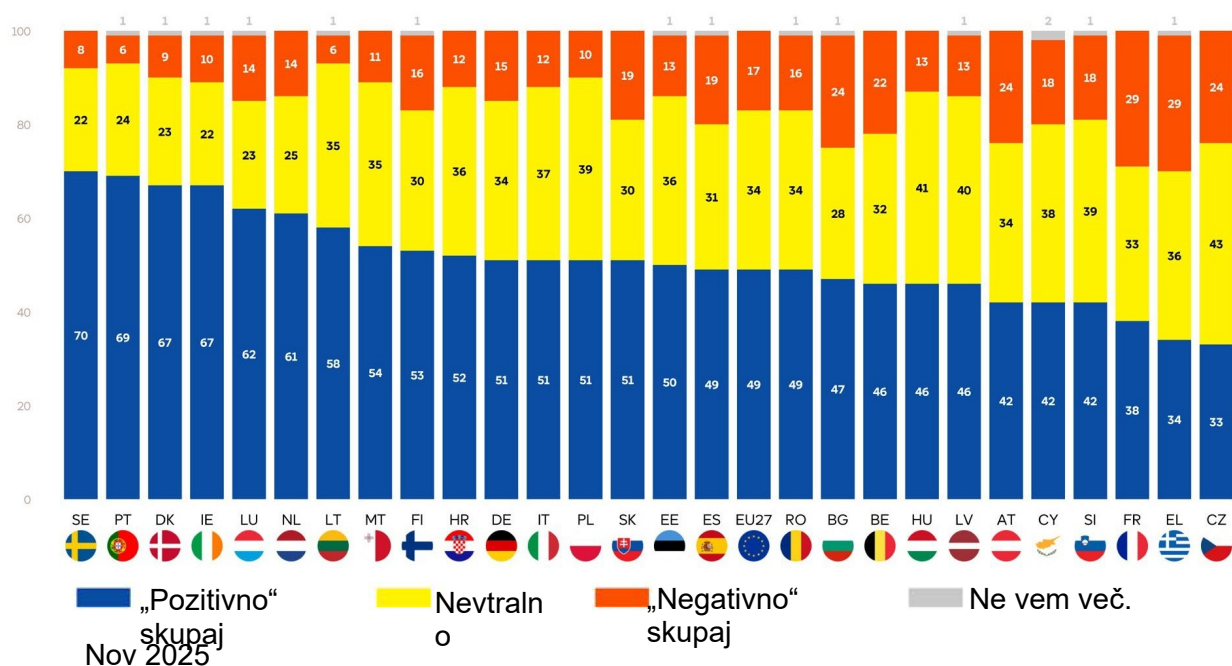
Tako kot pri prejšnjih dveh kazalnikih dolgoročni trend kljub nedavnemu zmanjšanju pozitivnih zaznav kaže bolj pozitivno sliko. Vsaj od leta 2005 je delež anketirancev, ki imajo pozitivno mnenje o Evropski uniji, stalno presegal delež negativnih mnenj. Poleg tega je bilo pozitivno dožemanje najpogostejši odziv, ki je od leta 2020 dosledno presegal tudi nevtralna mnenja. Čeprav se je sedanja raven nekoliko znižala, je še vedno visoka v primerjavi z obdobjem med letoma 2011 in 2016, ko je bilo javno mnenje EU manj ugodno.

D78 Ali vam EU na splošno pričara zelo pozitivno, dokaj pozitivno, nevtravno, precej negativno ali zelo negativno podobo? (% – EU)

Na ravni držav vsaj polovica anketirancev poroča o pozitivni podobi Evropske unije v 15 državah članicah, pozitiven pa je najpogostejši odziv v 25 državah članicah. Največji deleži pozitivnih zaznav so bili opaženi na Švedskem (70 %), Portugalskem (69 %) ter Danskem in Irskem (67 %). Nasprotno pa so najnižje stopnje pozitivnega dožemanja na Češkem (33 %), v Grčiji (34 %) in Franciji (38 %). Češka in Grčija sta edini državi članici, v katerih pozitiven odziv ni najpogostejši; v obeh primerih ima relativna večina anketirancev nevtravno stališče. Negativno dožemanje nikoli ni najpogostejši odziv v nobeni državi članici.

D78 Ali vam EU na splošno pričara zelo pozitivno, dokaj pozitivno, nevtraln o, precej negativno ali zelo negativno podobo? (%)

V tem razdelku bomo preučili, kako se dojemanje Evropske unije med državljani razlikuje glede na socialno-demografske in vedenjske skupine.

Prvič, spol ima majhen vpliv na splošno dojemanje, čeprav je za ženske nekoliko bolj verjetno, da bodo imele nevtraln o mnenje kot za moške (35 % v primerjavi z 32 %), za moške pa je nekoliko bolj verjetno, da bodo izrazili negativno mnenje o Uniji (19 % v primerjavi s 16 %).

Razlike, povezane s starostjo, so izrazitejše, pri čemer so mlajši anketiranci izrazili bolj pozitivna stališča kot starejši anketiranci. Med osebami, starimi od 15 do 24 let, jih 60 % poroča o pozitivni podobi EU v primerjavi s 54 % anketirancev, starih od 25 do 39 let, 49 % anketirancev, starih od 40 do 54 let, in 44 % anketirancev, starih 55 let in več, kar kaže na jasn trend ugodnejšega dojemanja med najmlajšimi Evropejci.

Stopnja izobrazbe je povezana tudi z dojemanjem, saj je pri anketirancih, ki so dosegli visoko stopnjo izobrazbe, bolj verjetno, da bodo imeli pozitivno mnenje o EU (60 %) kot pri tistih s srednjo (48 %) ali nizko stopnjo izobrazbe (40 %).

Finančni položaj anketirancev dodatno oblikuje dojemanje, saj je za tiste, ki skoraj nikoli ali nikoli nimajo težav s plačevanjem računov, bolj verjetno, da bodo poročali o pozitivni podobi (53 %), kot za tiste, ki se občasno (43 %) ali večino časa (37 %) soočajo s težavami.

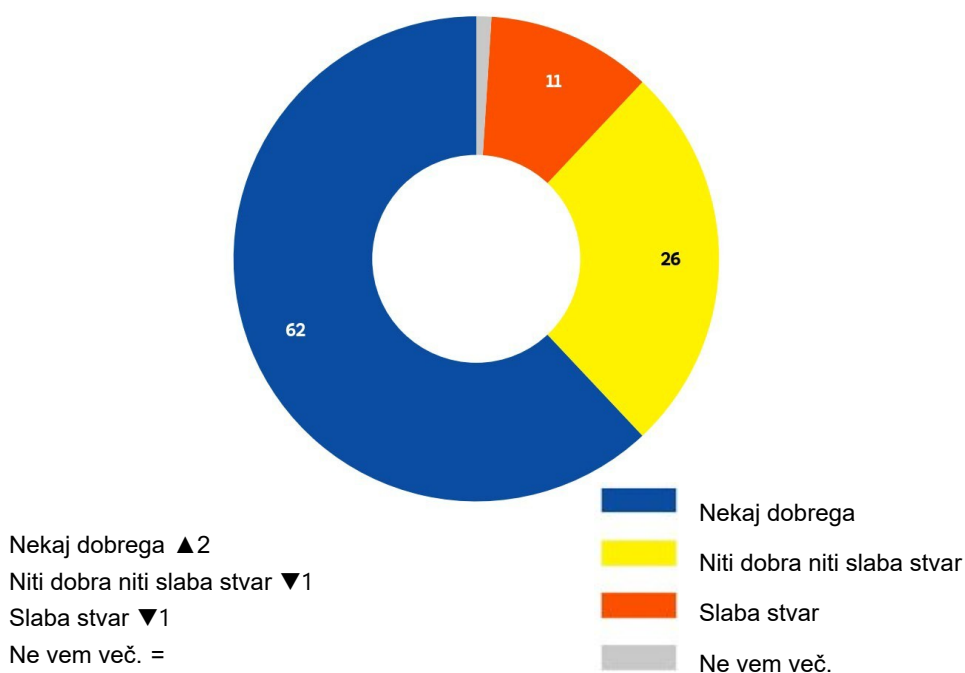
D78 Ali vam EU na splošno pričara zelo pozitivno, dokaj pozitivno, nevtravno, precej negativno ali zelo negativno podobo? (% – EU)				
	„Pozitivno“ skupaj	Nevtravno	„Negativno“ skupaj	Ne vem več.
EU-27	49	34	17	0
spol				
Človek	49	32	19	0
ženska	48	35	16	1
Starost				
15-24	60	31	8	1
25-39	54	31	15	0
40-54	49	33	18	0
55+	44	36	20	0
Raven izobrazbe				
Nizka stopnja izobrazbe (ISCED 0-2)	40	39	20	1
Srednja stopnja izobrazbe (ISCED 3-4)	48	35	17	0
Visoka stopnja izobrazbe (ISCED 5-8)	60	27	13	0
Socialno-poklicna kategorija				
Samozaposleni	49	30	21	0
Menedžerji/menedžer	60	29	11	0
Drugi beli ovratniki	54	32	14	0
Delavci/delavke, ki	44	37	19	0
Hišne osebe	41	39	20	0
Brezposelni	41	32	26	1
Upokojen	43	36	20	1
Študenti	64	28	8	0
Težave pri plačevanju računov				
Večino časa	37	34	28	1
Občasno	43	35	21	1
Skoraj nikoli / Nikoli	53	33	14	0
Subjektivna urbanizacija				
Podeželsko območje ali vas	45	35	20	0
Majhno ali srednje veliko mesto	47	35	18	0
Veliko mesto	56	30	14	0
Uporaba spletnih platform v zadnjih 7 dneh				
Skupaj „Ali ste v preteklem tednu uporabljali spletne platforme“	51	33	16	0
Jih ni.	37	40	22	1
Podoba EU				
Pozitivno	100	0	0	0
Nevtravno	0	100	0	0
Negativno	0	0	100	0
Članstvo v Evropski uniji				
Nekaj dobrega	71	24	5	0
Slaba stvar	10	21	69	0
Niti dobra niti slaba stvar	14	62	24	0

Članstvo v Evropski uniji

Ta razdelek obravnava odnos državljanov do članstva njihove države v Evropski uniji. Anketiranci so bili vprašani, ali menijo, da je članstvo njihove države dobro, slabo ali niti dobro niti slabo. Analiza obravnava splošno dojemanje v EU, razlike med državami članicami ter razlike med socialno-demografskimi in vedenjskimi skupinami, kar zagotavlja vpogled v to, kako Evropejci cenijo članstvo v EU.

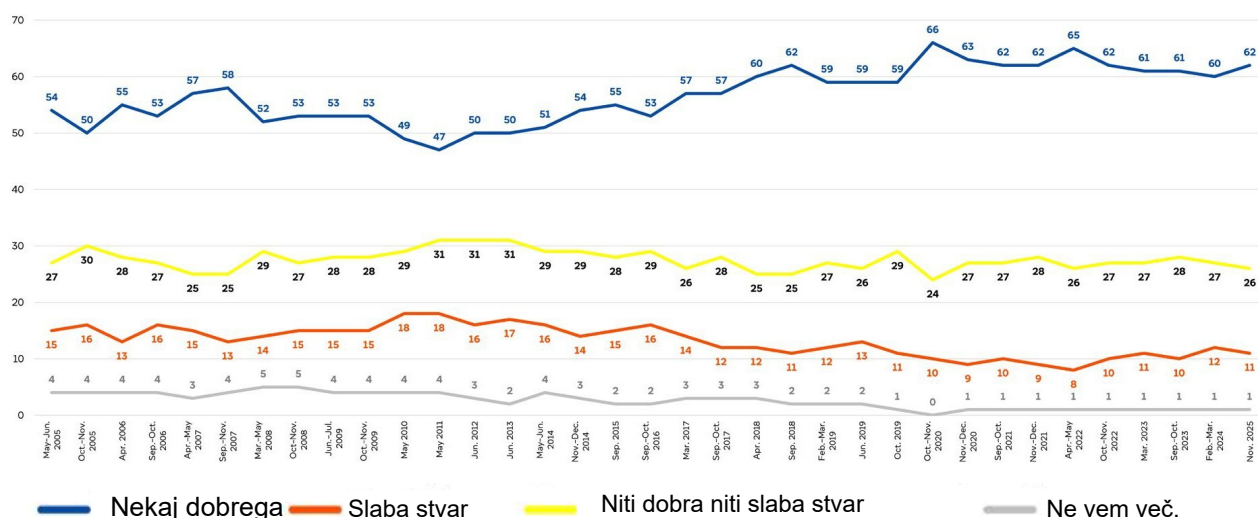
Na splošno velika večina vprašanih meni, da je članstvo njihove države v Evropski uniji dobro. Natančneje, 62 % Evropejcev meni, da članstvo ni niti dobro niti slabo, 11 % pa jih meni, da je slabo. V primerjavi s februarjem in marcem 2024 se je delež anketirancev, ki menijo, da je članstvo dobro, povečal za 2 odstotni točki.

QA3 Ali na splošno menite, da je članstvo naše države v EU ...? (EU27) (v %)

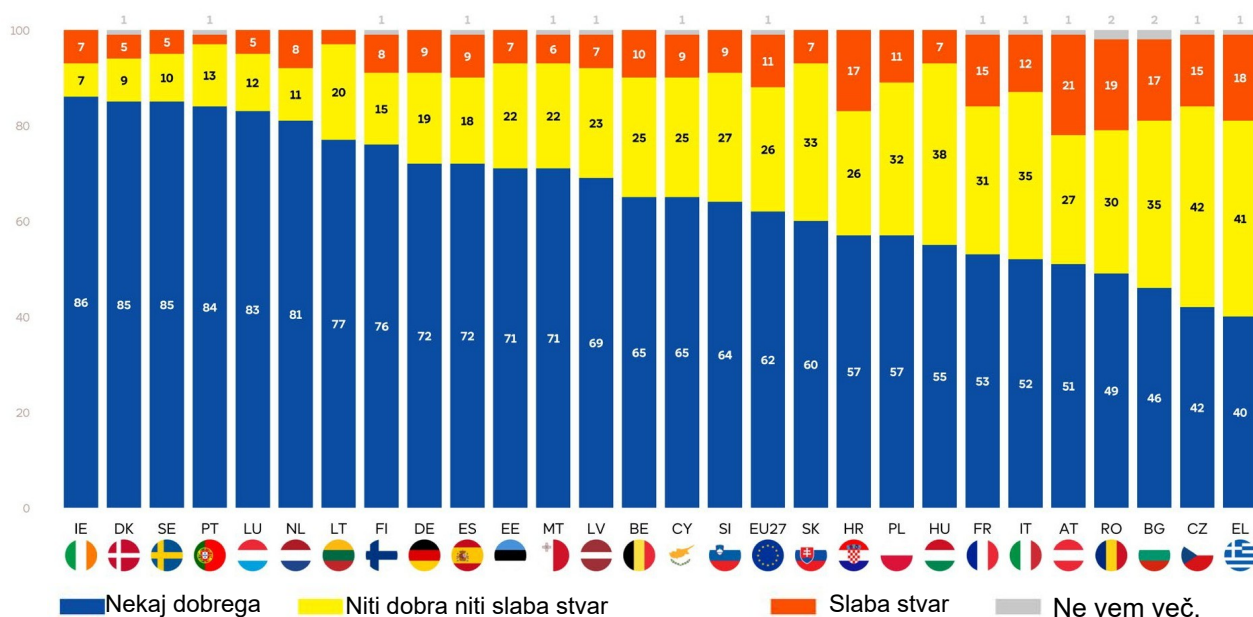
Dolgoročno je pozitivno dojemanje članstva v EU od leta 2012 stalno nad 50 %. Med letoma 2011 in 2020 se je pojavil trend vse bolj ugodnih stališč, kar odraža vse večjo podporo članstvu v EU po vsej Evropski uniji. Od leta 2020 se je ta trend naraščanja stabiliziral, saj več kot 60 % anketirancev dosledno meni, da je članstvo v EU dobro. Na splošno ta dolgoročni vzorec poudarja trajno in na splošno stabilno podporo evropskih državljanov članstvu v EU.

QA3 Ali na splošno menite, da je članstvo naše države v EU ...? (% – EU)

Dojemanje članstva v EU se med državami članicami zelo razlikuje. Na ravni držav absolutna večina vprašanih meni, da je članstvo v EU dobro v 23 državah članicah. Podpora je največja na Irskem (86 %), Danskem (85 %) in Švedskem (85 %). Nasprotno pa so najnižje ravni pozitivne percepcije zabeležene v Grčiji (40 %), na Češkem (42 %) in v Bolgariji (46 %).

QA3 Ali na splošno menite, da je članstvo naše države v EU ...? (%)

Nov 2025

V tem razdelku bomo preučili, kako se odnos državljanov do članstva njihove države v Evropski uniji razlikuje med socialno-demografskimi in vedenjskimi skupinami.

Spol ima majhen vpliv na splošno dožemanje, čeprav je za ženske nekoliko bolj verjetno kot za moške, da se bodo odzvale, da članstvo ni niti dobra niti slaba stvar (27 % v primerjavi s 24 %), za moške pa je nekoliko bolj verjetno, da bodo menili, da je članstvo slaba stvar (13 % v primerjavi z 10 %).

Razlike, povezane s starostjo, so izrazitejše, pri čemer so mlajši anketiranci izrazili večjo podporo članstvu v EU kot starejši anketiranci. Med osebami, starimi od 15 do 24 let, jih 74 % meni, da je članstvo dobro, v primerjavi s 65 % anketirancev, starih od 25 do 39 let, 61 % anketirancev, starih od 40 do 54 let, in 58 % anketirancev, starih 55 let in več.

Izobrazba je pozitivno povezana tudi s podporo članstvu, saj 76 % vprašanih z visoko stopnjo izobrazbe meni, da je to dobro, v primerjavi s 60 % tistih s srednjo stopnjo in 53 % tistih z nizko stopnjo izobrazbe.

Finančni položaj anketirancev dodatno oblikuje odnos: tisti, ki skoraj nikoli ali nikoli nimajo težav s plačevanjem računov, pogosteje menijo, da je članstvo v EU dobra stvar (68 %), kot anketiranci, ki se občasno (51 %) ali večino časa (50 %) soočajo s težavami.

Dejavniki odnosa kažejo še posebej močno povezavo z dožemanjem članstva v EU. Anketiranci s pozitivno podobo Evropske unije bodo članstvo najverjetneje šteli za dobro (90 %).

Nazadnje, pri vseh štirih kazalnikih – podoba Evropskega parlamenta, vloga Evropskega parlamenta, podoba Evropske unije in dožemanje članstva v EU – so vzorci variacije po socialno-demografskih in vedenjskih dejavnikih presenetljivo podobni. Mlajši anketiranci in tisti z višjo stopnjo izobrazbe dosledno poročajo o bolj pozitivnem dožemanju in večji podpori, finančne težave pa so povezane z nekoliko manj ugodnimi pogledi. Spol ima le omejen vpliv na vse kazalnike. Dejavniki odnosa, kot so pozitivna podoba EU, optimizem glede njene prihodnosti in zaznane koristi članstva, kažejo najmočnejša in najbolj dosledna združenja z ugodnimi stališči, povezanimi z večjo podporo pri vseh ukrepih. Ta enotnost poudarja, da enake socialno-demografske in vedenjske značilnosti oblikujejo stališča državljanov do Evropske unije in Evropskega parlamenta, kar kaže na skladno in sistematično strukturo, na kateri temelji javno dožemanje Unije in njenih institucij.

QA3 Ali na splošno menite, da je članstvo naše države v EU ...? (% – EU)				
	Nekaj dobrega	Slaba stvar	Niti dobra niti slaba stvar	Ne vem več.
EU-27	62	11	26	1
spol				
Človek	62	13	24	1
ženska	62	10	27	1
Starost				
15-24	74	6	19	1
25-39	65	10	24	1
40-54	61	12	27	0
55+	58	13	28	1
Raven izobrazbe				
Nizka stopnja izobrazbe (ISCED 0-2)	53	15	31	1
Srednja stopnja izobrazbe (ISCED 3-4)	60	12	28	0
Visoka stopnja izobrazbe (ISCED 5-8)	76	7	17	0
Socialno-poklicna kategorija				
Samozaposleni	60	13	27	0
Menedžerji/menedžer	76	6	18	0
Drugi beli ovratniki	66	8	25	1
Delavci/delavke, ki	55	14	30	1
Hišne osebe	48	18	33	1
Brezposelni	57	18	24	1
Upokojen	58	13	28	1
Študenti	78	4	17	1
Težave pri plačevanju računov				
Večino časa	50	20	28	2
Občasno	51	15	33	1
Skoraj nikoli / Nikoli	68	9	23	0
Subjektivna urbanizacija				
Podeželsko območje ali vas	60	14	25	1
Majhno ali srednje veliko mesto	60	11	28	1
Veliko mesto	69	8	22	1
Uporaba spletnih platform v zadnjih 7 dneh				
Skupaj „Ali ste v preteklem tednu uporabljali spletne platforme“	64	11	25	0
Jih ni.	49	16	33	2
Podoba EU				
Pozitivno	90	2	8	0
Nevtralno	45	7	47	1
Negativno	18	45	36	1

SKLEPNA UGOTOVITEV

SKLEPNA UGOTOVITEV

Jesenski Eurobarometer 2025 odraža evropsko javnost v obdobju, ki ga zaznamujejo geopolitične napetosti in negotovosti glede prihodnosti. Državljeni in državljanke so zelo optimistični glede svoje prihodnosti in prihodnosti svoje družine, vendar to zaupanje slabi, ko se zatekajo k obetom za svojo državo, Evropsko unijo in zlasti svet. Pesimizem glede svetovnih dogodkov je zdaj zelo razširjen, oblikujejo pa ga nenehni konflikti in na splošno nestabilen mednarodni okvir.

Pomisleki v zvezi z varnostjo in zaščito so visoki pri vseh preizkušanih temah. Konflikti v bližini EU, terorizem, kibernetični napadi, naravne nesreče, povezane s podnebnimi spremembami, in nenadzorovani migracijski tokovi povzročajo veliko zaskrbljenost. Hkrati se na splošno štejejo za zaskrbljujoča tudi tveganja, povezana s komunikacijo, kot so dezinformacije, sovražni govor, lažne vsebine, ustvarjene z umetno inteligenco, nezadostno varstvo podatkov in grožnje svobodi izražanja.

V zvezi s tem državljeni močno pričakujejo, da se bo Evropska unija sposobna odzvati. Dve tretjini menita, da bi se morala vloga EU pri zaščiti državljanov pred svetovnimi krizami povečati, velika večina pa podpira večjo enotnost med državami članicami in močnejši evropski glas na mednarodnem prizorišču. Obramba in varnost sta področji, ki sta najpogostejše opredeljeni kot osrednji za krepitev položaja EU v svetu, sledijo pa jima konkurenčnost in industrija ter energetska neodvisnost.

Kar zadeva prednostne naloge državljanov, so gospodarska vprašanja v ospredju njihovih pričakovanj. Inflacija, naraščajoče cene in življenjski stroški so ponovno glavna prednostna naloga, za katero Evropejci želijo, da jo obravnava Evropski parlament. Gospodarstvo in ustvarjanje delovnih mest pozorno spremljata, pomembno pa je tudi javno zdravje. Medtem ko večina anketirancev pričakuje, da bo njihov življenjski standard v naslednjih petih letih ostal stabilen, velika manjšina pričakuje upad, zlasti v državah, kjer je gospodarska negotovost izrazitejša. Državljeni prav tako ponovno potrjujejo pomen temeljnih vrednot. Mir je vrednota, za katero si najbolj želijo, da bi jo Evropski parlament branil, kar odraža sedanje geopolitično ozračje. Tudi demokracija, človekove pravice, svoboda govora in pravna država ostajajo osrednja pričakovanja. Zadovoljstvo z demokracijo na nacionalni ravni in v EU še naprej presega večinski prag, čeprav se je od pomladi 2025 nekoliko zmanjšalo.

Odnos do EU in njenih institucij ostaja na splošno pozitiven kljub majhnemu upadu. Relativna večina ima pozitivno mnenje o Evropski uniji in Evropskem parlamentu. Podpora članstvu v EU ostaja močna, saj več kot šest od desetih Evropejcev meni, da je to dobro za njihovo državo, večina državljanov pa se še naprej zavzema za vidnejšo vlogo Evropskega parlamenta.

Jesenski Eurobarometer 2025 na splošno prikazuje Evropsko unijo, ki se sooča s pomembnimi svetovnimi napetostmi in izzivi. V zvezi s tem so državljeni zaskrbljeni glede prihodnosti in pričakujejo, da bo imela EU pomembnejšo vlogo.

Pripombe

(Pierre Dieumegard)

„Državljeni želijo, da Evropska unija deluje enotno in ambiciozno. 89 % anketirancev meni, da bi morale biti države članice EU enotnejše pri soočanju s trenutnimi svetovnimi izzivi, 86 % pa jih želi, da bi imela EU močnejši glas na mednarodni ravni.“(Ključ 1 iz vprašanja QA7)

Ja, ampak to so samo želje. Če vprašamo „Ali želite, da vse države na svetu skupaj ukrepajo proti onesnaževanju?“, bo odgovor pritrdilen. Če vprašamo francoščino „Ali želite, da se vaši poslanci dogovorijo o proračunu za državo?“, bo odgovor tudi da.

Tukaj je diagram vprašanja QA7 (glej tudi stran 78):

QA7 V kolikšni meri se strinjate ali ne strinjate z vsako od naslednjih trditev? (EU27) (v %)

Države članice EU bi morale biti enotnejše pri soočanju s trenutnimi svetovnimi izzivi

Evropska unija bi morala imeti močnejši glas na mednarodni ravni

Evropska unija potrebuje več sredstev za soočanje s trenutnimi svetovnimi izzivi

■ „Strinjanje“
■ Skupaj „nestrinjanje“
■ Ne vem več.

skupaj
Nov 2025

Odobritev tretjega predloga je veliko nižja (= dvakrat več ljudi se ne strinja).

To je zato, ker je tretji del stavka „Evropska unija potrebuje več sredstev“bolj zavezujoč: če damo več sredstev Evropski uniji, to pomeni, da jemljemo sredstva drugim strukturam. Kdo bo v tem primeru žrtvovan?

Tretji predlog vključuje izbire, težke razprave; za te razprave potrebujemo preprost in natančen jezik: Esperanto.

TEHNIČNE SPECIFIKACIJE

TEHNIČNE SPECIFIKACIJE

Družba Verian Belgium je med 6. in 30. novembrom 2025 izvedla val 104,2 raziskave Eurobarometer. Val 104.2 zajema prebivalstvo zadevnih državljanstev držav članic Evropske unije, ki prebiva v vsaki od 27 držav članic in je staro 15 let in več.

Osnovna zasnova vzorca, ki se uporablja v vseh državah, je stratificirana večstopenjska, naključna (verjetnostna) zasnova. V vsaki državi se vzorčni okvir najprej stratificira po regijah NUTS in znotraj vsake regije po meri urbanosti (DEGURBA). Število vzorčnih točk, izbranih v vsakem sloju, odraža populacijo sloja 15+. Na drugi stopnji so bila vzorčevalna mesta iz vsakega sloja izbrana z verjetnostjo, sorazmerno z njihovo velikostjo populacije 0+. Vzorci tako predstavljajo celotno ozemlje držav, vključenih v raziskavo, v skladu z Eurostatovimi podatki NUTS II (ali enakovrednimi podatki) in v skladu s porazdelitvijo rezidenčnega prebivalstva zadevnih državljanstev glede na metropolitanska, mestna in podeželska območja.²⁶

Na vsakem izbranem vzorčevalnem mestu sta bila naključno izrisana začetna koordinata in orodje za obratno geografsko kodiranje, ki se uporablja za opredelitev naslova, ki je najbližje koordinati. Ta naslov je bil začetni naslov za naključni sprehod. Nadaljnji naslovi (vsak deveti naslov) so bili izbrani s standardnimi postopki "naključne poti" od začetnega naslova. V vsakem gospodinjstvu je bil anketiranec izbran naključno. Pristop k naključnemu izboru je bil odvisen od velikosti gospodinjstva. Za gospodinjstva z dvema članoma, starejšima od 15 let, je bil na primer skript uporabljen za izbiro obveščevalca (osebe, ki je odgovorila na vprašalnik za pregledovanje) ali drugega upravičenega člana gospodinjstva. Za gospodinjstva s tremi člani, starejšimi od 15 let, je bil skript uporabljen za izbiro bodisi informatorja (1/3 časa) bodisi dveh drugih upravičenih članov v gospodinjstvu (2/3 časa). Kadar sta bila izbrana druga dva člana, je bilo izpraševalcu rečeno, naj zaprosi za najmlajšega ali najstarejšega. Scenarij bi naključno dodelil izbor najmlajšim ali najstarejšim z enako verjetnostjo. Ta postopek se nadaljuje pri štirih članih gospodinjstva, starejših od 15 let, ki naključno prosijo za najmlajše, druge najmlajše in najstarejše. Za gospodinjstva s petimi člani, starejšimi od 15 let, se vrnemo k pravilu zadnjega rojstnega dne.

Če z nikomer v gospodinjstvu ni bil vzpostavljen stik ali če izbrani anketiranec ni bil na voljo (zaseden), je anketar ponovno obiskal isto gospodinjstvo do trikrat (skupaj štirje poskusi stika). Anketiranci nikoli ne navedejo, da se anketa izvede v imenu Evropske komisije; te informacije lahko dajo na zahtevo, ko je raziskava zaključena.

26 Klasifikacija urbanega podeželja na podlagi DEGURBA (https://ec.europa.eu/eurostat/web/stopnja_urbanizacije/ozadje)

Faza zaposlovanja je bila nekoliko drugačna na Nizozemskem, Finskem in Švedskem. V zadnjih dveh državah je bil vzorec naslovov znotraj vsakega vzorčevalnega mesta izbran iz naslova ali registra prebivalstva (na Finskem izbor ni opravljen v vseh vzorčnih točkah, v nekaterih pa se pričakuje izboljšanje stopnje odziva). Naslovi so bili izbrani naključno. Nato so po telefonu stopili v stik z gospodinjstvi in jih zaposlili za sodelovanje v raziskavi. Na Nizozemskem se uporablja dvosmerni vzorec RDD (mobilne in stacionarne številke), saj ni celovitega registra prebivalstva s telefonskimi številkami. Izbira števil na obeh sličicah se opravi naključno, pri čemer vsako število dobi enako verjetnost izbire. Za razliko od Švedske in Finske je vzorec neskupen.

	COUNTRIES	INSTITUTES	N° INTERVIEWS	FIELDWORK DATES		POPULATION 15+	PROPORTION EU27
BE	Belgium	MCM Belgium	1,021	06-11-2025	24-11-2025	9,892,796	2.6%
BG	Bulgaria	Kantar TNS BBSS	1,046	06-11-2025	26-11-2025	5,534,456	1.4%
CZ	Czechia	STEM/MARK	1,064	06-11-2025	24-11-2025	9,172,797	2.4%
DK	Denmark	Mantle Denmark (Verian)	1,016	06-11-2025	30-11-2025	5,022,981	1.3%
DE	Germany	Mantle Germany (Verian)	1,527	07-11-2025	26-11-2025	71,818,299	18.7%
EE	Estonia	B&B Research OÜ	1,006	06-11-2025	26-11-2025	1,154,359	0.3%
IE	Ireland	B and A Research	1,006	06-11-2025	30-11-2025	4,338,938	1.1%
EL	Greece	Kantar Greece	1,007	06-11-2025	23-11-2025	9,041,201	2.4%
ES	Spain	Mantle Spain (Verian)	1,011	06-11-2025	25-11-2025	42,189,318	11.0%
FR	France	MCM France	1,004	06-11-2025	26-11-2025	56,855,864	14.8%
HR	Croatia	Hendal	1,003	08-11-2025	25-11-2025	3,319,752	0.9%
IT	Italy	Testpoint Italia	1,031	06-11-2025	28-11-2025	51,784,963	13.5%
CY	Rep. of Cyprus	CYMAR Market Research	501	06-11-2025	27-11-2025	818,909	0.2%
LV	Latvia	Kantar TNS Latvia	1,004	06-11-2025	27-11-2025	1,579,066	0.4%
LT	Lithuania	Norstat LT	1,023	06-11-2025	24-11-2025	2,467,008	0.6%
LU	Luxembourg	ILRES	508	06-11-2025	28-11-2025	566,303	0.1%
HU	Hungary	Kantar Hoffmann	1,026	07-11-2025	24-11-2025	8,199,448	2.1%
MT	Malta	MISCO International	502	06-11-2025	24-11-2025	493,961	0.1%
NL	Netherlands	MCM Netherlands	1,010	06-11-2025	25-11-2025	15,228,902	4.0%
AT	Austria	Das Österreichische Gallup Ins.	1,003	08-11-2025	25-11-2025	7,842,929	2.0%
PL	Poland	Research Collective	1,016	07-11-2025	26-11-2025	31,082,980	8.1%
PT	Portugal	Intercampus SA	1,037	07-11-2025	26-11-2025	9,275,958	2.4%
RO	Romania	CSOP SRL	1,041	06-11-2025	26-11-2025	16,034,437	4.2%
SI	Slovenia	Mediana DOO	1,005	06-11-2025	24-11-2025	1,811,104	0.5%
SK	Slovakia	MNFORCE	1,003	06-11-2025	24-11-2025	4,557,290	1.2%
FI	Finland	Taloustutkimus Oy	1,001	06-11-2025	27-11-2025	4,771,619	1.2%
SE	Sweden	Mantle Sweden (Verian)	1,031	06-11-2025	26-11-2025	8,748,126	2.3%
TOTAL EU27			26,453	06-11-2025	30-11-2025	383,603,764	100%

* It should be noted that the total percentage shown in this table may exceed 100% due to rounding.

Način anketiranja po državah

Intervjuji so bili opravljeni z osebnimi intervjuji, bodisi fizično na domovih ljudi bodisi z video interakcijo na daljavo v ustreznem nacionalnem jeziku. Intervjuji z video interakcijo na daljavo („online face-to-face“ ali CAVI, računalniško podprto video anketiranje, so bili opravljeni samo v Republiki Ciper, na Danskem, Malti, Nizozemskem, Finskem in Švedskem).

COUNTRIES		N° OF CAPI INTERVIEWS	N° OF CAVI INTERVIEWS	TOTAL N° INTERVIEWS
BE	Belgium	1,021		1,021
BG	Bulgaria	1,046		1,046
CZ	Czechia	1,064		1,064
DK	Denmark	703	313	1,016
DE	Germany	1,527		1,527
EE	Estonia	1,006		1,006
IE	Ireland	1,006		1,006
EL	Greece	1,007		1,007
ES	Spain	1,011		1,011
FR	France	1,004		1,004
HR	Croatia	1,003		1,003
IT	Italy	1,031		1,031
CY	Rep. Of Cyprus	441	60	501
LV	Latvia	1,004		1,004
LT	Lithuania	1,023		1,023
LU	Luxembourg	508		508
HU	Hungary	1,026		1,026
MT	Malta	325	177	502
NL	Netherlands	824	186	1,010
AT	Austria	1,003		1,003
PL	Poland	1,016		1,016
PT	Portugal	1,037		1,037
RO	Romania	1,041		1,041
SI	Slovenia	1,005		1,005
SK	Slovakia	1,003		1,003
FI	Finland	703	298	1,001
SE	Sweden	711	320	1,031
TOTAL EU27		25,099	1,354	26,453

CAPI : Computer-Assisted Personal interviewing

CAVI : Computer-Assisted Video interviewing

Meje napake

Bralce opozarjamo, da so rezultati raziskave ocene, katerih točnost, če je vse enako, temelji na velikosti vzorca in opazovanem odstotku. Pri vzorcih približno 1000 intervjujev se realni odstotki razlikujejo znotraj naslednjih meja zaupanja:

Statistične meje zaradi dovoljenih odstopanj pri vzorčenju
(s 95-odstotno stopnjo zaupanja)

različne velikosti vzorcev so v vrsticah

različni opaženi rezultati so v stolpcih

	5 %	10 %	15 %	20 %	25 %	30 %	35 %	40 %	45 %	50 %	
	95 %	90 %	85 %	80 %	75 %	70 %	65 %	60 %	55 %	50 %	
N = 50	6,0	8,3	9,9	11,1	12,0	12,7	13,2	13,6	13,8	13,9	N = 50
N = 500	1,9	2,6	3,1	3,5	3,8	4,0	4,2	4,3	4,4	4,4	N = 500
N=1000	1,4	1,9	2,2	2,5	2,7	2,8	3,0	3,0	3,1	3,1	N=1000
N = 1500	1,1	1,5	1,8	2,0	2,2	2,3	2,4	2,5	2,5	2,5	N = 1500
N = 2000	1,0	1,3	1,6	1,8	1,9	2,0	2,1	2,1	2,2	2,2	N = 2000
N=3000	0,8	1,1	1,3	1,4	1,5	1,6	1,7	1,8	1,8	1,8	N=3000
N = 4000	0,7	0,9	1,1	1,2	1,3	1,4	1,5	1,5	1,5	1,5	N = 4000
N=5000	0,6	0,8	1,0	1,1	1,2	1,3	1,3	1,4	1,4	1,4	N=5000
N = 6000	0,6	0,8	0,9	1,0	1,1	1,2	1,2	1,2	1,3	1,3	N = 6000
N = 7000	0,5	0,7	0,8	0,9	1,0	1,1	1,1	1,1	1,2	1,2	N = 7000
N = 7500	0,5	0,7	0,8	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	1,1	N = 7500
N = 8000	0,5	0,7	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	N = 8000
N=9000	0,5	0,6	0,7	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	1,0	N=9000
N = 10000	0,4	0,6	0,7	0,8	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	N = 10000
N = 11000	0,4	0,6	0,7	0,7	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	N = 11000
N=12000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,8	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9	N=12000
N = 13000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,9	0,9	N = 13000
N = 14000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	N = 14000
N=15000	0,3	0,5	0,6	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	N=15000
	5 %	10 %	15 %	20 %	25 %	30 %	35 %	40 %	45 %	50 %	
	95 %	90 %	85 %	80 %	75 %	70 %	65 %	60 %	55 %	50 %	

V hitro spreminjajočem se in zahtevnem svetovnem okolju si državljani želijo, da bi Evropska unija delovala enotno in ambiciozno. Obramba, varnost in gospodarstvo so ključne prednostne naloge za krepitev EU na nacionalni in mednarodni ravni. Evropejci so še posebej zaskrbljeni zaradi varnostnih vprašanj, kot so sedanji konflikti in vojne, pa tudi družbenih in digitalnih vprašanj, vključno z dezinformacijami, varstvom podatkov na spletu in zavajajočimi vsebinami, ki jih ustvarja umetna inteligenca. V zvezi s tem si evropski državljani želijo, da bi imela EU pomembnejšo vlogo pri njihovi zaščiti. Velika večina Evropejcev še vedno meni, da je članstvo v EU dragoceno, pozitivna podoba EU pa ostaja visoka, čeprav se je v zadnjih nekaj mesecih nekoliko zmanjšala.

Raziskava, ki jo je raziskovalna agencija Verian Belgium izvedla med 6. in 30. novembrom 2025 v vseh 27 državah članicah EU, je bila izvedena osebno, video intervjuji (CAVI) pa so bili dodatno uporabljeni na Cipru, Danskem, Finskem, Malti, Nizozemskem in Švedskem. Skupaj je bilo opravljenih 26 453 razgovorov, rezultati EU pa so bili ponderirani glede na število prebivalcev v posamezni državi.

Za več informacij o celotni anketi skenirajte kodo QR:

Objava enote EUROBAROMETER IN SURVEYS

DIREKTORAT ZA IZVAJANJE KRŠITEV ?? DIREKTORAT – SPLOŠNI ZA KOMUNIKACIJO

EVROPSKI PARLAMENT

DGCOMM-EBSU@EUROPARL.EUROPA.EU

EUROPA.EU/EUROBAROMETER

KATALOŠKA ŠTEVILKA: QA-01-26-015-EN-N

ISBN: 978-92-848-3394-8

ISSN: 2529-6973

DOI: 10.2861/5597640

© Evropska unija, 2026